451e Politieke Markt 30 juni 2016
Aanvang: 19:00 uur

Tijd	Rode Zaal	Witte Zaal	Groene Zaal	Blauwe Zaal
19:00	**Raadsvoorstel** Administratieve onteigeningsprocedure Onderliggend Wegennet (Camping Waterhout - Floriade) (RV-41) De heer W. Boutkan/ Mevrouw L. Baan	**Raadsonderwerp** Agendavoorstel CDA: CDA-bewonersenquête veiligheid Poort: verlichting en NS-station (RG-128) Mevrouw H.I. van Garderen/ De heer R.J. Ritsema	**Raadsvoorstel** Voorjaarsnota 2016 (RV-38) - Behandeling moties en amendementen Mevrouw C.J. Kuipers/ Mevrouw B.J. Elgersma	**Raadsvoorstel (Vervolg)** Vaststellen programmaplan *Van vluchteling naar Almeerder* (RV-37) De heer J.A. Soetekouw/ De heer G.J. Broer
20:00	**Consultatie raad door college (Vervolg)** Agendavoorstel college: Samenwerkingsover-eenkomst en oprichting Floriade 2022 BV (RG-118) De heer W. Boutkan/ Mevrouw L. Baan	**Besluitrijp geachte voorstellen** - Vaststellen besluitenlijsten, notulen en verslagen Politieke Markt 23 juni 2016 - Raadsvoorstel: Vaststelling van het Plan van Scholen 2017 - 2020 (RV-40) Mevrouw H.I. van Garderen/ Mevrouw L.A.Kramer		**Raadsvoorstel (Vervolg)** Herijking beleidsplan armoedebestrijding 'Op weg naar een werkend armoedebeleid' (RV-39) De heer K. Iskender/ De heer R.J. Ritsema
20:15		**Informatieverstrekking college aan raad** Versterking van de samenwerking in de Metropoolregio Amsterdam (RG-121) De heer C.A. Jansen/ De heer G.J. Broer		
21:15				
22:00				

Tijd	Plenair
22:15	**Besluitvorming** - Amendement PvdA, D66, PVV en VVD: Exploiteren ligplaatsen voor vaartuigen door gemeente (RG-119) - Raadsvoorstel: 'Algemeen-belangenbesluiten' Wet markt en overheid (RV-35) - Raadsvoorstel: Vaststelling van het Plan van Scholen 2017-2020 (RV-40) *(Onder voorbehoud uitkomst Carrousel)* F.M. Weerwind/De heer J.D. Pruim

Kijk op gemeenteraad.almere.nl voor meer informatie.

Neem contact op met de griffie via (036) 539 9995 of raadsgriffie@almere.nl.

Voorbereidingsmemo

Aan: Raad
Van: Presidium
Datum: 30 juni 2016

AGENDAPUNT
Raadsvoorstel Administratieve onteigeningsprocedure Onderliggend Wegennet (Camping Waterhout - Floriade) (RV-41)

DOEL VAN DE ACTIVITEIT

POLITIEKE CONTEXT
Ter besluitvorming ligt voor het opstarten van de administratieve onteigeningsprocedure voor het zuidelijk deel van camping Waterhout ter uitvoering van het bestemmingsplan "Onderliggend Wegennet". De eerste stap in de onteigening is het indienen van een verzoek hiertoe bij de Kroon.

De verwerving van het zuidelijk deel van de camping is noodzakelijk voor verplaatsing van de lokale wegen en busbaan en de herinrichting van het landschap langs de Zuidoever van het Weerwater. Deze werkzaamheden zijn onderdeel van de werkzaamheden voor de verbreding van de A6 door Rijkswaterstaat. De gemeente moet de betreffende gronden hiervoor uiterlijk 1 augustus 2018 ter beschikking stellen.

Op 2 juli 2015 is het Uitvoeringsbesluit Floriade 2022 geamendeerd door uw raad aanvaard. Een van de amendementen (RG-156/2015) had betrekking op camping Waterhout en luidde als volgt: " Voor wat betreft camping Waterhout wordt uiterlijk 31 oktober 2015 een raadsbesluit genomen over (her-)locatie of onteigening". De indieners van het amendement waren van mening dat het handhaven van (het hart van) de camping op de huidige locatie geen positief effect zal hebben op de inrichting van de Floriade. En dat de camping op een essentiële plek is gesitueerd met het oog op de toekomstige gebiedsontwikkeling en teveel beperkingen brengt voor de gebiedsontwikkeling. In het amendement heeft de raad kenbaar gemaakt dat de gemeente een ultieme poging moest doen om voor 31 oktober 2015 overeenstemming te bereiken met camping Waterhout over verplaatsing en dat bij uitblijven daarvan tot onteigening wordt overgaan.

Het presidium merkt op dat deze datum ruim is verstreken en dat geen overeenstemming is bereikt met de eigenaren van camping Waterhout. Het voorliggende onteigeningsbesluit heeft echter alleen betrekking op het zuidelijk deel van de camping. Voor het overige deel van de camping geeft het college aan zich nu te richten op verwerving in plaats van inpassing, mogelijk in een latere fase gevolgd door onteigening. Hierbij worden in het raadsvoorstel geen termijnen genoemd.

Ten aanzien van de termijnen die in het raadsvoorstel worden genoemd voor de onteigeningsprocedure (zie pag 5), wijst het presidium u erop dat er een risico lijkt te bestaan dat de tijdige levering aan Rijkswaterstaat niet zal worden gehaald. Het college geeft aan dat de eigendomsverkrijging als er cassatieberoep wordt aangetekend met 9-12 maanden kan worden vertraagd. Dat betekent dat het eigendom dan pas door de gemeente wordt verkregen in de periode oktober 2018-januari 2019.

BEHANDELING EN UITKOMST ACTIVITEIT
- Mening over het voorliggende voorstel inclusief politieke vragen
- Reactie op weergegeven meningen door de portefeuillehouder

Raad van Almere

- Conclusie over doorgeleiden naar debat/besluitvorming

AANWEZIGHEID PORTEFEUILLEHOUDER GEWENST?
- Ja

Bijlage(n):
- Raadsvoorstel Administratieve onteigeningsprocedure Onderliggend Wegennet (Camping Waterhout - Floriade) (RV-41)

Bijlagen bij raadsvoorstel: *(zoals vermeld op raadsvoorstel)*
1. Toelichting op de onteigeningsprocedure d.d. 1 juli 2014;
2. Handreiking Administratieve Onteigeningsprocedure (Rijkswaterstaat, Ministerie van Infrastructuur en Milieu d.d. 16-01-2016;
3. Bijlagen:
    a. Grondplan tekening
    b. Perceellijst
    c. Zakelijke beschrijving
4. Logboek (GEHEIM)

Achterliggende stukken:
- Raadsbrief d.d. 14 juni 2016 over Verwervingen Wok restaurant Atlantis Floriadeterrein (Zie RIS Raadsbrieven)
- Raadsbrief d.d. 6 juni 2016 over Stand van zaken uitvoering moties en toezeggingen Floriade 2022 (Zie RIS Raadsbrieven)
- Raadsbrief d.d. 2 februari 2016 over Stand van zaken Floriade Almere 2022 (zie RIS raadsbrieven)
- Raadsbrief d.d. 5 november 2016 over Uitvoering Amendement 2015-RG/156 over camping Waterhout (zie RIS raadsbrieven)
- Overzicht ingediende amendementen en moties (Zie RIS 2 juli 2015)
- Raadsvoorstel Floriade 2022: Uitvoeringsbesluit (RV-30) geamendeerd en aanvaard (Zie RIS 20 augustus 2015 en 2 juli 2015)
- Masterplan Floriade 2022, met daarbij de volgende bijlagen (Zie RIS 18 juni 2015)
- Growing Green Principles, William Mc Donough dd. 27 april 2015 (Zie RIS 18 juni 2015)
- Marktverkenning van bureau SITE, dd. 26 januari 2015 (Zie RIS 18 juni 2015)
- Brief Provincie Flevoland m.b.t. besteding €10 miljoen dd. 10 maart 2015 (Zie RIS 18 juni 2015)
- Sociaal Economische Effectrapportage bureau Buiten dd. 30 april 2015 (Zie RIS 18 juni 2015)
- Natuurplan Floriade Almere 2022, dd. 6 november 2014 (Zie RIS 18 juni 2015)
- Kaart Floriadeterrein (Zie RIS 18 juni 2015)
- Letter of Intent, gemeente Amsterdam (Zie RIS 18 juni 2015)
- Brief ministerie van EZ (Zie RIS 18 juni 2015)
- Business case Masterplan Floriade 2022, inclusief geheime bijlage (Zie RIS 18 juni 2015)
- Second opinion: Business Case Masterplan Floriade d.d. 6 mei 2015 (Zie RIS 18 juni 2015)
- Achtergronddocument governance (Zie RIS 18 juni 2015)
- 9e begrotingswijziging programmabegroting 2015 (Zie RIS 18 juni 2015)
- Licentieovereenkomst met de NTR (Zie RIS 18 juni 2015)
- Samenwerkingsovereenkomst met de NTR (Zie RIS 18 juni 2015)
- Reactienota (Zie RIS 18 juni 2015)
- AIPH (Zie RIS 18 juni 2015)
- Samenwerkingsprogramma (Zie RIS 18 juni 2015)
- Collegevoorstel ‘Floriade 2022: uitvoeringsbesluit’ en besluit d.d. 7 mei 2015 (Zie RIS 18 juni 2015)
- Raadsvoorstel Floriade Almere 2022 (RV-78) geamendeerd en aanvaard (zie RIS 15 januari 2015)
- Raadsvoorstel Floriade Almere 2022 (RV-43) (zie RIS 28 juni 2012)

Voorstel aan de gemeenteraad

Invullen door raadsgriffie

Onderwerp: Administratieve onteigeningsprocedure Onderliggend Wegennet (Camping Waterhout – Floriade)

RV-nummer: **RV-41/ 2016**

Beleidsveld: Floriade

Procedure:
Carrousel: 30 juni 2016

Portefeuillehouder T. Herrema

Vragen bij: A.N. Mannsur

Dienst: DSO

Telefoon: (036) 5399808

Voorgesteld raadsbesluit

1. Bij de Kroon een verzoek tot onteigening in te dienen, als bedoeld in artikel 78 en volgende van de Onteigeningswet, onder overlegging van de in artikel 79 van de Onteigeningwet bedoelde stukken en gegevens, ter uitvoering van bestemmingsplan "Onderliggend Wegennet", ter plaatse van de zuidelijke strook van Stadscamping Waterhout (gedeelte ter grootte van 1.14.63 ha van het perceel kadastraal bekend gemeente Almere, sectie K, nummer 5403).
2. De door het college van burgemeester en wethouders opgelegde geheimhouding aan de bijlage 'Logboek' op grond van artikel 25 lid 3 Gemeentewet juncto artikel 10 lid 2 sub b, e en g Wet openbaarheid van bestuur (WOB), te bekrachtigen.

Hoe luidt het vastgestelde wettelijke en beleidskader?

Op 4 januari 2012 is het Tracébesluit Weguitbreiding Schiphol–Amsterdam–Almere (TB–SAA) onherroepelijk geworden. Met dit tracébesluit wordt onder meer de uitbreiding van de rijksweg A6 mogelijk gemaakt.

Op 1 oktober 2013 is het bestemmingsplan 'Weguitbreiding rijksweg A6 traject Hollandsebrug–Havendreef' onherroepelijk geworden. Op 4 augustus 2014 is het bestemmingsplan 'Weguitbreiding rijksweg A6 traject Havendreef–Buitenring' onherroepelijk geworden. Deze twee bestemmingsplannen zijn overeenkomstig het tracébesluit vastgesteld.

Op 3 mei 2012 is voorts het Gebiedsontwikkelingsplan Almere Centrum Weerwater door de raad vastgesteld. Dit gebiedsontwikkelingsplan omvat de ruimtelijke ontwikkeling van de gebieden Floriade, De Steiger, kasteelomgeving en toekomstige Schakelwijk. Vanwege het feit dat deze gebieden geen directe onderlinge relaties hebben en in verschillende fasen van ontwikkeling verkeren, worden afzonderlijke bestemmingsplannen ontwikkeld. Voor het deelgebied Floriade wordt een bestemmingsplan ontwikkeld op basis van de Crisis– en herstelwet (raadsbrief: zie RIS 10 mei 2016).

Op 24 september 2012 heeft de Nederlandse Tuinbouwraad (NTR) de Wereldtuinbouw expositie Floriade aan Almere toegewezen. Het uitvoeringsbesluit Floriade 2022 is op 2 juli en 20 augustus (beslispunt 7. v.) 2015 door de raad vastgesteld. Op 1 september 2015 hebben de gemeente Almere, de NTR en de International Association of Horticultural Producers overeenkomsten getekend voor het organiseren van de Floriade.

In de bestemmingsplannen voor de A6 kon nog geen rekening worden gehouden met het ontwerp van de aantakking van het lokale wegennet op de verbrede A6 en de aanleg van het landschapsplan. Hiertoe is het bestemmingsplan 'Onderliggend Wegennet' opgesteld, teneinde de aanleg van deze aantakking mogelijk te maken. Rijkswaterstaat (RWS) neemt op verzoek van de gemeente deze werkzaamheden mee bij de verbreding van de A6. De betreffende afspraken zijn vastgelegd in de Samenwerkings–, realisatie– en aannemingsovereenkomst inzake gebiedsontwikkeling en wegverbreding A6 ter hoogte van Almere Centrum Weerwater (14 oktober 2014) en in de Uitvoeringsovereenkomst Schiphol–Amsterdam–Almere project A6 (26 november 2015) tussen RWS en de gemeente Almere.

Het bestemmingsplan 'Onderliggend Wegennet' is op 15 oktober 2015 door de raad vastgesteld. Op dit raadsbesluit is de Crisis– en herstelwet (hierna: "**Chw**") van toepassing. Tegen dit bestemmingsplan is beroep ingesteld bij de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State. Op 8 juni 2016 heeft de Raad van State het beroep ongegrond verklaard. Hiermee is het bestemmingsplan Onderliggend Wegennet onherroepelijk geworden.

Bij de behandeling van het Uitvoeringsbesluit Floriade 2022 in juli 2015 heeft de raad amendement RG–156/2015 aangenomen, dat luidt:
"8. In te stemmen met de ruimtelijke hoofdstructuur waarbij het uitgangspunt is dat de jachthaven Haddock tijdens de wereldtentoonstelling en de periode daarvoor en daarna kan blijven functioneren op de huidige locatie. Voor wat betreft Stadscamping Waterhout wordt uiterlijk 31 oktober 2015 een raadsbesluit genomen over (her-)locatie of onteigening."

Nadat er op 31 oktober 2015 nog geen overeenstemming was met de camping over (her–)locatie heeft het college op 4 november 2015 een besluit genomen over de aanvraag van de onteigeningsprocedure inzake Stadscamping Waterhout. De raad is door middel van een raadsbrief (5 november 2015) geïnformeerd.

Op 23 februari 2016 is de raad met een raadsbrief geïnformeerd over de stand van zaken Floriade 2022. Hierin is aangegeven dat de wensen van de stadscampingeigenaren en de kaders van het amendement van 2 juli 2015 niet tot elkaar te brengen zijn. Tevens is aangegeven dat wordt gehoopt spoedig tot overeenstemming te kunnen komen over de minnelijke verwerving van het zuidelijk deel van de Stadscamping.

Waarom wordt dit besluit aan de raad voorgelegd?

Toelichting op beslispunt 1
Voor de gemeente is het noodzakelijk om de gronden van het zuidelijke deel van Stadscamping Waterhout te verkrijgen in verband met het kunnen aanleggen van de geplande infrastructuur als gevolg van de verbreding Rijksweg A6 en de aanleg van het landschapsplan A6. Dit is ook van belang voor de goede ontsluiting van de Floriade in 2022 en de toekomstige stadswijk na 2022. De aanleg hiervan heeft RWS in opdracht van de gemeente meegenomen in hun werkzaamheden voor de verbreding van de A6. RWS draagt bij uitbreiding van rijkswegen ook zorg voor een goede aantakking op het lokale wegennetwerk. RWS heeft de werkzaamheden inmiddels aanbesteed. De start van de uitvoering is begin 2017 voorzien teneinde de werken tijdig te kunnen uitvoeren mede in verband met de Floriade 2022. Het is van belang dat de gemeente de benodigde gronden ter plaatse van de camping uiterlijk 1–8–2018 aan RWS ter beschikking stelt voor de realisatie van de werkzaamheden zodat er geen vertraging ontstaat. Gezien de tijdsduur van de juridische onteigeningsprocedure is het niet meer verantwoord om nog langer te wachten met dit onteigeningsbesluit. Langer wachten vergroot het risico dat de gronden niet tijdig geleverd kunnen worden aan RWS.

De minnelijke verwerving voor het zuidelijk deel van de Stadscamping loopt nog. De diverse aanbiedingen hebben er tot op heden niet toe geleid dat partijen overeenstemming hebben bereikt, dan wel dat op korte termijn zicht bestaat op het bereiken van overeenstemming. Om de voortgang van de ontwikkeling en realisatie hiervan niet in gevaar te brengen, is het noodzakelijk dat een onteigeningsprocedure wordt gestart en hiertoe een verzoek wordt ingediend bij de Kroon. Bij nog langer wachten kan de gemeente de gronden niet tijdig leveren aan RWS. De kosten die voortvloeien uit aanpassing van de huidige plannen van het onderliggend wegennet en het eventueel herstellen van de oorspronkelijke planontwikkeling van het onderliggend weggennet (als de gronden op een later tijdstip zijn verworven) komen voor rekening van de gemeente. Indien de onderhandelingen alsnog tot overeenstemming leiden, kan de onteigeningsprocedure met betrekking tot de zuidelijke strook op dat moment worden stopgezet.

Onderhandelingsproces: laatste stand van zaken

De gemeente heeft zich voortdurend ingespannen om in minnelijk overleg de bedrijfsvoering van Stadscamping Waterhout te garanderen, ook in het ontwerp van de ontwikkeling van het gebied tijdens de Floriade 2022. Diverse scenario's zijn hiervoor besproken, zoals:

I. 2012–2015: tijdelijk verkleinen van de Stadscamping met de mogelijkheid tot uitbreiding elders op het Floriadeterrein na afloop van de Floriade 2022;
II. 2012–2015: verplaatsing van de Stadscamping naar het Weerwatereiland.
III. 2014–2016: verplaatsing van de Stadscamping naar een andere locatie in Almere;

In alle scenario's heeft de gemeente aangeboden een volledige schadeloosstelling te betalen. De gemeente heeft tussen 2012 – 2015 vele overleggen gevoerd met de camping en meerdere varianten verkend. Daarbij is gesproken en uitgezocht op welke wijze de camping in de komende ontwikkelingen (Evenement en gebiedsontwikkeling) zou kunnen worden ingepast. Dit heeft niet geleid tot overeenstemming. De data van de overleggen, de correspondentie, beschrijving van de varianten en reacties van de camping zijn opgenomen in het logboek.

Bij de besluitvorming over het Masterplan 2015 heeft de gemeenteraad middels een amendement besloten dat over (her)locatie of onteigening van camping Waterhout uiterlijk 31 oktober 2015 een raadsbesluit genomen wordt. Bij raadsbrief van 4 november 2015 is gemeld dat op 31 oktober de camping nogmaals heeft laten weten niet met de overeenkomst in te kunnen stemmen. Daarnaast werden voorstellen ingebracht die niet voldoen aan het door de raad vastgestelde masterplan.

Op basis daarvan hebben wij u gemeld dat wij ons genoodzaakt zien om te starten met de volgende fase. Deze fase begint met het verwerven van de camping en kan eventueel in een latere fase tot onteigening leiden. De voorwaarden voor inpassing die de camping stelt, zijn inhoudelijk en financieel onverenigbaar met de plannen van de gemeente zoals vastgelegd in het Masterplan.

Ook heeft de gemeente met de camping diverse verplaatsingsalternatieven verkend. Hierover is geen overeenstemming bereikt. De camping wil in beginsel niet worden verplaatst. Mocht sprake zijn van verplaatsing dan wordt de gemeente geacht een volledig functionerende nieuwe camping op te leveren. Met die eis vraagt de camping om een aanzienlijk hoger bedrag aan schadeloosstelling dan waartoe de Onteigeningswet verplicht. De gemeente is echter bereid ook daarover met de camping te spreken.

Het verwervingsdossier wordt gekenmerkt door het feit dat de camping niet echt de inhoudelijke discussie met de gemeente voert over de verwerving van de grond en het vinden van een minnelijke en duurzame oplossing voor de camping.

De gemeente heeft zich tot op heden flexibel opgesteld en is bereid om de camping op veel zaken tegemoet te komen. Desondanks wil de camping zich niet committeren aan een onderhandelingsresultaat.

Vanaf december 2015 zijn er meerdere aanbiedingen gedaan voor de verwerving van het zuidelijk deel. De camping is niet inhoudelijk op het verwervingsvoorstel (schadeloosstelling) ingegaan. Deze aanbiedingen hebben daardoor niet tot overeenstemming geleid.

In april 2016 is een nieuw voorstel aan de Stadscamping gedaan om gezamenlijk op zoek te gaan naar de mogelijkheden van een camping op een nieuwe locatie buiten het Floriade gebied. Ook hier is geen overeenstemming bereikt.

Voor zowel gedeeltelijke verwerving (zuidelijke strook) als voor volledige verwerving van het gehele terrein van de Stadscamping heeft de gemeente middelen gereserveerd (zie verderop in dit voorstel bij 'Financiële middelen').

Toelichting op de onteigeningsprocedure
De onteigeningsprocedure bestaat uit 2 fasen: (I) de *administratieve* en (II) de *gerechtelijke* fase. In de administratieve fase wordt een volledig onteigeningsdossier aangelegd en wordt het verzoek aan de Kroon om tot onteigening te mogen overgaan voorbereid. Het verzoek aan de Kroon zal namens uw raad ingediend worden. Nadat een positief Kroonbesluit is verkregen zal de gerechtelijke procedure om tot onteigening over te gaan worden voortgezet (de gerechtelijke fase). De gerechtelijke procedure kan aanvangen daar het bestemmingsplan 'Onderliggend Wegennet' onherroepelijk is. Voor een nadere toelichting over de onteigeningsprocedure wordt verwezen naar de volgende documenten die door Rijkswaterstaat zijn opgesteld:

- Toelichting op de onteigeningsprocedure d.d. 1 juli 2014; en
- Handreiking Administratieve onteigeningsprocedure d.d. 16 januari 2016.

Deze documenten zijn als bijlage bij dit raadsvoorstel gevoegd.

Toelichting op beslispunt 2.
De Kroon acht zich gebonden aan de Onteigeningswet en de in de Wet openbaarheid bestuur genoemde uitzonderingsgronden voor het verstrekken van informatie en zal daarom bij de voorbereiding van haar besluitvorming het logboek (met de bijbehorende bewijsstukken) uitsluitend voor belanghebbenden ter inzage leggen. In lijn van de handelswijze van de Kroon is het logboek bij dit raadsvoorstel geheim en enkel beschikbaar voor raadsleden. In de logboeken, de bewijsstukken en de adressenlijst van de belanghebbenden zijn gegevens opgenomen die betrekking hebben op de persoonlijke levenssfeer. Dit is een zogenaamde absolute weigeringsgrond in de Wet Openbaarheid van bestuur. De logboeken worden om die reden niet openbaar ter inzage gelegd. Bij de ter inzage legging door de Kroon zijn alleen de (rechts)personen die op de lijst met te onteigenen onroerende zaken of de lijst met belanghebbenden zijn vermeld bevoegd om onderdelen die op hen betrekking hebbende inzien in het logboek en de achterliggende stukken.)

Wat is het doel en het beoogd effect van het voorgesteld besluit?

Het doel van voorgesteld besluit is het starten van een onteigeningsprocedure die is gericht op volle eigendomsverkrijging van de zuidelijke strook van Stadscamping Waterhout. Het beoogd effect is het tijdig ter beschikking kunnen stellen van deze gronden aan Rijkswaterstaat, die zorg draagt voor de aanleg van de geplande infrastructuur en het landschapsplan op deze gronden, conform het Uitvoeringsbesluit Floriade 2022 (t.b.v. het evenement en de stadswijk) en het bestemmingsplan 'Onderliggend Wegennet'. Hierdoor zullen deze werken tijdig gereed zijn ten behoeve van de Floriade 2022 en de stadswijk daarna.

Voorstel aan de gemeenteraad

Wanneer wordt het besluit van de gemeenteraad uitgevoerd, gerealiseerd en wanneer wordt de gemeenteraad daarover gerapporteerd?

Na het verzoekbesluit van de gemeenteraad wordt het onteigeningsplan voorgedragen aan de Kroon (door tussenkomst van de Minister van Infrastructuur en Milieu). In de bijlagen zijn de stukken toegevoegd die met dit raadsvoorstel worden verzonden aan de Kroon. Dit betreft grondplan tekeningen, perceellijst, zakelijke beschrijving en logboek. Rijkswaterstaat is belast met de voorbereiding van het Koninklijk Besluit (KB). Naar verwachting kan het ontwerp−KB half oktober 2016 ter inzage worden gelegd. Na de terinzagelegging dient de Kroon binnen zes maanden een besluit te nemen. Nadat het Koninklijk besluit is gepubliceerd in de Staatscourant (verwachting eind mei 2017) kan de gerechtelijke onteigeningsprocedure worden gestart. Deze procedure is gericht op verkrijging van de volle eigendom (verwachting januari 2018) en vaststelling van de schadeloosstelling. Indien cassatieberoep wordt ingesteld tegen het (vervroegde) onteigeningsvonnis kan de eigendomsverkrijging met 9 tot 12 maanden worden vertraagd.

De verdere communicatie over de administratieve onteigeningsprocedure met belanghebbenden verloopt via Rijkswaterstaat (in opdracht van de Kroon).

De raad zal via de gebruikelijke kanalen, bij rapportage over de voortgang verbreding A6 en Floriade 2022, worden geïnformeerd over de uitvoering van het besluit.

Wat zijn de consequenties van dit besluit voor inwoners en organisaties in de stad of andere derden? Is of wordt hieraan in het kader van een participatietraject aandacht besteed?

De onteigening van de zuidelijke strook van de Stadscamping heeft als consequentie dat het campingterrein met circa 1,41 ha wordt verkleind. Dit zal ondanks de schadevergoeding invloed hebben op de bedrijfsvoering van de gehele camping. Om deze reden is de gemeente al geruime tijd in gesprek met de camping om te komen tot een geschikte oplossing.

In het kader van de procedure voor het bestemmingsplan 'Onderliggend Wegennet' heeft de daarbij behorende communicatie plaatsgevonden. Verder zal communicatie over de consequenties van dit besluit meegenomen worden in de communicatie die plaatsvindt in het kader van de projecten verbreding A6 en Floriade 2022.

Welke financiële middelen zijn met dit besluit gemoeid?

De kosten die samenhangen met dit verzoekbesluit beperken zich tot voorbereidingskosten (ambtelijk en extern). Nadat de Kroon een onteigeningsbesluit heeft genomen en tot dagvaarding wordt overgegaan komen de kosten die samenhangen met de gerechtelijke onteigeningsprocedure (griffierecht, kosten advocaat, rechtbankdeskundigen, schadeloosstelling, enz.) voor rekening van de gemeente. De schadeloosstelling omvat een door de rechter vast te stellen vergoeding voor alle schade die de rechthebbende rechtstreeks door het verlies van zijn zaak lijdt (volledige schadeloosstelling).

Zowel de kosten van de administratieve en gerechtelijke onteigeningsprocedure alsmede de onteigening van de grond zijn geraamd ten laste van het Fonds Strategische Aankopen (FSA, onderdeel van de RIB reserve). Voor zowel gedeeltelijke verwerving als voor volledige verwerving van de grond(en) van de Stadscamping en voor de kosten van de onteigeningsprocedure zijn naar de huidige inzichten voldoende middelen gereserveerd in de betreffende reserve.

Voorstel aan de gemeenteraad

Op 14 juli 2011 heeft de gemeenteraad de nota Strategisch Aankoopbeleid vastgesteld (RV 22–2011). De verwervingen waarvoor nog geen grondexploitatie is geopend, zoals in het Stadscentrum/Floriade/A6 gebied verlopen via het Krediet FSA (aankooplimiet) en de reserve FSA (dekking kosten, met name rente). De kavel Majestic in het Stadscentrum en de Duikschool op het Floriade terrein zijn de eerdere verwervingen ten laste van dit krediet. Naast de campingronden is het ook de bedoeling de WOK gronden en de RVB gronden Weerwater via het krediet en reserve FSA te verwerven. De gronden die verworven worden, komen op de balans van de gemeente en de rentelasten komen ten laste van het FSA tot het moment dat de gronden in exploitatie worden genomen. Dat is ook bij de Stadscamping grond(en) het geval.

Beschrijf de alternatieven om het doel te bereiken.

Een minnelijke verwerving van de grond(en) heeft de voorkeur. De gesprekken met de eigenaren van de Stadscamping hebben in de afgelopen jaren niet geleid tot overeenstemming. Gezien het feit dat de standpunten nog ver uiteen liggen valt een spoedige minnelijke verwerving niet te verwachten.

Een ander alternatief is de zuidelijke strook niet te verwerven en geen onteigeningsprocedure op te starten. Dan kan de geplande infrastructuur, de aantakking van de lokale wegen op de verbrede A6, en het landschapsplan niet zoals nu gepland worden aangelegd. Tevens kan de afspraak met RWS niet worden nagekomen. Het openbreken van het contract met RWS betekent een kostenverhoging die contractueel ten laste van de gemeente komt.

Bijlagen

1. Toelichting op de onteigeningsprocedure d.d. 1 juli 2014;
2. Handreiking Administratieve Onteigeningsprocedure (Rijkswaterstaat, Ministerie van Infrastructuur en Milieu d.d. 16–01–2016;
3. Bijlagen:
    a. Grondplan tekening
    b. Perceellijst
    c. Zakelijke beschrijving
4. Logboek (GEHEIM)

Achterliggende stukken

Raadsbrief 04–11–2015 Amendement 2015–RG/156 over Stadscamping Waterhout
Raadsbrief 23–02–2016 Stand van zaken Floriade Almere 2022
Collegevoorstel Administratieve onteigeningsprocedure en besluit d.d. 14 juni 2016

Raadsbesluit

Invullen door raadsgriffie

Onderwerp

Administratieve onteigeningsprocedure Onderliggend Wegennet (Camping Waterhout - Floriade)

RV-nummer: **RV-41/ 2016**

De raad van de Gemeente Almere

Gezien het voorstel van burgemeester en wethouders,

Besluit:

1. Bij de Kroon een verzoek tot onteigening in te dienen, als bedoeld in artikel 78 en volgende van de Onteigeningswet, onder overlegging van de in artikel 79 van de Onteigeningwet bedoelde stukken en gegevens, ter uitvoering van bestemmingsplan "Onderliggend Wegennet", ter plaatse van de zuidelijke strook van Stadscamping Waterhout (gedeelte ter grootte van 1.14.63 ha van het perceel kadastraal bekend gemeente Almere, sectie K, nummer 5403).

Almere,

De raad voornoemd,

De griffier, De voorzitter,

J.D. Pruim F.M. Weerwind

Toelichting op de onteigeningsprocedure

Wat is onteigening?
Onteigening is de in het algemeen belang door de rechter bevolen overdracht van eigendom aan een overheid of een daarmee gelijk te stellen rechtspersoon.
Meestal gaat het daarbij om eigendomsoverdracht aan een gemeente, maar ook kan onteigend worden voor een provincie, een waterschap, de Staat of voor een rechtspersoon die is belast met de uitvoering van publieke werken (bijvoorbeeld ProRail).

Grondslagen voor onteigening
De onteigeningswet kent een aantal grondslagen voor onteigening, de zogenoemde onteigeningstitels. Deze titels geven aan voor welke plannen of werken er onteigend kan worden. Zo kan er op basis van de **titels II, IIa en IIc**, onteigend worden voor de realisering van infrastructurele werken, zoals de aanleg van wegen en spoorwegen, het versterken van dijken of het verruimen van rivieren, en voor de winning van oppervlaktedelfstoffen. **Titel IV** wordt vooral toegepast voor de uitvoering van bestemmingsplannen, bijvoorbeeld voor de realisering van een woningbouwlocatie of een bedrijventerrein. Een onteigeningsprocedure start met een verzoek van de overheid aan de Kroon om onroerende zaken ter onteigening aan te wijzen.

Minnelijk overleg
Voordat een overheid de Kroon een onteigeningsverzoek doet, moet zij geprobeerd hebben om in onderling overleg overeenstemming te bereiken over de aankoop van de onroerende zaken die zij in eigendom wil krijgen. Dit overleg wordt het minnelijk overleg genoemd. Omdat de onteigeningswet uitgaat van een volledige schadeloosstelling in geld, moet de overheid de eigenaar in ieder geval een concreet financieel bod hebben gedaan ter vergoeding van het verlies van de benodigde onroerende zaken en de overige daaruit voortvloeiende schaden. In sommige gevallen moet ook overleg worden gevoerd met andere gebruikers van een onroerende zaak, bijvoorbeeld huurders en pachters.
Naast het bedrag van de schadeloosstelling kunnen in het minnelijk overleg ook andere onderwerpen worden besproken, zoals de mogelijkheid van grondruil, bedrijfsverplaatsing, of het door een eigenaar zelf realiseren van een bestemming of een werk. Als het minnelijk overleg niet binnen een redelijke termijn tot overeenstemming heeft geleid, kan een overheid besluiten om een onteigeningsprocedure in gang te zetten. De procedure die bij onteigening wordt gevolgd, is met waarborgen omkleed en is geregeld in de onteigeningswet, de Algemene wet bestuursrecht (Awb) en de Wet op de Raad van State.

Twee procedures
De Minister van Infrastructuur en Milieu bereidt het ontwerp koninklijk besluit op een onteigeningsverzoek voor met toepassing van de uniforme openbare voorbereidingsprocedure van de Awb. Deze procedure wordt de **administratieve onteigeningsprocedure** genoemd en deze eindigt met de publicatie en bekendmaking van het definitieve koninklijk besluit. Dit besluit geeft de overheid het recht om de daarbij aangewezen eigenaren te dagvaarden in een onteigeningsgeding voor de burgerlijke rechter. In deze **gerechtelijke onteigeningsprocedure** spreekt de burgerlijke rechter de onteigening uit en bepaalt hij de hoogte van de schadeloosstelling. Na inschrijving van het gerechtelijk vonnis in de openbare registers van het kadaster gaat de eigendom daadwerkelijk over op de overheid.

Administratieve onteigeningsprocedure
De Minister van Infrastructuur en Milieu (de minister) is verantwoordelijk voor de administratieve onteigeningsprocedure. Rijkswaterstaat Corporate Dienst (RWS/CD) in Utrecht is belast met de uitvoering van die procedure. De minister toetst het onteigeningsverzoek aan de voorschriften van de onteigeningswet en de Awb, met inachtneming van eerdere Kroonbesluiten over onteigeningen. Daarbij let de minister er onder meer op of er voldoende en tijdig minnelijk overleg is gevoerd.

NB: de minister toetst daarbij niet de samenstelling en de hoogte van de geboden schadeloosstelling. De Kroon kan zich in een besluit op een onteigeningsverzoek daarover ook niet uitspreken. De hoogte van de schadeloosstelling wordt immers door de rechter vastgesteld in de gerechtelijke onteigeningsprocedure.

Kennisgeving
De eigenaren van de te onteigenen onroerende zaken ontvangen van de minister een brief (kennisgeving) met daarbij een exemplaar van het ontwerp koninklijk besluit en informatie over de start van de administratieve onteigeningsprocedure. Ook andere zakelijk of persoonlijk rechthebbenden, waaronder huurders en pachters, ontvangen een kennisgeving. Dit laatste is nodig, omdat door onteigening de met het eigendomsrecht samenhangende rechten en lasten (bijvoorbeeld huur- of pacht, een opstalrecht of erfdienstbaarheid) ook komen te vervallen. De brief wordt uitsluitend naar de belanghebbenden verzonden. De belanghebbenden dienen er zelf voor zorg te dragen dat zij degenen die hun in de procedure bijstaan hiervan in kennis stellen.

Zienswijzen
Het ontwerp koninklijk besluit ligt met de onteigeningsstukken zes weken ter inzage in de gemeente waarin de te onteigenen onroerende zaken zijn gelegen en bij RWS/CD in Utrecht. Binnen die zes weken kunnen de eigenaren en andere belanghebbenden hun visie over het ontwerp koninklijk besluit naar voren brengen door het indienen van een schriftelijke zienswijze bij de Kroon, door tussenkomst van de minister. Een zienswijze kan ook mondeling aan de minister kenbaar worden gemaakt. Als de zienswijze wordt ingediend of kenbaar wordt gemaakt door een gemachtigde van de belanghebbende, moet een door de belanghebbende ondertekende machtiging worden meegezonden waaruit blijkt dat de gemachtigde in de administratieve onteigeningsprocedure optreedt namens de belanghebbende.
NB: dit hoeft niet als de gemachtigde een advocaat is.

Horen van belanghebbenden
De indiener van een zienswijze heeft het recht om door de minister over zijn zienswijze te worden gehoord. Hij kan de zienswijze daarbij mondeling toelichten. Daarvoor wordt een hoorzitting gehouden, waarbij ook een vertegenwoordiger van de verzoekende overheid aanwezig zal zijn. Datum, tijd en plaats van de hoorzitting worden vooraf bekend gemaakt bij de kennisgeving. **De indiener van een zienswijze moet daarin aangeven of hij op de hoorzitting aanwezig zal zijn**.
NB: voor de hoorzitting wordt geen afzonderlijke uitnodiging meer verzonden.

Verder verloop van de procedure
De minister past het ter inzage gelegde ontwerp koninklijk besluit zo nodig nog inhoudelijk aan, bijvoorbeeld naar aanleiding van de zienswijzen. Het aangepaste ontwerp koninklijk besluit wordt vervolgens door de minister namens de Koning om advies aan de Afdeling advisering van de Raad van State voorgelegd. Het advies van de Raad van State geeft de minister al dan niet aanleiding tot wijziging van het ontwerp koninklijk besluit. De minister biedt het definitieve ontwerp koninklijk besluit tenslotte ter ondertekening aan de Koning aan. Na ondertekening door de Koning heeft het besluit kracht van wet gekregen en is er sprake van een koninklijk besluit. Daarna ondertekent ook de minister het koninklijk besluit. De gehele procedure vanaf de einddatum van de terinzageligging van het ontwerp koninklijk besluit tot en met de ondertekening door de Koning, moet binnen zes maanden afgerond zijn. De minister publiceert het koninklijk besluit in de Staatscourant en maakt het besluit bekend door toezending daarvan aan de verzoeker om onteigening en aan de belanghebbenden.

N.B. Aan deze tekst kunnen geen rechten worden ontleend.

Rijkswaterstaat
Ministerie van Infrastructuur en Milieu

RWS BEDRIJFSINFORMATIE

Handreiking Administratieve Onteigeningsprocedure

Datum	16-01-2016
Status	definitief

Colofon

Uitgegeven door	Rijkswaterstaat Corporate Dienst
Informatie	mevrouw F. Rob-Russel
Telefoon	06 120 975 85
Fax	088 797 14 99
Uitgevoerd door	-
Opmaak	-
Datum	16-01-2016
Status	definitief
Versienummer	16-01-2016

Inhoud

Inleiding—8

1 Hoofdstuk 1: De Administratieve onteigeningsprocedure—9
1.1 Grondslagen voor onteigening—9
1.1.1 Grondslagen onteigening titels II—9
1.1.1.1. Onteigening op grond van projectplan Waterwet—10
1.1.2 Grondslagen onteigening titel IV—10
1.1.2.1. Bestemmingsplan of inpassingsplan is grondslag voor onteigening—11
1.1.2.2. Mogelijkheid en noodzaak van onteigening—11
1.1.2.3. Wijzigingsbevoegdheid en onteigening—13
1.1.2.4. Onteigening en omgevingsvergunning—14
1.1.2.5. Overige titel IV onteigeningen—14
1.2 Verzoeker, ondertekening en indiening onteigeningsverzoeken—14
1.3 Bestuurlijke afspraken taakverdeling onteigeningsprocedure—15

2 Hoofdstuk 2: Beoordelingsmaatstaven Kroon—16
2.1 Strijd met het recht—16
2.2 Publiek belang—16
2.3 Noodzaak—16
2.3.1 Omvang werk en inzicht in de voorgenomen wijze van planuitvoering—17
2.3.2 Minnelijk overleg—17
2.3.2.1. Toelichting minnelijk overleg—18
2.3.2.2. Termijn vier weken/rappel—18
2.3.2.3. Voldoende tijd inplannen—19
2.3.2.4. Actueel Bod—19
2.3.2.5. Overleg voorafgaand aan bod—19
2.3.2.6. Voortgezet minnelijk overleg—19
2.3.2.7. Aanbieding voor de ter onteigening aan te wijzen oppervlakte—19
2.3.2.8. Aanbiedingen namens verzoeker—20
2.3.2.9. Verzoeken/vragen belanghebbenden—20
2.3.2.10. Compensatie—20
2.3.2.11. Werkterreinen—21
2.3.2.12. Overleg/aanbod huurders, pachters en overige (zakelijk) gerechtigden.—21
2.3.2.13. Appartementseigenaren—22
2.3.3 Waarborg voor de wijze van uitvoering / zelfrealisatie—22
2.4 Urgentie—24

3 Hoofdstuk 3: Behandeling onteigeningsverzoeken in de administratieve procedure—25
3.1 Vooroverleg en voortoetsing—25
3.2 Indiening officieel verzoek tot onteigening—26
3.3 Adressering officieel verzoek / voordracht—26
3.4 Gebruik van formats—26
3.5 Belanghebbenden—27
3.5.1 Hypotheekhouders—28
3.5.2 Maatschappen—28
3.5.3 Landinrichting—28
3.6 Aanhouden verzoek om onteigening—28

3.7 Gedoogplichten in relatie tot onteigening—28
3.8 Hoorzitting—29
3.9 Termijnen en doorlooptijden—29

4 Hoofdstuk 4: De administratieve onteigeningsprocedure in stappen—31
4.1 De administratieve onteigeningsprocedure in 11 stappen:—31
4.1.1 Stap 1: Opstellen van het ontwerp van het koninklijk besluit en voorbereiding van de kennisgeving van het ontwerp.—31
4.1.2 Stap 2: Kennisgeving terinzagelegging ontwerpbesluit en stukken in één of meer dag-, nieuws- of huis-aan-huisbladen en in de Staatscourant.—32
4.1.3 Stap 3: Verzending van het ontwerpbesluit en de kennisgeving aan belanghebbenden en de verzoeker om onteigening.—32
4.1.4 Stap 4: Terinzagelegging van het ontwerpbesluit en de onteigeningsstukken in de betrokken gemeente(n) en bij RWS/CD.—32
4.1.5 Stap 5: Mogelijkheid voor belanghebbenden tot het schriftelijk of mondeling naar voren brengen van zienswijzen.—34
4.1.6 Stap 6: Mogelijkheid tot het horen van belanghebbenden/hoorzitting.—34
4.1.7 Stap 7: Afronding van het ontwerpbesluit en inzending van dit ontwerp voor advies aan de Raad van State.—34
4.1.8 Stap 8: Na advies Raad van State: opstellen van het nader rapport gevolgd door toezending definitief koninklijk besluit ter ondertekening aan de Koning.—34
4.1.9 Stap 9: Na totstandkoming van het koninklijk besluit: mededeling koninklijk besluit door plaatsing in de Staatscourant.—35
4.1.10 Stap 10: Bekendmaking koninklijk besluit door toezending aan belanghebbenden en de verzoeker.—35
4.1.11 Stap 11: Terinzagelegging van het koninklijk besluit.—35
4.2 Schema's administratieve onteigeningsprocedure titels II en IV—36

5 Hoofdstuk 5: Samenstellen dossier en benodigde stukken op grond van de titels II—39
5.1 Benodigde onteigeningsstukken—39
5.1.1 A - Zakelijke beschrijving (format gebruiken).—40
5.1.2 B – Overzichtstekening—45
5.1.3 C - Situatietekening—45
5.1.4 D - Dwars- en eventueel lengteprofielen—47
5.1.5 E - Grondtekening—48
5.1.6 F - Kadastrale uittreksels/kadastrale berichten—49
5.1.7 G - Lijst(en) van te onteigenen onroerende zaken (format gebruiken)—49
5.1.8 H - Een adressenlijst met de namen en adressen van de belanghebbenden (format gebruiken)—49
5.1.9 I - Een overzicht van het gevoerde minnelijk overleg (format gebruiken)—50
5.1.10 J – Checklist titel II (format gebruiken)—50
5.2 De vorming van het onteigeningsdossier—51

6 Hoofdstuk 6: Samenstellen dossier en benodigde stukken titel IV—52
6.1 Benodigde onteigeningsstukken—52
6.2 Toelichting Checklist:—53
6.2.1 Archiefmap A—53
6.2.1.1. A-1 De voordracht—53
6.2.1.2. A-2 Verzoekbesluit—53
6.2.1.3. A-3 Grondtekening—53
6.2.1.4. A-4 Onteigeningslijst (format gebruiken)—54
6.2.1.5. A-5 Zakelijke beschrijving (format gebruiken)—54
6.2.1.6. A-6 Kadaster—56

6.2.1.7. A-7 Lijst van de belanghebbenden (format gebruiken)—56
6.2.1.8. A-8 Informatieblad toepassing WOB m.b.t. logboek en bewijsstukken—56
6.2.2 Archiefmap B—56
6.2.2.1. B-1 Verbeelding—56
6.2.2.2. B-2 Projectie grondtekening (op de verbeelding)—57
6.2.2.3. B-3 Besluitvorming rechtsbasis—57
6.2.2.4. B-4 (Plan)toelichting en (plan)regels—57
6.2.2.5. B-5 Exploitatieplan en andere documenten—57
6.2.3 Archiefmap C—57
6.2.3.1. C-1 Adressenlijst (format gebruiken)—57
6.2.3.2. C-2 Logboeken + bewijsstukken (format gebruiken)—58

Inleiding

Deze handreiking beschrijft in hoofdlijnen het verloop van de administratieve onteigeningsprocedure op grond van de titels II, IIa en IIc (verder tezamen aangeduid als: titels II) en van titel IV van de onteigeningswet. Tevens bevat deze handreiking een uiteenzetting van de wijze waarop de Kroon een verzoek om onteigening inhoudelijk beoordeelt.

Deze handreiking is bedoeld voor instanties (gemeenten, provincies, waterschappen, Rijkswaterstaat, openbare lichamen en ProRail), die zich met verzoeken om onteigening op grond van de bovengenoemde onteigeningstitels tot de Kroon willen wenden.

De opzet van deze handreiking is als volgt:
- Hoofdstuk 1 beschrijft de grondslagen voor onteigening voor de titels II en titel IV van de onteigeningswet;
- Hoofdstuk 2 bevat de beoordelingsmaatstaven die de Kroon hanteert bij het beoordelen van onteigeningsverzoeken op grond van deze titels;
- Hoofdstukken 3 en 4 beschrijven de wijze van behandeling en de procedure(stappen) van de administratieve onteigeningsprocedure;
- Vanwege de verschillen tussen de eisen die op grond van titels II en titel IV aan de stukken worden gesteld zijn deze eisen in twee afzonderlijke hoofdstukken beschreven: de hoofdstukken 5 en 6.

Deze handreiking beoogt geen wijziging teweeg te brengen in de tot op heden gevoerde gedragslijn van de Kroon ten aanzien van de beoordeling van onteigeningsverzoeken. Dit document kan worden beschouwd als een samenvoeging van voorheen geldende leidraden, handreikingen en notities.

Deze richtlijn vervangt de navolgende documenten die door de Rijkswaterstaat Corporate Dienst van zijn uitgebracht:
- Notitie van 14 januari 2014 betreffende Aandachtspunten en aanbevelingen voor het kunnen starten van de administratieve onteigeningsprocedures op grond van de titels II tot en met IIc en IV van de onteigeningswet;
- Handreiking onteigeningen titel IV 2010 (versie oktober 2011);
- Leidraad voor het opstellen van de onteigeningsstukken en het samenstellen van het onteigeningsdossier voor onteigeningen op grond van de titels II, IIa en IIc van de onteigeningswet (versie november 2011);
- Leidraad administratieve onteigeningsprocedure titels II, IIa en IIc onteigeningswet (mei 2012);
- Toelichting op de Checklist verzoek aanwijzing ter onteigening titel IV (juni 2015).

1 Hoofdstuk 1: De Administratieve onteigeningsprocedure

De administratieve onteigeningsprocedure is de bestuurlijke procedure waarin datgene wat onteigend moet worden, door middel van een koninklijk besluit ter onteigening wordt aangewezen.
Deze onteigeningsprocedure start met een verzoek van (meestal) een overheid aan de Kroon om onroerende zaken ter onteigening aan te wijzen. De Minister van Infrastructuur en Milieu is verantwoordelijk voor de administratieve onteigeningsprocedure. Rijkswaterstaat Corporate Dienst (hierna: RWS/CD) in Utrecht is belast met de uitvoering van die procedure met toepassing van de uniforme openbare voorbereidingsprocedure (hierna: UOV) van Afdeling 3.4 van de Algemene wet bestuursrecht (hierna: Awb). In deze handreiking spreken we vanwege de leesbaarheid meestal over de Kroon, ook als één van de bovengenoemde actoren bedoeld wordt. De administratieve onteigeningsprocedure eindigt met de publicatie en bekendmaking van het definitieve koninklijk besluit. Dit besluit geeft de onteigenende overheid (verzoeker) het recht om de daarbij aangewezen rechthebbenden te dagvaarden in een onteigeningsgeding voor de burgerlijke rechter. In deze gerechtelijke onteigeningsprocedure spreekt de burgerlijke rechter de onteigening uit en bepaalt hij de hoogte van de schadeloosstelling. Na inschrijving van het gerechtelijk vonnis in de openbare registers van het kadaster gaat de eigendom daadwerkelijk over op de overheid. De Kroon heeft echter uitsluitend een rol in de administratieve onteigeningsprocedure.

1.1 Grondslagen voor onteigening

De onteigeningswet kent een aantal grondslagen voor onteigening, de zogenoemde onteigeningstitels. Deze handreiking heeft alleen betrekking op de titels II en IV. Deze titels geven aan voor welke plannen of werken er onteigend kan worden.
Het verschil tussen de titels II enerzijds en titel IV anderzijds is dat bij de eerstgenoemde titels wordt onteigend ter uitvoering van werken en bij titel IV ten behoeve van de uitvoering van ruimtelijke plannen of besluiten. Er is dus een essentieel verschil in benadering. Bij de titels II vormt het werk de grondslag voor onteigening en bij titel IV is dat het ruimtelijk plan.

1.1.1 Grondslagen onteigening titels II

Op basis van de titels II kan onteigend worden voor de realisering van (infrastructurele) werken en rechtstreeks daaruit voortvloeiende bijkomende voorzieningen.
Titel II heeft betrekking op onteigening voor de aanleg, het herstel, versterking of onderhoud van waterkeringen en de bouw van militaire verdedigingswerken en rechtstreeks daaruit voortvloeiende bijkomende voorzieningen.
Titel IIa heeft betrekking op onteigening voor de aanleg en verbetering van wegen, bruggen, spoorwegwerken, kanalen, - waaronder begrepen werken ter uitvoering van een tracébesluit als bedoeld in artikel 9, eerste lid, van de Tracéwet-havenwerken, werken ten behoeve van de bestrijding van de verontreiniging van oppervlaktewater en terreinen en werken ten behoeve van verbetering of verruiming van rivieren en rechtstreeks daaruit voortvloeiende bijkomende voorzieningen.

Titel IIb heeft betrekking op onteigening ten behoeve van een drinkwaterbedrijf voor de drinkwatervoorziening of voor een inrichting voor de verwijdering van afvalstoffen.
Titel IIc heeft betrekking op onteigening in verband met de winning van oppervlaktedelfstoffen, indien ter zake een vergunning tot ontgronding krachtens de Ontgrondingenwet is verleend en onherroepelijk is geworden.

1.1.1.1. Onteigening op grond van projectplan Waterwet

Verder kan ingevolge artikel 5.14, lid 1 van de Waterwet onteigening op grondslag van titel II of IIa mede geschieden ter uitvoering van de in een projectplan opgenomen voorzieningen, als bedoeld in artikel 5.4, tweede of vijfde lid, van die wet. Dit is alleen van toepassing als op een projectplan de wettelijke projectprocedure van toepassing is. Deze procedure is verplicht voor alle projectplannen tot aanleg, verlegging of versterking van primaire waterkeringen. De procedure is ook opengesteld voor bepaalde projecten van waterschappen, niet zijnde projecten tot aanleg of wijziging van een primaire waterkering. Daarbij wordt het aan de provincie overgelaten om te bepalen in welke gevallen de procedure mag worden toegepast. De provincie kan daarin bij verordening of krachtens die verordening door middel van een besluit van gedeputeerde staten voorzien.

Voor het starten van de administratieve onteigeningsprocedure op grond van de titels II wordt niet de eis gesteld dat de planologische grondslag van het te maken werk onherroepelijk is. Bepalend voor de toepassing van deze titels is of het werk waarvoor onteigening noodzakelijk is ook planologisch uitvoerbaar is. In dat kader onderzoekt de Kroon of het voorgenomen werk uitvoerbaar is gezien de inhoud van- en de coördinatie met de ruimtelijke plannen. In het algemeen wordt de eis gesteld dat een aanvang moet zijn genomen met de planologische inpassing van het werk ten behoeve waarvan onteigening wordt verzocht. Voor de procedure op grond van deze titels geldt dat er ten minste sprake moet zijn van een bestemmingsplan (dan wel provinciaal- of rijksinpassingsplan, een omgevingsvergunning of een tracébesluit) dat in ontwerp ter inzage is gelegd. Daarbij moeten belanghebbenden bovendien de mogelijkheid hebben gehad tot het naar voren brengen van zienswijzen van planologische aard in de planologische procedure voorafgaand aan het naar voren brengen van zienswijzen in het kader van de administratieve onteigeningsprocedure. Tenslotte moet duidelijk zijn dat de zienswijzen in de planologische procedure niet zullen leiden tot een ander ruimtebeslag van de ter onteigenen aan te wijzen onroerende zaken.

1.1.2 Grondslagen onteigening titel IV

Titel IV wordt vooral toegepast voor de uitvoering van ruimtelijke plannen, bijvoorbeeld voor de realisering van een woningbouwlocatie of een bedrijventerrein. Onder ruimtelijk plan wordt in de praktijk verstaan een bestemmings- of inpassingsplan of voor een omgevingsvergunning voor bouwen in afwijking van een bestemmingsplan. Ook kan worden onteigend voor een bouwplan tot het opheffen van ernstig achterstallig onderhoud aan woningen. Bij titel IV geldt als hoofdregel dat het verzoek tot onteigening kan worden gedaan als het ruimtelijk plan is vastgesteld. De onteigenende overheid of de toegelaten instelling hoeft niet te wachten met het indienen van het verzoek tot onteigening totdat het ruimtelijke plan onherroepelijk is geworden. In het koninklijk besluit worden dan twee voorwaarden opgenomen: de opschortende voorwaarde dat de dagvaarding tot onteigening pas kan worden uitgebracht als het ruimtelijke plan onherroepelijk is geworden met betrekking tot de in het onteigeningsplan begrepen onroerende

zaken en de ontbindende voorwaarde dat het koninklijk besluit vervalt indien het besluit tot vaststelling van het ruimtelijke plan met betrekking tot die onroerende zaken in beroep zal worden vernietigd.

Als een plan gecoördineerd wordt voorbereid, wordt geen opschortende en ontbindende voorwaarde opgenomen. Dit volgt uit de artikel 3.36b van de Wet ruimtelijke ordening (hierna: Wro) waarin is bepaald dat dagvaarding kan geschieden nadat het plan is vastgesteld, en dat de rechtbank in het kader van de gerechtelijke onteigeningsprocedure niet eerder uitspraak doet dan nadat het onderdeel van het plan, ter uitvoering waarvan wordt onteigend, onherroepelijk is geworden.

Hieronder worden de grondslagen die onder titel IV vallen nader besproken:

1.1.2.1. Bestemmingsplan of inpassingsplan is grondslag voor onteigening

Voor een onteigening ter uitvoering van een planologische regeling (bestemmingsplan enz.) kunnen alleen gronden worden aangewezen die binnen de begrenzing van die regeling vallen. Evenmin kunnen gronden worden onteigend in delen van het plan waaraan onherroepelijk de rechtskracht is onthouden en waarvoor nog geen reparatie is vastgesteld. De Kroon toetst ook of de werken en werkzaamheden waarvoor om onteigening wordt verzocht, passen binnen de bestemmingen.

1.1.2.2. Mogelijkheid en noodzaak van onteigening

Er kan alleen onteigend worden indien er sprake is van een publiek belang. De Kroon hanteert bij de beoordeling van een verzoekbesluit een aantal maatstaven (zie hierna hoofdstuk 2). Uit het verzoekbesluit en de daaraan ten grondslag liggende stukken moet blijken om welke redenen de Kroon volgens de verzoeker tot onteigening moet besluiten.

Onteigening op grond van een bestemmingsplan of inpassingsplan kan plaatsvinden om:
1. de feitelijke toestand te handhaven overeenkomstig een bestemming;
2. bestemmingen uit te voeren.

ad 1.
Een onteigening om de feitelijke toestand te handhaven komt in het algemeen voor ter bescherming van het bestaande grondgebruik of ter verruiming van dat grondgebruik, zonder dat er sprake is van het tot stand brengen van (bouw)werken. Een onteigening op basis van deze bepaling kan slechts plaatsvinden om bestaande bestemmingen in stand te houden, indien instandhouding op reguliere wijze niet is verzekerd en het voortbestaan van deze (conserverende) bestemmingen ernstig bedreigd wordt. Er moet dus aangetoond worden of een dergelijke bedreiging bestaat. Deze onteigeningsgrondslag "ter handhaving van de feitelijke toestand overeenkomstig een bestemmingsplan" ziet uitsluitend op de bestendiging van het gebruik van gebouwen en gronden overeenkomstig de geldende bestemming.

ad 2.
Onder uitvoering van een bestemmingsplan of inpassingsplan wordt verstaan: het verwezenlijken van de bestemming. Aan het feitelijke bouwen of aanleggen kunnen ook voorbereidende handelingen voorafgaan, zoals het bouwrijp maken en de aanleg van infrastructuur (wegen of riolering). Onteigening is uitsluitend mogelijk

om de bestemming overeenkomstig het bestemmingsplan –bijvoorbeeld: woondoeleinden- te realiseren.

Welke problemen kan men hierbij tegenkomen:
a. uitvoering niet mogelijk door bestaand gebruik op de te onteigenen gronden;
b. uitvoering niet mogelijk door beletselen in het geldende bestemmingsplan.

ad a. uitvoering en bestaand gebruik.
Wanneer het gebruik van de grond en opstallen al volledig in overeenstemming is met de daaraan gegeven bestemming kan een onteigening voor de uitvoering van die bestemming uiteraard geen doorgang vinden. Hooguit zou het bestuursorgaan kunnen onteigenen om de feitelijke toestand overeenkomstig de bestemming te handhaven indien het voortbestaan van de gerealiseerde bestemming ernstig wordt bedreigd (zie hiervoor onder ad 1).
Van planuitvoering is echter wél sprake als het bestuursorgaan het bestemmingsplan ter plaatse in een andere vorm wenst uit te voeren en het bestaande grondgebruik dat niet mogelijk maakt. Dus als het bestaande grondgebruik past binnen het bestemmingsplan, maar niet binnen de door het bestuursorgaan beoogde wijze van uitvoering, dan is onteigening ter uitvoering van een bestemmingsplan in principe mogelijk. Als voorbeeld kan genoemd worden het verwijderen van woningen voor nieuwe woningbouw volgens een andere verkaveling en dichtheid.

ad b. uitvoering en beletselen in bestemmingsplan/inpassingsplan.
Uitvoering van een bestemmings- of inpassingsplan betekent het verwezenlijken van de bestemming bijvoorbeeld het tot stand brengen van (bouw)werken. De op te richten bebouwing en de werken zullen in overeenstemming moeten zijn met de bestemming en de daarop betrekking hebbende planregels. Zo niet, dan wordt het bestemmingsplan/inpassingsplan niet uitgevoerd en zal een onteigeningsverzoek worden afgewezen. Mocht de verzoeker iets willen dat afwijkt van het bestemmings- of inpassingsplan, dan zal deze eerst het plan moeten wijzigen of in afwijking van het bestemmings- of inpassingsplan een omgevingsvergunning moeten verlenen, dan wel aanvragen.

Naast de gebruikelijke gedetailleerde bestemmingen zijn er nog bijzondere soorten van bestemmingen waarbij voor de onteigening aparte aandachtspunten gelden. Daarbij gaat het om de volgende typen bestemmingen:
1. voorlopige bestemmingen
2a. globale bestemmingen (uit te werken)
2b. globale (eind)bestemmingen (niet uit te werken)

ad 1. voorlopige bestemmingen
In een bestemmingsplan (of inpassingsplan) kunnen voorlopige bestemmingen worden aangewezen die gelden voor een bepaalde termijn. Die termijn kan ten hoogste vijf jaren bedragen (art. 3.2 Wro).
Tegelijk met de voorlopige bestemming wordt ook een definitieve bestemming aan de grond toegekend die van kracht wordt op het moment dat de geldigheidsduur van de voorlopige bestemming verstrijkt.

Waarom een voorlopige bestemming? De overheid kan dat doen om een optimaal grondgebruik te bevorderen of continueren (bijvoorbeeld voortzetting agrarisch gebruik) zolang de definitieve bestemming niet wordt gerealiseerd of wanneer het bestemmingsplan gefaseerd zal worden uitgevoerd. Zolang de voorlopige bestemming geldt, mag de definitieve bestemming niet worden verwezenlijkt. In

een dergelijk geval acht de Kroon een onteigening ter uitvoering van de definitieve bestemming slechts mogelijk als binnen 5 jaar de termijn voor de voorlopige bestemming verstrijkt. Op basis van een voorlopige bestemming kan dus niet worden onteigend, omdat een voorlopige bestemming niet kan worden geacht te strekken tot uitvoering van het bestemmingsplan.

ad 2a. globale bestemmingen (uit te werken)
Vaak wordt het planologisch beleid voor de toekomst in hoofdlijnen vastgelegd door middel van een globale bestemming. Daarbij kan sprake zijn van een verplichte nadere uitwerking van het bestemmingsplan door het college van burgemeester en wethouders (art.3.6 Wro). Burgemeester en wethouders stellen in dat geval een uitwerkingsplan vast met inachtneming van de door de gemeenteraad bij de vaststelling van het globale plan (moederplan) gegeven regels.

Vanaf het moment dat het uitwerkingsplan onherroepelijk van kracht is geworden, maakt het deel uit van het bestemmingsplan (art. 3.6, derde lid, Wro).

Een verzoekbesluit tot onteigening kan volgens bestendig Kroonbeleid worden genomen op basis van een ter inzage gelegd ontwerp uitwerkingsplan. Naast de vereiste ter inzage te leggen stukken (artikel 3:11 Awb en art. 78, tweede lid, in verband met art. 79 onteigeningswet) wordt dan ook het uitwerkingsplan ter inzage gelegd. De belanghebbende moet op dat moment immers kunnen nagaan, voor welk concreet werk onteigend gaat worden. Hij kan dan tevens beoordelen of er mogelijkheden tot zelfrealisatie zijn. Mede op basis van het (concept)uitwerkingsplan kan de verzoeker beoordelen of eventuele zelfrealisatieplannen een kans van slagen kunnen hebben.

ad 2b. globale(eind)bestemmingen (niet uit te werken)
Voor de uitvoering van een globaal bestemmingsplan dat niet hoeft te worden uitgewerkt door burgemeester en wethouders (globaal eindplan) kan worden onteigend op basis van titel IV van de onteigeningswet.

Algemeen uitgangspunt bij bestemmingsplanonteigening op voet van titel IV is een deugdelijke planologische grondslag. Deze grondslag zal niet aanwezig zijn als het bestemmingsplan zodanig onduidelijk of vaag is, dat daaraan niet kan worden ontleend waarop uitvoering van het plan in feite zal neerkomen. Zoals hiervoor is aangegeven moet in een onteigeningsprocedure immers kunnen worden beoordeeld of de onteigening noodzakelijk is.
Om zowel de belanghebbenden als de Kroon een duidelijk beeld te verschaffen van de wijze van uitvoering die het bestuur in het publiek belang de meest gewenste acht, moet de beleidsvisie daarover duidelijk kenbaar zijn gemaakt. Deze beleidsvisie kan worden verbeeld in een verkavelings- of inrichtingsschets, dan wel zijn verwoord in het bestemmingsplan, in de bijbehorende toelichting, een beeldkwaliteitsplan, of op andere wijze bij een afzonderlijk besluit (bijvoorbeeld een exploitatieplan).

1.1.2.3. Wijzigingsbevoegdheid en onteigening

Als bij een bestemmingsplan op grond van art. 3.6 Wro de mogelijkheid van binnenplanse wijziging door burgemeester en wethouders is opgenomen, kan net als bij een uitwerkingsplan, ook op basis van een wijzigingsplan worden onteigend, waarbij de rechtsbasis wordt gevormd door de combinatie van de twee plannen.

1.1.2.4. Onteigening en omgevingsvergunning

In art. 77, eerste lid, onder 3, onteigeningswet is bepaald dat onteigening mogelijk is op basis van een omgevingsvergunning waarbij met toepassing van art. 2.12 eerste lid, onder a, onder ten derde, van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht van het geldende bestemmingsplan is afgeweken.

De omgevingsvergunning moet ruimtelijk goed zijn onderbouwd. Aan het besluit kunnen voorschriften en beperkingen worden verbonden, die ook een regeling kunnen inhouden ten behoeve van de uitvoerbaarheid van het project. Tevens moeten duidelijke tekeningen aanwezig zijn zodat belanghebbenden kunnen beoordelen wat voor werken er op hun gronden worden uitgevoerd.

1.1.2.5. Overige titel IV onteigeningen

De overige onderdelen van artikel 77, lid 1, geven nog enkele andere grondslagen aan, die evenwel niet of nauwelijks gebruikt zijn in het verleden. Deze "slapende" grondslagen zijn enkele malen gebruikt: de ontruiming van oppervlakten en het verwijderen van een of meer ontruimde, onbewoonbaar verklaarde woningen of andere gebouwen of het opheffende van achterstallig onderhoud. Deze handreiking gaat hier niet nader op in aangezien dit maatwerk betreft.

1.2 Verzoeker, ondertekening en indiening onteigeningsverzoeken

Een verzoek tot het starten van de (administratieve) procedure op grond van één van bovengenoemde titels moet worden ingediend door het daartoe bevoegde bestuursorgaan van de onteigenende instantie.

Titels II.
Een verzoek op grond van de titels II hoeft niet door het algemeen bestuur van een bestuursorgaan te worden gedaan, maar kan ook door bijvoorbeeld het college van gedeputeerde staten van een provincie, door burgemeester en wethouders van een gemeente of door het college van dijkgraaf en heemraden van een waterschap worden ingediend. Het verzoek kan ook worden ondertekend door degene die daartoe krachtens mandaat bevoegd is. In dat geval zal het mandaatbesluit of de machtiging bij het verzoek moeten worden gevoegd.

Titel IV.
Uit titel IV van de onteigeningswet volgt dat een bestuursorgaan een formeel besluit moet nemen over de indiening van dat verzoek. Dit besluit (het verzoekbesluit genoemd) moet vervolgens ter besluitvorming aan de Kroon worden voorgedragen. Het verzoekbesluit kan krachtens artikel 78, eerste lid, van de onteigeningswet alleen worden genomen door het algemeen bestuur van het bestuursorgaan, bijvoorbeeld door de gemeenteraad, provinciale staten of het algemeen bestuur van een waterschap of toegelaten instelling als bedoeld in het eerste lid van artikel 78. Delegatie is niet mogelijk. De brief waarbij, ter uitvoering van het besluit, het verzoekbesluit met bijbehorende stukken aan de Kroon wordt voorgedragen kan wel worden ondertekend door bijvoorbeeld gedeputeerde staten of burgemeester en wethouders. Deze brief mag ook worden ondertekend door degene die daartoe krachtens mandaat namens het algemeen bestuur of het executief gezag bevoegd is. In dat geval zal het mandaatbesluit of de machtiging bij het verzoek moeten worden gevoegd.

Het is niet verplicht om voor het verzoekbesluit zelf de UOV van Afdeling 3.4, van de Awb toe te passen. Het verzoekbesluit wordt niet beschouwd als een besluit in de zin van de Awb, maar als een voorbereidingsbesluit zonder rechtsgevolg. Rechtsgevolg wordt immers eerst beoogd met het onteigeningsbesluit van de Kroon. Het staat de verzoeker om onteigening evenwel vrij om de UOV op overeenkomstige wijze toe te passen op de voorbereiding van het verzoekbesluit.

1.3 Bestuurlijke afspraken taakverdeling onteigeningsprocedure

Bestuursorganen kunnen onderling in overeenkomsten afspraken maken over de verdeling van taken voor de realisering van een project, ook wat de grondverwerving en onteigening betreft. Men zal zich hierbij de vraag moeten stellen of, naast de taken op het terrein van de verwerving, ook de bevoegdheid tot het indienen van een verzoek om onteigening kan en mag worden overgedragen aan een andere partij. In de bij een verzoek behorende zakelijke beschrijving kan hier zo nodig duidelijkheid over worden verschaft. Wordt in dat kader bijvoorbeeld verwezen naar met andere partijen gesloten overeenkomsten over de taakverdeling bij de uitvoering van een project, dan moeten deze overeenkomsten bij het verzoek worden gevoegd.

2 Hoofdstuk 2: Beoordelingsmaatstaven Kroon

Bij de beoordeling van een verzoek(besluit) gaat de Kroon in de eerste plaats na of het verzoek voldoet aan de eisen die de onteigeningswet en deze handreiking daaraan stelt.
Indien dit het geval lijkt te zijn, stelt de Kroon een ontwerp koninklijk besluit op en legt dit samen met de daaraan ten grondslag liggende stukken ter inzage. Zie voor de procedure en de stappen die daarin worden gezet hoofdstuk 4.
Het verzoek kan geheel of gedeeltelijk worden afgewezen naar aanleiding van de bij de Kroon naar voren gebrachte zienswijzen. De Kroon oordeelt ook ambtshalve. Dat betekent dat de Kroon kan oordelen dat er aanleiding bestaat om het verzoek geheel of gedeeltelijk af te wijzen, ook wanneer er geen zienswijzen zijn ingediend of wanneer de zienswijzen niet ontvankelijk zijn.

De Kroon hanteert daarbij de volgende maatstaven die in de onderstaande paragrafen verder worden toegelicht:
1. Strijd met het recht;
2. Publiek belang, Ruimtelijk ontwikkelingsbelang of volkshuisvestingsbelang;
3. Noodzaak;
4. Urgentie.

Hoewel deze handreiking de belangrijkste aspecten van de beoordeling door de Kroon weergeeft, moet benadrukt worden dat elke onteigening maatwerk is en op zijn eigen merites zal worden beoordeeld.

2.1 Strijd met het recht

De Kroon zal nagaan of het verzoek(besluit) niet in strijd is met het recht en de algemene beginselen van behoorlijk bestuur. Zo zal de Kroon onder meer nagaan of voldaan is aan de wettelijke vereisten inzake de te volgen UOV.

2.2 Publiek belang

Bij de beoordeling door de Kroon van een verzoek om onteigening wordt ook bezien of met die onteigening het publiek belang is gediend. Onteigening dient het publiek belang en mag geen middel zijn om een uitsluitend particulier belang te behartigen. Het komt natuurlijk voor dat individuele burgers en bedrijven van een onteigening voordeel kunnen hebben. Maar uitgangspunt is dat de gemeenschap gebaat moet zijn bij de werken en werkzaamheden waarvoor de onteigening plaatsvindt. Bij onteigening op grond van art. 77 onteigeningswet (titel IV) wordt onder het publiek belang verstaan dat met de onteigening (onder meer) het belang van de ruimtelijke ontwikkeling en/of dat van de volkshuisvesting gediend moet zijn.

2.3 Noodzaak

Naast de hiervoor genoemde beoordelingsmaatstaven beoordeelt de Kroon ook of de voorgestelde onteigening noodzakelijk is. Een onteigening is alleen noodzakelijk als:
1. niet meer grond wordt onteigend dan nodig is voor de uitvoering van het werk (omvang werk);

2. de te onteigenen zaak niet door minnelijk overleg in eigendom kan worden verkregen;
3. zonder eigendomsverkrijging door de verzoeker niet zeker is dat het bestemmingsplan/inpassingsplan of het plan van het werk wordt uitgevoerd in de vorm waaraan de verzoeker vanuit een oogpunt van publiek belang behoefte heeft.

2.3.1 Omvang werk en inzicht in de voorgenomen wijze van planuitvoering

De Kroon onderzoekt of er niet meer grond onteigend wordt dan nodig is voor de uitvoering van het werk waarvoor de aanwijzing tot onteigening is verzocht.
Bij de toepassing van de titels II van de onteigeningswet dienen hiertoe situatietekeningen te worden overgelegd op een zodanige schaal dat daaruit duidelijk valt op te maken hoe een werk is gesitueerd en hoe het werk zal worden gerealiseerd. Het gaat daarbij om de invulling van het grondbeslag door de ligging van de daarbinnen te realiseren onderdelen van het werk, zoals wegen, dijken, bermsloten, groenvoorzieningen en kunstwerken.
Bij de toepassing van titel IV dient in ieder geval het bestemmings- of inpassingsplan, voor de realisering waarvan onteigening nodig is, te worden overgelegd. Deze overlegging laat onverlet dat ook andere stukken noodzakelijk kunnen zijn voor het verkrijgen van inzicht in de wijze van planuitvoering. Daarom bepaalt artikel 79, onder ten achtste, van de onteigeningswet dat een verzoek tot onteigening vergezeld moet gaan van andere documenten waaruit kan blijken welke wijze van uitvoering de verzoeker voor ogen staat. Het verschaffen van inzicht in de voorgestane wijze van planuitvoering is juist dan van belang wanneer de bestemmingen in het ruimtelijk plan ruimte laten voor de wijze waarop binnen die bestemmingen het werk zal worden uitgevoerd. Dit kan bijvoorbeeld aan de orde zijn bij de bestemming Verkeer waarbinnen, overeenkomstig de planregels, de realisatie mogelijk is van verschillende infrastructurele functies zoals wegen, fietspaden, bermen, bermsloten en groen. In dat geval moet door overlegging van nadere situatie- en/of werktekeningen duidelijk worden gemaakt hoe het plan binnen het globale bestemmingsvlak zal worden uitgevoerd.

2.3.2 Minnelijk overleg

De Kroon verlangt dat de verzoeker voorafgaand aan het verzoekbesluit een begin heeft gemaakt met het minnelijk overleg met de eigenaar met als doel een vrijwillige verkoop tot stand te brengen. Dit is overeenkomstig het bestendig Kroonbeleid om voorafgaand aan de administratieve onteigeningsprocedure al toepassing te geven aan art. 17 onteigeningswet (de verplichting tot het voeren van minnelijk overleg voorafgaand aan de dagvaarding). Aan deze eis is naar het oordeel van de Kroon in het algemeen genoegzaam voldaan, indien vóór het verzoek(besluit) een redelijke poging tot minnelijke verwerving is ondernomen en ten tijde van het nemen van het verzoekbesluit voldoende aannemelijk is dat het minnelijk overleg voorlopig nog niet tot het gewenste resultaat zal leiden.

De Kroon toetst daarbij niet de samenstelling en de hoogte van de geboden schadeloosstelling. De Kroon kan zich daarover namelijk in een besluit op een onteigeningsverzoek niet uitspreken. De hoogte van de schadeloosstelling wordt immers door de rechter vastgesteld in de gerechtelijke onteigeningsprocedure.

De meeste zienswijzen in de administratieve onteigeningsprocedure hebben betrekking op het tijdstip van het minnelijk overleg en op de wijze waarop dat overleg is gevoerd. Tevens blijkt dat met enige regelmaat onroerende zaken niet ter

onteigening kunnen worden aangewezen doordat het overleg te laat is gestart of dat dit niet op de juiste wijze is gevoerd (bijvoorbeeld omdat er weliswaar aanbiedingen zijn gedaan, maar deze niet zijn uitgebracht voor de uiteindelijk ter onteigening aan te wijzen oppervlakten).
De eisen die de Kroon stelt aan het minnelijk overleg worden hierna toegelicht.

2.3.2.1. Toelichting minnelijk overleg

De Kroon hanteert bij de toepassing van de titels II en IV van de onteigeningswet de lijn dat onteigening als uiterst middel moet worden gezien. In dit verband gaat de Kroon volgens bestendig beleid na of voldoende is aangetoond dat de eigendom van de in de onteigening betrokken onroerende zaken en rechten niet langs minnelijke weg te verwerven is. De Kroon toetst of de verzoeker voldoende minnelijk overleg heeft gevoerd.

De Kroon hanteert daarbij de lijn dat in het algemeen aan de eis van voldoende minnelijk overleg is voldaan, wanneer voorafgaand aan de administratieve onteigeningsprocedure een begin is gemaakt met het minnelijk overleg. Dit overleg dient tot een redelijk punt te worden voortgezet voordat de administratieve onteigeningsprocedure kan worden ingezet. Hierbij is van doorslaggevend belang dat de verzoeker om onteigening zich er van heeft vergewist of het al dan niet aannemelijk is dat het minnelijk overleg voorlopig niet zal leiden tot de beoogde eigendomsoverdracht. De Kroon stelt zich (uitzonderingen daargelaten) op het standpunt dat de verzoeker om onteigening tijdig en voorafgaand aan de administratieve onteigeningsprocedure een concreet schriftelijk aanbod tot schadeloosstelling heeft gedaan gericht op de verwerving van de in het onteigeningsplan begrepen oppervlakten, als resultaat van daaraan voorafgaand minnelijk overleg. Zonder een dergelijk aanbod kan door de verzoeker immers niet worden vastgesteld in hoeverre eigenaren/rechthebbenden (verder: belanghebbenden) mogelijk al bereid zijn om medewerking te verlenen aan de verwerving van hun gronden en/of rechten.

Belanghebbenden moeten voldoende gelegenheid hebben gehad om op het aanbod van de verzoeker te reageren. Daarbij moet de verzoeker een redelijke termijn in acht nemen. Indien een belanghebbende een concreet financieel aanbod wordt gedaan dan zal deze immers enige tijd moeten worden gegund om te reageren. Wordt geen redelijke termijn in acht genomen, dan wordt geen recht gedaan aan de belangen van degenen van wie gronden, of rechten daarop, in het onteigeningsplan zijn betrokken.

2.3.2.2. Termijn vier weken/rappel

In de praktijk ontstaan regelmatig problemen omdat aanbiedingen niet voldoende tijdig zijn gedaan. De Kroon acht een aanbod voldoende tijdig als dit tenminste vier weken voor de start van de onteigeningsprocedure is gedaan. Bij onteigeningen op basis van de titels II van de onteigeningswet geldt hierbij dat de officiële indiening van het verzoek tot onteigening bij de Kroon, als startmoment voor het inzetten van de onteigeningsprocedure wordt aangemerkt. Bij onteigeningen op basis van titel IV van de onteigeningswet start de onteigeningsprocedure met het nemen van het verzoekbesluit als bedoeld in art 78 van de onteigeningswet, en is een aanbod tijdig als dit tenminste vier weken voorafgaand aan het verzoekbesluit is uitgebracht.

De praktijk wijst uit dat de verzoeker om onteigening zich er binnen deze termijn voldoende van kan vergewissen of het al dan niet aannemelijk is dat het minnelijk

overleg vooralsnog niet zal leiden tot de beoogde eigendomsoverdracht. Bij de termijn van vier weken moet worden bedacht dat het zorgvuldig is om belanghebbenden in de aanbiedingen een termijn te gunnen voor het geven van een reactie. Blijft een reactie binnen de gestelde termijn uit, dan zal de verzoeker om onteigening de belanghebbenden eerst moeten vragen om een reactie. Blijft ook een reactie op het rappel uit, dan kan genoegzaam worden vastgesteld dat vrijwillige eigendomsoverdracht vooralsnog niet tot de mogelijkheden behoort. Ontvangt de verzoeker wel alsnog een reactie, dan kan op basis daarvan worden vastgesteld of eigendomsoverdracht al dan niet tot de mogelijkheden behoort.

2.3.2.3. Voldoende tijd inplannen

De verzoeker om onteigening dient dan ook voldoende tijd in te plannen om met alle in de onteigening betrokken belanghebbenden minnelijk overleg te voeren, teneinde de noodzaak van onteigening vast te kunnen stellen. Het verdient aanbeveling om hiermee al vanaf het begin in projectplanningen rekening te houden.

2.3.2.4. Actueel Bod

Het voorgaande staat er uiteraard niet aan in de weg dat een aanbod al (ruim) voor het verzoek(besluit) wordt gedaan. Een aanbod zal echter wel altijd voldoende actueel moeten zijn. Voorkomen moet worden dat een te grote tijdspanne ontstaat tussen het aanbod en de tenminste in acht te nemen termijn van vier weken voorafgaand aan de start van de procedure. Is een bod ruim voor aanvang van de termijn van vier weken gedaan, dan verdient het aanbeveling om met inachtneming van die termijn nog een nieuw (herhaald/geactualiseerd) bod te doen.

2.3.2.5. Overleg voorafgaand aan bod

De termijn van tenminste vier weken tussen aanbod en start van de onteigeningsprocedure ontslaat de verzoeker om onteigening niet van de plicht om ook voorafgaand aan het bod overleg te voeren. In die zin dient een aanbod altijd het resultaat te zijn van overleg dat daaraan vooraf is gegaan. De Kroon zal de onteigening daarom niet uitsluitend kunnen toewijzen op basis van een tijdig gedaan financieel aanbod, maar zal bij de beoordeling van de noodzaak tot onteigening ook het minnelijk overleg betrekken dat voorafgaand aan de bieding is gevoerd.

2.3.2.6. Voortgezet minnelijk overleg

Het minnelijk overleg met belanghebbenden moet na de indiening van een onteigeningsverzoek worden voortgezet. RWS/CD zal ook, nadat de onteigeningsstukken ter inzage hebben gelegen, bij de behandeling van eventuele zienswijzen, aanvullende documenten (logboeken en bewijsstukken) over het voortgezette minnelijk overleg opvragen.
Na de periode waarin de stukken ter inzage hebben gelegen, moeten bovendien de volledige aankoopdossiers van de belanghebbenden die zienswijzen naar voren hebben gebracht aan RWS/CD worden toegezonden.

2.3.2.7. Aanbieding voor de ter onteigening aan te wijzen oppervlakte

Een aan de administratieve onteigeningsprocedure voorafgaand aanbod moet altijd gericht zijn op de aankoop van de onroerende zaken en de daarmee

corresponderende oppervlakten die in het onteigeningsplan zijn opgenomen en vervolgens vermeld op de bij een verzoek behorende lijst van ter onteigening aan te wijzen onroerende zaken. Biedingen gericht op financiële schadeloosstelling, moeten wat de onroerende zaken en oppervlakten betreft, overeenstemmen met het onteigeningsplan.
Het is toegestaan om in het kader van het minnelijk overleg met de belanghebbenden naast de voorstellen over financiële schadeloosstelling (voor de aankoop van de ter onteigening aan te wijzen zaken) ook te overleggen over bijvoorbeeld de aankoop van grotere oppervlakten, meerdere onroerende zaken of grondruil. In de hierop gerichte biedingen moet aan belanghebbenden echter ook altijd kenbaar worden gemaakt welk bod primair en concreet wordt gedaan voor de aankoop van de noodzakelijk te onteigenen onroerende zaken. Is dit laatste niet het geval, dan kan niet worden vastgesteld dat de pogingen tot het bereiken van minnelijke overeenstemming vruchteloos zijn geweest.
In het geval dat gedurende het minnelijk overleg blijkt dat met minder grond(beslag) kan worden volstaan, moet belanghebbenden een termijn van tenminste vier weken worden gegund voor het geven van een reactie op de daarop aangepaste, gewijzigde bieding.

2.3.2.8. Aanbiedingen namens verzoeker

Een aanbod dient altijd of door de verzoeker om onteigening zelf of uitdrukkelijk namens of mede namens deze te worden uitgebracht. Worden de onderhandelingen namens de verzoeker feitelijk gevoerd door een derde, zoals een externe verwerver, projectontwikkelaar of door een andere overheidsinstantie, dan dient voor de belanghebbenden kenbaar te zijn dat deze derde persoon of instantie optreedt (mede) namens de verzoeker om onteigening. Dit moet al bij de start van het minnelijk overleg onder de aandacht van de belanghebbenden worden gebracht.

2.3.2.9. Verzoeken/vragen belanghebbenden

In het kader van het minnelijk overleg moet zorgvuldig worden omgegaan met verzoeken van belanghebbenden om (nadere) informatie en motivering van de standpunten van de verzoeker om onteigening. Dit kan bijvoorbeeld betrekking hebben op het toezenden van stukken, het specificeren en toelichten van biedingen, het plannen en nakomen van afspraken over het overleg, verzoeken om compensatie anders dan in geld en het verschaffen van duidelijkheid over de door de verzoeker om onteigening gewenste wijze van planuitvoering in het geval dat belanghebbenden zich beroepen op het zelfrealisatiebeginsel. Toegezegde reactietermijnen moeten door de verzoeker worden nagekomen en bij overschrijding van die termijnen moeten belanghebbenden tijdig door verzoeker daarover worden geïnformeerd.

2.3.2.10. Compensatie

In het minnelijk overleg verzoeken belanghebbenden regelmatig om compensatie in de vorm van vervangende grond (grondruil) dan wel om compensatie in andere vorm (bijvoorbeeld herhuisvesting of een bouwclaim). De onteigeningswet verplicht een verzoeker om onteigening echter niet tot een schadeloosstelling in andere vorm dan in geld. De Kroon stelt zich in deze op het standpunt dat verzoeken tot schadeloosstelling in een andere vorm dan in geld, in de fase van het minnelijk overleg veelal in samenwerking met andere overheden alsmede met particuliere eigenaren bezien moeten worden. De Kroon is niettemin van oordeel dat een zienswijze die zich richt op het onderhandelingsproces over compensatie anders dan

in geld, wel gezien moet worden in het licht van de toetsing van het minnelijk overleg. De noodzaak van de onteigening is immers ook afhankelijk van de wijze waarop dat minnelijk overleg is gevoerd en wordt voortgezet. Daarom zal ook uit de bij een (verzoek)besluit overgelegde stukken van het minnelijk overleg moeten blijken dat bij een verzoek om compensatie anders dan in geld, de mogelijkheid tot compensatie voorafgaand aan dat (verzoek)besluit is onderzocht en het resultaat van dat onderzoek aan de belanghebbenden kenbaar is gemaakt. Dit vloeit voort uit het zorgvuldigheidsbeginsel. Anders kan namelijk ook in dit geval niet worden vastgesteld dat de onteigening van de betrokken onroerende zaken noodzakelijk is. De Raad van State heeft deze lijn bevestigd in zijn adviezen. Het overleg over compensatie of andere oplossingen ontslaat de verzoeker niet van de plicht om belanghebbenden voorafgaand aan de onteigeningsprocedure daarnaast tijdig een concreet schriftelijk aanbod in geld te doen voor hetgeen voor de uitvoering van een bestemmingsplan aan grond benodigd is. Dit ingeval men er minnelijk alsnog niet uitkomt.

2.3.2.11. Werkterreinen

In de administratieve onteigeningsprocedures, meestal op basis van de titels II, komt het regelmatig voor dat tijdelijk werkterreinen nodig zijn voor de realisering van het werk waarvoor moet worden onteigend. Uitgangspunt is dat ook deze werkterreinen ter onteigening kunnen worden aangewezen als ze voor de realisering van het werk niet kunnen worden gemist. Gelet op het uitgangspunt dat onteigening een uiterst middel is, geldt dan het volgende. Alleen als met een eigenaar/gebruiker van een onroerende zaak geen minnelijke overeenstemming kan worden bereikt over tijdelijk gebruik (bijvoorbeeld huur van de tijdelijk benodigde grond of, indien huur niet mogelijk blijkt te zijn, over eigendomsoverdracht of beëindiging van gebruiksrechten) zal de noodzaak tot onteigening van de betrokken grond aanwezig zijn. Gelet hierop dient een eigenaar/gebruiker eerst een aanbod te krijgen dat is gericht op het tijdelijke gebruik van de grond die nodig is voor een werkterrein (bijvoorbeeld in de vorm van huur). Vervolgens moet de eigenaar/gebruiker tevens een aanbod krijgen dat is gericht op de aankoop van die grond voor het geval er over het tijdelijke gebruik geen overeenstemming kan worden bereikt. Dit aanbod mag in dezelfde brief worden gedaan waarin ook het bod voor het tijdelijk gebruik wordt gedaan. Pas als noch over het tijdelijk gebruik, noch over de aankoop van de grond, overeenstemming kan worden bereikt, kan de noodzaak tot onteigening voor het werkterrein aanwezig worden geacht. Ook de biedingen voor het werkterrein moeten met inachtneming van het hiervoor gestelde onder het kopje "Minnelijk overleg" worden uitgebracht.

Het komt regelmatig voor dat een eigenaar een gedeelte van zijn eigendom permanent af moet staan voor de realisering van het werk en dat daarnaast een gedeelte van zijn eigendom tijdelijk nodig is als werkterrein. In die gevallen moet de eigenaar een drieledig bod ontvangen: een bod gericht op de aankoop van het permanent benodigde gedeelte, een bod gericht op het gebruik van het tijdelijk benodigde gedeelte en - voor het geval over dit laatste geen overeenstemming kan worden bereikt - een bod gericht op de aankoop van het tijdelijk benodigde gedeelte. Deze biedingen kunnen in één brief worden gedaan.

2.3.2.12. Overleg/aanbod huurders, pachters en overige (zakelijk) gerechtigden.

De Kroon stelt zich op het standpunt dat op de verzoeker om onteigening de plicht rust om in beginsel in eerste aanleg overleg te voeren met de eigenaar van de te onteigenen zaak. Het belang van een derde gerechtigde op de te onteigenen zaak

kan echter met zich brengen dat het in de rede ligt ook met deze derde in onderhandeling te treden. Daartoe is aanleiding indien de verzoeker met de eigenaar van de onroerende zaak geen afspraak heeft kunnen maken over het vrij van huur opleveren van de onroerende zaak. In dat geval moet de verzoeker ook de huurder, gelet op diens belang, tijdig een aanbod doen (dit met inachtneming van het hiervoor gestelde). Alleen in die gevallen waarin met de eigenaar van een onroerende zaak is afgesproken dat deze de eigendom vrij van huur aan verzoeker zal overdragen en waarbij de eigenaar dan dus zelf de beëindiging van de huur met de huurder regelt, hoeft de verzoeker de huurder geen aanbod te doen. In dat geval moet de afspraak met de eigenaar wel controleerbaar zijn vastgelegd. De verzoeker moet in die situatie de huurder benaderen en hem informeren over de voorbereiding van de onteigeningsprocedure en de start daarvan. Is de verzoeker zelf al eigenaar van een onroerende zaak en is deze verhuurd, dan zal de verzoeker met de huurder in onderhandeling moeten treden en deze tijdig een aanbod moeten doen.

Het bovenstaande geldt in gelijke mate voor de pachters en overige (zakelijk)gerechtigden.

2.3.2.13. Appartementseigenaren

Alle appartementseigenaren zijn gezamenlijk eigenaar van het geheel en dus ook van het gemeenschappelijke deel. Als de verzoeker niet alle appartementseigenaren heeft aangeschreven en een aanbod heeft gedaan, dan is niet voldaan aan het uitgangspunt dat een onteigeningsprocedure pas gestart kan worden, nadat er is onderhandeld met alle belanghebbenden. Indien een van de appartementseigenaren een zienswijze indient en daarbij aangeeft dat er met hem niet is onderhandeld, dan zal de Kroon, wanneer blijkt dat de betreffende appartementseigenaar inderdaad geen aanbod ontving, niet anders kunnen dan de betrokken onroerende zaken niet ter onteigening aan te wijzen. Er kan dus niet volstaan worden met het aanschrijven van de Vereniging van eigenaren.

2.3.3 Waarborg voor de wijze van uitvoering / zelfrealisatie

In lijn met het bovenstaande dient in het minnelijk overleg uitdrukkelijk aandacht te worden besteed aan een beroep van belanghebbenden op zelfrealisatie van (een onderdeel van) een bestemmingsplan. Dit speelt met name bij onteigeningsverzoeken op grond van titel IV. Bij de toepassing van de titels II komt zo'n beroep sporadisch voor omdat het hierbij gaat om maatregelen van infrastructurele aard die doorgaans niet voor zelfrealisatie in aanmerking komen. Het overleg over de mogelijkheid tot zelfrealisatie ontslaat de verzoeker niet van de plicht om belanghebbenden voorafgaand aan de onteigeningsprocedure daarnaast tijdig een concreet schriftelijk aanbod in geld te doen voor hetgeen voor de uitvoering van een bestemmingsplan aan grond benodigd is.

De Kroon toetst of onteigening ook daadwerkelijk nodig is om de doeleinden van het planologisch beleid te bereiken. Als de eigenaar de uitvoering van het bestemmingsplan zelf wil en kan realiseren, met andere woorden "daartoe bereid en in staat is", bestaat er voor onteigening in beginsel geen noodzaak. Indien de grondeigenaar voorafgaand aan of gedurende het minnelijk overleg een beroep doet op zelfrealisatie, dan zal de verzoeker moeten onderzoeken of dit een voldoende serieus en onderbouwd beroep is. Het is niet voldoende als de eigenaar het enkel laat bij de verklaring dat hij het plan zelf wil realiseren. Hij zal op zijn minst aannemelijk moeten maken, dat hij over voldoende kennis, kapitaal en expertise

beschikt om het plan te kunnen uitvoeren en daarop gerichte plannen moeten kunnen overleggen.
De eigenaar hoeft niet in persoon te voldoen aan deze criteria. Hij kan immers met derden (bv. aannemers en projectontwikkelaars) contracten sluiten die zijn gericht op het voor rekening van de eigenaar verrichten van werken ter uitvoering van het bestemmingsplan.

Van de eigenaar mag in redelijkheid worden verlangd dat hij zich tegenover het verzoekende bestuursorgaan op de een of andere wijze daartoe verbindt in een anterieure exploitatieovereenkomst. Een dergelijke overeenkomst is nodig omdat het verzoekende bestuursorgaan in elk geval de zekerheid zal moeten hebben dat de doeleinden waarvoor gronden ter onteigening dienen te worden aangewezen ook daadwerkelijk en tijdig gerealiseerd zullen worden op de door hem gekozen wijze. Daarnaast zal een dergelijke overeenkomst verzekeren dat de eigenaar zal bijdragen in de grondexploitatie of anderszins de zelf te realiseren bestemming zal bekostigen.

De eigenaar zal zich bij een beroep op zelfrealisatie ook moeten plooien naar de wijze van uitvoering van het bestemmingsplan die het bestuursorgaan voor ogen staat.
Het bestuursorgaan bepaalt namelijk uiteindelijk de vorm van uitvoering.
De vorm van uitvoering kan bijvoorbeeld betrekking hebben op de aard, verkaveling, vormgeving en dichtheid van de op te richten bebouwing of de aan te leggen werken. Ook de fasering in de uitvoering en het gronduitgifte en prijsbeleid kunnen richtinggevend zijn bij de vraag naar de gewenste wijze van uitvoering van een plan. Stelt de gemeenteraad een exploitatieplan vast op grond van art. 6.12 Wro, dan kan uit de inhoud van dat exploitatieplan blijken welke wijze van uitvoering door de gemeente wordt voorgestaan. Als er een exploitatieplan is vastgesteld dan regelt dit dwingend de hoogte van de exploitatiebijdrage.

Het beleid ten aanzien van de wijze van uitvoering dient in de eerste plaats te blijken uit de bestemmingsplanregels en uit de bij het bestemmingsplan behorende toelichting. Daartoe kunnen ook andere documenten zoals verkavelingstekeningen en inrichtingsschetsen dienen. Het beleid over de wijze van uitvoering kan ook vastgelegd zijn in beleidsnota's of besluiten die relateren aan een of meer planologische regelingen.

Uit de documenten moet voldoende blijken dat de door het bestuursorgaan voorgestane wijze van uitvoering het algemeen belang dient en dat deze voldoende realiteitswaarde heeft. Aan deze twee minimumvereisten zal de beoogde wijze van uitvoering moeten voldoen. Als dit niet het geval is, dan kan het zijn dat de Kroon de noodzaak tot onteigening niet aanwezig acht, en het beroep op zelfrealisatie honoreert. De belanghebbenden bij een onteigening moeten daarom kennis kunnen nemen van de door het bestuursorgaan gewenste wijze van uitvoering zoals toegelicht onder 2.3.1.

Met inachtneming van de door het bestuursorgaan beoogde wijze van uitvoering, beoordeelt de Kroon of een beroep op zelfrealisatie toegewezen kan worden. De bestendige lijn die de Kroon daarbij hanteert is als volgt:

In het kader van een voorgenomen onteigening zal moeten zijn aangetoond dat zonder de grondverwerving door de gemeente het doel waarvoor wordt onteigend niet of niet in de door de gemeente gewenste vorm te bereiken is. Dit beginsel kan uitzondering lijden, indien door de gemeente ter verwezenlijking van de betrokken

bestemming(en) een andere vorm van planuitvoering wordt gewenst dan de eigenaar voor ogen staat. In een dergelijk geval is onteigening echter slechts dan gerechtvaardigd, indien is aangetoond dat aan die andere vorm van planuitvoering in het publiek belang dringend behoefte bestaat.

Daarnaast kan op het beginsel een uitzondering worden gemaakt bij een verspreid grondbezit dat aan een doelmatige zelfrealisatie in de weg staat, bijvoorbeeld bij het ontbreken van voldoende aaneengesloten grondbezit om binnen de mogelijkheden van het bestemmingsplan tot (integrale) realisering over te gaan of wanneer er geen zelfstandig onderdeel van een groter complex kan worden gerealiseerd.

In het algemeen bestaat voor zelfrealisatie ook een belemmering in de situatie dat er sprake is van een plan dat integraal en in onderlinge samenhang als een geheel moet worden uitgevoerd en de eigenaar niet beschikt over alle gronden die nodig zijn om dat plan te verwezenlijken.

De Kroon zal bij een aan het verzoekende bestuursorgaan gedaan beroep op zelfrealisatie dat is afgewezen, deze afwijzing betrekken bij de beslissing op het verzoek. Bij de beoordeling door de Kroon geldt ook het vereiste dat de eigenaar in staat moet zijn tot zelfrealisatie, met andere woorden dat hij moet kunnen beschikken over (bewezen) kennis/expertise, ervaring en kapitaal.

Een beroep op zelfrealisatie kan uitsluitend worden gedaan door de eigenaar van de in de onteigening begrepen gronden. De eigenaar is immers bij uitsluiting beschikkingsbevoegd ten aanzien van de onroerende zaak. Een zuiver economisch eigenaar wiens positie niet is gericht op eigendomsverkrijging en die belang zou hebben bij het door hem zelf realiseren van het bestemmingsplan, kan zich gelet op de positie van de eigenaar dan ook niet beroepen op het zelfrealisatiebeginsel. Wel kan de eigenaar zich in dat geval op zelfrealisatie beroepen, waarbij hij afspreekt dat de realisatie door de economisch eigenaar zal plaats vinden.

2.4 Urgentie

Om een plan te kunnen realiseren zullen (bouw)werken moeten worden uitgevoerd. In de regel wordt verwacht dat met de uitvoering van die werken een begin wordt gemaakt binnen vijf jaar na de datum van het Kroonbesluit. Is het aannemelijk dat die termijn niet haalbaar is, dan acht de Kroon de onteigening voorbarig.
Deze termijn van vijf jaar houdt verband met de in artikel 64a, vierde lid en in artikel 78, achtste lid onteigeningswet, genoemde dagvaardingstermijn van maximaal twee jaar, vermeerderd met de termijn van maximaal drie jaar, genoemd in artikel 61, eerste lid, onteigeningswet. Binnen deze termijn van drie jaar dient met het werk waartoe onteigend is, te worden begonnen. Zo niet, dan kan de voormalige eigenaar tot terugvordering van de onteigende zaak overgaan.

3 Hoofdstuk 3: Behandeling onteigeningsverzoeken in de administratieve procedure

Een verzoek tot aanwijzing ter onteigening moet bij de Kroon worden ingediend. De Kroon toetst het onteigeningsverzoek aan de voorschriften van de onteigeningswet en de Awb, met inachtneming van eerdere Kroonbesluiten over onteigeningen.

De onteigeningswet kent inhoudelijke en procedurele verschillen bij de toepassing van onderscheidenlijk de titels II en IV. Mede daardoor bestaan er ook verschillen in de wijze waarop de Kroon verzoeken om toepassing van deze titels behandelt en beoordeelt. Daar waar verschillen bestaan zal dit in deze handreiking worden vermeld.

3.1 Vooroverleg en voortoetsing

Regelmatig worden onteigeningsverzoeken opgeschort of afgewezen vanwege onjuistheden of onvolledigheden in het dossier. Het wordt daarom sterk aangeraden dat een verzoeker om onteigening, voorafgaand aan het indienen van het officiële verzoek, vooroverleg heeft met de adviseurs van RWS/CD. In het vooroverleg krijgt de verzoeker informatie en uitleg over de voorwaarden waaraan een onteigeningsverzoek moet voldoen. Ook kan worden gekeken naar de vraag welke onteigeningstitel op het onteigeningsplan van toepassing is.

De adviseurs van RWS/CD kunnen ook een voortoets verrichten op het concept-onteigeningsdossier. Bij toepassing van de titels II is een voortoets gebruikelijk en bij onteigeningen op basis van titel IV wordt dit ook geadviseerd. Het dossier wordt dan getoetst aan de eisen van de onteigeningswet, het beleid van de Kroon en aan deze handreiking. In dat kader wordt bijvoorbeeld gekeken naar de kwaliteit van het gevoerde minnelijk overleg zoals dat blijkt uit de overgelegde logboeken met bewijsstukken (aanbiedingsbrieven).

De voortoets kan het beste plaatsvinden op het moment dat het onteigeningsdossier vrijwel gereed is. In de praktijk komt het voor dat een voortoets wordt gevraagd op incomplete dossiers die nog in bewerking zijn en waaraan belangrijke onderdelen ontbreken. Een voortoets is echter alleen zinvol als het dossier in zijn totaliteit kan worden beoordeeld.

Specifiek voor onteigeningen op basis van titel IV van de onteigeningswet geldt dat het bestuursorgaan op grond van artikel 78, eerste lid, van de onteigeningswet een zogenoemd verzoekbesluit moet nemen. Bij dit type onteigeningen is een voortoets alleen zinvol als deze wordt gedaan voordat het verzoekbesluit ter besluitvorming wordt voorgedragen aan de gemeenteraad of aan Provinciale Staten e.a., en wel op een zodanig moment dat noodzakelijk gebleken aanpassingen en wijzigingen nog tijdig en voorafgaand aan het verzoekbesluit door de verzoeker om onteigening kunnen worden verwerkt.

De verzoeker om onteigening is en blijft ook na toetsing door de Kroon primair verantwoordelijk voor de juistheid en volledigheid van het onteigeningsdossier. Het wordt daarom sterk aangeraden dat de verzoeker op het onteigeningsdossier voorafgaand aan de indiening zelf een nauwkeurige check (laat) uitvoeren op onjuistheden en onvolledigheden (zie ook paragraaf 3.4 en de hoofdstukken 5 en 6).

Bij de toepassing van titel IV is het van belang om de gegevens na het verzoekbesluit en voor de voordracht van het verzoek nog een keer te controleren. Het vergemakkelijkt en bespoedigt de toetsing door de Kroon als de verzoeker kenbaar maakt op welke wijze de kwaliteit van het dossier is geborgd.

3.2 Indiening officieel verzoek tot onteigening

Nadat de verzoeker om onteigening na de voortoets zo nodig de conceptstukken heeft aangepast, kan deze de stukken samen met het verzoek tot het starten van de procedure officieel in (laten) dienen. Met de officiële indiening wordt bedoeld de voordracht van het verzoek tot het starten van de administratieve onteigeningsprocedure aan de Koning.

Nadat de stukken officieel zijn ingediend zal de Kroon deze voorafgaand aan de voorbereiding van de terinzagelegging van een ontwerpbesluit nog (marginaal) toetsen. Indien nodig kan de verzoeker nog om nadere onteigeningsstukken worden gevraagd.

Zijn de stukken juist en voldoet ook het minnelijk overleg gelet op de overgelegde logboeken en de aanbiedingsbrieven aan de vereisten, dan stelt de Kroon een ontwerp koninklijk besluit op.

De (voor)toetsing door de Kroon geeft geen garantie voor een latere, volledige inwilliging van een verzoek om onteigening. Zienswijzen kunnen immers nog leiden tot gehele of gedeeltelijke afwijzing van een verzoek. Ook de door de Kroon te verrichten (verdere) ambtshalve toetsing na de periode waarin de stukken ter inzage hebben gelegen of de inhoud van het advies van de Afdeling advisering van de Raad van State kunnen daar alsnog aanleiding toe geven.

3.3 Adressering officieel verzoek / voordracht

Het verzoek tot het starten van de administratieve onteigeningsprocedure moet worden voorgedragen aan:

Zijne Majesteit de Koning,
door tussenkomst van de Minister van Infrastructuur en Milieu, Rijkswaterstaat Corporate Dienst,
Afdeling BJV Publiekrecht,
Postbus 2232
3500 GE Utrecht

3.4 Gebruik van formats

Bij de (officiële) indiening van onteigeningsverzoeken wordt het aanbevolen om te controleren of gebruik is gemaakt van de meest recente formats.
Dit betreft:
1. Checklist verzoek titel II of Checklist verzoek titel IV;
2. Format Onteigeningslijst SDU;

3. Format Logboek;
4. Format Adressenlijst;
5. Format Zakelijke beschrijving
6. Alleen bij toepassing van titel IV: Format Belanghebbendenlijst.
7. Alleen bij toepassing van titel IV: Inlegvel toepassing WOB.

Deze documenten kunnen worden gedownload van de volgende website:

www.rijkswaterstaat.nl/onteigening

Bij de officiële indiening van het verzoek moeten alle stukken, zowel fysiek als digitaal worden aangeboden. Het digitale dossier dient een exacte kopie te zijn van het fysieke dossier met dezelfde mappenstructuur. Het digitale dossier kan via WeTransfer (www.wetransfer.com) beschikbaar worden gesteld (cdloketonteigening@rws.nl) of kan worden meegeleverd met het fysieke dossier op een USB-stick.
Voor de volgende documenten gelden voorgeschreven bestandstypen:
- Onteigeningslijst SDU: Word en PDF;
- Zakelijke beschrijving: Word en PDF;
- Adressenlijst: Excel;
- Kadastrale uittreksels/berichten: PDF;
- Tekeningen: PDF;
- Logboeken: PDF;
- Lijst van belanghebbenden met uitsluitend de namen: PDF.

Na de indiening van het verzoek wordt van de verzoeker verwacht dat deze:
- de Kroon actief op de hoogte houdt van eventuele wijzigingen in de planologische situatie;
- de Kroon gedurende de hele procedure actief op de hoogte stelt als er geen noodzaak meer bestaat om onroerende zaken ter onteigening aan te wijzen bijvoorbeeld door eigendomsoverdracht.

3.5 Belanghebbenden

Tot de belanghebbenden bij een onteigeningsbesluit worden volgens bestendig Kroonbeleid niet alleen degenen gerekend die als zakelijk gerechtigden zijn vermeld in de basisregistratie kadaster (art. 3, eerste lid, onteigeningswet), maar ook de derde belanghebbenden die worden genoemd in art. 3, tweede lid, onteigeningswet (huurders, onderhuurders, pachters enz.) als ook diegenen die om andere redenen door de voorgenomen onteigening in hun belangen kunnen worden getroffen.

De verzoeker stuurt een adressenlijst van de belanghebbenden mee, met daarop namen, adressen en de hoedanigheid van de eigenaren, overige zakelijk gerechtigden, huurders, gebruikers en mogelijke andere belanghebbenden. De verzoeker heeft een inspanningsverplichting om alle belanghebbenden op de lijst te plaatsen. Deze lijst moet zorgvuldig opgesteld worden, aangezien deze lijst de Kroon in staat stelt om toepassing te geven aan artikel 3:13 Awb (persoonlijke kennisgeving van het ontwerp koninklijk besluit aan belanghebbenden).

Bewoners en huurders van woningen kunnen via de Gemeentelijke Basis Administratie worden getraceerd. Bedrijven kunnen worden getraceerd via het bedrijven Handelsregister van de Kamer van Koophandel.

Het Kadaster kan voor de verzoeker om onteigening een erfdienstbaarheden-onderzoek verrichten.
Daarnaast kunnen uit het minnelijk overleg mogelijk nog belanghebbenden getraceerd worden. Extra aandacht ook verdient de vermelding van alle erfgenamen indien de eigenaar van een onroerende zaak is overleden.

3.5.1 Hypotheekhouders

Hypotheekhouders worden volgens bestendig beleid van de Kroon niet als belanghebbenden aangemerkt, omdat allereerst de hypotheekhouder niet genoemd wordt als schadevergoedingsgerechtigde ex artikel 3 en artikel 59 van de onteigeningswet, en de opsomming in artikel 3 volgens vaste jurisprudentie van de Hoge Raad limitatief is. Verder wordt het recht van hypotheek bij inschrijving van het onteigeningsvonnis op basis van artikel 43 van de onteigeningswet van rechtswege omgezet in een stil pandrecht op het bedrag van de werkelijke waarde en de waardevermindering van het overblijvende van de desbetreffende onroerende zaak. Tot slot heeft de Hoge Raad in zijn arrest van 16 juli 2013 gesteld dat de hypotheekhouder ingevolge artikel 43, eerste lid, van de onteigeningswet - los van de eigenaar van de te onteigenen onroerende zaak - geen zelfstandig recht heeft op schadevergoeding.

3.5.2 Maatschappen

In het kader van het minnelijk overleg dient een bod te worden uitgebracht aan de maat (of maten) die volgens het Kadaster eigenaar is/zijn (of de maten die anderszins als belanghebbende moeten worden beschouwd als genoemd in art. 3, tweede lid, onteigeningswet). Deze maten krijgen een persoonlijke kennisgeving. De overige maten van een maatschap worden niet persoonlijk aangeschreven.

3.5.3 Landinrichting

Indien een te onteigenen onroerende zaak is betrokken in een nog lopende landinrichting, staat dat vermeld op het kadastrale uittreksel. In dat geval is het raadzaam om in overleg te treden met RWS/CD omdat er afwijkende regels kunnen gelden met betrekking tot de vraag wie belanghebbend is. Een lopende landinrichting in combinatie met een onteigeningsprocedure komt echter zelden voor.

3.6 Aanhouden verzoek om onteigening

Het komt in de praktijk voor dat tegelijkertijd of kort na de indiening van een verzoek tot onteigening door de verzoeker aan de Kroon wordt gevraagd om de onteigeningsprocedure aan te houden. Dit heeft vaak te maken met de verwachting dat binnen afzienbare termijn minnelijke overeenstemming zal worden bereikt. De Kroon houdt in principe geen onteigeningsverzoeken aan om deze reden. De verzoeker zal gevraagd worden om zijn verzoek in te trekken. Indien dit niet gebeurt, wordt de procedure voortgezet.

3.7 Gedoogplichten in relatie tot onteigening

Diverse wetten (o.a. de Belemmeringenwet Privaatrecht en de Waterwet) kennen gedoogplichten die het mogelijk maken om werken van algemeen belang te

realiseren of in stand te houden op gronden van derden. De oplegging van een gedoogplicht is niet mogelijk als de belangen van de rechthebbenden onteigening vorderen. Uit de jurisprudentie op grond van de Belemmeringenwet Privaatrecht kunnen criteria worden afgeleid die er in grote lijnen op neer komen dat de rechter een vergelijking maakt tussen de oppervlakte van de gronden waarop de gedooglicht rust in relatie tot de oppervlakte van de gronden waarover de rechthebbende ter plaatse kan beschikken. Ook kijkt de rechter naar de invloed van de belemmering op de bruikbaarheid van het overblijvende. Zie in dit verband: ECLI:NL:RVS:2015:2592 (Variohippique) en ECLI:NL:RVS:2015:151 (Cortenoever). De Kroon conformeert zich aan deze jurisprudentie.

Aangezien onteigening als een ultimum remedium moet worden gezien toetst de Kroon of de verzoeker om onteigening een belang heeft bij eigendomsverkrijging als de verzoeker zijn plan ook kan verwezenlijken met een gedoogplicht. De verzoeker zou dit kunnen aantonen met een eigendommenbeleid.

3.8 Hoorzitting

Hoewel Afdeling 3.4 van de Awb niet verplicht tot het houden van een hoorzitting, wordt toch een hoorzitting georganiseerd. Dit om te voldoen aan de verplichting van artikel 63, vierde lid, of 78, vierde lid, van de onteigeningswet, waarin is bepaald dat degenen die tijdig (mondeling of schriftelijk) zienswijzen naar voren hebben gebracht in de gelegenheid moeten worden gesteld om zich te doen horen. De hoorzitting moet in het licht van artikel 3:2 van de Awb worden gezien, waaruit volgt dat het bestuursorgaan (in dit geval de Kroon) bij de voorbereiding van een besluit, de nodige kennis vergaart over de relevante feiten en de af te wegen belangen. Deze procedure moet dus worden onderscheiden van die van het horen in de bezwaarschriftprocedure (artikel 7:2 en verder, van de Awb) waarbij sprake is van hoor en wederhoor.

De hoorzitting wordt geleid door de Kroon. De hoorzitting is niet openbaar en is slechts toegankelijk voor degenen die tijdig zienswijzen naar voren hebben gebracht of hun gemachtigde. Bij de hoorzitting zijn (op verzoek van de Minister) ook vertegenwoordigers van de verzoeker aanwezig. De verzoeker om onteigening kan reageren op hetgeen naar voren is gebracht. Van het horen wordt een verslag gemaakt.

Als er geen zienswijzen worden ingediend of als de reclamant(en) geen gebruik wil(len) maken van de mogelijkheid om hun zienswijze toe te lichten, gaat de hoorzitting niet door.

De zitting wordt in de regel gehouden in de gemeente waarin de te onteigenen gronden liggen. Betreft het een onteigening in meerdere gemeenten dan kan voor een zitting in een van die gemeenten of voor een andere locatie worden gekozen.

De eventuele kosten van de hoorzitting zijn voor rekening van verzoeker.

3.9 Termijnen en doorlooptijden

In de administratieve onteigeningsprocedure gelden twee belangrijke wettelijke termijnen. In de eerste plaats moeten de onteigeningsstukken, met inbegrip van het ontwerpbesluit, gedurende zes weken voor belanghebbenden ter inzage liggen.

Deze termijn is vastgelegd in afdeling 3.4 van de Awb en kan niet worden opgerekt. Vervolgens gelden artikel 64a, eerste lid en 78, vijfde lid onder 6 van de onteigeningswet. Deze artikelen bepalen voor respectievelijk de titels II en titel IV onteigeningen dat het koninklijk besluit moet zijn genomen binnen zes maanden na afloop van de periode waarin de stukken ter inzage hebben gelegen. De termijn van zes maanden is een fatale termijn: bij overschrijding moet de onteigeningsprocedure opnieuw worden gestart. Bepalend is de datum waarop het koninklijk besluit door de Koning is getekend. Die datum moet binnen de termijn van zes maanden vallen.

De termijn van zes maanden is een maximale termijn. In een aantal gevallen, zeker in zaken waarin geen of weinig zienswijzen naar voren zijn gebracht, zal het besluit eerder tot stand kunnen komen. Men moet echter ook rekening houden met de tijd die aan het einde van de procedure nodig is voor de plaatsing van het koninklijk besluit in de Staatscourant en met de afronding van de procedure door de terinzagelegging van het koninklijk besluit en de kennisgeving daarvan. Evenzeer moet men rekening houden met enige tijd die voorafgaand aan de start van de procedure nodig is voor het opstellen van het ontwerpbesluit en het voorbereiden van de publicatie.

Bij titel IV onteigeningen geldt nog een derde wettelijke termijn. Het verzoekbesluit moet krachtens artikel 79, eerste lid, van de onteigeningswet binnen drie maanden na het nemen van het besluit ter besluitvorming aan de Kroon zijn voorgedragen. Het verzoekbesluit vervalt als hieraan niet is voldaan.

De totale doorlooptijd van de administratieve procedure (vanaf de indiening van het onteigeningsverzoek tot en met de ondertekening van het koninklijk besluit) varieert. Gemiddeld genomen ligt de doorlooptijd tussen de 9 en 12 maanden.

4 Hoofdstuk 4: De administratieve onteigeningsprocedure in stappen

4.1 De administratieve onteigeningsprocedure in 11 stappen:

Als het verzoek met de stukken aan alle vereisten voldoet en het verzoek om onteigening (titels II) is ingediend of het verzoekbesluit is voorgedragen (titel IV) dan kan de administratieve onteigeningsprocedure door de Kroon in gang worden gezet.

Vervolgens zijn in de procedure de volgende stappen te onderscheiden.

4.1.1 Stap 1: Opstellen van het ontwerp van het koninklijk besluit en voorbereiding van de kennisgeving van het ontwerp.

Op de voorbereiding van de beslissing tot aanwijzing ter onteigening (in de vorm van een koninklijk besluit) is afdeling 3.4 van de Awb (artikel 63, eerste lid of artikel 78 tweede lid, onteigeningswet) van toepassing. Dit betekent dat het ontwerp van het te nemen koninklijk besluit met de onteigeningsstukken ter inzage moet worden gelegd (artikel 3:11, eerste lid, Awb). Daaraan voorafgaand moet daarvan via een of meer dag-, nieuws- of huis-aan-huisbladen kennis worden gegeven (artikel 3:12, eerste lid, Awb). Het koninklijk besluit is een besluit van een tot de centrale overheid behorend bestuursorgaan (de Kroon), zodat de kennisgeving in ieder geval (ook) in de Staatscourant moet worden geplaatst (zie het tweede lid van artikel 3:12). Verder moet het ontwerpbesluit voorafgaand aan de terinzagelegging aan de belanghebbenden en aan de verzoeker worden toegezonden (artikel 3:13, eerste lid, Awb).

Op basis van deze bepalingen stelt de Kroon allereerst het ontwerp van het koninklijk besluit op.

De Kroon stelt tevens de tekst van de kennisgeving in de kranten op. Belangrijk is daarin de vermelding van de wijze waarop belanghebbenden hun zienswijze kunnen indienen, dat zij kunnen worden gehoord en het aankondigen van een datum, tijdstip en plaats voor een eventuele hoorzitting.

De Kroon zet hiertoe de volgende stappen:

a. het vaststellen van de periode van de terinzagelegging van de stukken. De stukken liggen gedurende zes weken ter inzage in de gemeente(n) waar onteigening noodzakelijk is (artikel 3:11, vierde lid, juncto artikel 3:16, eerste lid, Awb);
b. het vaststellen van de datum van de hoorzitting;
c. het opstellen van de tekst van de kennisgeving van de terinzagelegging van het ontwerpbesluit en van de onteigeningsstukken, waarbij tevens de plaats en het tijdstip van de hoorzitting wordt aangekondigd.

4.1.2 Stap 2: Kennisgeving terinzagelegging ontwerpbesluit en stukken in één of meer dag-, nieuws- of huis-aan-huisbladen en in de Staatscourant.

Titels II
De Kroon verzorgt de publicatie van de kennisgeving van de terinzagelegging van het ontwerpbesluit en van de onteigeningsstukken in de Staatscourant en een of meer dag-, nieuws- of huis-aan-huisblad(en).

Titel IV
De Kroon zorgt voor de publicatie van de kennisgeving in de Staatscourant. De in artikel 3:12 van de Awb bedoelde kennisgeving wordt gedaan door de burgemeester van de gemeente waar de betrokken onroerende zaken zijn gelegen (artikel 78, tweede lid onteigeningswet). De Kroon levert de burgemeester van de desbetreffende gemeente(n) waarin de te onteigenen onroerende zaken zijn gelegen de digitale tekst van de lokale openbare kennisgeving. Van die tekst mag niet worden afgeweken.

4.1.3 Stap 3: Verzending van het ontwerpbesluit en de kennisgeving aan belanghebbenden en de verzoeker om onteigening.

De Kroon voert de volgende acties uit:
a. het toesturen van het ontwerpbesluit en de tekst van de kennisgeving zoals die in de kranten wordt geplaatst, aan de eigenaren/rechthebbenden die bekend zijn uit de kadastrale registratie alsmede aan de overige bekende rechthebbenden en aan de verzoeker om onteigening;
b. het opstellen van de verklaring die de burgemeester van de gemeente waarin onteigening nodig is moet tekenen na afloop van de periode waarin het ontwerpbesluit en de stukken ter inzage hebben gelegen. De burgemeester verklaart daarin dat het ontwerpbesluit en de stukken in de vastgestelde periode ter inzage hebben gelegen en alleen bij titel IV dat van de terinzagelegging openbaar kennis is gegeven.

4.1.4 Stap 4: Terinzagelegging van het ontwerpbesluit en de onteigeningsstukken in de betrokken gemeente(n) en bij RWS/CD.

Als de onteigening meerdere gemeenten omvat, dan vindt de terinzagelegging plaats in al die gemeente(n). De verzoeker levert dan ook de namen van de contactpersonen van de desbetreffende gemeenten.

Titels II
Terinzagelegging dient plaats te vinden op een voor de gemeente gebruikelijke locatie en bij RWS/CD. Verzoeker draagt zorg voor de samenstelling van de ter inzage te leggen stukken. Verzoeker stuurt deze stukken rechtstreeks naar de contactpersoon van de gemeente die voor de daadwerkelijke terinzagelegging zorg zal dragen. De gemeente ontvangt van de Kroon over de terinzagelegging onder meer een instructiebrief.
De verzoeker dient er voor te zorgen dat de betreffende contactpersoon van de voorgenomen onteigening en de terinzagelegging op de hoogte gesteld wordt.
De gemeente legt het ontwerpbesluit en de bijbehorende stukken na ontvangst tijdig en op de afgesproken plaats (zoals die in de kennisgeving worden aangekondigd) ter inzage.
De verzoeker zorgt er voor dat de stukken volledig en tijdig (vóór de eerste dag van de terinzagelegging) bij de betreffende gemeente(n) zijn.

Indien een onteigeningsverzoek meerdere gemeenten omvat, moeten alle ter inzage te leggen onteigeningsdossiers aan elkaar gelijk zijn.

De Kroon legt het ontwerpbesluit en de bijbehorende stukken eveneens ter inzage bij RWS/CD in Utrecht.

De stukken blijven op grond van artikel 3:11, vierde lid, juncto artikel 3:16, eerste lid, van de Awb gedurende zes weken ter inzage liggen.

Na afloop van de termijn van terinzagelegging stuurt de burgemeester aan de Kroon een door hem ondertekende verklaring als bedoeld in artikel 23 onteigeningswet, inhoudende de voor de civiele onteigeningsprocedure vereiste verklaring dat de voorschriften met betrekking tot de terinzagelegging zijn nageleefd.

Titel IV
Er zijn twee situaties mogelijk:

1. Verzoekende instantie is een gemeente waarin de te onteigenen gronden liggen. In dat geval vindt de terinzagelegging plaats op de voor die gemeente gebruikelijke locatie(s) en bij de RWS/CD. De gemeente draagt zorg voor de samenstelling en voor de ter inzagelegging van de stukken bij haar gemeente. Voor de organisatie van de terinzagelegging van het ontwerp koninklijk besluit wordt door de Kroon contact opgenomen met de door de verzoeker opgegeven contactperso(o)n(en). Er worden concrete afspraken gemaakt over de door de gemeente te verzorgen publicatie in een of meer dag-, nieuws-, of huis-aan-huisbladen en over een te houden hoorzitting.
2. Verzoeker is een andere instantie en/of de onteigening omvat een of meer gemeenten. Terinzagelegging dient plaats te vinden op een voor de gemeente gebruikelijke locatie en bij RWS/CD. Verzoeker draagt zorg voor de samenstelling van de ter inzage te leggen stukken. Verzoeker stuurt deze stukken rechtstreeks naar de contactpersoon van de gemeente(n) die voor de daadwerkelijke terinzagelegging zorg zal dragen. Die gemeenten ontvangen van de Kroon over de terinzagelegging en de door de gemeente te verzorgen publicatie onder meer een instructiebrief. De verzoeker zorgt er voor dat de betreffende contactpersoon bij de gemeente op de hoogte is van een en ander.

Als door de Kroon wordt geconstateerd dat een bepaald stuk niet geheel voldoet aan de eisen en als aanpassing van het stuk mogelijk is zonder dat de verzoeker een hernieuwd verzoekbesluit hoeft in te dienen, dan zal de verzoeker geadviseerd worden om het betreffende stuk aan te passen. Als de ter inzage te leggen stukken op enig moment worden aangepast, moet de verzoeker er zelf op toe te zien dat de aangepaste documenten ook in de ter inzage te leggen mappen worden gevoegd.
De verzoeker zorgt er voor dat de stukken volledig en tijdig (vóór de eerste dag van de terinzagelegging) bij de gemeente(n) zijn.
Indien een onteigeningsverzoek meerdere gemeenten omvat, moeten alle ter inzage te leggen onteigeningsdossiers aan elkaar gelijk zijn.

Na afloop van de termijn van terinzagelegging stuurt de burgemeester aan de Kroon een door hem ondertekende verklaring als bedoeld in artikel 23 onteigeningswet, inhoudende de voor de civiele onteigeningsprocedure vereiste verklaring dat de voorschriften met betrekking tot de terinzagelegging zijn nageleefd. Hij overlegt daarbij tevens bij onteigeningen op grond van titel IV het origineel van het dagblad of huis-aan-huisblad(en) waarin de openbare kennisgeving van het ontwerpbesluit is opgenomen. Indien op één pagina of blad zowel de tekst van de kennisgeving, de

datum van de uitgave en de naam van het dag- of huis-aan-huisblad is afgedrukt, hoeft niet de hele krant te worden meegestuurd.

4.1.5 Stap 5: Mogelijkheid voor belanghebbenden tot het schriftelijk of mondeling naar voren brengen van zienswijzen.

Gedurende de periode waarin het ontwerpbesluit en de stukken ter inzage liggen zijn de volgende zaken van belang:

a. belanghebbenden moeten hun schriftelijke zienswijzen indienen bij de Kroon (het adres is in de kennisgeving van de terinzagelegging vermeld);
b. belanghebbenden kunnen desgewenst ook mondeling (in persoon of telefonisch) zienswijzen naar voren brengen. Daarvoor moeten zij zich eveneens tot de Kroon wenden. In de kennisgeving van de terinzagelegging van het ontwerpbesluit en de stukken is daartoe een contactpersoon met telefoonnummer aangegeven. De Kroon geeft de mondeling naar voren gebrachte zienswijzen weer in een verslag. Dit wordt bij het dossier gevoegd. De Kroon stuurt de betrokken belanghebbende een afschrift van het verslag.

4.1.6 Stap 6: Mogelijkheid tot het horen van belanghebbenden/hoorzitting.

De hoorzitting wordt binnen twee tot drie weken na afloop van de termijn van de terinzagelegging gehouden. De Kroon maakt met de verzoeker afspraken over de hoorzitting, te weten locatie, datum en tijdstip van de hoorzitting. De Kroon stuurt zo spoedig mogelijk na de zitting het verslag daarvan toe aan degenen die ter zitting de presentielijst hebben ingevuld en getekend.
Als er geen zienswijzen worden ingediend of als de reclamant(en) geen gebruik wil(len) maken van de mogelijkheid om hun zienswijze toe te lichten, gaat de hoorzitting niet door.

De eventuele kosten van de hoorzitting zijn voor rekening van verzoeker.

4.1.7 Stap 7: Afronding van het ontwerpbesluit en inzending van dit ontwerp voor advies aan de Raad van State.

De Kroon past zo nodig aan de hand van de relevante stukken het ontwerp koninklijk besluit aan, waarbij ook de zienswijzen die naar voren zijn gebracht worden weergegeven en daarop een reactie wordt geschreven. Vervolgens wordt dit ontwerp met alle bovengenoemde stukken via het Ministerie van Infrastructuur en Milieu naar de Raad van State voor advies gezonden.

4.1.8 Stap 8: Na advies Raad van State: opstellen van het nader rapport gevolgd door toezending definitief koninklijk besluit ter ondertekening aan de Koning.

De Raad van State brengt een advies uit over het ontwerp koninklijk besluit. Na ontvangst van dit advies stelt de Kroon het nader rapport aan de Koning op. Heeft de Raad van State inhoudelijke opmerkingen gemaakt over het koninklijk besluit, dan moet daarop in het nader rapport worden ingaan. Het advies kan leiden tot aanpassing van het ontwerp koninklijk besluit. Zo nodig neemt de Kroon contact op met de verzoeker om onteigening voor nader overleg of voor het opvragen van nadere gegevens.

Het nader rapport gaat met het koninklijk besluit via het Ministerie van Infrastructuur en Milieu naar het Kabinet van de Koning, zodat de Koning het koninklijk besluit kan bekrachtigen, dat wil zeggen ondertekenen. Door de

bekrachtiging krijgt het ontwerpbesluit kracht van wet. De datum waarop de Koning tekent geldt als datum van het besluit. Na de ondertekening door de Koning stuurt het Kabinet van de Koning het besluit terug aan het Ministerie van Infrastructuur en Milieu zodat ook de Minister van Infrastructuur en Milieu het besluit mede kan ondertekenen (contrasigneren). Het ministerie stuurt een afschrift van het aldus tot stand gekomen koninklijk besluit aan RWS/CD voor de afronding van de procedure.

4.1.9 Stap 9: Na totstandkoming van het koninklijk besluit: mededeling koninklijk besluit door plaatsing in de Staatscourant.

Na de totstandkoming van het koninklijk besluit en ontvangst van het afschrift daarvan draagt de Kroon zorg voor de mededeling van dat besluit door integrale publicatie daarvan in de Staatscourant (artikel 64a, derde lid of artikel 78 vijfde lid onder 7, onteigeningswet). Als de Raad van State inhoudelijke opmerkingen heeft gemaakt over het koninklijk besluit, dan wordt het advies van de Raad van State, het nader rapport en het ontwerp koninklijk besluit tegelijkertijd met het koninklijk besluit in de Staatscourant gepubliceerd.

4.1.10 Stap 10: Bekendmaking koninklijk besluit door toezending aan belanghebbenden en de verzoeker.

Na de mededeling van het koninklijk besluit in de Staatscourant draagt de Kroon zorg voor de bekendmaking van het besluit. Dit houdt het volgende in:
a. het besluit wordt in ieder geval bekend gemaakt aan de verzoeker om onteigening door toezending van een afschrift van het besluit. Ten behoeve van de gerechtelijke procedure wordt aan de verzoeker ook een exemplaar van de door de burgemeester van de betrokken gemeente ondertekende verklaring toegestuurd;
b. het besluit wordt toegezonden aan de eigenaren, de belanghebbenden die uit de kadastrale registratie bekend zijn, de belanghebbenden die een zienswijze hebben ingediend en aan overige bekende rechthebbenden. Een afschrift van het besluit wordt tevens toegezonden aan de vertegenwoordigers van degenen die een zienswijze hebben ingediend.

4.1.11 Stap 11: Terinzagelegging van het koninklijk besluit.

De onteigeningswet vereist verder nog, dat een exemplaar van het koninklijk besluit zes weken ter inzage wordt gelegd. Hiervan moet kennis worden gegeven in een of meer dag-, nieuws-, of huis-aan-huisbladen die in de gemeente(n) worden verspreid, onder vermelding van datum en nummer van het koninklijk besluit en van de Staatscourant waarin het besluit is geplaatst. Hiertoe zet de Kroon de volgende stappen:

a. het opstellen van de kennisgeving als bedoeld in artikel 64a, derde lid, of artikel 78 vijfde lid onder 7, onteigeningswet, waarin tevens de periode van de terinzagelegging van het besluit wordt vermeld;
b. het verzorgen van de publicatie van de kennisgeving in de Staatscourant en bij titel II onteigeningen in een of meer dag-, nieuws- of huis-aan-huisbladen. Bij titel IV onteigeningen verzorgt de gemeente de publicatie in een of meer dag-, nieuws- of huis-aan-huisbladen. De betreffende tekst wordt aangeleverd door de Kroon. Van die tekst mag niet worden afgeweken.
c. het toesturen van een afschrift van het koninklijk besluit aan de gemeente(n), met het verzoek om dit gedurende de vastgestelde periode ter inzage te leggen.

4.2 Schema's administratieve onteigeningsprocedure titels II en IV

Schema administratieve onteigeningsprocedure titels II onteigeningswet:

Stap	Omschrijving	Termijn
	Opstellen van de benodigde onteigeningsstukken door de onteigenende partij (bijv. Rijk, provincie, gemeente, ProRail of waterschap). Tevens vooroverleg en voortoets stukken met/door Ministerie van Infrastructuur en Milieu (RWS/CD).	Onbepaald, mede afhankelijk van stand van zaken en voortgang minnelijk overleg en planologische procedure. Tevens tijd nodig voor toetsing van conceptstukken door RWS/CD.
	Indiening definitief verzoek om onteigening met bijbehorende stukken door de onteigenende partij bij RWS/CD.	Enkele dagen/één week.
1. 2. 3. 4.	Opstellen van het ontwerp van het koninklijk besluit en voorbereiding van de kennisgeving van het ontwerp. Kennisgeving terinzagelegging ontwerpbesluit en stukken in één of meer dag-, nieuws- of huis-aan-huisbladen en in de Staatscourant. Verzending van het ontwerpbesluit en de kennisgeving aan belanghebbenden en de verzoeker om onteigening. Terinzagelegging van het ontwerpbesluit en de onteigeningsstukken in de betrokken gemeente(n) en bij RWS/CD.	Ongeveer 6 weken.
5.	Mogelijkheid voor belanghebbenden tot het schriftelijk of mondeling naar voren brengen van zienswijzen.	**6 weken** (artikel 3:11, vierde lid, juncto artikel 3:16, eerste lid, Algemene wet bestuursrecht).
6.	Horen van degenen die tijdig zienswijzen naar voren hebben gebracht/hoorzitting.	Het koninklijk besluit in stap 8 moet uiterlijk **6 maanden** na het einde van stap 5 (en dus na afloop van de termijn van 6 weken) tot stand zijn gekomen (artikel 64a, eerste lid, onteigeningswet).
7.	Aanpassing van het ontwerpbesluit en toezending van dit ontwerp voor advies aan de Raad van State.	
8.	Na advies Afdeling advisering Raad van State: opstellen van het nader rapport gevolgd door toezending definitief koninklijk besluit ter ondertekening aan de Koning en medeondertekening door Minister van Infrastructuur en Milieu.	
9.	Na totstandkoming van het koninklijk besluit: mededeling koninklijk besluit door plaatsing in de Staatscourant.	Onbepaald (ongeveer 4 tot 6 weken).
10.	Bekendmaking koninklijk besluit door toezending aan belanghebbenden en de verzoeker.	
11.	Terinzagelegging van het koninklijk besluit.	

Schema administratieve onteigeningsprocedure titel IV onteigeningswet :

Stap	Omschrijving	Termijn
	Opstellen benodigde onteigeningsstukken door gemeente (bestemmingsplan) of door provincie of Rijk (inpassingsplan). Tevens optie/mogelijkheid tot vooroverleg en mogelijkheid tot voortoets stukken door Ministerie van Infrastructuur en Milieu (RWS/CD). Voorbereiding besluitvorming door algemeen bestuur, betrokken minister of betrokken rechtspersoon (het zogeheten verzoekbesluit).	Facultatief; voorbereiding kan enkele maanden vergen en is ook afhankelijk van minnelijk overleg en procedure bestemmings- of inpassingsplan.
	Besluit omtrent indiening verzoek om onteigening bij de Kroon (zogeheten verzoekbesluit) door algemeen bestuur, betrokken minister of rechtspersoon (artikel 78, eerste lid, juncto artikel 79 onteigeningswet), gevolgd door werkelijke indiening besluit met verzoek en bijbehorende stukken bij de Kroon. Verzoekbesluit kan eventueel worden voorbereid met toepassing van afdeling 3.4 Algemene wet bestuursrecht.	Wettelijk is bepaald dat het verzoekbesluit vervalt indien het niet **uiterlijk drie maanden** nadat het genomen is aan de Kroon is voorgedragen (artikel 79 onteigeningswet)
1 2. 3. 4.	Opstellen van het ontwerp van het koninklijk besluit en voorbereiding van de kennisgeving van het ontwerp. Kennisgeving terinzagelegging ontwerpbesluit en stukken in één of meer dag-, nieuws- of huis-aan-huisbladen en in de Staatscourant. Verzending van het ontwerpbesluit en de kennisgeving aan belanghebbenden en de verzoeker om onteigening. Terinzagelegging van het ontwerpbesluit en de onteigeningsstukken in de betrokken gemeente(n) en bij RWS/CD.	Zonder voortoets: Onbepaald, rekening houden met periode van zes weken tot drie maanden. Met voortoets: ongeveer 6 weken.
5.	Mogelijkheid voor belanghebbenden tot het schriftelijk of mondeling naar voren brengen van zienswijzen.	**6 weken** (artikel 3:11, vierde lid, juncto artikel 3:16, eerste lid, Algemene wet bestuursrecht).
6.	Horen van degenen die tijdig zienswijzen naar voren hebben gebracht/hoorzitting	Het koninklijk besluit in stap 8 moet uiterlijk **6 maanden** na het einde van stap 5 (en dus na afloop van de termijn van 6 weken) tot stand zijn gekomen (artikel
7.	Aanpassing van het ontwerpbesluit en toezending van dit ontwerp voor advies aan de Raad van State.	

8.	Na advies Afdeling advisering Raad van State: opstellen van het nader rapport, gevolgd door toezending definitief koninklijk besluit ter ondertekening aan de Koning en medeondertekening Minister van Infrastructuur en Milieu.	78, zesde lid, onteigeningswet).
9.	Na totstandkoming koninklijk besluit: mededeling koninklijk besluit door plaatsing in de Staatscourant.	Onbepaald (ongeveer 4 tot 6 weken).
10	Bekendmaking koninklijk besluit door toezending aan belanghebbenden en de verzoeker.	
11.	Terinzagelegging van het koninklijk besluit.	

5 Hoofdstuk 5: Samenstellen dossier en benodigde stukken op grond van de titels II

Aanwijzingen voor het opstellen van de onteigeningsstukken en het samenstellen van het onteigeningsdossier, nodig voor het kunnen starten en voeren van een administratieve onteigeningsprocedure en de behandeling daarvan op grond van de titels II van de onteigeningswet.

Bij de (officiële) indiening van onteigeningsverzoeken met de bijbehorende stukken wordt het aanbevolen om te controleren of gebruik is gemaakt van de meest recente, door de Kroon opgestelde en verkrijgbaar gestelde formats.
Dit betreft:

1. Checklist verzoek titel II;
2. Format Onteigeningslijst SDU;
3. Format Logboek;
4. Format Adressenlijst;
5. Format Zakelijke beschrijving.

Deze documenten kunnen worden gedownload van de volgende website :

www.rijkswaterstaat.nl/onteigening

5.1 Benodigde onteigeningsstukken

De onteigeningswet (artikel 63, tweede lid) geeft aan welke stukken in het kader van een administratieve onteigeningsprocedure voor belanghebbenden ter inzage moeten worden gelegd. Mede gelet op dit artikel bestaat het bij de verzoekbrief (zie paragraaf 1.2) gevoegde onteigeningsdossier uit de volgende stukken:

A. een zakelijke beschrijving;
B. een overzichtstekening;
C. één of meer situatietekeningen;
D. één of meer tekeningen met dwars- en eventueel lengteprofielen;
E. één of meer grondtekeningen;
F. de kadastrale uittreksels/kadastrale berichten en
G. de lijst of lijsten van te onteigenen onroerende zaken.

Het maakt voor de inhoud en detaillering van de stukken/tekeningen niet uit of de onteigening betrekking heeft op één perceel of op een groot aantal percelen. In beide gevallen zijn bovengenoemde stukken nodig en gelden de hierna weergegeven eisen. De onder B tot en met E genoemde tekeningen moeten op aparte bladen in het dossier worden opgenomen. Alleen de dwars- en eventuele lengteprofielen kunnen indien mogelijk gecombineerd worden met de situatietekeningen (zie ook hierna onder 5.1.4). De naamgeving van de stukken en tekeningen moet steeds eenduidig zijn (bijvoorbeeld op alle tekeningen een korte omschrijving: “Onteigening voor de aanleg van ….”).

Bij de definitieve indiening van het verzoek tot het starten van de administratieve procedure moeten afgezien van bovengenoemde stukken ook worden ingediend (deze stukken gaan niet ter inzage):

H. een adressenlijst met de namen en adressen van de belanghebbenden;
I. een overzicht van het gevoerde minnelijk overleg en
J. checklist titel II.

Hieronder volgt een toelichting op de genoemde stukken.

5.1.1 A - Zakelijke beschrijving (format gebruiken).

De zakelijke beschrijving geeft een duidelijke toelichting op het werk en de daarmee samenhangende aspecten. Van belang is vooral dat de beschrijving in woorden een toelichting geeft op de zaken (werken) die op de tekeningen (zie hierna) zijn aangegeven. Omgekeerd moet men de zaken (werken) die in de beschrijving aan bod komen ook op de tekeningen terug kunnen vinden. Het werk moet in logische volgorde, vanaf het begin naar het einde van het werk, worden beschreven.

Aangezien de zakelijke beschrijving tijdens de voortoets van de administratieve onteigeningsprocedure doorgaans een of meerdere malen wordt gewijzigd, de versie vermelden.

Hieronder volgt een opsomming van de onderdelen die in de zakelijke beschrijving aan de orde moeten komen met een toelichting daarop. Het verdient aanbeveling om de zakelijke beschrijving zo in te richten, dat elk onderdeel als een aparte paragraaf met toelichting aan bod komt.

1. Aanhef
De zakelijke beschrijving begint met een korte omschrijving van het werk. Dit wordt onder andere gebruikt voor de kennisgeving van de terinzagelegging van de stukken. Daarom dient de omschrijving voldoende en duidelijke informatie te geven over de aard en de locatie van het werk waarvoor dient te worden onteigend. De omschrijving geeft ten minste aan om wat voor werk het gaat (bijvoorbeeld de aanleg, reconstructie of verbreding van een (spoor/vaar)weg met een aanduiding van het wegnummer, of een versterking van een dijk) en geeft duidelijk aan waar het werk begint en eindigt. Belangrijk is dat het begin en einde voor belanghebbenden herkenbaar is. Dit kan bijvoorbeeld door de vermelding van de naam van een weg, kruising of knooppunt met de kilometrering.

De omschrijving eindigt met de toevoeging "met bijkomende werken" en met de aanduiding van de burgerlijke gemeente of gemeenten waarin het werk is gelegen. Is in één of meer burgerlijke gemeenten waarin het werk ligt onteigening niet nodig dan kan in de omschrijving eerst worden aangegeven in welke gemeenten onteigening noodzakelijk is en aan het eind van de omschrijving in welke gemeenten het totale werk ligt. De aanhef luidt in dat geval bijvoorbeeld: ”Onteigening in de gemeenten X en Z ten behoeve van de reconstructie van ……, met bijkomende werken, in de gemeenten X, Y en Z”.

N.B.:
Het begrip “bijkomende werken” verdient bijzondere aandacht.
Als richtlijn kan worden aangehouden dat het begrip “bijkomende werken” betrekking heeft op reeds bestaande werken die in verband met de realisering van

het "hoofdwerk" worden aangepast. Te denken valt aan de aanpassing van een reeds bestaand fietspad in verband met de aanleg van een nieuwe rotonde. Nieuw aan te leggen werken, zoals een in verband met de reconstructie van een provinciale weg nieuw aan te leggen parallelweg, vallen niet onder het begrip "bijkomende werken" en moeten apart in de omschrijving worden genoemd.

Wat wordt verstaan onder "rechtstreeks uit de werken voortvloeiende voorzieningen"?
Als in het (ontwerp van het) planologische besluit, dat de basis vormt voor de realisatie/uitvoerbaarheid van het werk, mede compensatie- of inpassingsmaatregelen zijn voorzien, is het in beginsel mogelijk tevens daarvoor te onteigenen. Er dient daarbij een duidelijke relatie te bestaan tussen het werk waarvoor onteigend wordt en die maatregelen.
Verder kan ingevolge artikel 5.14, lid 1 van de Waterwet onteigening op grondslag van de titels II of IIa mede geschieden ter uitvoering van de in een projectplan opgenomen voorzieningen, als bedoeld in artikel 5.4, tweede of vijfde lid, van die wet.

2. Aanleiding, nut en noodzaak werk en urgentie onteigening, verzoeker om onteigening, de grondslag te maken werk/onteigening en eigendommenbeleid.

2.1 Aanleiding: in deze paragraaf wordt de aanleiding tot het werk toegelicht. Dit betreft een beschrijving van de problematiek of het knelpunt, de oorzaak van het probleem (wat is er aan de hand en wat gebeurt er als het werk niet wordt gemaakt). Op deze plaats kan de huidige situatie worden vermeld, bijvoorbeeld met rijbaan- en rijstrook indeling.

2.2 Nut en noodzaak van het werk: deze paragraaf kan bijvoorbeeld verband houden met de verbetering van de bereikbaarheid of doorstroming van het verkeer of verbetering van de verkeersveiligheid, met een toelichting/uiteenzetting en een weergave van de relevante plannen, procedures en besluiten (bijvoorbeeld met verwijzing naar de Nota Mobiliteit/Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte met daarin opgenomen doorstromings- en reistijdnormeringen, de procedure op grond van de Tracéwet, fietspadenplan of een bestuursovereenkomst over de aanpak van een bepaald probleem). Zo mogelijk dit onderbouwen met verkeers- en/of ongevallencijfers, rapporten (inclusief bronvermelding) enz. Hierbij ook vermelden wat voor oplossing de besluitvorming heeft opgeleverd.
Met andere woorden, hoe wordt het probleem dat onder de aanleiding is beschreven opgelost en wat is hiervan het resultaat.

2.3 Urgentie: beschrijven wanneer de uitvoering van het werk start. Dit kan blijken uit gegevens omtrent de planning, financiering of beschikbaarheid van subsidie. Er kan niet alleen worden volstaan met een opmerking over de start van de uitvoering en de oplevering/ ingebruikname van het werk. Aan de hand van data uit bijvoorbeeld een projectplanning moet ook inzichtelijk worden gemaakt op welke momenten welke stappen worden gezet en/of fasen worden doorlopen (zoals aanbesteding, gunning, start werkzaamheden).

2.4 Verzoeker om onteigening: beschrijven wie de verzoeker om onteigening is en waarom deze de meest gerede partij is om het verzoek in te dienen.

2.5 Grondslag te maken werk/onteigening: beschrijven om wat voor werk het gaat (beknopt) en op basis van welk plan/besluit de planologische uitvoerbaarheid van de voorgenomen onteigening op grond van de titels II, IIa of IIc is geregeld.

(bestemmingsplan, inpassingsplan, omgevingsvergunning, tracébesluit). Bij onteigeningen voor dijkversterkingen moet indien van toepassing ook het projectplan op grond van de Waterwet worden genoemd.

2.6 Eigendommenbeleid (indien van toepassing): bij onteigeningen op grond van de titels II dient met name bij waterschappen het eigendommenbeleid van de verzoeker te worden beschreven (dit omdat het beleid per waterschap kan verschillen) en er soms ook sprake kan zijn van een gedoogplicht op grond van de Waterwet.

3. Beschrijving/toelichting werken
In deze paragraaf wordt in ieder geval vermeld welke normen als uitgangspunt voor het ontwerp hebben gediend bijvoorbeeld onder verwijzing naar de Nieuwe Ontwerprichtlijnen Autosnelwegen (NOA), het Handboek Wegontwerp voor wegen buiten de bebouwde kom of de Aanbevelingen voor verkeersvoorzieningen binnen de bebouwde kom (uitgaven van het CROW, het Centrum voor Regelgeving en Onderzoek in de Grond-, Water- en Wegenbouw en de Verkeerstechniek), met daarbij ook het type weg en de ontwerpsnelheid.

De beschrijving/toelichting gaat gedetailleerd in op de uit te voeren werken. De inhoud van deze paragraaf is kortweg te omschrijven als "wat gebeurt waar en waarom"; de paragraaf moet de lezer een duidelijk beeld van het werk verschaffen en hem door de tekeningen leiden vanaf het begin tot aan het einde van het werk. Indien bij een project geen duidelijk begin- en eindpunt valt aan te geven, bijvoorbeeld in geval van de reconstructie van enkel een knooppunt, kan de beschrijving eventueel aan de hand van de te onderscheiden gedeelten van het werk geschieden. Gedacht kan worden aan onderdelen als rijbanen/rijstroken, kunstwerken, bermen, watergangen, enz..
Zaken die aan de orde kunnen komen: het ontwerp en de afmetingen van de te maken werken, de afmetingen van kunstwerken, de functies van wegen, breedte van verhardingen, bermen en watergangen, berijdbaarheid van parallelwegen of fietspaden (inclusief de aanduiding vrijliggend en in één of twee richtingen te berijden), de te handhaven, te verwijderen en/of te vervangen erfafscheidingen, geluidwerende voorzieningen, de ontsluiting van percelen, de te treffen maatregelen met het oog op de afwatering, enz..

4. Werkterreinen (indien van toepassing)
Terreinen die niet permanent door het werk in beslag worden genomen maar alleen tijdelijk nodig zijn om het werk te kunnen maken, zijn aan te duiden als "werkterreinen". Te denken valt aan terreinen die nodig zijn voor het kunnen bouwen van een constructie (zoals een brug of viaduct) of voor de opslag van materiaal en materieel.
In deze paragraaf moet worden uiteengezet waarom en waarvoor de werkterreinen nodig zijn op de aangegeven locaties.
Aangegeven dient te worden:
a. dat is getracht om met de eigenaren of rechthebbenden tot overeenstemming te komen over het tijdelijk gebruik, bijvoorbeeld via een huurovereenkomst en
b. dat daarnaast ook is getracht om de terreinen in eigendom te verwerven omdat over het tijdelijk gebruik (nog) geen overeenstemming kon worden bereikt.

Het moet wel planologisch mogelijk zijn om voor een werkterrein te kunnen onteigenen, bijvoorbeeld een werkterrein is opgenomen in het tracébesluit, een inpassingsplan of een projectbesluit.

Daarnaast kiezen met name waterschappen ervoor om voor een werkterrein een procedure tot oplegging van een gedoogplicht op grond van de Waterwet te volgen. Indien dit het geval is, dan vermelden dat voor de werkterreinen/werkwegen een procedure tot oplegging van een gedoogplicht op grond van de Waterwet zal worden gevolgd.

5. Geluidhinder en luchtkwaliteit (indien van toepassing)
In deze paragraaf wordt aangegeven welke onderzoeken zijn verricht met vermelding van naam en datum van de desbetreffende onderzoeken. Voorts wordt kort vermeld welke procedures op grond van de Wet geluidhinder zijn of worden gevolgd alsmede een (globale) weergave van de maatregelen ter voorkoming of vermindering van geluidhinder. Hetzelfde geldt ten aanzien van de luchtkwaliteit. Indien hieruit maatregelen volgen die in het plan van het werk worden opgenomen zoals een geluidsscherm, deze beschrijven en op de situatietekening intekenen.

6. Kabels en leidingen (indien van toepassing)
In deze paragraaf wordt aangegeven of er kabels en leidingen verlegd moeten worden. Als er grote kabels en leidingen door de uitvoering van het werk worden geraakt en aanvullende maatregelen in verband daarmee moeten worden getroffen (verwijdering, verlegging, overkluizing of bescherming anderszins) dit beschrijven. Voorts wordt aangeven dat met de kabel- en leidingbeheerders hierover overleg is gevoerd en zo mogelijk wordt vermeld op welke wijze met rechten welke ingeval van onteigening komen te vervallen bijvoorbeeld hervestiging of verlening vergunning zal worden omgegaan.

7. Maatregelen met een functionele relatie (indien van toepassing)
Dit onderdeel bevat een korte uiteenzetting en motivering van de uit te voeren maatregelen die een functionele relatie hebben met het werk (bijvoorbeeld beplanting ter geleiding of afscheiding van het verkeer).

8. Verkeersmaatregelen/ontsluiting percelen
In deze paragraaf worden aspecten die van belang zijn voor het verkeer beschreven, zoals:
- de bereikbaarheid van de percelen tijdens de uitvoering van het werk;
- de wijze waarop percelen worden ontsloten na de realisering van het werk;
- de afwikkeling van het doorgaande verkeer tijdens de uitvoering van de werkzaamheden en de eventuele (tijdelijke) voorzieningen in verband daarmee;
- de eventueel aan het openbaar verkeer te onttrekken wegen met vermelding van de in dat kader te volgen procedures op grond van de Wegenwet.

9. Waterhuishoudkundige maatregelen
Deze paragraaf geeft een beschrijving van de maatregelen die nodig zijn in verband met de waterhuishouding, waarbij moet worden aangegeven of en in hoeverre de maatregelen (qua omvang) samenhangen met de eisen van het betrokken waterschap. De hier bedoelde maatregelen moeten direct samenhangen met het werk waarvoor de onteigening primair nodig is.
Voor maatregelen die niet strikt noodzakelijk zijn voor de uitvoering van het hoofdwerk kan niet onteigend worden.
Op deze plaats kan met een vrij globale beschrijving worden volstaan. Details zoals maatvoering, komen onder punt 3 aan de orde.

10. Compensatie/inpassing (indien van toepassing)
Als in het (ontwerp van het) planologische besluit compensatie- of inpassingmaatregelen zijn opgenomen, bijvoorbeeld in het belang van natuur of

landschap, worden die in deze paragraaf beschreven. Deze maatregelen moeten wel rechtstreeks in relatie met het te realiseren (waterstaatkundige) hoofdwerk staan.

11. Te verwijderen opstallen (indien van toepassing)
Een korte aanduiding van de woningen, gebouwen of andere opstallen die als gevolg van het te realiseren werk moeten worden gesloopt/verwijderd.

12. Planologie
Deze paragraaf geeft de stand van zaken weer wat betreft de planologische inpassing van het werk. Betreft het meerdere bestemmingsplannen of meerdere gemeenten dan moet een en ander in logische volgorde (vanaf het begin tot het einde van het werk) in de beschrijving worden weergegeven. De volgende onderdelen zijn daarbij van belang:

a. welke planologische procedure is ten behoeve van de realisering van het werk in gang gezet op grond van de Wet ruimtelijke ordening of de Tracéwet;
b. welke (ontwerp)besluiten als bedoeld onder a zijn inmiddels vastgesteld, met vermelding van de data en nummers van de besluiten;
c. indien nog sprake is van ontwerpbesluiten als bedoeld onder a.: aangeven of er naar aanleiding van in procedure gebrachte ontwerpbesluiten zienswijzen zijn ingediend;
d. in geval van voltooide besluitvorming: eventueel ingestelde beroepen (aantal), alsmede gerechtelijke uitspraken met vermelding van de namen van de betrokken instanties. Indien geen beroep is ingesteld: vermelding van de datum waarop het planologische besluit van rechtswege onherroepelijk is geworden.

N.B. De hier bedoelde informatie moet actueel zijn, dat wil zeggen bijgewerkt tot het moment van indiening van de onteigeningsstukken. Ontwikkelingen in de besluitvorming en procedures moeten ook lopende de administratieve procedure nog aan de Kroon worden doorgegeven, dat voor de vermelding van de meest actuele stand van zaken in het (ontwerp van het) koninklijk besluit.

13. Gemeente(n)
Een aanduiding van de gemeente of gemeenten waarin de ter onteigening aan te wijzen gronden zijn gelegen en/of de gronden zijn gelegen waarop de te onteigenen rechten zijn gevestigd. Ligt het werk in meer gemeenten, maar is niet in elke gemeente de aanwijzing van gronden ter onteigening nodig, dan moet worden aangegeven in welke gemeente(n) de aanwijzing noodzakelijk is en in welke gemeente(n) dat niet (meer) nodig is. Dit laatste kan men bijvoorbeeld aangeven met de toevoeging dat in die gemeente(n) de benodigde gronden reeds bij de verzoeker om onteigening in eigendom zijn.

14. Tenaamstelling onteigening
De aanduiding te wiens name de onteigening zal geschieden en door wie de werken worden uitgevoerd.

Vereiste tekeningen:
Hieronder volgt een opsomming van de belangrijkste punten die in de verschillende tekeningen verwerkt dienen te worden. Dit is echter geen limitatieve opsomming. Afhankelijk van de aard van het werk, kunnen nadere eisen aan tekeningen zoals vermeld onder ad B,C, D, F en G worden gesteld.

5.1.2 B – Overzichtstekening

Doel van de tekening: de overzichtstekening laat duidelijk zien hoe het werk ten opzichte van de omgeving is gesitueerd. Voor de overzichtstekening gelden in ieder geval de volgende aandachtspunten.

- Een actuele topografische kaart op A3 (of eventueel A4) formaat gebruiken.
- Toe te passen schaal is afhankelijk van de omvang van het werk tussen 1:10.000 en 1:50.000.
- De termen 'begin werk' en 'einde werk' gevolgd door de kilometeraanduiding vermelden.
- Als het onteigeningsverzoek betrekking heeft op een fase of een deeltraject van een groter werk (zoals een gedeeltelijke aanleg of verbreding van een (spoor)weg), dan de termen 'begin werk onteigeningsplan' en 'einde werk onteigeningsplan' gevolgd door de kilometeraanduiding gebruiken.
- De loop van het werk in kleur weergeven (via arcering of duidelijke lijn).
- Indien van toepassing, de grenzen van de burgerlijke gemeenten weergegeven.
- Namen van o.a. burgerlijke gemeenten, relevante straten, wegen, waterlopen, kernen, etc. vermelden.
- Alle verwijzingen naar locaties (straten, kanalen, etc.) uit de zakelijke beschrijving vermelden.
- Eventuele markante plaatsen vermelden.
- Een noordpijl in de tekening plaatsen.
- Een duidelijke en complete legenda in de tekening plaatsen.
- Indien nodig (bij meer dan 1 situatie- en grondtekeningen) de bladindeling (met numerieke verwijzing naar situatie- en grondtekeningen) op de overzichtstekening weergeven.
- De overzichtstekening voorzien van een titelblok/stempel met:
  - De maker van de tekening;
  - Naam onteigeningsverzoek (met eventueel korte omschrijving);
  - Schaal;
  - Nummer tekening;
  - Datum en versie.

5.1.3 C - Situatietekening

Doel van de tekening: deze tekeningen geven inzicht in wat er waar gebeurt. In ieder geval moet men de werken en voorzieningen die in de zakelijke beschrijving beschreven zijn, op de situatietekeningen terug kunnen vinden (dit geldt overigens ook andersom). Meer in het bijzonder dienen de situatietekeningen duidelijk inzicht te verschaffen in de aard en omvang van het werk en de voor belanghebbenden te treffen bijkomende voorzieningen (denk aan uitwegen, sloten en voorzieningen voor het verkeer, de afwatering en het sparen van bebouwing). Belanghebbenden moeten uit de tekeningen kunnen afleiden waarvoor hun grond nodig is en kunnen nagaan of niet meer grond onteigend zal worden, dan strikt voor de uitvoering van het werk nodig is. Het grondbeslag dat uit de situatietekeningen blijkt moet dan ook corresponderen met de oppervlakten die volgens de grondtekeningen ter onteigening zullen worden aangewezen.

Voor de situatietekeningen gelden in ieder geval de volgende aandachtspunten.

- Duidelijke schaal, liefst 1:1.000 en nooit kleiner dan 1:2.500. In stedelijk gebied wellicht zelfs 1:500.

- Alleen het werk inkleuren. Gronden waar geen werk op wordt gerealiseerd, niet inkleuren.
- Het te maken werk moet aansluiten op bestaande situatie.
- De bestaande situatie is zichtbaar op de situatietekening, in dunnere (liefst grijze) lijnen en geldt in de regel als ondergrond voor de nieuwe situatie.
- Zoveel mogelijk natuurlijke kleuren gebruiken. Bijvoorbeeld voor berm (licht groen), taluds (donker groen), sloten (blauw), hoofdwegen (grijs).
- Onderliggende wegen, fietspaden, voetpaden, perceelsontsluitingen, parallelwegen, etc. krijgen ook ieder een eigen kleur.
- De termen 'begin werk' en 'einde werk' gevolgd door de kilometeraanduiding vermelden.
- Als het onteigeningsverzoek betrekking heeft op een fase of een deeltraject van een groter werk (zoals een gedeeltelijke aanleg of verbreding van een (spoor)weg), dan de termen 'begin werk onteigeningsplan' en 'einde werk onteigeningsplan' gevolgd door de kilometeraanduiding gebruiken.
- Als de situatie het vraagt (bijvoorbeeld wanneer een bepaald detail door de geringe omvang ervan niet meer duidelijk zichtbaar is), gebruik maken van een detail blok (ingezoomde situatie onder vermelding van gehanteerde duidelijkere schaal).
- Noordpijl in de tekening plaatsen (ook op de ingezoomde detail blokken).
- In elke tekening een duidelijke en complete legenda plaatsen.
- De namen van burgerlijke gemeenten, relevante straten, kernen, etc. op de tekening vermelden.
- De plangrens (TB-grens, projectgrens, etc.) in de situatietekening plaatsen.
- De onteigeningsgrens (te onteigenen perceel omkaderen of, indien dat duidelijker is, alleen waar deze afwijkt van bestaande plan- of eigendomsgrens), bij voorkeur in rood, op de tekening plaatsen. Indien gewenst mogen de te onteigenen gronden ook gearceerd worden.
- De werkterreinen arceren, in een ten opzichte van de te onteigenen gronden afwijkende kleur.
- De tussengrens (grens tussen permanent en tijdelijk te onteigenen deel) in andere kleur dan de onteigeningsgrens in de situatietekening plaatsen.
- De burgerlijke gemeentegrens in de situatietekening plaatsen.
- De kadastrale perceelgrenzen, zonder kadastrale kenmerken, in de situatietekening plaatsen.
- De as van weg met (werk)kilometers in de situatietekening plaatsen.
- Als de nieuwe situatie aansluit op werken van derden, het ontwerp in zwarte belijning weergegeven en niet inkleuren. In de tekst wordt aangeven: 'Sluit aan op ……'.
- De ontsluiting van percelen en overhoeken op de situatietekening weergegeven.
- De aan het openbaar verkeer te onttrekken wegen op de situatietekening vermelden.
- De te verwijderen woningen, opstallen en te verwijderen wegen op de situatietekening vermelden.
- Eventuele duikers en dammen voor de ontsluiting van percelen op de situatietekening vermelden.
- Zoveel mogelijk (weg) markeringen in de tekeningen opnemen.
- Kunstwerken met eventuele kunstwerknummers in de situatietekening plaatsen.
- Eventuele ecologische voorzieningen in de situatietekening plaatsen.
- Eventuele voorzieningen ter voorkoming van geluidshinder in de situatietekening plaatsen.
- De plaatsen van de dwarsprofielen in de situatietekening aangeven (inclusief kijkrichting).

- Als er meerdere tekeningen zijn, op elke tekening aangeven (met nummer) welke tekening er op de betreffende tekening aansluit.
- Als er veel situatietekeningen zijn, een bladindeling in de situatietekening plaatsen.
- Elke situatietekening voorzien van een titelblok/stempel met:
  - De maker van de tekening;
  - Naam onteigeningsverzoek (met eventueel korte omschrijving);
  - Schaal;
  - Nummer tekening;
  - Aantal tekeningen en volgnummer;
  - Datum en versie.

5.1.4 D - Dwars- en eventueel lengteprofielen

Doel van de tekening: een dwarsprofiel geeft inzicht in de oude en nieuwe situatie en is exact in overeenstemming met de situatietekening.
In veel gevallen (bijvoorbeeld bij de aanleg van een spoorweg of kanaal of bij de verbetering/reconstructie van een weg) zal overlegging van een lengteprofiel niet noodzakelijk zijn. Bij de aanleg van nieuwe werken wel een lengteprofiel aanleveren.

Voor de dwarsprofielen gelden in ieder geval de volgende aandachtspunten.

- De te hanteren schaal is 1:100, 1:200 of 1:250.
- De dwarsprofielen mogen op een apart blad aangeleverd worden, maar als daar voldoende ruimte voor is, kunnen ze ook op de situatietekening zelf geplaatst worden.
- De kijkrichting van het dwarsprofiel correspondeert met de aangegeven kijkrichting op de situatietekening.
- Elk profiel heeft een nummer dat correspondeert met het verwijzingsnummer op de situatietekening.
- Een dwarsprofiel wordt bij voorkeur van plangrens tot plangrens getrokken.
- De maatvoering (afstand in meters en hoogtematen t.o.v. NAP) wordt in het dwarsprofiel verwerkt.
- Ieder te onteigenen gedeelte wordt aangeven door middel van een verticale lijn met (naar elkaar toe wijzende) vlaggetjes. Boven dit deel wordt de exacte breedte vermeld.
- Indien er sprake is van een werkterrein, dan wordt de tussengrens door middel van een verticale gestippelde lijn en de tekst ‘werkterrein’ weergegeven.
- Het bestaande profiel wordt met een dunnere (liefst grijze) lijn weergegeven en geldt in de regel als ondergrond voor het nieuwe profiel.
- Het nieuwe profiel wordt in een duidelijke kleur (afwijkend t.o.v. het bestaand profiel) weergegeven. Ook de rijrichting dient vermeld te worden.
- Het nieuwe profiel sluit aan op het bestaande profiel.
- Alle maten zijn in overeenstemming met de situatietekening.
- Een duidelijke en complete legenda in elke tekening plaatsen.
- Elke tekening voorzien van een titelblok/stempel met:
  - De maker van de tekening;
  - Naam onteigeningsverzoek (met eventueel korte omschrijving);
  - Schaal;
  - Nummer tekening;
  - Aantal tekeningen en volgnummer;
  - Datum en versie.

- Het lengteprofiel bevat begin en einde werk, dwarswegen, bestaande en nieuwe situatie.

5.1.5 E - Grondtekening

Doel van de tekening: op de grondtekening worden de te onteigenen onroerende zaken ingetekend op een kadastrale ondergrond. Uit de grondtekening blijkt welk deel van het kadastrale perceel er ter onteigening dient te worden aangewezen. De grondtekening wordt vergeleken met de situatietekening en de lijst met ter onteigening aan te wijzen onroerende zaken.

Voor de grondtekeningen gelden in ieder geval de volgende aandachtspunten.

- De meest recente uittreksels uit het kadastrale plan of andere door of in overleg met het Kadaster opgemaakte kaarten gebruiken.
- Elke te onteigenen onroerende zaak krijgt een grondplannummer. Als van één kadastraal perceel meerdere delen ter onteigening moeten worden aangewezen, dan één grondplannummer met een extra aanduiding gebruiken (bijvoorbeeld 5-1 en 5-2, enz.). Deze grondplannummers in het te onteigenen gedeelte op de tekening plaatsen.
- Bij tussentijdse verwerving van een onroerende zaak hoeft de grondplannummering niet te worden aangepast.
- De schaal van de grondtekening dient overeen te komen met de schaal van de situatietekening.
- De kadastrale gemeenten, secties en grenzen (in verschillende lijntypes) en de kadastrale nummers van de bij de onteigening betrokken percelen, op de grondtekening weergeven.
- De te onteigenen percelen of te onteigenen gedeelten dienen gearceerd of gekleurd te worden.
- Ieder in de onteigening betrokken perceel, moet volledig op de tekening weergegeven worden.
- Als de situatie het vraagt (bijvoorbeeld wanneer een bepaald detail door de geringe omvang ervan niet meer duidelijk zichtbaar is of wanneer een in de onteigening betrokken perceel niet in zijn geheel op de tekening past), gebruik maken van een detail blok (in- of uitgezoomde situatie onder vermelding van gehanteerde duidelijkere schaal).
- Waar de onteigeningsgrens niet samenvalt met de perceelgrens, moet deze op de grondtekening weergegeven te worden.
- Werkterreinen krijgen een afwijkende arcering en een eigen grondplannummer.
- De tussengrens (grens tussen permanent en tijdelijk te onteigenen deel) op de grondtekening weergeven in een andere kleur dan die van de onteigeningsgrens.
- De te onteigenen percelen op de grondtekening, moeten exact overeen komen met de te onteigenen percelen op de situatietekening.
- In de tekening een noordpijl plaatsen (ook op de ingezoomde detail blokken).
- Bij meerdere tekeningen, op elke tekening aangeven (met nummer) welke tekening er op de betreffende tekening aansluit.
- Een duidelijke en complete legenda op iedere tekening plaatsen.
- Als er veel grondtekeningen zijn, een bladindeling in de grondtekening plaatsen.
- Elke grondtekening voorzien van een titelblok/stempel met:
  - De maker van de tekening;
  - Naam onteigeningsverzoek (met eventueel korte omschrijving);
  - Schaal;
  - Nummer tekening;
  - Aantal tekeningen en volgnummer;

- Datum en versie.

5.1.6 F - Kadastrale uittreksels/kadastrale berichten

Kadastrale uittreksels/berichten meesturen (niet ouder dan circa twee maanden op het moment van indienen van het officiële verzoek om onteigening).

- Op de kadastrale uittreksels/berichten de grondplannummers vermelden.
- Kadastrale uittreksels/berichten hoeven niet te zijn gewaarmerkt door het kadaster.
- Eventuele kadastrale mutaties – gedurende de administratieve procedure – toesturen aan de RWS/CD (cdloketonteigening@rws.nl) samen met een digitale versie van de aangepaste lijst.

5.1.7 G - Lijst(en) van te onteigenen onroerende zaken (format gebruiken)

In deze lijst worden de kadastrale gemeente, de sectie(s) en de nummers van de te onteigenen onroerende zaken opgenomen. De lijst bevat een weergave van alle ter onteigening aan te wijzen onroerende zaken met vermelding van de grondplannummers, de te onteigenen oppervlakten (gaat het om een geheel perceel dan kan worden volstaan met de vermelding van "geheel", bij een gedeeltelijke onteigening moet de oppervlakte worden weergegeven), de kadastrale omschrijving en de kadastrale oppervlakte. Tot slot moeten per onroerende zaak ook de namen van de eigenaren en de eventuele zakelijk gerechtigden worden vermeld. De gegevens moeten exact overeenkomen met de gegevens van het kadaster, zoals die gelden ten tijde van het onteigeningsverzoek.

De lijst of lijsten moeten worden opgesteld conform het format en moeten ook digitaal worden aangeleverd. De instructie die bij het format hoort moet nauwkeurig worden gevolgd (in verband met publicatie eisen van de Staatscourant)

Vermelding van de meest actuele, maar nog niet in de kadastrale registers opgenomen eigendomssituatie is in strijd met de onteigeningswet en leidt dan ook tot afwijzing van het verzoek. Dit laat onverlet dat het minnelijk overleg over de schadeloosstelling wel met de actuele rechthebbenden zal moeten zijn/worden gevoerd!

5.1.8 H - Een adressenlijst met de namen en adressen van de belanghebbenden (format gebruiken)

- Gaat niet ter inzage.
- De instructie die bij het format hoort moet nauwkeurig worden gevolgd.
- Deze lijst bevat de namen van alle belanghebbenden, aangevuld met de NAW-gegevens, als ook bij welke onroerende zaak/zaken er een belang is (of wordt vermoed), als ook het soort belang(en) (eigendom, huur pacht o.i.d.).
- Deze lijst is onder meer nodig voor de door RWS/CD te versturen persoonlijke kennisgeving ex artikel 3:13 Awb).
- Alle belanghebbende op de lijst vermelden (zie ook hoofdstuk 3.5) onder andere de eigenaren, erfpachters, houders van een opstalrecht, pachters, huurders, onderhuurders en eigenaren of huurders van z.g. heersende erven bij erfdienstbaarheden.
- Hypotheekhouders zijn geen belanghebbende in de zin van de onteigeningswet jo Algemene wet bestuursrecht.

- Maatschap: Indien een eigenaar het gebruik van een onroerende zaak heeft ingebracht in een maatschap, zijn de andere leden van die maatschap niet belanghebbend in de zin van de onteigeningswet jo Algemene wet bestuursrecht.
- De verzoeker kan voor de belanghebbende raadplegen: kadastrale uittreksel, handelsregister, GBA, eigenaar, onderzoek/bezoek ter plaatse.
- Overlijden: bij een perceel, dat op naam staat van een overledene: alle erfgenamen vermelden op de adressenlijst.
- Om na te gaan of er bijvoorbeeld sprake is van een erfdienstbaarheid ten gunste van een naburig erf, kan de verzoeker het Kadaster opdracht geven voor een erfdienstbaarhedenonderzoek.

5.1.9 I - Een overzicht van het gevoerde minnelijk overleg (format gebruiken)

De verzoeker stuurt een overzicht (logboek) mee van het gevoerde minnelijk overleg met bewijsstukken (de aanbiedingsbrieven). Daarmee wordt inzichtelijk gemaakt of er voldoende en serieus minnelijk overleg is gevoerd, voorafgaand aan de datum van het verzoek.

Hiervoor gelden de volgende aandachtspunten.

- Van elke rechthebbende moet apart een logboek worden gemaakt, waarin behalve de namen van belanghebbenden ook de grondplannummers en kadastrale gegevens per perceel worden genoemd
- Per logboek moeten de aanbiedingsbrieven (bewijsstukken) worden bijgevoegd. De bewijsstukken per belanghebbende in chronologische volgorde en met het meest recente document voorop, direct achter het logboek invoegen.
- Elke logboek per rechthebbende in het dossier, zichtbaar scheiden met een tabblad. Elk tabblad voorzien van het logboekvolgnummer en/of grondplannummer(s) en de namen van betrokkenen.
- In de aanbiedingen moeten de te onteigenen onroerende zaken duidelijk vermeld staan alsmede de oppervlakte van de te onteigenen gronden. Daarop moet de bieding primair gelden.
- Vanaf het eerste contact chronologisch contactmomenten beschrijven.
- Alle besprekingen noemen en samenvatten wat er is besproken.
- Overige contactmomenten (bijvoorbeeld telefonisch, mail, etc.) noemen en relevante inhoud beschrijven.
- Feiten vermelden die het bereiken van overeenstemming in de weg hebben gestaan.
- Met betrekking tot zakelijk gerechtigden: stand van zaken van gevoerd overleg, alsmede opgave of het object/betreffende recht wel of niet door de onteigening geraakt wordt (per zakelijk gerechtigde een apart logboek bijvoegen).
- In het kader van het onderzoek of naar aanleiding van zienswijzen kan de behandelaar aanvullende gegevens vragen aan de verzoeker met betrekking tot het minnelijk overleg.

Het overzicht van het overleg maakt bij titel II onteigeningen geen deel uit van de ter inzage te leggen onteigeningsstukken, maar dient ter toetsing door de Kroon of is voldaan aan de eisen die door de Kroon worden gesteld aan het minnelijk overleg dat aan de start van de administratieve onteigeningsprocedure vooraf dient te gaan.

5.1.10 J – Checklist titel II (format gebruiken)

De checklist titel II bevat naast een aantal algemene vragen, ook een overzicht van de benodigde stukken. De checklist titel II dient volledig ingevuld te worden.

5.2 De vorming van het onteigeningsdossier

- De stukken A tot en met G vormen het dossier dat ter inzage gaat. Passen de stukken niet in één map, dan kan men deze over meerdere mappen verdelen.
- De stukken H tot en met J gaan niet ter inzage. Deze stukken in een aparte map (in enkelvoud) met het verzoek aan de Kroon meesturen.
- Liggen de ter onteigening aan te wijzen onroerende zaken in meerdere gemeenten, dan stelt men voor iedere gemeente één dossier met alle bovengenoemde stukken A tot en met G samen. Alle dossiers die ter inzage gaan, bevatten dezelfde stukken.
- Elk dossier voorzien van een omslag/etiket, waarop is aangegeven welk werk in welke gemeente het betreft.
- Elk dossier moet een inhoudsopgave bevatten waaruit blijkt welke stukken zich daarin bevinden (bijvoorbeeld ook onder vermelding van het aantal tekeningen met de nummers).
- Als het werk zich uitstrekt over meerdere gemeenten, maar er slechts in één gemeente onroerende zaken ter onteigening aangewezen moeten worden, dan hoeft alleen voor de gemeente waarin onteigend wordt, een dossier met onteigeningsstukken te worden samengesteld.
- Ten behoeve van het verzoek aan de Kroon het dossier dat ter inzage gaat (met de stukken A tot en met G) in tweevoud en het dossier dat niet ter inzage gaat (met de stukken H tot en met J) in enkelvoud aanleveren bij RWS/CD. Deze dossiers aanleveren in grijze archiefmappen en niet in ordners.

6 Hoofdstuk 6: Samenstellen dossier en benodigde stukken titel IV

Aanwijzingen voor het opstellen van de onteigeningsstukken en het samenstellen van het onteigeningsdossier, nodig voor het kunnen starten en voeren van een administratieve onteigeningsprocedure en de behandeling daarvan op grond van Titel IV van de onteigeningswet.

Bij de (officiële) indiening van onteigeningsverzoeken met de bijbehorende stukken wordt het aanbevolen om te controleren of gebruik is gemaakt van de meest recente, door de Kroon opgestelde en verkrijgbaar gestelde formats.
Dit betreft:

1. Checklist verzoek titel IV;
2. Format Onteigeningslijst SDU;
3. Format Logboek;
4. Format Adressenlijst;
5. Format Zakelijke beschrijving;
6. Format Belanghebbendenlijst;
7. Inlegvel toepassing WOB.

Deze documenten kunnen worden gedownload van de volgende website :

www.rijkswaterstaat.nl/onteigening

6.1 Benodigde onteigeningsstukken

Artikel 79 onteigeningswet somt de documenten op die met het verzoekbesluit aan de Kroon moeten worden toegestuurd. De aanlevering van deze documenten wordt bij de voordracht gedaan. Daarvoor kan gebruik worden gemaakt van een set formulieren (checklist) die gedownload kan worden van de website.

De checklist is verdeeld in de onderdelen A, B en C (elk onderdeel in een afzonderlijke grijze archiefmap aanleveren).

A-1 De voordracht
A-2 Verzoekbesluit
A-3 Grondtekening
A-4 Onteigeningslijst
A-5 Zakelijke beschrijving
A-6 Kadaster
A-7 Een lijst van de belanghebbenden
A-8 Informatieblad toepassing WOB m.b.t. logboek en bewijsstukken
B-1 Verbeelding
B-2 Projectie grondtekening
B-3 Besluitvorming rechtsbasis
B-4 (Plan)toelichting en (plan)regels
B-5 Exploitatieplan en andere documenten
C-1 Adressenlijst
C-2 Logboeken + bewijsstukken

6.2 Toelichting Checklist:

Algemene vragen
Gegevens contactpersonen die inhoudelijk op de hoogte zijn van het onteigeningsverzoek.

6.2.1 Archiefmap A

6.2.1.1. A-1 De voordracht

- Binnen drie maanden dient het verzoekbesluit samen met de overige stukken voorgedragen te zijn aan de Kroon (artikel 79 onteigeningswet).
- Bij eventuele latere indiening is het verzoekbesluit van rechtswege vervallen.

6.2.1.2. A-2 Verzoekbesluit

- In het dictum van het besluit dient de tenaamstelling van de onteigening te zijn opgenomen.
- Het raadsvoorstel meezenden.

6.2.1.3. A-3 Grondtekening

- De grondtekening heeft een kadastrale ondergrond met eventueel bestaande topografie.
- Op de grondtekening zijn de te onteigenen onroerende zaken weergegeven met hun kadastrale aanduiding (kadastrale gemeentenaam, sectie en nummer) en grondplannummers.
- Sectiescheidingen of kadastrale gemeentegrenzen goed aangeven en in de legenda opnemen.
- Bij te onteigenen onroerende zaken met eenzelfde kadastrale gemeentenaam of sectie hoeven deze gegevens niet voor elke onroerende zaak in de tekening te worden herhaald. Het is voldoende om op de tekening (per sectie) te vermelden kadastrale gemeente …., sectie…, en – in het perceelvlak – het perceelnummer.
- Een grondplannummer is een volgnummer van een te onteigenen onroerende zaak. Het omvat één kadastraal perceelnummer (of een deel daarvan). Bij voorkeur als nummervolgorde ongeveer de fysieke ligging op de kaart te volgen.
- Waar de onteigeningsgrens niet samenvalt met de perceelgrens, moet deze op de grondtekening weergegeven te worden.
- Ieder in de onteigening betrokken perceel, moet volledig op de tekening weergegeven worden.
- Als de situatie het vraagt (bijvoorbeeld wanneer een bepaald detail door de geringe omvang ervan niet meer duidelijk zichtbaar is of wanneer een in de onteigening betrokken perceel niet in zijn geheel op de tekening past), gebruik maken van een detail blok (in- of uitgezoomde situatie onder vermelding van gehanteerde duidelijkere schaal).
- Bij onteigening van meerdere delen binnen één kadastraal perceel dan het grondplan(volg)nummer 'splitsen' door een extra (volg)aanduiding toe te voegen.
- Bij verwerving van een onroerende zaak hoeft de grondplannummering niet te worden aangepast.
- De grondtekening waarmerken als behorende bij het verzoek tot aanwijzing ter onteigening (bijvoorbeeld door de griffier).

6.2.1.4. A-4 Onteigeningslijst (format gebruiken)

- Volg de instructie nauwkeurig.
- Op de lijst van de te onteigenen onroerende zaken moeten worden vermeld:
  - de grootte volgens de basisregistratie kadaster van elk van de desbetreffende percelen en, indien een te onteigenen onroerende zaak een gedeelte van een perceel uitmaakt, bovendien de grootte van dat gedeelte;
  - de namen van de eigenaren en de zakelijk gerechtigden van deze zaken, volgens de kadastrale uittreksels;
  - de grondplannummers (zie hiervoor ook onder "Grondtekening").
- De gegevens op de lijst moeten overeenkomen met de gegevens van het kadaster ten tijde van het onteigeningsverzoek.
- De onteigeningslijst dient net als de grondtekening te zijn gewaarmerkt.
- Als na het moment van het verzoekbesluit de onteigeningsnoodzaak van een onroerende zaak komt te vervallen dan, twee lijsten toesturen namelijk de bij het verzoekbesluit behorende gewaarmerkte lijst en dezelfde lijst zonder de verworven onroerende zaken.
- De 'verminderde' lijst behoeft geen waarmerking. In de voordracht de onroerende zaken benoemen die niet meer ter onteigening hoeven te worden aangewezen (aanduiding grondplannummers is voldoende). Wat betreft de toezending van de digitale stukken volstaat de 'verminderde' lijst.
- Bij een 'verminderde' lijst hoeven de grondplantekening en de projectie op de verbeelding niet te worden aangepast.
- Vermelding van de meest actuele, maar nog niet in de kadastrale registers opgenomen eigendomssituatie is in strijd met de onteigeningswet en leidt dan ook tot afwijzing van het verzoek. Dit laat onverlet dat het minnelijk overleg over de schadeloosstelling wel met de actuele rechthebbenden zal moeten zijn/worden gevoerd!

6.2.1.5. A-5 Zakelijke beschrijving (format gebruiken)

De zakelijke beschrijving geeft informatie over het volgende:
- Een omschrijving van wat op de te onteigenen onroerende zaken zal worden gerealiseerd.
- De na(a)m(en) van de rechtsbasis (bijv. bestemmingsplan, al dan niet in combinatie met een uitwerkingsplan etc.) waarvoor wordt onteigend.
- De namen van de – op de te onteigenen onroerende zaken te realiseren – bestemmingen. De benaming dient exact te worden aangehaald zoals deze in de tekst van de planregels is opgenomen.
- De namen van de dubbelbestemmingen, zoals bijvoorbeeld 'Archeologie' of 'Leidingstrook'. Ook al worden deze bestemmingen niet gerealiseerd.
- Informatie over door wie of in wiens opdracht de realisatie zal plaatsvinden.
- Een omschrijving van hoe is voorzien in de financiering van de planrealisatie.
- Een omschrijving van de noodzaak van de onteigening, ofwel de stand van zaken van het minnelijk overleg. Hierbij in elk geval geen namen noemen van natuurlijke personen.
- Een omschrijving van de urgentie van de onteigening (zie hoofdstuk 2.4).

Voorbeeld indeling zakelijke beschrijving:
Hieronder volgt een opsomming van de onderdelen die in de zakelijke beschrijving aan de orde komen met een toelichting daarop. Het verdient aanbeveling om de

zakelijke beschrijving zo in te richten, dat elk onderdeel als een aparte paragraaf met toelichting aan bod komt.

Aanhef
Weergave onteigeningsplan (naam) en verzoeker om onteigening en eventueel de burgerlijke gemeente(n) waarin onteigening nodig is. Bijvoorbeeld: Onteigening voor de realisering van het bestemmingsplan … ten name van … in de gemeente ….

Aanleiding, nut en noodzaak
- Beschrijving aanleiding tot opstellen en vaststellen planologisch plan.
- Beschrijving van het ruimtelijk ontwikkelingsbelang en publiek belang.

Planning en urgentie
- Informatie opnemen over bijvoorbeeld aanbesteding, gunning, start werk, fasering en oplevering. Voor de beoordeling of aan het urgentievereiste wordt voldaan, kan in de zakelijke beschrijving niet alleen worden volstaan met een opmerking over de start van de uitvoering en de oplevering/ ingebruikname van het werk. Aan de hand van data uit bijvoorbeeld een projectplanning moet ook inzichtelijk worden gemaakt op welke momenten welke stappen worden gezet en/of fasen worden doorlopen (zoals aanbesteding, gunning, start werkzaamheden).
- Aangeven of het plan economisch uitvoerbaar is.

Verzoeker om onteigening
Indien nodig uiteenzetten waarom planologisch plan is vastgesteld door x instantie en verzoek wordt gedaan door y instantie (met name het geval wanneer er sprake is van een door gemeente vastgesteld bestemmingsplan en provincie of Rijk verzoeker is).

Noodzaak tot onteigening
Weergeven dat verzoeker met alle eigenaren en rechthebbenden overleg is gevoerd maar dat nog niet met alle eigenaren/rechthebbenden tot overeenstemming kon worden gekomen waardoor onteigening noodzakelijk is.

Grondslag onteigening: Bestemmingsplan/inpassingplan
Informatie opnemen over bestemmings- of inpassingsplan, gevolgde procedure, stand van zaken. Aangeven of plan inmiddels onherroepelijk is.

Bestemmingen
Weergeven welke bestemmingen (enkel- en dubbelbestemmingen) op de ter onteigening aan te wijzen gronden rusten.

Plangebied
Ligging plangebied aangeven en bijvoorbeeld nader aangeven waar (op welke gronden of welk gedeelte van het plan) de onteigening betrekking op heeft.

Beschrijving/toelichting op de uit te voeren werken
- Bestaande situatie beschrijven.
- Te realiseren werk beschrijven. Wat wordt waar uitgevoerd/gerealiseerd.

Tenaamstelling onteigening
Aangeven ten name van welke instantie onteigend zal worden.

6.2.1.6. A-6 Kadaster

- Op de kadastrale uittreksels/berichten de grondplannummers vermelden.
- Uit de wettekst volgt dat de overgelegde uittreksels/berichten "ten tijde van" het verzoekbesluit dienen te worden opgevraagd. Dat betekent zo dicht mogelijk op de datum van het verzoekbesluit.
- Tussen de laatste opvraging bij het Kadaster (zo kort mogelijk vóór het verzoekbesluit) en het moment dat de in artikel 79 bedoelde stukken ter inzage wordt gelegd kunnen er kadastrale mutaties ontstaan. Deze mutaties moeten worden verwerkt in de lijst met te onteigenen onroerende zaken én - later - in de lijst behorende bij het beoogde koninklijk besluit tot aanwijzing ter onteigening.
- Eventuele kadastrale mutaties – gedurende de administratieve procedure – toesturen aan de RWS/CD (cdloketonteigening@rws.nl) samen met een digitale versie van de aangepaste lijst.

6.2.1.7. A-7 Lijst van de belanghebbenden (format gebruiken)

- De lijst van de belanghebbenden (artikel 78, 2e lid) moet zo min mogelijk privacygevoelige informatie bevatten omdat deze op grond van artikel 78, 2e lid onteigeningswet ter inzage wordt gelegd. Een lijst met namen is voldoende.
- Alle belanghebbende op de lijst vermelden (zie ook hoofdstuk 3.5) onder andere de eigenaren, erfpachters, houders van een opstalrecht, pachters, huurders, onderhuurders en eigenaren of huurders van z.g. heersende erven bij erfdienstbaarheden.
- Hypotheekhouders zijn geen belanghebbende in de zin van de onteigeningswet jo Algemene wet bestuursrecht.
- Maatschap: Indien een eigenaar het gebruik van een onroerende zaak heeft ingebracht in een maatschap, zijn de andere leden van die maatschap niet belanghebbend in de zin van de onteigeningswet jo Algemene wet bestuursrecht.
- De verzoeker kan voor de belanghebbende raadplegen: kadastrale uittreksel, handelsregister, GBA, eigenaar, onderzoek / bezoek ter plaatse.
- Overlijden: bij een perceel, dat op naam staat van een overledene: alle erfgenamen vermelden op de belanghebbendenlijst.
- Om na te gaan of er bijvoorbeeld sprake is van een erfdienstbaarheid ten gunste van een naburig erf, kan de verzoeker het Kadaster opdracht geven voor een erfdienstbaarhedenonderzoek.

6.2.1.8. A-8 Informatieblad toepassing WOB m.b.t. logboek en bewijsstukken

Achter dit tabblad de betreffende informatiepagina voegen.

6.2.2 Archiefmap B

6.2.2.1. B-1 Verbeelding

- Als het bestemmingsplan is vastgesteld onder het regime van de WRO van voor 1 juli 2008, wordt de verbeelding nog aangeduid als plankaart.
- Onder bestemmingsplan wordt ook een inpassingsplan of omgevingsvergunning begrepen.

- Als op een kopie van een plankaart de schaal afwijkt van het origineel, dan de schaal van de kopie weergegeven.

6.2.2.2. B-2 Projectie grondtekening (op de verbeelding)

- Als de schaal van de grondtekening afwijkt van de schaal van de verbeelding, de schaal van de grondtekening aanhouden.
- In de projectietekening kan van de verbeelding hetzelfde gebied als dat van de grondtekening worden afgedrukt.
- De grondtekening moet op de verbeelding worden geprojecteerd en niet andersom.
- De ondergrond van de verbeelding dient zichtbaar te blijven: indien in de grondtekening de te onteigenen onroerende zaken zijn weergegeven als een gekleurd vlak, kan deze bij projectie de kleur van de ondergrond wegdrukken. In dat geval kan voor de projectietekening de onteigening worden gearceerd of via een contrasterende belijning worden weergegeven (de legenda dan ook aanpassen).
- Alleen de begrenzing (belijning) van de te onteigenen onroerende zaken projecteren. Niet de belijning van andere onroerende zaken en/of de topografische ondergrond van de grondtekening.
- Net als in de grondtekening de kadastrale aanduiding en het grondplannummer weergeven.
- Als tevens een uitwerkingsplan of wijzigingsplan is vastgesteld, de grondtekening op alle verbeeldingen projecteren.

6.2.2.3. B-3 Besluitvorming rechtsbasis

Hierin de gevraagde gegevens leveren van de betrokken plannen (vaststellingsdatum, uitspraak Afdeling bestuursrechtspraak Raad van State).

6.2.2.4. B-4 (Plan)toelichting en (plan)regels
In het dossier het volledige bestemmingsplan enz. voegen.

6.2.2.5. B-5 Exploitatieplan en andere documenten

Ook andere documenten leveren die inzicht kunnen geven in de wijze waarop de verzoeker om onteigening het plan uitgevoerd wil zien. Dit laatste is vooral van belang als een particuliere eigenaar aanvoert dat hij het plan zelf kan en wil uitvoeren (zelfrealisatie).
Tevens aangeven wat de status is van de betreffende documenten.

6.2.3 Archiefmap C

6.2.3.1. C-1 Adressenlijst (format gebruiken)

- Gaat niet ter inzage.
- De instructie die bij het format hoort moet nauwkeurig worden gevolgd.
- Deze lijst bevat de namen van alle belanghebbenden, aangevuld met de NAW-gegevens, als ook bij welke onroerende zaak/zaken er een belang is (of wordt vermoed), als ook het soort belang(en) (eigendom, huur pacht o.i.d.).
- Deze lijst is onder meer nodig voor de door RWS/CD te versturen persoonlijke kennisgeving ex artikel 3:13 Awb).

6.2.3.2. C-2 Logboeken + bewijsstukken (format gebruiken)

De verzoeker stuurt een overzicht (logboek) mee van het gevoerde minnelijk overleg met bewijsstukken (de aanbiedingsbrieven). Daarmee wordt inzichtelijk gemaakt of er voldoende en serieus minnelijk overleg is gevoerd, voorafgaand aan de datum van het verzoekbesluit.

Hiervoor gelden de volgende aandachtspunten:

- Van elke rechthebbende moet apart een logboek worden gemaakt, waarin behalve de namen van belanghebbenden ook de grondplannummers en kadastrale gegevens per perceel worden genoemd.
- Per logboek moeten de aanbiedingsbrieven (bewijsstukken) worden bijgevoegd. De bewijsstukken per belanghebbende in chronologische volgorde en met het meest recente document voorop, direct achter het logboek invoegen.
- Elke logboek per rechthebbende in het dossier, zichtbaar scheiden met een tabblad. Elk tabblad voorzien van het logboekvolgnummer en/of grondplannummer(s) en de namen van betrokkenen.
- In de aanbiedingen moeten de te onteigenen onroerende zaken duidelijk vermeld staan alsmede de oppervlakte van de te onteigenen gronden. Daarop moet de bieding primair gelden.
- Vanaf het eerste contact chronologisch contactmomenten beschrijven.
- Alle besprekingen noemen en samenvatten wat er is besproken.
- Overige contactmomenten (bijvoorbeeld telefonisch, mail, etc.) noemen en relevante inhoud beschrijven.
- Feiten vermelden die het bereiken van overeenstemming in de weg hebben gestaan.
- Met betrekking tot zakelijk gerechtigden: stand van zaken van gevoerd overleg, alsmede opgave of het object/betreffende recht wel of niet door de onteigening geraakt wordt (per zakelijk gerechtigde een apart logboek bijvoegen).
- In het kader van het onderzoek of naar aanleiding van zienswijzen kan de behandelaar aanvullende gegevens vragen aan de verzoeker met betrekking tot het minnelijk overleg.

De logboeken en bewijsstukken betreffende het minnelijk overleg worden niet voor een ieder ter inzage gelegd. Alleen degene wiens naam voorkomt op de belanghebbendenlijst of diens echtgeno(o)te mag het op hem of haar betrekking hebbende logboek en achterliggende stukken inzien. Om inzage te krijgen in die stukken zullen zij zich moeten legitimeren (In de adressenlijst staan ook de NAW-gegevens van de belanghebbenden. In de kadastrale uittreksels zijn de namen van de echtgenoten opgenomen).
Ook degenen die een machtiging van de desbetreffende persoon kunnen overleggen, mogen inzage krijgen in de desbetreffende stukken. Een advocaat mag uitsluitend de stukken met betrekking tot zijn cliënt inzien.
Genoemde stukken in een afzonderlijke map opnemen zodat deze niet vrijelijk op een balie bij betreffende gemeente ter inzage zullen liggen. Verzoeker dient daarover goede afspraken binnen de gemeente(n) te maken. Dat geldt temeer indien de verzoeker een andere instantie is dan de gemeente(n) waarin de stukken ter inzage liggen.

Behoort bij het onteigeningsplan van de Gemeente Almere van perceelsgedeelte in het plangebied van de Weerwaterzone

Dwarsprofiel ter hoogte van camping

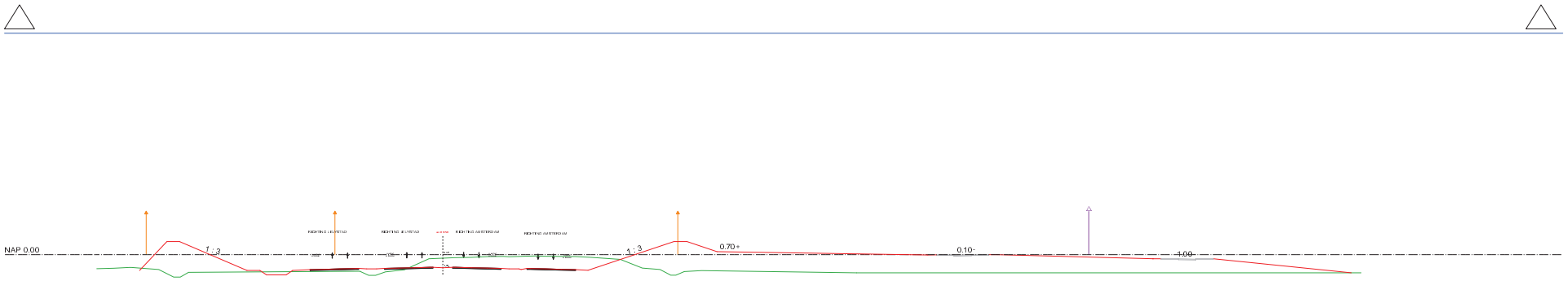

Bestaand maaiveld
Nieuw profiel
Kadastrale grens
Onteigeningsgrens

N

0 10 20 m

1 cm = 5 meters

Onteigeningsplan Weerwaterzone te Almere

Bijblad A: Dwarsprofiel nabij camping Waterhout Almere

Gemeente Almere

Renswoude GIS
Raadhuislaan 1-3
9473 GJ Haaksbergen
T: 0413 203941
E: r.mensinga@renwoude.nl

Schaal: 1: 500	Tekeningnr. 0436.15425.DP01
Formaat: 841 x 594	Project 15.425.01
Datum: 06-06-2016	*Blad* **Blad 1 van 1**

Verklaring:

- 1 Grondplannummer
- K 5415 Perceelsnummer met sectie aanduiding (Kadastrale gemeente Almere)
- Te onteigenen
- Onteigeningsgrens
- Kadastrale grens
- Bebouwingscontour
- Kadastrale sectiegrens

Onteigeningsplan Weerwaterzone te Almere

Grondtekening GPL0436 15425.01

Gemeente Almere

Renswoude GIS
Rondom de Kerk 1 t/ 2
3818 GD Amersfoort, Zuid-Holland
T: 0 33 - 25 28 8 0
E: r.renswoude@ziggo.nl

Schaal:	1: 2 000	Tekeningnr.	0436,15425,GP01
Formaat:	1370 x 680	Project:	15,425,01
Datum:	06-06-2016	Blad	Blad 1 van 1

Verklaring:

- Grondplannummer
- Perceelsnummer met sectie aanduiding (Kadastrale gemeente Almere)
- Te onteigenen
- Onteigeningsgrens
- Kadastrale grens
- Bebouwingscontour
- Kadastrale sectiegrens
- Plangebiedsgrens

bestemmingen

- Groen
- Kantoor
- Recreatie
- Verkeer
- Water

Dubbelbestemmingen

- Leiding - Gas
- Leiding - Hoogspanningsverbinding
- Waarde - Archeologie 1

Functieaanduidingen

- specifieke vorm van recreatie - volkstuinen en stadsweiden
- verzorgingsplaven

Maatvoeringsaanduidingen

- maatvoeringsvlak
- maximum bouwhoogte (m)

Figuren

- hartlijn leiding - hoogspanningsverbinding

Onteigeningsplan Weerwaterzone te Almere

Projectsteekening (Bestemmingsplan Onderliggend wegennet) (NL.IMRO.0034.BP11HKS2NQ01-vg01)

Gemeente Almere

Renswoude GIS
Rijksdriehoeksmeting 2
Amersfoortse Stratenplan 2 ha/ha
X: 0.01 / 25.000 m
Y: 0.01 / 25.000 m
Z: 0.01 / 25.000 m (Amsterdam Peil)

Schaal:	1 : 2 000	Tekeningnr.	0436.11425_GP02
Formaat:	1370 x 680	Project:	11.425_01
Datum:	06-06-2016	Blad	Blad 1 van 1

Verklaring:

- 1 Grondplannummer
- K 9999 Perceelsnummer met sectie aanduiding (Kadastrale gemeente Almere)
- Te onteigenen
- Onteigeningsgrens
- Kadastrale grens
- Bebouwingscontour
- Kadastrale sectiegrens
- Spanningsveld
- Wegen
- Bus
- Fietspad
- Voetpad
- Taluud
- Water
- Plantenbakken
- Kunstwerk
- Kruising met verkeersregelinstallatie
- Boom
- Groen
- Dwarsprofielaanduiding

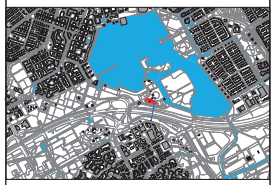

Onteigeningsplan Weerwaterzone te Almere

Ontwerp A6 Almere Weerwater (blad 1 van 3, d.d. 29 oktober 2015 en Grondtekening GPL04361542S.01

Gemeente Almere

Renswoude GIS
Rondweistraat 1-2
3743 KM Baarn
T: 035 - 25 38 8 1
E: renswoude@baarn.nl

Schaal:	1: 2 000	Tekeningnr.	0436,11425,GP01
Formaat:	1370 x 680	Project:	15_425_01
Datum:	06-06-2016	*Blad*	**Blad 1 van 1**

LIJST VAN DE TE ONTEIGENEN ONROERENDE ZAKEN
ONTEIGENINGSPLAN: Onderliggend Wegennet
VERZOEKENDE INSTANTIE: Gemeente Almere

				Van de onroerende zaak, kadastraal bekend, gemeente Almere					
Grondplan nr.	**Te onteigenen grootte**			**Als**	**Ter grootte van**			**Sectie en nr.**	**Ten name van**
	ha	**a**	**ca**		**ha**	**a**	**ca**		
1.	1	41	63	wonen (recreatie) recreatie - sport	4	53	90	K 6403	Eigendom belast met erfpacht: Gemeente Almere, Almere 1/3 Erfpacht: Rentje Harm Fokkens, Almere 1/3 Erfpacht: Teuntje Groeneveld, Almere 1/3 Erfpacht: Sander Fokkens, Almere Aantekening recht: Verkregen ten behoeve van vennootschap onder firma Betrokken persoon: Stadscamping Waterhout Vof, Almere

Zakelijke beschrijving
Onteigeningsplan Onderliggend Wegennet (Camping Waterhout - Floriade)

1. Aanhef

Onteigening voor de realisering van bestemmingsplan "Onderliggend Wegennet" ten name van gemeente Almere in de gemeente Almere.

2. Aanleiding, nut en noodzaak

2.1 Korte omschrijving van het werk

Het werk waarvoor onteigend wordt voorziet in een aantal aanpassingen in de wegenstructuur ten noorden en ten zuiden van de rijksweg A6, voornamelijk ten behoeve van de ontwikkeling van het gebied Zuidoever Weerwater na afloop van de World Expo Floriade 2022

2.2 Aanleiding

In 2011 is het Tracébesluit Weguitbreiding Schiphol - Amsterdam - Almere (verder Tracébesluit SAA) van kracht geworden. Met dit Tracébeluit wordt aanpassing van de Rijksweg A6 mogelijk gemaakt. Dit Tracébesluit is inmiddel vertaald en vastgelegd in het bestemmingsplan 'Weguitbreiding rijksweg A6 traject Havendreef - Buitenring'. Dit bestemmingsplan is in augustus 2014 onherroepelijk geworden. Hiermee is voldaan aan het vereiste van art. 13 Tracéwet. Enige tijd nadat het Tracébesluit SAA onherroepelijk werd, is de organisatie van de land- en tuinbouwtentoonstelling Floriade voor 2022 aan Almere toegewezen. De locatie voor de te organiseren Floriade tentoonstelling overlapt met het plangebied van het Tracébesluit. Voortschrijdende inzichten over het ontwerp van de Floriade en de ontwikkeling van het gebied na de Floriade, zoals verwoord in het Gebiedsontwikkelingsplan Almere Centrum Zuidoever Weerwater (verder GOP) maken enkele wijzigingen in het gebied noodzakelijk. Op deze manier wordt beoogd de lokale infrastructuur in het gebied naadloos aan te laten sluiten op het ontwerp van het Floriadeterrein, maar tegelijkertijd op de ambities die in het GOP zijn verwoord voor de doorontwikkeling van het gebied Zuidoever Weerwater.

2.3 Ruimtelijk ontwikkelingsbelang

De te onteigenen percelen zijn onderdeel van het deelgebied "A6 Zuidoever Weerwater". De locatie van het Floriadeterrein valt voor een deel samen met het Tracébesluit SAA. De inpassing van de Floriade en de doorontwikkeling van het gebied Zuidoever weerwater na afloop van de Floriade volgens het GOP, maken een aantal wijzigingen noodzakelijk. Het landschap voor de Floriade loopt met een flauwe helling op richting de A6. Hierdoor plooit de Floriade ("een tapijt van tuinen") zich als het ware over de A6 heen, waarbij het hele terrein goed toegankelijk is. Een belangrijke wijziging is het gevolg van een optimalisatie van de verkeersontsluiting van het gebied. In het Tracébesluit SAA lagen de lokale wegen en de busbaan langs de A6. Om het Floriadeterrein een meer directe (zicht-)relatie met de A6 te geven en aan te sluiten op de orthogonale verkavelingstructuur van de Floriade, is er in het huidige plan voor gekozen om de infrastructuur centraal door het gebied te laten lopen. Het busverkeer wordt hier gebundeld met de auto-ontsluiting. Om de barrièrewerking van deze infrastructuur te verminderen is deze opgesplitst naar twee assen met eenrichtingsverkeer. Deze wegen zijn hierdoor makkelijker over te steken. Het Floriadegebied wordt omgrensd door een publieke boulevard rondom het hele Floriadeterrein. Deze boulevard maakt op zijn beurt weer deel uit van het Rondje Weerwater: de recreatieve wandel-, fiets- en sportroute rondom de centrale plas van Almere. Aan de oostzijde maakt deze boulevard deel uit van het viaduct met de aansluiting op de A6. Aan de westzijde volgt deze boulevard de stedenbouwkundige lijn vanuit Utopia en vormt onderdeel van het

fietsviaduct. Deze wijzigingen hebben invloed op de bestaande functies in het gebied, de camping Waterhout en het restaurant Atlantis. Om het plan A6 Almere Weerwater te kunnen realiseren kan het wokrestaurant niet op de huidige locatie blijven zitten en is een deel van het terrein van Camping Waterhout benodigd.

2.4 Publiek belang

Met de realisatie van bestemmingsplan "Onderliggend Wegennet" is een publiek belang gemoeid.

3. Planning en urgentie

De urgentie om te komen tot de realisatie van dit plan ligt in het verlengde van het ruimtelijke en publieke belang. De wens van de gemeente om tot realisatie van deelgebied "A6 Zuidoever Weerwater" van bestemmingsplan "Onderliggend Wegennet" te komen is groot. De uitwerking van het definitief ontwerp is voorzien in de tweede helft van 2016. De aanbesteding van het werk (door Rijkswaterstaat) is voorzien in het eerste kwartaal van 2017. Na de afronding van het aanbestedingstraject en nadat over de benodigde gronden kan worden beschikt zal met de uitvoering worden gestart.

4. Verzoeker om onteigening

De verzoeker om onteigening is gemeente Almere.

Op 14 oktober 2014 hebben de gemeente Almere, Rijkswaterstaat en het Rijksvastgoedbedrijf een samenwerkings-, realisatie- en aannemingsovereenkomst vastgesteld inzake gebiedsontwikkeling en wegverbreding A6 ter hoogte van Almere Centrum Weerwater. In deze overeenkomst is (onder andere) bepaald dat gemeente Almere aan Rijkswaterstaat tegen betaling van een aanneemsom opdracht geeft voor de realisatie van het werk waarvoor onteigend wordt (artikel 10) en verantwoordelijk is voor grondverwerving van de ter onteigening aan te wijzen gronden (artikel 12). Voornoemde overeenkomst is nader uitgewerkt in de Uitvoeringsovereenkomst Rijkswaterstaat - gemeente Almere d.d. 16 november 2015.

In haar hoedanigheid van bestemmingsplanwetgever, grondverwerver, opdrachtgever, financier en uiteindelijk (weg)beheerder van het werk waarvoor onteigend wordt, is gemeente Almere de meest gerede partij om om onteigening te verzoeken.

5. Noodzaak tot onteigening

De gemeente is sinds december 2011 met rechthebbenden in onderhandeling over verwerving van de benodigde gronden. Deze onderhandelingen hebben nog niet tot overeenstemming geleid. Om tijdige uitvoering van het werk te verzekeren is onteigening noodzakelijk. De gemeente beschikt niet over minder ingrijpende instrumenten waardoor inzet van het onteigeningsinstrument proportioneel is.

6. Grondslag voor onteigening

De grondslag voor onteigening betreft het bestemmingsplan "Onderliggend Wegennet" is vastgesteld op 15 oktober 2015. Het bestemmingsplan is gepubliceerd in de Staatscourant van 6 november 2015, nummer 39130. Het bestemmingsplan heeft onherroepelijk rechtskracht verkregen na de uitspraak van de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State van 8 juni 2016 met nummer 201509174/1/R6.

7. Bestemmingen

Aan de ter onteigening aan te wijzen percelen zijn de volgende (dubbel)bestemmingen gegeven.

Grondplan nr.	Bestemming(en)	Dubbelbestemming(en)	Aanduidingen
1	Groen, Verkeer	-	-

8. Plangebied

De ter onteigening aan te wijzen gronden liggen allen in het plangebied van bestemmingsplan "Onderliggend Wegennet". De ter onteigening aan te wijzen gronden zijn weergegeven op de in het onteigeningsplan opgenomen grondplan- en projectietekening. De plaatselijke aanduiding van de ter onteigening aan te wijzen gronden is weergegeven in onderstaande tabel.

Grondplan nr.	Plaatselijke aanduiding (volgens kadastrale registratie)
1	Archerpad 6 te Almere

9. Beschrijving uit te voeren werken

In onderstaande tabel is per grondplannummer de huidige toestand alsmede het te realiseren werk omschreven:

Grondplan nr.	Huidige toestand	Te realiseren werk
1	Camping c.a.	Groenvoorzieningen, infrastructuur

10. Tenaamstelling onteigening

De onteigening geschiedt op basis van titel IV van de Onteigeningswet ten name van gemeente Almere.

Voorstel aan Burgemeester en Wethouders
Voorblad

Dienst Stedelijke Ontwikkeling

Steller: A.N. Mannsur
(036) 5399808
Verseon DSO/2016/ 4666469ak
Datum BenW: 14 juni 2016

Parafen:

Portefeuillehouder
T. Herrema, 10 juni 2016

Onderwerp:
Administratieve onteigeningsprocedure Onderliggend Wegennet (Camping Waterhout – Floriade)

Portefeuille Ruimte Wonen en Wijken

Portefeuillehouder(s) T. Herrema

Soort Stuk Bespreekstuk

(Tijdelijke) Geheimhouding: ja **Embargo tot:** Zie beslispunt 4

Publiekssamenvatting

Rijkswaterstaat (RWS) werkt aan de verbreding van het eerste deel van de A6 en zal vanaf 2017 starten met het volgende deel. Daarbij neemt RWS in opdracht van de gemeente de aanpassing mee van de lokale wegen en het landschapsplan. Om deze werken tijdig te kunnen uitvoeren, is het noodzakelijk dat de gemeente tijdig over de gronden kan beschikken en deze aan RWS ter beschikking kan stellen. Hiervoor moet de gemeente het zuidelijk deel van Stadscamping Waterhout verwerven. De gesprekken met de camping over de minnelijke verwerving van de Stadscamping zijn nog gaande De Onteigeningswet biedt de gemeente de mogelijkheid om de benodigde gronden via onteigening te verwerven in de uiterste situatie. Het college van B&W heeft besloten de raad voor te stellen een verzoekbesluit tot onteigening te nemen en deze voor te leggen aan de Kroon. Gedurende de onteigeningsprocedure zullen de pogingen tot minnelijke verwerving van de grond(en) worden voortgezet.

Directeur
G. Blom, 8 juni 2016

Bestuurlijk voortraject
PFO Floriade 06–06–2016

Bestuurlijk vervolg
Verzending aan raad Ja

Dienstcontroller
P. Beumer, 8 juni 2016

Bijlagen

1. Raadsvoorstel Onteigeningsprocedure Camping Waterhout–Floriade–Verzoekbesluit
2. Toelichting op de onteigeningsprocedure d.d. 1 juli 2014;
3. Handreiking Administratieve Onteigeningsprocedure (Rijkswaterstaat, Ministerie van Infrastructuur en Milieu d.d. 16–01–2016;
4. Bijlagen:
   a. Grondplan tekening 4x
   b. Perceellijst
   c. Zakelijke beschrijving
5. Logboek (GEHEIM)

Concerntoetser
M. Reeuwijk, 9 juni 2016

Collegebesluit *(in te vullen door Bureau Agenda)*

□ Conform

■ Gewijzigd 14 juni 2016

□ Aangehouden

□ Teruggenomen

Gemeente Almere

Besluit	1. Kennis te nemen van de stand van zaken van de besprekingen met Stadscamping Waterhout zoals verwoord in bijlage 'Logboek'. 2. Op grond van artikel 25 lid 2 Gemeentewet juncto artikel 10 lid 2 sub b en g Wet openbaarheid van bestuur (WOB) geheimhouding op te leggen aan bijlage 'Logboek'. 3. Aan de raad voor te stellen: a) bij de Kroon een verzoek tot onteigening in te dienen, als bedoeld in artikel 78 en volgende van de Onteigeningswet, onder overlegging van de in artikel 79 van de Onteigeningwet bedoelde stukken en gegevens, ter uitvoering van bestemmingsplan "Onderliggend Wegennet", ter plaatse van de zuidelijke strook van Stadscamping Waterhout (gedeelte ter grootte van 1.14.63 ha van het perceel kadastraal bekend gemeente Almere, sectie K, nummer 5403); b) de door het college van burgemeester en wethouders opgelegde geheimhouding op grond van artikel 25 lid 3 Gemeentewet juncto artikel 10 lid 2 sub b en g Wet openbaarheid van bestuur (WOB) van bijlage 'Logboek' bekrachtigen. 4. Met openbaarmaking van dit voorstel en besluit te wachten tot dat de Stadscamping Waterhout is geïnformeerd over het besluit.
Inleiding en bestuurlijke context	Op 4 januari 2012 is het Tracébesluit Weguitbreiding Schiphol–Amsterdam–Almere (TB–SAA) onherroepelijk geworden. Met dit tracébesluit wordt onder meer de uitbreiding van de rijksweg A6 mogelijk gemaakt. Op 1 oktober 2013 is het bestemmingsplan 'Weguitbreiding rijksweg A6 traject Hollandsebrug–Havendreef' onherroepelijk geworden. Op 4 augustus 2014 is het bestemmingsplan 'Weguitbreiding rijksweg A6 traject Havendreef–Buitenring' onherroepelijk geworden. Deze twee bestemmingsplannen zijn overeenkomstig het tracébesluit vastgesteld. Op 3 mei 2012 is voorts het Gebiedsontwikkelingsplan Almere Centrum Weerwater door de raad vastgesteld. Dit gebiedsontwikkelingsplan omvat de ruimtelijke ontwikkeling van de gebieden Floriade, De Steiger, kasteelomgeving en toekomstige Schakelwijk. Vanwege het feit dat deze gebieden geen directe onderlinge relaties hebben en in verschillende fasen van ontwikkeling verkeren, worden hiervoor afzonderlijke bestemmingsplannen ontwikkeld. Voor het deelgebied Floriade wordt een bestemmingsplan ontwikkeld op basis van de Crisis– en herstelwet (raadsbrief: zie RIS 10 mei 2016). Op 24 september 2012 heeft de Nederlandse Tuinbouwraad (NTR) de Wereldtuinbouw expositie Floriade aan Almere toegewezen. Het uitvoeringsbesluit Floriade 2022 is op 2 juli en 20 augustus (beslispunt 7. v.) 2015 door de raad vastgesteld. Op 1 september 2015 hebben de gemeente Almere, de NTR en de International Association of Horticultural Producers overeenkomsten getekend voor het organiseren van de Floriade. In de bestemmingsplannen voor de A6 kon nog geen rekening worden gehouden met het ontwerp van de aantakking van het lokale wegennet op de verbrede A6 en de aanleg van het landschapsplan. Hiertoe is het bestemmingsplan 'Onderliggend Wegennet' opgesteld, teneinde de aanleg van deze aantakking mogelijk te maken.

	Rijkswaterstaat (RWS) neemt op verzoek van de gemeente deze werkzaamheden mee bij de verbreding van de A6. De betreffende afspraken zijn vastgelegd in de Samenwerkings−, realisatie− en aannemingsovereenkomst inzake gebiedsontwikkeling en wegverbreding A6 ter hoogte van Almere Centrum Weerwater (14 oktober 2014) en in de Uitvoeringsovereenkomst Schiphol−Amsterdam−Almere project A6 (26 november 2015) tussen RWS en gemeente Almere. Het bestemmingsplan 'Onderliggend Wegennet' is op 15 oktober 2015 door de raad vastgesteld. Op dit raadsbesluit is de Crisis− en herstelwet (hierna: "**Chw**") van toepassing. Tegen dit bestemmingsplan is beroep ingesteld bij de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State. 8 juni 2016 heeft de Raad van State het beroep ongegrond verklaard. Hiermee is het bestemmingsplan Onderliggend Wegennet onherroepelijk. Bij de behandeling van het Uitvoeringsbesluit Floriade 2022 in juli 2015 heeft de raad amendement RG−156/2015 aangenomen, dat luidt: *"8. In te stemmen met de ruimtelijke hoofdstructuur waarbij het uitgangspunt is dat de jachthaven Haddock tijdens de wereldtentoonstelling en de periode daarvoor en daarna kan blijven functioneren op de huidige locatie. Voor wat betreft Stadscamping Waterhout wordt uiterlijk 31 oktober 2015 een raadsbesluit genomen over (her-)locatie of onteigening."* Op 4 november 2015 heeft het college een besluit genomen over de opstart van de onteigeningsprocedure inzake Stadscamping Waterhout. De raad is door middel van een raadsbrief (5 november 2015) geïnformeerd. Op 23 februari 2016 is de raad met een raadsbrief geïnformeerd over de stand van zaken Floriade 2022. Hierin is aangegeven dat de wensen van de stadscampingeigenaren en de kaders van het amendement van 2 juli 2015 niet tot elkaar te brengen zijn. Tevens is aangegeven dat wordt gehoopt spoedig tot overeenstemming te kunnen komen over de minnelijke verwerving van het zuidelijk deel van de Stadscamping.
Beoogd effect	Het doel van voorgesteld besluit is het inzetten van de onteigeningsprocedure, waarmee de verwerving van de zuidelijke strook kan plaatsvinden. Het beoogd effect is uiterlijk 1−8−2018 ter beschikking kunnen stellen van deze gronden aan Rijkswaterstaat, die zorg draagt voor de aanleg van de geplande infrastructuur en het landschapsplan op deze gronden, conform het Masterplan Floriade en bestemmingsplan 'Onderliggend Wegennet'.
Argumenten	Voor de gemeente is het noodzakelijk om de gronden van het zuidelijke deel van Stadscamping Waterhout te verkrijgen in verband met het kunnen aanleggen van de geplande infrastructuur voor aantakking van de lokale wegen op de verbrede Rijksweg A6 en de aanleg van het landschapsplan. RWS heeft inmiddels de werkzaamheden aanbesteed. De start van de uitvoering is begin 2017 voorzien om de werken tijdig te kunnen uitvoeren en opleveren mede in verband met de Floriade 2022. De minnelijke verwerving voor het zuidelijk deel van de Stadscamping loopt nog. De diverse aanbiedingen hebben er tot op heden niet toe geleid dat partijen overeenstemming hebben bereikt, dan wel dat op korte termijn zicht bestaat op het bereiken van overeenstemming. Om de voortgang van de ontwikkeling en realisatie hiervan niet in gevaar te brengen is het noodzakelijk dat een onteigeningsprocedure wordt gestart en hiertoe een verzoek wordt ingediend bij de Kroon. Bij nog langer wachten kan de gemeente de gronden niet tijdig leveren aan RWS. De kosten die voortvloeien uit aanpassing van de huidige plannen van het onderliggend wegennet en het eventueel herstellen van de oorspronkelijke planontwikkeling van het

	onderliggend weggennet (als de gronden op een later tijdstip zijn verworven) komen voor rekening van de gemeente. Indien de onderhandelingen alsnog tot overeenstemming leiden, kan de onteigeningsprocedure met betrekking tot de zuidelijke strook op dat moment worden stopgezet. Op grond van artikel 25 lid 2 Gemeentewet juncto artikel 10 lid 2 sub b en g Wet openbaarheid van bestuur wordt een geheimhouding opgelegd aan bijlage 'Logboek'(bijlage 4 raadsvoorstel). In de logboeken, de bewijsstukken en de adressenlijst van de belanghebbenden zijn gegevens opgenomen die betrekking hebben op de persoonlijke levenssfeer. De adressenlijst van belanghebbenden wordt om die reden niet ter inzage gelegd. Alleen de (rechts)personen die op de lijst met te onteigenen onroerende zaken of de lijst met belanghebbenden zijn vermeld mogen het op hen betrekking hebbende logboek en de achterliggende stukken inzien.
Tegenargumenten en kanttekeningen	De onteigening van de zuidelijke strook van de Stadscamping heeft als consequentie dat het campingterrein met circa 1,41 ha wordt verkleind. Dit zal ondanks de schadevergoeding invloed hebben op de bedrijfsvoering van de gehele camping. Om deze reden is de gemeente al geruime tijd in gesprek met de camping om te komen tot een geschikte oplossing. Een andere mogelijkheid zou zijn de zuidelijke strook niet verwerven. Dan kan de geplande infrastructuur, de aantakking van de lokale wegen op de verbrede A6, en het landschapspark niet worden aangelegd. Tevens kan de afspraak met RWS niet worden nagekomen. Deze mogelijkheid kan derhalve niet worden beschouwd als een alternatief om het doel te bereiken.
Financiële middelen en effecten	Dit voorstel heeft geen directe financiële gevolgen. Het vervolgtraject van verwervingen en onteigeningen kan worden gedekt uit het Fonds Strategische Aankopen.
Afstemming	Afgestemd met interne en externe juridische adviseurs De adviezen zijn in dit voorstel verwerkt.
Aanpak/Uitvoering	Na college besluit wordt het raadsvoorstel ter agendering bij de raad aangeboden. Na goedkeuring raad wordt de voordracht verzoekbesluit en onteigeningsplan ingediend bij de Kroon. Dit zal omstreeks 21 juli 2016 plaats vinden.
Communicatie (intern en extern)	persbericht

Besluit Burgemeester en Wethouders

Besluit *(in te vullen door Bureau Agenda)*

Verseon DSO/2016/ 4666469ak

Vergaderdatum 14 juni 2016

B en W besluit **Administratieve onteigeningsprocedure Onderliggend Wegennet (Camping Waterhout - Floriade) (*embargo*)**

Het college besluit:

1. Kennis te nemen van de stand van zaken van de besprekingen met Stadscamping Waterhout zoals verwoord in bijlage 'Logboek'.
2. Op grond van artikel 25 lid 2 Gemeentewet juncto artikel 10 lid 2 sub b, e en g Wet openbaarheid van bestuur (WOB) geheimhouding op te leggen aan bijlage 'Logboek'.
3. Aan de raad voor te stellen:
   c) bij de Kroon een verzoek tot onteigening in te dienen, als bedoeld in artikel 78 en volgende van de Onteigeningswet, onder overlegging van de in artikel 79 van de Onteigeningwet bedoelde stukken en gegevens, ter uitvoering van bestemmingsplan "Onderliggend Wegennet", ter plaatse van de zuidelijke strook van Stadscamping Waterhout (gedeelte ter grootte van 1.14.63 ha van het perceel kadastraal bekend gemeente Almere, sectie K, nummer 5403);
   d) de door het college van burgemeester en wethouders opgelegde geheimhouding op grond van artikel 25 lid 3 Gemeentewet juncto artikel 10 lid 2 sub b, e en g Wet openbaarheid van bestuur (WOB) van bijlage 'Logboek' bekrachtigen.
4. Met openbaarmaking van dit voorstel en besluit te wachten tot dat de Stadscamping Waterhout is geïnformeerd over het besluit.
5. Wethouder Herrema te mandateren om het collegevoorstel en raadsvoorstel tekstueel aan te passen. ***Actie: DSO***

Aldus vastgesteld in het college van BenW d.d. 14 juni 2016

Indien van toepassing bij gewijzigd besluit (enkel voor digitale publicatie)

Aangepaste Publiekssamenvatting

Gemeente Almere

Voorbereidingsmemo

Aan: Raad
Van: Presidium
Datum: 30 juni 2016

AGENDAPUNT
Agendavoorstel college: Raadsconsultatie Samenwerkingsovereenkomst en oprichting Floriade Almere 2022 BV (RG-118) (Vervolg)

DOEL VAN DE ACTIVITEIT

POLITIEKE CONTEXT
De raad wordt door het college geconsulteerd over de samenwerkingsovereenkomst met de op te richten Floriade BV (SOK) en de bijbehorende verdeelde en geactualiseerde businesscase en financierings-overeenkomst, de aandeelhoudersinstructie en de oprichtingsstukken van de Floriade BV (statuten, directie- en autorisatiereglement en governance code).

Tijdens de eerste bespreking op 23 juni j.l. is het niet gelukt de eerste termijn af te ronden. De fractie van de SP krijgt vanavond de gelegenheid zijn reactie af te maken. Daarna zullen wethouders Herrema en Pol de politieke vragen beantwoorden. Wethouder Herrema heeft op 23 juni toegezegd dat de gestelde technische vragen per raadsbrief worden beantwoord.

Over het woningbouwplan van Haddock, dat zij tijdens een recente bijeenkomst aan aanwezige raadsleden hebben gepresenteerd, volgt een aparte agendering. De PvdA heeft hiervoor een agendaverzoek ingediend.

BEHANDELING EN UITKOMST ACTIVITEIT
- Mening over het voorliggende voorstel inclusief politieke vragen (vervolg)
- Reactie op weergegeven meningen door de portefeuillehouders
- Conclusie over voldoende besproken

AANWEZIGHEID PORTEFEUILLEHOUDER(S) GEWENST?
- Ja

Bijlage(n):
-

Achterliggende stukken:
- Agendavoorstel college: Raadsconsultatie Samenwerkingsovereenkomst en oprichting Floriade Almere 2022 BV (RG-118)(zie RIS 23 juni 2016)
- Business Case Masterplan Floriade 2022 - verdeeld en geactualiseerd voor de Samenwerkingsovereenkomst (Versie 1 juni 2016) (zie RIS 23 juni 2016)
- Samenwerkingsovereenkomst tussen gemeente Almere – Floriade Almere 2022 BV

Raad van Almere

- Overeenkomst van opdracht tevens inhoudende een aandeelhoudersinstructie tot het organiseren en exploiteren van de Floriade (zie RIS 23 juni 2016)
- Raamovereenkomst financiering Floriade BV (zie RIS 23 juni 2016)
- Concept Statuten Floriade Almere 2022 BV (zie RIS 23 juni 2016)
- Concept Directie- en autorisatiereglement Floriade Almere 2022 BV (zie RIS 23 juni 2016)
- Concept Governance Code Floriade Almere 2022 BV (zie RIS 23 juni 2016)
- Nota verbonden partijen Almere 2010, Kaders en uitgangspunten (2 oktober 2014) (Zie www.almere.nl/fileadmin/files/almere/bestuur/beleidsstukken/1.2_Nota_verbonden_partijen_Almere__2010_.pdf)
- Raadsbrief d.d. 6 juni 2016 over Stand van zaken uitvoering moties en toezeggingen Floriade 2022 (Zie RIS Raadsbrieven)
- Raadsbrief d.d. 2 februari 2016 over Stand van zaken Floriade Almere 2022 (zie RIS raadsbrieven)
- Raadsbrief d.d. 8 december 2015 over Bestuursfuncties Floriade BV i.o (zie RIS raadsbrieven)
- Overzicht ingediende amendementen en moties (Zie RIS 2 juli 2015)
- Raadsvoorstel Floriade 2022: Uitvoeringsbesluit (RV-30) geamendeerd en aanvaard (Zie RIS 20 augustus 2015 en 2 juli 2015)
- Masterplan Floriade 2022, met daarbij de volgende bijlagen (Zie RIS 18 juni 2015)
- Growing Green Principles, William Mc Donough dd. 27 april 2015 (Zie RIS 18 juni 2015)
- Marktverkenning van bureau SITE, dd. 26 januari 2015 (Zie RIS 18 juni 2015)
- Brief Provincie Flevoland m.b.t. besteding €10 miljoen dd. 10 maart 2015 (Zie RIS 18 juni 2015)
- Sociaal Economische Effectrapportage bureau Buiten dd. 30 april 2015 (Zie RIS 18 juni 2015)
- Natuurplan Floriade Almere 2022, dd. 6 november 2014 (Zie RIS 18 juni 2015)
- Kaart Floriadeterrein (Zie RIS 18 juni 2015)
- Letter of Intent, gemeente Amsterdam (Zie RIS 18 juni 2015)
- Brief ministerie van EZ (Zie RIS 18 juni 2015)
- Business case Masterplan Floriade 2022, inclusief geheime bijlage (Zie RIS 18 juni 2015)
- Second opinion: Business Case Masterplan Floriade d.d. 6 mei 2015 (Zie RIS 18 juni 2015)
- Achtergronddocument governance (Zie RIS 18 juni 2015)
- 9e begrotingswijziging programmabegroting 2015 (Zie RIS 18 juni 2015)
- Licentieovereenkomst met de NTR (Zie RIS 18 juni 2015)
- Samenwerkingsovereenkomst met de NTR (Zie RIS 18 juni 2015)
- Reactienota (Zie RIS 18 juni 2015)
- AIPH (Zie RIS 18 juni 2015)
- Samenwerkingsprogramma (Zie RIS 18 juni 2015)
- Collegevoorstel ‘Floriade 2022: uitvoeringsbesluit’ en besluit d.d. 7 mei 2015 (Zie RIS 18 juni 2015)
- Raadsvoorstel Floriade Almere 2022 (RV-78) geamendeerd en aanvaard (zie RIS 15 januari 2015)
- Raadsvoorstel Floriade Almere 2022 (RV-43) (zie RIS 28 juni 2012)

Voorbereidingsmemo

Aan: Raad
Van: Presidium
Datum: 30 juni 2016

AGENDAPUNT
Agendaverzoek CDA: CDA-bewonersenquête veiligheid Poort: verlichting en NS-station (RG-128)

DOEL VAN DE ACTIVITEIT

POLITIEKE CONTEXT
Het CDA wil met de raad en het college het gesprek aangaan over de veiligheid in Almere Poort. Op basis van een door hen zelf uitgevoerde bewonersenquête wil de fractie met de raad en het college het gesprek aangaan over de noodzaak deze knelpunten weg te nemen. De twee knelpunten waarover het CDA het gesprek wil aangaan zijn:

- te weinig (straat) verlichting;
- onveiligheid op en rond NS-station Almere Poort.

BEHANDELING EN UITKOMST ACTIVITEIT

- Korte presentatie enquête & toelichting door de indiener
- Reactie andere fracties
- Reactie op vragen en weergegeven meningen door de portefeuillehouder
- Conclusie indiener

AANWEZIGHEID PORTEFEUILLEHOUDER GEWENST?

- Ja

Bijlage(n):

- Agendaverzoek CDA-bewonersenquête Veiligheid Poort: verlichting en NS-station (RG-128)
- Cijfers en achtergronden bij resultaten bewonersenquête
- Bewonersenquête veiligheid Almere Poort

Achterliggende stukken:

- Voortgangsrapportage Actieprogramma Veiligheid 2015-2018 tweede halfjaar 2015 (zie RIS 31 maart 2016)
- Veiligheidsmonitor 2015 (zie internet: http://download.cbs.nl/pdf/veiligheidsmonitor-2015.pdf)
- Raadsbrief inzake ‘Rapportage Almere in de Peiling 2014’(zie RIS Raadsbrieven 26 mei 2015)

Raad van Almere

Verzoek tot agenderen activiteit voor de Politieke Markt d.d. 30 juni 2016

RG−128/ 2016

Indiener voorstel: De heer J. van der Kroef (CDA)

Onderwerp: CDA-bewonersenquête veiligheid Poort: verlichting en NS-station

Aanleiding:
Al een jaar voert het CDA gesprekken met diverse organisaties in Almere Poort, omdat de fractie signalen bleef ontvangen dat de veiligheid in het stadsdeel toe is aan verbetering. Daarom is besloten bewoners te vragen naar hun veiligheidsgevoel via een bewonersenquête. Deze is gehouden op zaterdag 13 februari op 3 plekken in Poort. Daarnaast was hij drie weken online in te vullen. In totaal hebben 172 mensen de enquête ingevuld.

Het CDA wil de raad meenemen in de resultaten, omdat die aanleiding geven tot het realiseren van verbeteringen. Met ruim 10.000 inwoners is Poort toe aan een volwassen benadering. In 2005 werd het eerste bedrijfsgebouw opgeleverd in Poort en in 2007 de eerste woningen. Een kleine tien jaar verder mag de conclusie zijn dat de leefomgeving in Poort 'nog niet af is'. Daarom moeten we extra alert zijn dat er zich geen ontwikkelingen voordoen, die onveiligheid in de hand werken.

Volgens de cijfers is Almere Poort niet onveiliger dan de rest van de stad. Toch heeft het CDA duidelijke signalen dat er noodzaak bestaat om op een aantal zaken toch actie te ondernemen. Uit de onderliggende cijfers van de Veiligheidsmonitor 2015 valt op te maken dat vooral de wijk Europakwartier op het gebied van leefbaarheid lager scoort dan het Almeerse gemiddelde. Het Europakwartier grenst aan de weg naar het NS−station en het is de wijk waar de verkeersaders Europalaan/Duitslandstraat en de Achillesstraat liggen. In Europakwartier en op het station lijken knelpunten samen te komen. Zo bleek ook uit de CDA−bewonersenquête.

Het CDA wil zich richten op twee door de bewoners genoemde knelpunten.

1. Te weinig (straat) verlichting.
   Volgens het gemeentelijk bewonersonderzoek ‘Almere in de peiling 2014’blijkt dat Poortenaren niet zo tevreden zijn over (het onderhoud aan) straatverlichting. Wie ’s avonds in Poort komt, kan zich het belang van afdoende verlichting wel voorstellen: het is er erg donker. Dat geldt niet alleen in de stationszone. Ook bijvoorbeeld het Spoorbaanpad wordt als zodanig genoemd in de enquête. Het doorgaande fietspad buiten de woongebieden, geeft een gevoel van onveiligheid.

2. Onveiligheid op en rond NS−station Almere Poort
   Volgens de veiligheidsmonitor is het onveiligheidsgevoel van Almeerders toegenomen op plekken als een treinstation. Dat blijkt ook uit de bewonersenquête waar men aangeeft op en rond station Poort te worden lastiggevallen of beroofd; waar fietsen worden gestolen of vernield. Het college kiest er in het Actieprogramma Veiligheid (2e helft 2015) voor om het aantal incidenten in het openbaar vervoer terug te dringen. Ook ligt de focus op het aanpakken van de high impact crimes, vooral door op hot spots en hot times extra voorzieningen te treffen. Dat kan door de pakkans en de betrokkenheid van burgers te vergroten. Hier liggen kansen om dat met de bewoners te doen. De betrokkenheid bij de wijk in Poort ligt hoger dan het Almeerse gemiddelde (2,2 tegenover 1,8).

Doel bespreking:
Het CDA wil met de andere fracties het gesprek aangaan over de noodzaak de gesignaleerde knelpunten weg te nemen èn wil van het college weten hoe en wanneer de volgende twee knelpunten kunnen worden weggenomen:
− Meer en betere (straat)verlichting op een aantal plekken in Almere Poort
− Veiligheidsmaatregelen op en rond het NS−station Poort

Voorgestelde wijze van bespreking: – Toelichting indiener + korte presentatie resultaten enquête – Reacties andere fracties – Reactie portefeuillehouder – Conclusie indiener
Beschrijf wanneer de bespreking naar uw mening succesvol is verlopen: Als aanwezigen voldoende geïnformeerd zijn om te beslissen of zij met het CDA willen investeren in extra maatregelen.

NB. Aan de informatieverstrekking en de informatie-uitwisseling worden geen besluitvormende of bindende uitspraken ontleend.

Bewonersenquête veiligheid Almere Poort

"Het zou fijn zijn als de gemeente Almere Poort gaat zien als
het visitekaartje van Almere. Daar kom je de stad binnen.

Laat ze er iets moois van maken."

Inhoud:

1. Inleiding 3

2. Conclusies 3
   2.1 Station Almere Poort 4
   2.2 Verkeerssituatie Achillesstraat en omgeving 4
   2.3 (Straat)verlichting 4
   2.4 Meer politie / komst politiebureau 4

3. Waar en wanneer voelt u zich onveilig? 5

4. Heeft u zelf concrete onveilige situaties meegemaakt? 5

Bijlage 1: antwoorden hoofdstuk 3 6

Bijlage 2: antwoorden hoofdstuk 4 7

Bijlage 3: antwoorden verbeterpunten 8

1. Inleiding

Stadsdeel Almere Poort telt inmiddels meer dan 10.000 inwoners en verdient daarom extra aandacht. CDA Almere komt vaak in Almere Poort. Eén van de fractieleden woont er met veel plezier.
Verschillende fractieleden hebben signalen opgevangen dat er wat betreft veiligheid verbeteringen mogelijk zijn. Daarom is de fractie met een aantal organisaties in gesprek gegaan. Die uitkomsten waren aanleiding om ook bewoners naar hun bevindingen te vragen. Dat heeft vorm gekregen in de bewonersenquête "Veiligheid Almere Poort". Deze is zaterdag 13 februari 2016 gehouden bij de Homerusmarkt, het NS-Station en in de omgeving Europalaan / Achillesstraat. Daarnaast was de enquête ook 3 weken online in te vullen. Uiteindelijk hebben 172 mensen dat gedaan. De resultaten van dit onderzoek zijn te vinden in dit rapport.
Het CDA sprak betrokken mensen en ontving eerlijke en constructieve reacties. Men sprak de hoop uit dat de gemeente wat kan betekenen voor hen in de drie open vragen, waarvan de antwoorden te vinden zijn in de 3 bijlagen.

2. Conclusies

Het CDA had voorafgaand aan het onderzoek vooral twee signalen opgepikt: de onveiligheid op het Station en de verkeerssituatie in de Achillesstraat plus nabij liggende kruising Europalaan / Duitslandstraat.
Dit in gedachten houdende, is het CDA de enquête gestart met een open blik. Belangrijk om te weten is dat een aanzienlijk deel van de mensen geen onveiligheidsgevoel kent (19,7%) en dat nog eens 13,4% persoonlijk geen onveilige voorvallen heeft meegemaakt. Het meest onveilig voelen de respondenten zich op het Station (29,7%). Ook op de fietspaden buiten de woonwijken (bijvoorbeeld Spoorbaanpad) is dat gevoel er voor 18,6% van de ondervraagden.

In de enquête kon men via een open vraag verbeterpunten aandragen. Daar staken 3 oplossingen met kop en schouders er bovenuit. Aanpassingen in verkeerssituaties haalde met 13,4% de derde plek. Daarnaast vond 16,4% dat er meer (straat)verlichting moet komen. Voor zowel het verkeer als de verlichting geldt dat er meerdere plekken in het stadsdeel zijn waarvoor deze verbeteringen werden aangedragen.
De meest genoemde oplossing was de komst van een politiebureau naar Almere Poort, waardoor meer zichtbaarheid en snellere inzetbaarheid van politie mogelijk zou worden (20,3%).

"Meer lantaarnpalen op donkere plekken zoals het station, het busstation en de weg vanaf het station naar de Albert Heijn. Ook een politiebureau in Almere Poort zou voor meer veiligheidsgevoel zorgen."

2.1 Station Almere Poort

Hier lijken meerdere zaken samen te komen. De situatie werd als volgt samengevat. Hier komt een aantal treinen per uur, dan is het ongeveer vijf minuten druk en daarbuiten is het verlaten. Fietsen worden vernield of gestolen. Mensen worden lastiggevallen. En in de avonduren is het te donker. Omdat de buslijnen die de wijken ingaan niet aansluiten op de trein, maakt het wachten op het busstation onaangenaam.

"Camera's op station Poort en bij de parkeerplaats, betere verlichting van het station richting de woonwijk. Een betere en veiligere fietstoegang tot Almere Poort!"

2.2 Verkeerssituatie Achillesstraat en omgeving

De kwestie Achillesstraat speelt al een tijd. De keuzes deze fietsstraat af te sluiten of open te laten verdeelt de geënquêteerden. Ze zijn het wel unaniem eens dat de huidige situatie alsook de voorgenomen ochtendafsluiting geen soelaas bieden. Ook omliggende wegen staan ter discussie (kruising Europalaan / Duitslandstraat en de Poseidonsingel). Deze knelpunten staan model voor de vraag of de verkeersdoorstroming optimaal is. Dat geldt ook voor de bereikbaarheid tussen de wijken onderling. Wie via het Europakwartier de andere wijken wil bereiken, moet via de Dreven en andersom. Zo staat het ook in het bestemmingsplan.

"Levensgevaarlijk, die Achillesstraat. Mijn dochter van 4 is al driemaal afgesneden. Eénmaal is zij onderuit gegaan. Eén keer heb ik desbetreffende chauffeur aangesproken maar die vond het onzin en vond een kind op dat fiets pad een dom idee."

2.3 (Straat)verlichting

Wie vaker in Poort komt weet dat het er 's avonds echt donker kan zijn. Dat geeft een onveilig gevoel. Of zoals een respondent zegt: 'het is voor mij niet onveilig, maar zo krijg ik wel dat gevoel'.

2.4 Meer politie / komst politiebureau

Uit de enquête blijkt dat een 10 a 15% van de ondervraagden concrete situaties als inbraken, lastiggevallen worden en berovingen heeft meegemaakt (zie ook hoofdstuk 4). Deze en de onder punt 2.1 to 2.3 genoemde knelpunten zouden het pleidooi voor de komst van een politiebureau en meer zichtbaarheid van politie kunnen verklaren.

"De straten zijn 's avonds heel stil en verlaten. Ik heb nog nooit een (wijk)agent gezien."

3 Waar en wanneer voelt u zich onveilig?

Om te weten te komen of de gevoelens van onveiligheid door bewoners worden gedeeld, zijn twee vragen gesteld. Om te beginnen werd in zijn algemeenheid gevraagd of men zich onveilig voelt in Almere Poort. In onderstaande tabel zijn de resultaten te vinden op die eerste vraag.

	Aantal	Percentage
Nee, ik voel me niet onveilig	34	19,8%
Ja, bij het station	51	29,7%
Ja, in de bus	5	2,9%
Ja, fietspaden buitenwijken	32	18,6%
Ja, anders	50	29,1%
	172	100,1%

Zoals bij de conclusies al vermeld, voelt een kleine 20% zich veilig in Almere Poort. Daarna werd gevraagd het antwoord te specificeren naar waar en wanneer die onveiligheid wordt ervaren. Als nader wordt ingezoomd op het concrete onveiligheidsgevoel, valt op dat het gebrek aan verlichting het meest als oorzaak wordt genoemd (21,1%). Ook het afgelegen en stille Station (15,6%) komt vaak voorbij. Opvallend genoeg ook het gevoel dat het onveilig is om er te fietsen (11,6%). Gevolgd door het gebruik van de Achillesstraat en de kruising Europalaan / Duitslandstraat (allebei 6,7%).

4 Heeft u zelf concrete onveilige situaties meegemaakt?

Mooi is dat 13,4% van de respondenten aangeeft geen onveilige situatie aan den lijve te hebben ervaren. Daarmee is dit het op één na vaakst gegeven antwoord. Het enige antwoord dat vaker wordt genoemd is: 14,5% van de bewoners geeft aan dat zij een inbraak hebben meegemaakt. Ook (sluip)verkeer en verkeerssituaties zijn een punt van zorg (11%).

Lastiggevallen worden op en nabij het Station staat ook hoog in de lijst (11,6%). In verband daarmee kunnen de fietsendiefstallen (7%) worden gezien. Helaas geeft ook 11% aan een beroving te hebben moeten ervaren. Dit alles zou het pleidooi voor meer (zichtbare) politie en een politiebureau kunnen verklaren.

Bijlage 1:

Waar en wanneer ervaart u de meeste onveiligheid (meerdere antwoorden mogelijk)

	Aantal	Percentage
Weinig verlichting (in de avond)	38	21,1
Op en nabij het Station (afgelegen + stil)	27	15,0
Onveilig om te fietsen	19	10,6
Ik ervaar geen onveiligheid	18	10,0
Achillesstraat	12	6,7
Europalaan / Duitslandstraat	12	6,7
Foute figuren die rondhangen	11	6,1
(Sluip)verkeer	9	5,0
Inbraken	8	4,4
Aanwezigheid wietplantages	7	3,9
Geen antwoord	4	2,2
Hangjongeren	3	1,7
Spoorbaanpad (afgelegen + donker)	3	1,7
In de bus	2	1,1
Bouwterreinen / bouwverkeer	2	1,1
Zwerfvuil	2	1,1
Dealers bij Groenhorst	1	0,6
Fietspad naar Manage Pampushout	1	0,6
Loslopende honden	1	0,6
	180	100,2

Bijlage 2:

Heeft u concrete onveilige situaties of voorvallen meegemaakt?

	Aantal	Percentage
Inbraken	25	14,5
Geen voorval meegemaakt	23	13,4
Lastiggevallen op en nabij NS-Station	20	11,6
(Sluip)verkeer	19	11,0
Berovingen	19	11,0
Foute figuren	18	10,5
Fietsendiefstal	12	7,0
Onveilig om te fietsen	7	4,1
Hangjongeren	6	3,5
Achillesstraat	4	2,3
Geen antwoord	4	2,3
Europalaan / Duitslandstraat	4	2,3
Weinig verlichting (in de avond)	3	1,7
Loslopende honden	3	1,7
Aanwezigheid wietplantages	3	1,7
Bouwterreinen / bouwverkeer	1	0,6
In de bus	1	0,6
	172	99,8

Bijlage 3:

Wat zou u willen verbeteren op het gebied van veiligheid in Almere Poort?

	Aantal	Percentage
Komst politie(bureau) naar Poort	35	20,3
Meer verlichting	28	16,3
Verkeersaanpassingen	23	13,4
Wijk afmaken ipv verdere nieuwbouw	12	7,0
Meer cameratoezicht	12	7,0
Meer wijkagenten	12	7,0
Geen verbeteringen nodig	12	7,0
Rotonde Europalaan / Duitslandstraat	9	5,2
Meer aparte fietspaden	8	4,7
Schoner Station	7	4,1
Betere aansluiting OV	5	2,9
Toezicht foutparkeerders	4	2,3
Minder sociale woningbouw	2	1,2
Controle wietplantages	1	0,6
Optreden tegen loslopende honden	1	0,6
Bushokjes aanpassen	1	0,6
	172	100,2

Cijfers en achtergronden bij resultaten bewonersenquete

1. Inleiding

Naar aanleiding van gesprekken met organisaties en bewoners heeft CDA Almere ervoor gekozen de veiligheidsgevoelens van bewoners van Almere Poort te peilen. Dat heeft in februari / maart 2016 plaatsgevonden. De antwoorden van de 174 respondenten voegen wij in deze notitie samen met veiligheidscijfers over Almere Poort. Hiermee willen wij onderstrepen dat overgaan tot actie in het belang is van Poortenaren.

Om te beginnen moet worden opgemerkt dat het door het CDA gepeilde onveiligheidsgevoel iets anders is dan de werkelijke veiligheidscijfers. Uit deze veiligheidscijfers blijkt dat Poort niet een veiliger of onveiliger stadsdeel is dan de andere stadsdelen. Volgens de Veiligheidsmonitor 2015 voelt het Homeruskwartier zich zelfs veiliger dan het Almeerse gemiddelde van de verschillende wijken. Die bewoners hebben minder vaak het idee dat er veel criminaliteit voor komt en geven een hoger rapportcijfer aan de buurtveiligheid. Desondanks is de 'onveilige plekken'-score in het Homeruskwartier met 3,3 wel hoger dan het Almeerse gemiddelde (2,7%).

Uit de Veiligheidsmonitor van 2015 blijkt verder dat het rapportcijfer voor buurtveiligheid is gestegen in vergelijking met 2011. Wanneer wordt ingezoomd op wijkniveau blijkt het Europakwartier onder het Almeerse gemiddelde te scoren. Het leefbaarheidscijfer van 6,7 blijft achter bij het Almeerse gemiddelde (7,0). Net als de sociale cohesie (38% in Europakwartier tegenover 48% voor heel Almere / Heel Poort scoort 45%). Ook het algemene oordeel over de buurt in het Europakwartier ligt lager (6,1 tegen 7,0 voor de hele stad)

Europakwartier is de wijk die grenst aan de weg naar het NS-station en het is de wijk waar belangrijke verkeersaders als de Achillesstraat en de kruising Europalaan / Duitslandstraat liggen. Verkeersoverlast ligt in Poort hoger dan in de rest van Almere (45% tegenover 32%). Op dit punt wordt door de wethouder alsook door een samenwerkingsverband van VVD, PVV, SP en het CDA onderzoek gedaan naar mogelijke verbeteringen.

In de bewonersenquête van het CDA stond 'verkeersoverlast' in de top 3 van 'meest ervaren onveiligheid'. Samen met de VVD, SP en PVV is inmiddels een onderzoek gestart naar de verkeersstructuur. Het CDA vraagt ook uw aandacht voor de andere twee issues uit die 'top 3': meer verlichting en de situatie op en rondom het NS station. Ook uit de Veiligheidsmonitor 2015 blijkt dat onveiligheidsgevoelens op plekken, zoals treinstations, winkelcentra, etc., zijn toegenomen.

2. Verlichting

Naast de veiligheidsmonitor is er een ander bewonersonderzoek onder Almeerders. Uit "Almere in de Peiling" (2014) blijkt dat ondervraagden in Poort vooral negatief zijn over het onderhoud van het groen, de wegen, speelplekken voor kinderen en straatverlichting

(hoofdstuk 8, figuur 6). Uit het actieprogramma Veiligheid (1e halfjaar 2015) komt naar voren dat de helft van de slachtoffers van straatroven jongeren onder de 17 jaar oud zijn, van wie mobieltjes worden geroofd. Uit de CDA enquete blijkt dat het onveiligheidsgevoel vooral wordt ervaren op dat deel van het Spoorbaanpad dat in het nog te ontwikkelen deel van Poort-Oost ligt en nabij het NS-station. Of om het concreter te maken, daar waar het donker is.

3. NS-Station

Volgens de CDA-bewonersenquete is het onveiligheidsgevoel het grootste op en rond het NS-station. Het Actieplan veiligheid biedt twee vertrekpunten om in deze zone concrete acties te kunnen realiseren:

- "Het verbeteren van het veiligheidsgevoel bij inwoners. Door een verdiepingsslag te maken in het communiceren van veiligheid in relatie tot de veiligheidsbeleving.", zo staat er in het plan. Cijfers zeggen misschien niet alles, want als het jezelf overkomt heeft het veel impact.

- De aanpak van high impact crimes.

Het college wil – terecht - werk maken van veiligheid in en om het openbaar vervoer. Het wil het aantal incidenten terugdringen. Hiervoor is de aanpak van fietsendiefstal reeds geïntensiveerd (aanpak veiligheid 1e halfjaar 2015). Dat doet men ook door het project 'de veilige buurt' in te zetten, waar de ijkpunten een veilig OV, fietsendiefstal en vandalisme nog eens samenkomen. In het Actieplan veiligheid wordt het op pagina 14 als volgt genoemd:

"De inzet in en rond de stations is een aandachtspunt, zowel het fysiek optreden ter plaatse als waar mogelijk ook in de vorm van extra cameratoezicht. Er is een gebiedsagent die bijdraagt aan een goede samenwerking rondom het station. Voor notoire overlastplegers is het opleggen van verblijfs-/reisverboden een maatregel die nader wordt voorbereid."

Uit de bewonersenquête van het CDA blijkt dat op en rond het station veel high impact crimes worden ervaren: berovingen, lastigvallen worden en fietsendiefstallen. Hierdoor is het vergroten van de betrokkenheid en de pakkans belangrijk . Uit de cijfers blijkt dat de betrokkenheid bij de buurt in Poort lager is dan het Almeerse gemiddelde (3,6 tegenover 3,3). Opvallend genoeg is juist de inzet voor de buurt groter dan het Almeerse gemiddelde (2,2 tegenover 1,8). Dit laatste biedt kansen om samen met de bewoners aan een oplossing te werken.

Wat betreft de aanpak van high impact crimes, zegt het college dat de pakkans omhoog kan. Daarin kiest het college voor "Probleemgerichte inzet van mens en middel op kwetsbare tijden en locaties (hotspots en hottimes)". Extra cameratoezicht is voorlopig uit beeld, daar de aanbesteding vertraging heeft opgelopen. Het CDA denkt dat er oplossingen liggen op het terrein van optreden op hotspots en hottimes.

Voorbereidingsmemo

Aan: Raad
Van: Presidium
Datum: 30 juni 2016

AGENDAPUNT

Besluitrijp geachte voorstellen:
- Vaststellen besluitenlijsten, verslagen en notulen van de Politieke Markt van 23 juni 2016
- Raadsvoorstel: Vaststelling van het Plan van Scholen 2017 – 2020 (RV–40)

DOEL VAN DE ACTIVITEIT

Informeren	Consulteren	**Meningsvorming**	Debat

POLITIEKE CONTEXT

Besluitrijp geachte voorstellen
In dit cluster worden die voorstellen opgenomen waar het presidium van verwacht dat daarover zonder meer een debat kan worden gevoerd en/of een besluit kan worden genomen. Dit betekent dat er geen vraagstelling, gesprek nodig wordt geacht met het college, c.q. de portefeuillehouder. De onderwerpen worden geagendeerd omdat het de raadsleden de mogelijkheid biedt desgewenst elkaar onderling te spreken/ bevragen over de mening over een voorstel. In het presidium van 20 april 2010 is besloten dat deze besluitrijp geachte voorstellen in principe dezelfde avond naar besluitvorming gaan, onder voorbehoud bespreking in carrousel.

Het blijft mogelijk een voorstel te agenderen voor een discussie met het college. Dan dient echter onverkort duidelijk te zijn wat de politiek bestuurlijke relevante punten zijn.

Verslaglegging Politieke Markt
Voorgesteld wordt om de besluitenlijsten, verslagen en notulen van de Politieke Markt van 23 juni 2016 vast te stellen. Het verzoek is hierbij om eventuele wijzigingen/aanvullingen voorafgaand aan de vergadering te melden bij de griffie, via het e–mailadres: raadsgriffie@almere.nl. Tijdens de vaststelling is dan een lijst beschikbaar met voorgestelde aanvullingen/wijzigingen. Dit zal de duidelijkheid bij de vaststelling ten goede komen.

Raadsvoorstel: Vaststelling van het Plan van Scholen 2017 – 2020 (RV–40)
De bekostiging van een openbare of bijzondere basisschool kan slechts aanvang nemen, als deze school voorkomt op een vastgesteld plan van (nieuwe) scholen voor de gemeente waarin de school gevestigd is. De procedure voor het Plan van Scholen staat beschreven in de Wet op het Primair Onderwijs (WPO). Het is de bevoegdheid van de gemeenteraad om het plan van scholen vast te stellen. In het plan van scholen staat onder andere de denominatie/richting en de gewenste plaats van vestiging. Middels plaatsing op het plan van scholen kan een bevoegd gezag een Basisregistratie Nummer (BRIN) van het ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap (OCW) krijgen. Nieuwe basisscholen kunnen hiermee rijksbekostiging ontvangen.

Op het plan van scholen 2017–2020 staan twee herhalingsaanvragen en staat één nieuwe aanvraag. De nieuwe aanvraag betreft een school in Almere Hout (Nobelhorst). U wordt gevraagd het plan van 2017–2020 vast te stellen. Dit moet elk jaar voor 1 augustus gebeuren. Binnen twee weken na vaststelling wordt het plan naar het ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap (OCW) gestuurd ter goedkeuring. De minister van OCW besluit voor 1 januari.

AANWEZIGHEID PORTEFEUILLEHOUDER GEWENST?
Nee

Bijlage(n):
- Concept Besluitenlijsten Carrousel Politieke Markt 23 juni 2016 (zie RIS 30 juni 2016)
- Concept Raadsbesluitenlijst plenaire deel Politieke Markt 23 juni 2016 (zie RIS 30 juni 2016)
- Concept Notulen plenaire deel Politieke Markt 23 juni 2016 (vanaf 28 juni 2016 beschikbaar op het RIS)
- Raadsvoorstel Plan van Scholen 2017−2020 (RV−40)

Bijlagen bij raadsvoorstel: (zoals vermeld op raadsvoorstel)
Plan van Scholen 2017−2020 (zie RIS 30 juni 2015)

Achterliggende stukken:
Raadsvoorstel Vaststelling van het Plan van Scholen 2016−2018 (RV−31)(zie RIS 18 juni 2015)

Voorstel aan de gemeenteraad

Invullen door raadsgriffie

Vaststelling van het Plan van Scholen 2017-2020

RV-nummer
RV-40/2016

Beleidsveld *Leren en Cultuur - Onderwijshuisvesting*

Procedure
Carrousel 30 juni 2016

Portefeuillehouder R.H.M. Peeters

Vragen bij: A.M. Meeuwsen

Dienst: DSD – Dienst Sociaal Domein

Telefoon: 06–12223624

Voorgesteld raadsbesluit

Het plan van scholen 2017–2020 als bedoeld in de Wet op het Primair Onderwijs vast te stellen.

Hoe luidt het vastgestelde wettelijke en beleidskader?

Wet op het Primair Onderwijs, art. 74 t/m 85.

In de Wet op het Primair Onderwijs (WPO) is vastgelegd dat de bekostiging van een openbare en een bijzondere school slechts een aanvang kan nemen, indien zij voor komt op een voor de gemeente van vestiging vastgesteld plan van (nieuwe) scholen.

Waarom wordt dit besluit aan de raad voorgelegd?

Het is de bevoegdheid van de gemeenteraad het plan van scholen vast te stellen. De herhalingsaanvraag blijft op het plan van scholen tot het moment dat de school daadwerkelijk is gestart.

De gemeenteraad dient het plan van scholen elk jaar voor 1 augustus vast te stellen. Binnen twee weken na de vaststelling wordt het plan ter goedkeuring naar het ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap (OCW) verzonden met toevoeging van een overzicht van de verzoeken die niet zijn ingewilligd en de motivering daarvan.

Wat is het doel en het beoogd effect van het voorgesteld besluit?

Middels plaatsing op het plan van scholen kan een bevoegd gezag een Basisregistratie Nummer (BRIN) van het ministerie van OCW verkrijgen. Met het verkrijgen van het BRIN nummer kunnen nieuwe basisscholen rijks bekostiging ontvangen voor de exploitatie van de school.

Het plan van scholen 2017–2020 betreft 2 herhalingsaanvragen en 1 nieuwe aanvraag. Herhalingsaanvragen zijn aanvragen van nog niet gestarte scholen die al eerder op het plan van scholen zijn geplaatst en waarvoor de minister van OCW zijn goedkeuring heeft verleend. De school uit voorgaand plan dient opgenomen te blijven in het plan van scholen tot het moment dat de school daadwerkelijk is gestart.

Nieuwe aanvraag
Voor het plan van scholen 2017–2020 is één nieuwe aanvraag ontvangen, zijnde een school van Stichting voor christelijk onderwijs in Almere (Prisma).

De aanvraag is getoetst volgens de geldende wet– en regelgeving. De aanvraag komt in aanmerking voor opname in het plan van scholen.

1. De aanvraag van Prisma betreft een 14–klassige oecumenische basisschool met als gewenste plaats van vestiging Almere Hout Noord (Nobelhorst).

Herhalingsaanvragen
In 2014 is door de gemeenteraad op het Plan van Scholen opgenomen het stichten van een school voor bijzonder basisonderwijs door de stichting Algemeen Bijzonder Voortgezet Onderwijs (hierna te noemen ABVO) met als voedingsgebied de hele gemeente Almere. Deze aanvraag is door de minister van OCW goedgekeurd.

De herhalingsaanvraag voor de openbare basisschool Almere Homeruskwartier is ingediend door de Almeerse Scholen Groep. Deze aanvraag is door de minister van OCW goedgekeurd.

De herhalingsaanvragen blijven op het plan van scholen tot het moment dat zij daadwerkelijk gestart zijn.

Wanneer wordt het besluit van de gemeenteraad uitgevoerd, gerealiseerd en wanneer wordt de gemeenteraad daarover gerapporteerd?

De raad stelt het plan van scholen voor 1 augustus vast. Het plan wordt binnen twee weken ter goedkeuring naar het ministerie van OCW verstuurd. De minister van OCW besluit voor 1 januari.

Wat zijn de consequenties van dit besluit voor inwoners en organisaties in de stad of andere derden? Is of wordt hieraan in het kader van een participatietraject aandacht besteed?

Met de betrokken schoolbesturen is overleg gevoerd over de gewenste plaats van vestiging en de meest optimale jaar van aanvang bekostiging. Hiermee wordt zo goed mogelijk aangesloten met de geplande woningbouw en leerlingprognoses.
Door de vertraagde woningbouw worden herhalingsaanvragen verder in de tijd naar achteren geschoven.

Welke financiële middelen zijn met dit besluit gemoeid?

De besluitvorming inzake het plan van scholen is gebaseerd op prognoses van leerlingen, voedingsgebied, plaats van keuze voor het onderwijs en keuze voor ingangsdatum bekostiging zoals vastgelegd in art. 75 & 76 WPO. Financiële afwegingen vanuit de gemeente zijn daarom niet toegestaan om een aanvraag voor opneming in het plan van scholen af te wijzen.

Na goedkeuring van het plan van scholen door de minister van OCW kan het schoolbestuur voor de nieuw te starten school een aanvraag doen voor onderwijshuisvesting voorzieningen. Dit gebeurt via de procedure programma onderwijshuisvesting, dat wordt vastgesteld door het college van burgemeester en wethouders.

Bij beoordeling van de aanvragen voor onderwijshuisvesting wordt gekeken naar de reeds aanwezige capaciteit en voorzieningen in de onderwijshuisvesting, en de gebiedsontwikkelingen binnen Almere. Een nieuwe school betekent niet automatisch een nieuw gebouw.

Beschrijf de alternatieven om het doel te bereiken.

Voorstel aan de gemeenteraad

Invullen door raadsgriffie

RV-nummer
RV-40/2016

Procedure

Carrousel 30 juni 2016

Het plan van scholen betreft een wettelijk verankerde procedure van de Wet op het Primair Onderwijs. Deze procedure moet doorlopen worden, willen schoolbesturen rijksbekostiging verkrijgen voor nieuwe op te richten scholen.

Bijlagen

Plan van scholen 2017–2020

Achterliggende stukken

Collegevoorstel 'plan van scholen 2017–2020' en besluit d.d. 14 juni 2016.

Raadsbesluit

Onderwerp

Invullen door raadsgriffie

RV-nummer
RV-40/2016

Procedure
Carrousel 30 juni 2016

De raad van de Gemeente Almere

Gezien het voorstel van burgemeester en wethouders,

Besluit:

Het plan van scholen 2017–2020 als bedoeld in de Wet op het Primair Onderwijs vast te stellen.

Almere,

De raad voornoemd,

De griffier, De voorzitter,

J.D. Pruim F.M. Weerwind

Plan van scholen 2017-2020

Schooljaar 2017-2018, 2018-2019, 2019-2020

Aanvraag	Bevoegd gezag / rechtspersoon	Denominatie / richting	Gewenste plaats van vestiging	Voedingsgebied	Aanvang bekostiging per augustus
Herhaling	Stichting voor Algemeen Bijzonder Voortgezet Onderwijs (ABVO)	ABZ	Almere	De stad Almere als geheel	2017
Herhaling	Almeerse Scholen Groep 'Nieuwe Wijken'	OPB	Almere Poort Homeruskwartier	Almere Poort Homeruskwartier	2017
Nieuw	Stichting voor christelijk onderwijs in Almere (Prisma)	SPR	Almere Hout (Nobelhorst)	Almere Hout Noord en Vogelhorst	2017

* Bij een herhalingsaanvraag is reeds een beschikking vanuit OCW afgegeven.

Artikel 78. WPO Berekening aantal leerlingen

Beroep:
Dit document dient tevens als beschikking, waartegen een betrokken schoolbestuur binnen 6 weken na verzending administratief beroep kan instellen bij de minister OCW, conform artikel 80 WPO.
Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap, Postbus 606, 2700 ML Zoetermeer.

l,

Voorstel aan Burgemeester en Wethouders
Voorblad

Dienst DSD

Steller: Astrid Meeuwsen
06–12223624
Verseon
Datum BenW: 14 juni 2016

Parafen:

Portefeuillehouder
R. Peeters, 9 juni 2016

Onderwerp:
Vaststelling van het plan van Scholen 2017–2020

Portefeuille	Jeugd, Maatschappelijke ondersteuning, Onderwijs en Sport
Portefeuillehouder(s)	R.H.M. Peeters
Soort Stuk	Bespreekstuk

(Tijdelijke) Geheimhouding: **Embargo tot:**

Publiekssamenvatting

De gemeenteraad moet elk jaar voor 1 augustus het plan van scholen vaststellen waarna het plan ter goedkeuring wordt gestuurd naar het ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap (OCW). Via plaatsing op het plan van scholen kan een schoolbestuur een BRIN (Basisregistratie) nummer van het ministerie van OCW verkrijgen en ontvangen nieuwe basisscholen rijksbekostiging voor de exploitatie van de school. Voor opname in het plan zijn drie aanvragen ontvangen. Eén nieuwe aanvraag en twee herhalingsaanvragen. De nieuwe aanvraag is een school in Almere Hout (Nobelhorst).

De herhalingsaanvragen zijn eerder al goedgekeurd, maar blijven op het 'Plan van Scholen' totdat zij daadwerkelijk zijn gestart. Het gaat om een algemeen bijzondere basisschool van de Stichting voor Algemeen Bijzonder Voortgezet Onderwijs. Daarnaast de openbare basisschool in het Homeruskwartier Almere Poort.

Als de gemeenteraad het plan heeft vastgesteld, wordt het verstuurd aan de minister van Onderwijs voor goedkeuring.

Directeur
b/a A. Dopmeijer, 8 juni 2016

Bestuurlijk voortraject

PFO Onderwijs	30 mei 2016

Bestuurlijk vervolg

Verzending aan raad	Ja

Dienstcontroller
S. Chin, 8 juni 2016

Bijlagen Raadsvoorstel

Concerntoetser
M. Reeuwijk, 9 juni 2016

Collegebesluit *(in te vullen door Bureau Agenda)*

■ Conform 14 juni 2016

□ Gewijzigd

□ Aangehouden

□ Teruggenomen

Gemeente Almere

Ontwerpbesluit	De raad voor te stellen: Het plan van scholen 2017−2020 als bedoeld in de Wet op het Primair Onderwijs, vast te stellen.
Inleiding en bestuurlijke context	In de Wet op het Primair Onderwijs (WPO) is vastgelegd dat de bekostiging van een openbare en een bijzondere school slechts een aanvang kan nemen, indien zij voorkomt op een voor de gemeente van vestiging vastgesteld plan van (nieuwe) scholen. Het is de bevoegdheid van de gemeenteraad het plan van scholen vast te stellen. De herhalingsaanvraag blijft op het plan van scholen tot het moment dat de school daadwerkelijk is gestart. De gemeenteraad dient het plan van scholen elk jaar voor 1 augustus vast te stellen. Binnen twee weken na de vaststelling wordt het plan ter goedkeuring naar het ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap (OCW) verzonden met toevoeging van een overzicht van de verzoeken die niet zijn ingewilligd en de motivering daarvan. Het plan van scholen 2017−2020 betreft 2 herhalingsaanvragen en 1 nieuwe aanvraag. Herhalingsaanvragen zijn aanvragen van nog niet gestarte scholen die al eerder op het plan van scholen zijn geplaatst en waarvoor de minister van OCW zijn goedkeuring heeft verleend. De school uit voorgaand plan dient opgenomen te blijven in het plan van scholen tot het moment dat de school daadwerkelijk is gestart. Nieuwe aanvraag Voor het plan van scholen 2017−2020 is één nieuwe aanvraag ontvangen, zijnde een school van Stichting voor christelijk onderwijs in Almere (Prisma). De aanvraag is getoetst volgens de geldende wet− en regelgeving. De aanvraag komt in aanmerking voor opname in het plan van scholen. De aanvraag van Prisma betreft een 14−klassige oecumenische basisschool met als gewenste plaats van vestiging Almere Hout Noord (Nobelhorst). Herhalingsaanvragen In 2014 is door de gemeenteraad op het Plan van Scholen opgenomen het stichten van een school voor bijzonder basisonderwijs door de stichting Algemeen Bijzonder Voortgezet Onderwijs (hierna te noemen ABVO) met als voedingsgebied de hele gemeente Almere. Deze aanvraag is door de minister van OCW goedgekeurd. De herhalingsaanvraag voor de openbare basisschool Almere Homeruskwartier is ingediend door de Almeerse Scholen Groep. Deze aanvraag is door de minister van OCW goedgekeurd.
Beoogd effect	Via plaatsing op het plan van scholen kan een bevoegd gezag een Basisregistratie Nummer (BRIN) van het ministerie van OCW verkrijgen. Met het verkrijgen van het BRIN nummer kunnen nieuwe basisscholen rijksbekostiging ontvangen voor de exploitatie van de school.

Argumenten	Het is de bevoegdheid van de gemeenteraad het plan van scholen vast te stellen. De herhalingsaanvraag blijft op het plan van scholen tot het moment dat de school daadwerkelijk is gestart. De gemeenteraad dient het plan van scholen elk jaar voor 1 augustus vast te stellen. Binnen twee weken na de vaststelling wordt het plan ter goedkeuring naar het ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap (OCW) verzonden met toevoeging van een overzicht van de verzoeken die niet zijn ingewilligd en de motivering daarvan. Met de betrokken schoolbesturen is overleg gevoerd over de gewenste plaats van vestiging en de meest optimale jaar van aanvang bekostiging. Hiermee wordt zo goed mogelijk aangesloten met de geplande woningbouw en leerlingprognoses.
Tegenargumenten en kanttekeningen	Het plan van scholen betreft een wettelijk verankerde procedure van de Wet op het Primair Onderwijs. Deze procedure moet doorlopen worden, willen schoolbesturen rijks bekostiging verkrijgen voor nieuwe op te richten scholen.
Financiële middelen en effecten	De besluitvorming inzake het plan van scholen is gebaseerd op prognoses van leerlingen, voedingsgebied, plaats van keuze voor het onderwijs en keuze voor ingangsdatum bekostiging zoals vastgelegd in art. 75 & 76 WPO. Financiële afwegingen vanuit de gemeente zijn daarom niet toegestaan om een aanvraag voor opneming in het plan van scholen af te wijzen. Na goedkeuring van het plan van scholen door de minister van OCW kan het schoolbestuur voor de nieuw te starten school een aanvraag doen voor onderwijshuisvesting voorzieningen. Dit gebeurt via de procedure programma onderwijshuisvesting, dat wordt vastgesteld door het college van burgemeester en wethouders. Bij beoordeling van de aanvragen voor onderwijshuisvesting wordt gekeken naar de reeds aanwezige capaciteit en voorzieningen in de onderwijshuisvesting, en de gebiedsontwikkelingen binnen Almere. Een nieuwe school betekent niet automatisch een nieuw gebouw.
Afstemming	Interne afstemming heeft plaatsgevonden met de dienstjurist en de dienstcontroller.
Aanpak/Uitvoering	Binnen twee weken na de vaststelling wordt het plan ter goedkeuring naar het ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap (OCW).
Communicatie (intern en extern)	Na vaststelling van het Plan van Scholen wordt het plan van scholen verzonden aan de minister van Onderwijs Cultuur en Wetenschap (OCW). In de lokale krant volgt een melding van ter inzage legging. Het Plan wordt zes weken ter inzage gelegd.

Besluit Burgemeester en Wethouders

Besluit *(in te vullen door Bureau Agenda)*

Verseon

Vergaderdatum 14 juni 2016

B en W besluit **Vaststelling van het plan van Scholen 2017-2020**

Het college besluit:
De raad voor te stellen:
Het plan van scholen 2017−2020 als bedoeld in de Wet op het Primair Onderwijs, vast te stellen.

Aldus vastgesteld in het college van BenW d.d. 14 juni 2016

Indien van toepassing bij gewijzigd besluit (enkel voor digitale publicatie)

Aangepaste Publiekssamenvatting

Gemeente Almere

Besluitenlijst per activiteit

Politieke Markt d.d. 23 juni 2016

Besluitenlijst nr. 1	Aantal bezoekers bij aanvang: 21

Raadsvoorstel: Herijking beleidsplan armoedebestrijding 'Op weg naar een werkend armoedebeleid' (RV-39)
Steller: Mevrouw M. Hoepel
Verantwoordelijk Portefeuillehouder: mevrouw F.T. de Jonge

Voorgesteld raadsbesluit:

1. Kennis te nemen van het beleidsplan armoedebestrijding 'Op weg naar een werkend armoedebeleid'
2. In te stemmen met de navolgende doelstellingen van het beleidsplan:
   a. het duurzaam voorkomen en terugdringen van armoedeproblematiek bij Almeerders;
   b. het versterken van de financiële zelfredzaamheid van Almeerders en;
   c. het bieden van individuele maatwerkoplossingen door zoveel mogelijk aan te sluiten bij de levensgebeurtenissen van onze Almeerders waarbij er een (tijdelijk) vangnet is zolang dit nodig is;
   d. voor die mensen voor wie toereikend betaald werk niet mogelijk is, wordt het aanbod eenvoudiger en efficiënter gemaakt.
3. Het beleidsplan 'Van vangnet naar uitweg, activerend en integraal armoedebeleid' zoals door de raad vastgesteld op 20 oktober 2011 in te trekken.

Voorzitter: De heer K. Iskender
Griffie: De heer R.J. Ritsema
Notulist: nee (besluitenlijst)

Aanwezig:
Raadsleden/fractieassistenten: de dames J.D. Zerfowski (PVV), L. Jabir-van Hilten (CDA), R. Bosch-Nieboer (ChristenUnie), Z. Bouljhaf (GroenLinks), J.M. Degenhardt-Bochem (Leefbaar Almere), I. van Hooff (VVD) en de heren R.C. van de Kamp (D66), J.A. Soetekouw (PvdA), W.F. Mulckhuizen (SP).

College: mevrouw F.T. de Jonge

Ambtenaren: mevrouw M. Hoepel (DSD)

Overig: -

Inspreker: n.v.t.

Conclusie voorzitter:

Opnieuw agenderen

Toezeggingen:
--

Aantekeningen:
- De PVV kondigt aan een motie in te dienen: 'Signalering Armoede op scholen'

Raad van Almere

- De SP kondigt aan bij de voorjaarsnota een voorstel te doen voor het herverdelen van budgetten om te komen tot een goedkopere opzet van de collectieve zorgverzekering
- De SP kondigt een amendement aan ‘Almeerders blijven verzekerd van een sociaal vangnet’
- De PvdA kondigt 3 moties en een amendement aan
- De VVD kondigt een motie en/of amendement aan, afhankelijk van de beantwoording van de portefeuillehouder
- Bij de komende bespreking wordt gestart met de eerste termijn van Leefbaar Almere en GroenLinks

Besluitenlijst per activiteit

Politieke Markt d.d. 23 juni 2016

Besluitenlijst nr. 2	Aantal bezoekers bij aanvang: 15

Raadsvoorstel (vervolg): Vaststellen programmaplan *Van vluchteling naar Almeerder* (RV-37)
Steller: Mevrouw A. van der Meij
Verantwoordelijk Portefeuillehouder: Mevrouw F.T. de Jonge

Voorgesteld raadsbesluit:

4. Kennis te nemen van het programmaplan *Van vluchtelingen naar Almeerder 2016-2019*
5. In te stemmen met de navolgende uitgangspunten:
    a. Ervoor zorgen dat statushouders op maat begeleid en ondersteund worden zodat zij zo snel mogelijk hun eigen weg kunnen vinden in Almere en van start gaan met hun integratie- en participatieproces;
    b. Een statushouder heeft als nieuwe Almeerder dezelfde rechten en plichten;
    c. Van statushouders wordt verwacht dat zij - zo vroeg mogelijk in het proces en passend bij hun capaciteiten en achtergrond - starten met het werken aan het opbouwen van een nieuw bestaan (economische onafhankelijkheid);
    d. Het maatschappelijk draagvlak en de solidariteit moeten behouden blijven in de stad, daarom worden er voor statushouders dezelfde dingen gedaan als voor andere (nieuwe) Almeerders.
6. In te stemmen met het voorstel om de incidentele baten en de lasten voor het jaar 2016 te betrekken bij de behandeling en besluitvorming van de Voorjaarsnota.
7. In te stemmen met het voorstel om de structurele baten en de lasten voor de jaren 2017-2019 te betrekken bij de behandeling en besluitvorming van de programmabegroting 2017.

Voorzitter: De heer J.A. Soetekouw
Griffie: De heer G.J. Broer
Notulist: nee (besluitenlijst)

Aanwezig:
Raadsleden/fractieassistenten: de dames I. van Hooff (VVD), J. Kips (GroenLinks), L. Jabir-van Hilten (CDA), R. Bosch-Nijeboer (ChristenUnie) en J.M. DeSumma-Kreelekamp (SP) en de heren M. de Kat (Leefbaar Almere), C.A. Jansen (PVV), M. Busby (D66) en N.E. de Jonge (AP/OPA).

College: Mevrouw F.T. de Jonge

Ambtenaar: Mevrouw A. van der Meij (DSD)

Inspreker: --

Conclusie voorzitter:

Opnieuw agenderen

Toezegging:--

Raad van Almere

Aantekeningen:

- De portefeuillehouder geeft aan de raad twee keer per jaar via een raadsbrief te informeren over de uitvoering van het programmaplan. Daarnaast krijgt de verantwoording over de uitvoering een plek in de monitor sociaal domein.
- De portefeuillehouder geeft aan het programmaplan na vaststelling onder de aandacht te brengen van de Vliegende Brigade.
- De nog resterende vragen uit de eerste termijn worden schriftelijk door de portefeuillehouder beantwoord.

Besluitenlijst per activiteit

Politieke Markt d.d. 23 juni 2016

Besluitenlijst nr. 3	Aantal bezoekers bij aanvang: 8

Raadsvoorstel (vervolg): 'Algemeen-belangenbesluiten' Wet markt en overheid (RV-35)
Steller: |De heer F. van der Schaal
Verantwoordelijk Portefeuillehouder: De heer F. Huis

Voorgesteld raadsbesluit:

1. Kennis te nemen van de nota Algemeen-belangbesluiten Gemeente Almere Wet markt en overheid, d.d. 7 maart 2016;
2. In het kader van artikel 25h van de Mededingingswet ('Wet markt en overheid') vast te stellen:
   a) dat het door de gemeente exploiteren van binnen de gemeentegrenzen gelegen ligplaatsen voor vaartuigen voor een periode van 10 jaar plaatsvindt in het algemeen belang;
   b) dat het door de gemeente exploiteren van in Almere Stad, Almere Buiten en Almere Haven gelegen parkeergarages en parkeerterreinen voor een periode van 10 jaar plaatsvindt in het algemeen belang;
   c) dat het door de gemeente exploiteren van binnen de gemeentegrenzen gelegen fietsparkeerplaatsen voor een periode van 10 jaar plaatsvindt in het algemeen belang;
   d) dat het door de gemeente exploiteren van het Ondergronds Afval Transportsysteem (OAT) voor bedrijfsafval in Almere Stad tot 1 januari 2026 plaatsvindt in het algemeen belang;

Voorzitter: Mevrouw E.T.M. Müller-Klijn
Griffie: De heer G.J. Broer
Notulist: nee (besluitenlijst)

Aanwezig:
Raadsleden/fractieassistenten: mevrouw A.J. Raijer (PVV) en de heren N.E. de Jong (AP/OPA), M. Bakker (Leefbaar Almere), T.C. Salomons (PvdA), P.A. van der Starre (VVD) en J. Lems.

College: De heer F. Huis

Ambtenaar: De heer K. Wolzak (SB)

Inspreker: --

Conclusie voorzitter:

Besluitvorming raad

Toezeggingen:--

Aantekeningen:--

Raad van Almere

Besluitenlijst per activiteit
Politieke Markt d.d. 23 juni 2016

Besluitenlijst nr. 4	Aantal bezoekers bij aanvang: 26

Consultatie raad: Samenwerkingsovereenkomst en oprichting Floriade Almere 2022 BV (RG-118)
Indiener: De heren T. Herrema en M. Pol
Verantwoordelijk Portefeuillehouder: De heer T. Herrema

Doel bespreking:

Doel van de bespreking is, na een mondelinge toelichting, met de raad in gesprek te gaan over de voorgenomen opzet, inrichting en taakstelling en werkwijze van de Floriade BV aan de hand van de aandeelhoudersinstructie, de oprichtingsstukken en de samenvatting van het concept businessplan. Ook willen wij de samenwerkingsovereenkomst en de splitsing van de business case in twee separate projectbegrotingen met u delen.

Samengevat hebben wij de volgende vragen, waar we met de raadsleden over in gesprek willen:
- Wat is uw mening over de opdracht die de gemeente aan de Floriade BV geeft en de wijze waarop de gemeente als aandeelhouder wordt geïnformeerd, zoals verwoord in de aandeelhoudersinstructie?
- Wat is uw mening over de voorgestelde rollen, taken en verantwoordelijkheden van de Floriade BV en de verhoudingen tussen gemeente en Floriade BV, zoals we die gaan verankeren in de samenwerkingsovereenkomst met bijbehorende verdeelde en geactualiseerde businesscase?
- Is de wijze en frequentie (2x per jaar) waarop de raadsleden worden betrokken en geïnformeerd door het college over de Floriade BV afdoende? Welke onderwerpen vragen daarbij specifieke aandacht?

Voorzitter: De heer W. Boutkan
Griffie: Mevrouw L. Baan
Notulist: nee (besluitenlijst)

Aanwezig:
Raadsleden/fractieassistenten: de dames E.T.M. Müller-Klijn (VVD), W.A.T. van der Heijden (GroenLinks), K.G. van Rijn (PvdA) en de heren J. van der Kroef (CDA) A.J.A. van Dijk (PVV), R.J. Dekker (AP/OPA), A.M.P. Benard (ChristenUnie), E. S. Prins (SP).

College: De heer T. Herrema
De heer M. Pol (vanaf 20.30 uur)

Ambtenaren: De heer W. Lieste (DSO)

Overig: De heer M. van Lente (Twynstra Gudde)

Inspreker: n.v.t.

Conclusie voorzitter:

Opnieuw agenderen

Raad van Almere

Toezeggingen:
Wethouder Herrema heeft op verzoek van mevrouw van Rijn (PvdA) de volgende toezegging gedaan:
Het college zal een raadsbrief sturen met de beantwoording van de gestelde technische vragen, zodat bij de volgende bespreking de politieke vragen resteren.

Aantekeningen:
- Wethouder Herrema geeft bij aanvang van de vergadering aan dat vragen m.b.t. de financiën (business case) en aandeelhouderschap Floriade B.V. vanwege de gekozen rolverdeling door wethouder Pol zullen worden beantwoord. Wethouder Pol kan echter vanwege de agenda vanavond mogelijk niet bij deze bespreking aanschuiven.
- Wethouder Pol is vanaf 20.30 uur aanwezig.
- Mevrouw van Rijn (PvdA) kondigt aan een agendavoorstel te zullen indienen om de woningbouwplannen van Haddock die onlangs door hen aan diverse aanwezige raadsleden zijn gepresenteerd, en de relatie die deze hebben met de showcase ‘growing green cities’, apart te bespreken.
- De eerste termijn is niet volledig afgerond. De heer Prins (SP) krijgt in de vervolgbespreking de gelegenheid zijn reactie af te maken.

Besluitenlijst per activiteit

Politieke Markt d.d. 23 juni 2016

Besluitenlijst nr. 5	Aantal bezoekers bij aanvang: 7

Raadsvoorstel: Voorjaarsnota 2016 (RV-38)
Indiener: De heren H. van Zuijlen en O.S. Kasto
Verantwoordelijk Portefeuillehouder: De M. Pol

Voorgesteld Raadsbesluit:

1. de Technische Voorjaarsnota 2016 vast te stellen, omvattende de actualisatie van het lopende begrotingsjaar (2016) en de actualisatie van het meerjarenperspectief 2017-2020;
2. een bedrag van € 633.000 te onttrekken aan de saldireserve voor het dekken van het tekort voor 2016;
3. de bijbehorende begrotingswijzigingen, nr. 9 en de kapitaalmutatie, nr. 2, vast te stellen. aandacht?

Voorzitter: Mevrouw C.J. Kuipers
Griffie: Mevrouw M. Drenthen
Notulist: nee (besluitenlijst)

Aanwezig:
Raadsleden/fractieassistenten: de dames W.A.T. van der Heijden (GroenLinks) tot 19.30 uur, M. Joziasse (VVD), L. Höhle (PvdA) en de heren N.P. van Duijn (Leefbaar Almere) tot 19.30 uur, A. van Dijk (SP), J. Otter (ChristenUnie), J.M. de Jong (D66), R. Dubbelman (PVV), B. Malotaux (CDA), J.G. de Leeuw (AP/OPA).

College: de heer R.H.M. Peeters tot 20.00 uur en de heer M. Pol vanaf 19.30 uur.

Ambtenaren: de heer R. van Noorlo (SBC)

Overig:--

Inspreker: n.v.t.

Conclusie voorzitter:

Opnieuw agenderen, i.v.m. aangekondigde moties

Toezeggingen:
--

Aantekeningen:
--

Raad van Almere

Besluitenlijst per activiteit

Politieke Markt d.d. 23 juni 2016

Besluitenlijst nr. 6	Aantal bezoekers bij aanvang: 4

Gesprek met de accountant (vervolg): Concept Accountantsverslag 2015

Verantwoordelijk Portefeuillehouder: De M. Pol

Doel bespreking:
Onderdeel van de programmarekening is het accountantsverslag met betrekking tot de controle van de jaarrekening, die vergezeld gaat van een collegereactie hierop. De accountant zal een korte toelichting geven op het verslag, waarna de raad hem en/of het college politieke vragen kan stellen.

Voorzitter: Mevrouw H.I. van Garderen
Griffie: Mevrouw B.J. Elgersma
Notulist: nee (besluitenlijst)

Aanwezig:
Raadsleden/fractieassistenten: de heren C. Jansen (PVV), H. Buyatui (PvdA), R.J.H. Claessens (CDA) en W.R. Hengstman (VVD)

College: de heer M. Pol

Ambtenaren: de heer H.J. Bodewitz (SBC)

Overig: de heren R.A. van Vught en M.E. Dubbelman (accountants)

Inspreker: --

Conclusie voorzitter:

Voldoende besproken

Toezeggingen:

--

Aantekeningen:
De accountant geeft aan dat het mogelijk is de jaarrekening vast te stellen onder voorbehoud van het definitieve verslag van de accountant. De portefeuillehouder stelt voor met het presidium in overleg te gaan hoe het besluitvormingsproces verder vorm te geven en wat de consequenties zijn. En de raad hierover te informeren.

Raad van Almere

Besluitenlijst per activiteit
Politieke Markt d.d. 23 juni 2016

Besluitenlijst nr. 7	Aantal bezoekers bij aanvang: 2
Besluitrijp geachte voorstellen: Vaststellen besluitenlijsten en notulen Politieke Markt 16 juni 2016	
Doel bespreking: Onderdeel van de programmarekening is het accountantsverslag met betrekking tot de controle van de jaarrekening, die vergezeld gaat van een collegereactie hierop. De accountant zal een korte toelichting geven op het verslag, waarna de raad hem en/of het college politieke vragen kan stellen.	
Voorzitter: Mevrouw H.I. van Garderen Griffie: Mevrouw J. van Roeden-Hoekstra Notulist: nee (besluitenlijst)	
Aanwezig: Raadsleden/fractieassistenten: de heren W.R. Hengstman (VVD), C.A. Jansen (PVV) en H. Buyatui (PvdA)	
Conclusie voorzitter: De besluitenlijsten van de Politieke Markt 16 juni 2016 conform vast te stellen: - Besluitenlijsten Carrousel Politieke Markt 16 juni 2016 - Raadsbesluitenlijst plenaire deel Politieke Markt 16 juni 2016 - Notulen plenaire deel Politieke Markt 16 juni 2016	
Aantekeningen: --	

Raad van Almere

Besluitenlijst per activiteit

Politieke Markt d.d. 23 juni 2016

Besluitenlijst nr. 8	Aantal bezoekers bij aanvang: 9

Raadsvoorstel: Agenda Toerisme en Recreatie 2016-2022 (RV-32)
Indiener: De dames C. Bouw en K. Derks
Verantwoordelijk Portefeuillehouder: De heer F. Huis

Voorgesteld Raadsbesluit:

1. Kennis te nemen van de Agenda Toerisme en Recreatie 2016-2022.
2. In te stemmen met de volgende uitgangspunten:
   - Vier focusgebieden aan te wijzen zijnde Stadscentrum (inclusief rondje Weerwater), Kustzone Poort, Boswachterij Almeerderhout/de Kemphaan en Oostvaardersplassen;
   - Vijf specifieke (verder) te versterken thema's aan te wijzen: shoppen, architectuur, waterrecreatie, (nieuwe) natuurbeleving en evenementen;
   - Instellen van een klein en slagvaardig team voor de uitvoering van bovengenoemde werkzaamheden.
3. De uitvoering van deze agenda pas te starten nadat de financiële besluitvorming hierover heeft plaatsgevonden bij de programmabegroting 2017.

Voorzitter: De heer R.C. van de Kamp
Griffie: De heer R.J. Ritsema
Notulist: nee (besluitenlijst)

Aanwezig:
Raadsleden/fractieassistenten: de dames A.J. Raijer (PVV), H.I. van Garderen (VVD), Z. Bouljhaf (GroenLinks) en de heren R.J.H. Claessens (CDA), M. Bakker (Leefbaar Almere), H. Buyatui (PvdA), G.M. Vegersteen (D66).

College: de heer F. Huis

Ambtenaren: de heer B. Nijst (DSD)

Overig:

Inspreker: -

Conclusie voorzitter:

Besluitvorming raad

Toezeggingen:
-

Aantekeningen:
- De portefeuillehouder verontschuldigt zich voor het feit dat het voorliggende document langer op zich

heeft laten wachten dan toegezegd

- De portefeuillehouder geeft aan dat het uitvoeringsorgaan uit circa 4 fte zal bestaan: klein en multidisciplinair. Bij de programmabegroting volgt het voorstel met onderbouwing
- De portefeuillehouder geeft aan dat er een totaal overzicht komt met onderbouwing voor het uitvoeringsorgaan bij de voorjaarsnota 2017, het zal niet verspreid worden over de begroting
- De VVD heeft na afloop van de bespreking bij de griffie aangegeven dat zij een amendement gaan indienen.

Besluitenlijst gemeenteraad Almere d.d. 23 juni 2016

Aanwezig zijn:

Voorzitter van de raad: De heer F.M. Weerwind

Griffier: De heer J.D. Pruim

Leden van de raad: Mevrouw R.J. Aukes (PVV), de heer M. Bakker (Leefbaar Almere), mevrouw M.E. van Bemmel (D66), de heer M. van Blitterswijk (Fractie van Blitterswijk) mevrouw R. Bosch-Nijeboer (ChristenUnie), de heer W. Boutkan (PVV), de heer O.S.J. Buitelaar (PVV), de heer H. Buyatui (PvdA), mevrouw J.M. Degenhardt-Bochem (Leefbaar Almere), mevrouw J.M. DeSumma-Kreelekamp (SP), de heer A. van Dijk (SP), de heer A.J.A. van Dijk (PVV), de heer R. Dubbelman (PVV), De heer N.P. van Duijn (Leefbaar Almere), de heer R.A. Eekhuis (Fractie Eekhuis), mevrouw H.I. van Garderen (VVD), mevrouw W.A.T. van der Heijden (GroenLinks), de heer W.R. Hengstman (VVD), mevrouw I. van Hooff (VVD), de heer K. Iskender (PvdA), de heer C.A. Jansen (PVV), de heer J.M. de Jong (D66), mevrouw M. Joziasse (VVD), de heer R.C. van de Kamp (D66), de heer M. de Kat (Leefbaar Almere), mevrouw J. Kips (GroenLinks), de heer J. van der Kroef (CDA), mevrouw C.J. Kuipers (D66), de heer J.G. de Leeuw (AP/ OPA), de heer J. Lems (D66), de heer B. Malotaux (CDA), de heer W.F. Mulckhuijse (SP), mevrouw E.T.M. Müller – Klijn (VVD), mevrouw A.J. Raijer (PVV), Mevrouw K.G. van Rijn (PvdA), de heer J.A. Soetekouw (PvdA), de heer G.M. Vegersteen (D66), mevrouw J.D. Zerfowski (PVV)

Afwezig: de heer J.B. van der Pauw (PvdA)

Leden van het college: de heren M. Pol, F. Huis, R. Peters, T. Herrema, mevrouw F.T. de Jonge

---

Voorstel van orde
Voorgesteld wordt om aan de agenda toe te voegen Interpellatie PVV: Veiligheidssituatie in de Kruidenwijk (RG-129).

De raad stemt hiermee in.

Interpellatie
Interpellatie PVV: Veiligheidssituatie in de Kruidenwijk (RG-129)
De interpellatie vindt plaats tussen de heer A.J.A. van Dijk (PVV) en de heer F.M. Weerwind (portefeuillehouder).

Debat
Debat tussen de fractie van de VVD en de portefeuillehouder naar aanleiding van het raadsvoorstel Almere, stad zonder afval (RV-29). Namens de VVD voert mevrouw M. Joziasse het woord, de heer F. Huis namens het college.

Mevrouw M.E. van Bemmel (D66) stelt voor beide voorstellen terug te stellen in handen van de indieners, aangezien ze vaststelt dat het moment van besluitvorming over de invoering van diftar voor haar het overgebleven verschil is tussen haar initiatiefvoorstel en het voorstel van het college. Het college krijgt daarmee de gelegenheid terug te komen met een aangepast voorstel waarin het initiatiefvoorstel van D66 is verwerkt.

Wethouder F. Huis heeft op verzoek van mevrouw M.E. van Bemmel van de fractie D66 de volgende toezegging gedaan:
De portefeuillehouder komt terug met een aangepast voorstel, met daarin verwerkt het gewenste moment van evaluatie medio 2017, wat voldoende ruimte biedt voor invoering van diftar per 1 januari 2018. Diftar wordt nu als maatregel uitgewerkt zodat het direct ingevoerd kan worden als de raad daartoe besluit.

Deadline beantwoording toezegging: Snel na het aankomend reces.

Bekrachtiging geheimhouding
Op grond van artikel 25 lid 3 van de Gemeentewet, de door het college opgelegde geheimhouding aan de bijlage "Logboek" als bijlage bij het raadsvoorstel: Administratieve onteigeningsprocedure Onderliggend Wegennet (Camping Waterhout-Floriade), te bekrachtigen.

Stemverklaring: PvdA

Het voorstel is met algemene stemmen aanvaard en de geheimhouding is bekrachtigd.

Voorbereidingsmemo

Aan: Raad
Van: Presidium
Datum: 30 juni 2016

AGENDAPUNT
Agendaverzoek college: Versterking van de samenwerking in de Metropoolregio Amsterdam (RG-121)

DOEL VAN DE ACTIVITEIT

POLITIEKE CONTEXT
Informeren en consulteren
Het college wil de gemeenteraad informeren over de voornemens tot versterking van de samenwerking van de MRA en de conceptreactie van het college op deze voornemens. Ook adresseert het college vier gerichte vragen in de richting van de raad (onderstaande vragen zijn in het agendaverzoek verder uitgewerkt):

1. Wat is uw opvatting over de beweging in de MRA om de samenwerking te versterken?
2. Kunt u zich vinden in de concept collegereactie op de stukken van de bestuurlijke regiegroep?
3. Heeft u ideeën en suggesties voor aanvullingen op deze concept collegereactie?
4. Hoe ziet u de toekomstige betrokkenheid van uw raad bij de regionale samenwerking?

Besluitvormingsproces
Het informeren en consulteren van de raad door het college is onderdeel van een consultatieronde door de MRA. Uit de stukken maakt het presidium op dat een definitieve versie van het convenant na de zomer aan de deelnemers wordt voorgelegd. Op basis van stukken is voor het presidium niet duidelijk welke rol de raad krijgt in het beoordelen van de definitieve versie van het convenant. Wel neemt het presidium kennis van het feit dat de voorgestelde inwonerbijdrage (waardoor Almere circa € 171.000,- meer zal afdragen aan de MRA) bij de komende begroting aan de raad wordt voorgelegd voor instemming.

Conceptconvenant
Het presidium stelt vast dat het conceptconvenant op een aantal punten nog tekstuele onvolkomenheden bevat (waaronder diverse onjuiste verwijzingen). Het presidium gaat er van uit dat deze omissies, die voor verwarring kunnen zorgen bij het lezen, in de definitieve versie zijn weggenomen.

Bezinning rol raad
In het agendaverzoek is de vraag opgenomen hoe de raad aankijkt tegen de toekomstige betrokkenheid bij *de* regionale samenwerking. Die vraag is te complex naar het oordeel van het presidium om snel eenduidig te kunnen beantwoorden. Regionalisering als trend in het openbaar bestuur wordt inmiddels als een gegeven beschouwd. De rol van gemeenteraden bij regionale bestuurlijke samenwerking is verre van duidelijk, behoudens het zo gewenste draagvlak principe. De democratische legitimering via de gemeenteraden bij die samenwerkingen is hiermee een complex vraagstuk. Niet alleen binnen de MRA. Het presidium zal daarom de vraag naar de betrokkenheid van de raad, na het zomerreces, in meer brede zin te agenderen in de raad.

BEHANDELING EN UITKOMST ACTIVITEIT

- Toelichting door de portefeuillehouder op de voorstellen, de concept collegereactie en het vervolgproces
- Mening over het voorliggende voorstel en vragen, inclusief politieke vragen
- Reactie op weergegeven meningen door de portefeuillehouder
- Conclusie voorzitter

Raad van Almere

AANWEZIGHEID PORTEFEUILLEHOUDER GEWENST?
- Ja

Bijlage(n):
- Agendaverzoek college: Versterking van de samenwerking in de Metropoolregio Amsterdam (RG-121)
- Bijlage 1: Uitdagingen voor de regionale samenwerking in de Metropoolregio Amsterdam (zie RIS 30 juni)
- Bijlage 2: Conceptconvenant Metropoolregio Amsterdam (zie RIS 30 juni)
- Bijlage 3: Conceptbegroting Metropoolregio Amsterdam (zie RIS 30 juni)
- Actie-agenda 2016-2020: Ruimte voor economische vernieuwing (zie RIS 30 juni)
- Conceptcollegereactie aan de voorzitter van de bestuurlijke regiegroep versterken samenwerking Metropoolregio Amsterdam (zie RIS 30 juni)
- Brief aan de colleges van B&W en GS van de samenwerkende gemeenten, provincies en de vervoerregio i.o. in de Metropoolregio Amsterdam (zie RIS 30 juni)

Achterliggende stukken:
- Ruimtelijk-economische Actie-Agenda 2016-2020, Metropoolregio Amsterdam (zie RIS 11 februari 2016)
- Doorbouwen op het fundament', Metropoolregio Amsterdam, februari 2014 (http://www.metropoolregioamsterdam.nl/file1077.pdf?name=)
- 'Ontwikkelingsbeeld Noordvleugel 2040', Metropoolregio Amsterdam, november 2007 (http://www.metropoolregioamsterdam.nl/file66.pdf?name=ontwikkelingsbeeldnoordvleugel2040.pdf)

Verzoek tot agenderen activiteit voor de Politieke Markt
d.d. 30 juni 2016

RG−121/ 2016

Indiener voorstel: College, portefeuillehouder de heer F.M. Weerwind

Onderwerp: Versterking van de samenwerking in de Metropoolregio Amsterdam

Aanleiding:
Op 11 februari 2016 is de actie−agenda MRA op basis van een agendaverzoek aan de orde geweest in de politieke markt. Hierbij is ook aangegeven dat er voorstellen worden voorbereid m.b.t. de governance en de financiën van de MRA, die direct samenhangen met de Actieagenda MRA. Via dit agendaverzoek worden deze voorstellen aan u gepresenteerd.

Toelichting:
In de Metropoolregio Amsterdam (MRA) werken op dit moment 32 gemeenten, twee provincies en de stadsregio samen aan ruimtelijke ontwikkeling, wonen, economie en verkeer en vervoer. Op 18 februari 2016 is de MRA Agenda gepresenteerd op het MRA congres in Haarlem. Deze integrale actieagenda is voor de aankomende vier jaar de inhoudelijke basis van onze samenwerking. Er is aanleiding om de samenwerking op metropoolniveau bestendiger te organiseren en de samenwerking tussen deelregio's te verbeteren, zodat alle deelnemers goed betrokken worden en kunnen bijdragen aan de regionale opgaven. De uitvoering van de ambitieuze MRA Agenda en de werkplannen vraagt om een degelijke organisatie en financiering. Goede betrokkenheid van raden en staten is essentieel voor de versterkte samenwerking.

In de huidige opzet wordt op verschillende schalen gewerkt aan ruimtelijk economische opgaven. In de deelregio's zoals: Gooi & Vechtstreek, Amstelland−Meerlanden, Zuid−Kennemerland, IJmond, Zaanstreek−Waterland, Almere−Lelystad. Door de Stadsregio, de provincies én op de schaal van de Metropoolregio Amsterdam. Niet altijd meer zijn de deelregio's het passende niveau voor de opgaven. Vaak en zeker op de gebieden ruimte, economie en mobiliteit is de Metropoolregio een meer passend niveau van samenwerking. Conform de Wet afschaffing Wgr+ is de stadsregio voornemens zich per 1 januari 2017 te concentreren op verkeer en vervoer taken. Het samenwerkingsverband voert dan geen taken meer uit voor economie en wonen. De inzet en financiering van de stadsregio, vanuit de inwonerbijdrage en BDU, was de afgelopen jaren een belangrijke bijdrage aan de informele MRA samenwerking. Om de samenwerking op de verschillende beleidsterreinen in de metropool te bestendigen moeten wij het mede daarom gezamenlijk anders gaan organiseren.

Proces
Het afgelopen half jaar hebben burgemeesters, wethouders, gedeputeerden en commissarissen van de koning in gesprekken verkend op welke wijze de samenwerking in de Metropoolregio versterkt kan worden. Daarna is onder begeleiding van een bestuurlijke regiegroep met vertegenwoordigers van gemeenten en provincies gewerkt aan een concept voorstel voor de toekomstige regionale samenwerking. Tussentijds is dit besproken met een klankbordgroep van gemeenten.

Hierbij wordt het conceptvoorstel voorgelegd aan de deelnemers van de huidige MRA samenwerking om te inventariseren hoe zij aankijken tegen de voornemens om de MRA samenwerking te versterken en daar aan deel te nemen. Het concept−voorstel wordt, mede op advies van de regiegroep, hierbij voorgelegd aan uw raad.

Gemeente Almere

Conceptvoorstel op hoofdlijnen

Het conceptvoorstel laat zich op hoofdlijnen als volgt omschrijven:

- De MRA Agenda is het inhoudelijke kader voor de samenwerking. Om deze agenda uit te voeren is versterking van de governance en financiering nodig;

- Essentieel onderdeel voor versterking van de governance is een voorstel voor het versterken van de positie van raden en staten.
- Over de manier waarop de 32 gemeenten, 2 provincies en de vervoerregio i.o. samenwerken maken de deelnemers bestuurlijk afspraken in een convenant;
- Het convenant is geen contract, maar evenmin vrijblijvend. De ondertekenaars verbinden zich aan het samenwerken in de MRA;
- De portefeuillehoudersoverleggen op het niveau van de Metropool: de platforms voor economie, ruimte en bereikbaarheid (PRES, PRO, PBM) blijven de inhoudelijke pijlers onder de samenwerking.
- Eén woningmarktregio op de schaal van de MRA is het uitgangspunt.
- Er wordt een voorstel uitgewerkt voor de oprichting van een klein ondersteunend bureau dat gebruik maakt van de rechtspersoonlijkheid van de gemeente Amsterdam en in Amsterdam gehuisvest wordt.
- Ter bekostiging van de regionale activiteiten uit de werkplannen van de platforms en de gezamenlijke activiteiten, zoals bijeenkomsten, onderzoeken en de ambtelijke ondersteuning wordt een bijdrage aan de deelnemende gemeenten van €1,50 per inwoner gevraagd.

Concept–collegereactie en impact op Almere
De regiegroep heeft om een eerste reactie van de colleges gevraagd voor 1 juni. Om aan dit verzoek tegemoet te komen, is deze verzonden in de vorm van een concept collegereactie onder voorbehoud van de consultatie van uw raad. Na deze consultatie zal het college een definitieve reactie opstellen en verzenden waarin de uitkomsten van de voorliggende consultatie zijn verwerkt.

De versterking van de samenwerking leidt tot meer kansen voor Almere. Samenwerking in de MRA is voor Almere van groot belang. Niet alleen zijn wij de tweede stad van de regio, ook bevinden wij ons op een centraal punt in de plannen rondom zaken als woningmarkt en economische ontwikkeling. Veel plannen op deze terreinen kunnen niet zonder nauwe banden met de partners in de MRA gemaakt worden. In het verleden zijn door samenwerking grote projecten binnengehaald. De belangen van Almere hangen nauw samen met de belangen van de MRA. In het verleden zijn er vele succesvolle projecten gerealiseerd en resultaten geboekt dankzij regionale samenwerking. Een aantal voorbeelden hiervan zijn:

- OV SAAL
- RRAAM
- SAA
- Jaarlijkse monitor van bedrijventerreinen en kantoren in Almere en MRA m.b.t. planaanbod en herstructurering
- Onderzoek naar behoefteraming en herstructureringsopgave in Almere en MRA
- Opstellen en uitvoeren van internationale vastgoedstrategie MRA
- Opstellen en uitvoeren van Toeristisch Actieplan MRA
- Opstartfinanciering programma Big Data Value Center
- Gezamenlijke financiering publiek–private–samenwerking ROC's (w.o. ROC Flevoland) voor MRA–aanvraag Regionaal Investeringsfonds van ministerie van OCW.
- Deelname aan buitenlands toeristen–programma Amsterdam Bezoeken, Holland Zien door Almere City Marketing
- Europa–strategie voor verkrijgen van Europese subsidies (zoals EFRO).
- Buitenlandse acquisitie van bedrijven gevestigd in Almere (w.o. CSmart) met Amsterdaminbusiness en Amsterdam Airport Area Internationale handelsmissies voor bedrijven en instellingen uit Almere met Amsterdam Trade
- Dienstverlening aan expats in Almere via Expatcenter in Amsterdam
- Ontwikkelen innovatieplatforms Big Data Value Center en Gezondheid en Welzijn Innovatiecentrum Almere met Amsterdam Economic Board

De samenwerking binnen de MRA wordt versterkt door de voorstellen. Principiële veranderingen ten opzichte van de huidige situatie zijn er echter niet; zo blijven bijvoorbeeld de bestuurlijke platforms (portefeuillehoudersoverleggen) in de lead. Een aantal wijzigingen zijn het benoemen waard:

- Het college verwacht dat door het bestendigen van de samenwerking via een convenant, er zich meer kansen voor gaan doen.
- Almere verzekert zich van een plek in de besturing van de MRA via een zetel in de
- regiegroep en in verschillende platforms. Dit kan absoluut worden gezien als een versterking van onze positie in de MRA.
- Met het convenant en de zetel in een bestuurlijke regiegroep wordt de positie van Almere ook formeel geregeld.
- De positie van raden en staten wordt versterkt, en dat vraagt ook iets van het samenspel tussen college en de raad.
- Er komt een inwonerbijdrage van €1,50 die voor Almere nieuw is.*

* De inwonerbijdrage zorgt dat er voor Almere een bedrag van circa € 295.000,– begroot is.
De huidige bijdragen aan de MRA zijn momenteel circa €124.000,– . Dit betekent dat Almere circa € 171.000,– meer zal moeten gaan betalen ten opzichte van de huidige situatie. Hiermee bestendigen wij de samenwerking in de MRA en ontstaat er ook meer evenredigheid. Zoals hierboven omschreven staat, zijn de opbrengsten en kansen vele malen groter dan de kosten. De inwonerbijdrage wordt via de programmabegroting aan u ter besluitvorming voorgelegd.

De concept collegereactie gaat in op de volgende punten:

1) Samenwerking via een convenant
2) Samenstelling toekomstige regiegroep
3) Evaluatiemoment op resultaat en financiering
4) Concept begroting
5) Samenspel tussen bureau MRA, platforms, en regiegroep– en deelnemers!

Wij verwijzen u hiervoor naar de bijlage voor de inhoudelijke toelichting.

Actie–agenda MRA
Op 11 februari 2016 is de actie–agenda MRA agenda op basis van een agendaverzoek aan de orde geweest in de politieke markt. Aangegeven is dat de actie–agenda MRA ter vaststelling aan de raad zou worden voorgelegd. Nu blijkt dat het niet opportuun is om de actie–agenda MRA ter vaststelling aan de raad te brengen. De definitieve actieagenda wordt aan u ter kennis gebracht, waarin ook de uitkomsten van het MRA–congres aan de orde komen.

Almere is op diverse wijzen bij acties betrokken die de komende vier tot tien jaar worden uitgevoerd om hierop in te spelen.
Ten eerste zijn er acties waarvoor Almere met een andere partner het trekkerschap heeft:

- De MRA–gemeenten onderzoeken bestaande jaren ‘70– en ‘80– wijken op behoeften en mogelijkheden vanuit de zorgvraag en vergrijzing (trekkerschap met Purmerend);
- Knooppuntontwikkeling met als prioriteit de spoorcorridors Zaan en Schiphol–Amsterdam–Almere–Lelystad (SAAL) waar hoogfrequent rijden wordt ingevoerd (trekkerschap met o.a. Noord–Holland);
- Samenwerken met kennisinstituten en benutten van manifestaties, zoals de Floriade 2022, om innovaties voor waterbestendigheid en voedselvoorziening in de regio te stimuleren en start–ups aan te trekken die zich op dit onderwerp richten (met Amsterdam);
- De MRA onderzoekt de mogelijkheid om samen met de regio Utrecht een regionaal fonds voor het innovatieve MBK op te richten (lopende actie met trekkerschap van wethouder Pol)
- Een MRA–brede grondstoffenatlas opstellen, met grondstoffenanalyse (trekkerschap met o.a. Flevoland).

Ook zijn er acties waarbij de betrokkenheid zodanig is om de Almeerse belangen op het vlak van bijvoorbeeld de doorgroei van Almere, Floriade, centrum/knooppuntontwikkeling te dienen.
Voorbeelden van dergelijke acties zijn:

- Alle MRA–gemeenten maken afspraken over afstemming en programmering woningbouw;
- Een verkenning uitvoeren naar de metropolitane potentie van het Markermeer–IJmeer voor de

doelstellingen van de MRA;
- Onderzoeken welke nieuwe infrastructuurinvesteringen prioriteit hebben na 2025, zoals uitbreiding metronet, de IJmeerverbinding, A1, N23 en voltooiing van een 2e ring rond Amsterdam;
- De samenwerking in het sociale domein verkennen, gericht op de onderkant van de Arbeidsmarkt, verwarde mensen in de stad en gezondheidsverschillen;
- Verbeteren van de bestuurlijke en ambtelijke samenwerking in de MRA.

Doel bespreking:
1) De raad te informeren over de conceptvoorstellen omtrent de versterking van samenwerking van de MRA; dit in de context van de actie–agenda MRA
2) De raad te informeren over de concept collegereactie op voorstellen omtrent de versterking van samenwerking van de MRA;
3) De raad te consulteren op de concept–stukken van de bestuurlijke regiegroep.

Vragen aan de raad:
1) Wat is uw opvatting over de beweging in de MRA om de samenwerking te versterken? Specifiek is aan u de vraag te reageren op de volgende artikelen uit het concept convenant:
    - Artikel 3 Doel, prioritering en reikwijdte van de samenwerking
    - Artikel 7 De betrokkenheid van colleges, raden en staten
    - Artikel 10 Financiering, begroting, jaarverslag en jaarrekening
2) Kunt u zich vinden in de concept collegereactie op de stukken van de bestuurlijke regiegroep?
3) Heeft u ideeën en suggesties voor aanvullingen op deze concept collegereactie?
4) Hoe ziet u (in het licht van artikel 7 van het concept convenant) de toekomstige betrokkenheid van uw raad bij de regionale samenwerking?

Voorgestelde wijze van bespreking:

1) Een korte presentatie van de voorstellen tot versterking van de samenwerking in de MRA (mogelijk door een lid regiegroep, nader te bepalen); in de context van de actie–agenda MRA
2) Toelichting door de portefeuillehouder(s) op de concept collegereactie aan de regiegroep en het vervolgproces;
3) Ruimte voor antwoorden op het agendaverzoek en de voorliggende voorstellen m.b.t. de versterking van de samenwerking;
4) Ruimte voor andere opmerkingen van de raadsleden;

Beschrijf wanneer de bespreking naar uw mening succesvol is verlopen:

1) Wanneer de raad voldoende geïnformeerd is over de actuele stand van zaken m.b.t. de samenwerking in de MRA;
2) Wanneer er input vanuit de raadsfracties is om een aanvullende reactie aan de regiegroep te versturen;
3) Wanneer er duidelijkheid is over de opvatting van de raadsfracties omtrent het nauwer betrekken van raden en staten bij de MRA en de toekomstige betrokkenheid bij de regionale samenwerking

NB. Aan de informatieverstrekking en de informatie-uitwisseling worden geen besluitvormende of bindende uitspraken ontleend.

Bijlage 3

Concept begroting Metropoolregio Amsterdam

Ter bekostiging van de MRA Agenda, regionale activiteiten uit de werkplannen van de platforms en gezamenlijke activiteiten, zoals bijeenkomsten, onderzoeken en ambtelijke ondersteuning wordt een bijdrage aan de deelnemende gemeenten van €1,50 per inwoner gevraagd. De provincies wordt gevraagd hetzelfde te betalen als de grootste stad in hun gebied.
De provincie Noord-Holland en de gemeente Amsterdam zijn voornemens om hun aanvullende bijdrage voor de Economie samenwerking (PRES) te continueren.
De uitvoering van de werkplannen voor bereikbaarheid worden betaald uit de BDU budgetten van de provincies en de vervoerregio.
Een vergelijking van de huidige situatie met de toekomstige situatie is beschikbaar op de schaal van de deelregio's.

Concept begroting 2017

Lasten	**totaal**
MRA Bureau	€ 1.533.600
Uitvoering MRA Economie - Werkplan PRES	€ 4.950.000
Uitvoering MRA Ruimte - Werkplan PRO	€ 1.000.000
Uitvoering MRA Bereikbaarheid - Werkplan PBM	€ 0
Naar reserves	€ 457.604
totale lasten	**€ 7.941.204**

Inkomsten	
Gemeenten: €1.50 per inwoner	€ 3.551.714
Prov. Noord-Holland: gelijke bijdrage Amsterdam	€ 1.216.406
Prov. Flevoland: gelijke bijdrage Almere	€ 294.020
Gemeente Amsterdam: extra bijdrage PRES	€ 1.439.532
Provincie Noord-Holland: extra bijdrage PRES	€ 1.439.532
totale inkomsten	**€ 7.941.204**

METROPOOLREGIO AMSTERDAM

ACTIE - AGENDA 2016 - 2020

Ruimte voor economische vernieuwing

Actie-agenda 2016-2020 Metropoolregio Amsterdam

Een internationaal concurrerende regio, dat wil Metropoolregio Amsterdam (MRA) zijn. Met compacte steden, een voor recreanten aantrekkelijk landschap en een perfect functionerend infrastructureel netwerk dat de woonkernen met elkaar, het landschap en de rest van de wereld verbindt. Om dat te bereiken zijn op de korte termijn acties nodig. Acties die de bestaande kwaliteiten beter benutten en uitnodigen tot experiment en innovatie. Met dit doel hebben de overheden in de MRA een agenda gemaakt met tientallen acties op ruimtelijk en economisch gebied voor de komende vier jaar.

Economisch succes staat of valt met mensen. Hoe meer mensen in de regio willen wonen en werken, hoe beter het gaat. In de MRA wonen anno 2016 2.4 miljoen mensen. Er staan 1.1 miljoen woningen, er zijn 1.5 miljoen banen en er hebben zich 230.000 bedrijven gevestigd. Toeristen zijn jaarlijks goed voor 14.1 miljoen hotelovernachtingen. Het aantal mensen dat zich in de regio wil vestigen en het aantal bedrijven dat hier naartoe trekt, stijgt nog steeds. Daarvoor is een aantal goede redenen.
Met Schiphol heeft de MRA het op drie na grootste Europese vliegveld binnen de grenzen. In de komende jaren zal het vliegveld bij Lelystad de internationale bereikbaarheid verder vergroten.
De haven floreert. De grootste omzet komt van fossiele brandstoffen, maar het Havenbedrijf is ook de motor achter het streven naar een circulaire, duurzame economie waarvoor de Westas (Havenbedrijf Amsterdam, Schiphol en Greenport Aalsmeer) het belangrijkste proefgebied is. De digitale connectiviteit is uitstekend. Dit geldt met name voor de internetknoop op het Science Park in Amsterdam, waar niet voor niets vele internationale bedrijven zich vestigen.
De historische steden als Haarlem of Edam en trekpleisters zoals de Zaanse Schans, het Muiderslot en het strand trekken miljoenen toeristen.
Amsterdam is daarnaast een magneet voor jonge, internationaal georiënteerde, hoger opgeleide mensen die de basis van de economie vormen.
Alle 32 gemeenten bij elkaar bieden een grote verscheidenheid aan woonmilieus.

Veranderingen

Economisch succes nu betekent niet dat de toekomst er gegarandeerd zonnig uitziet. De wereldeconomie verandert steeds sneller en die veranderingen zijn soms onvoorspelbaar. Klimaatbestendigheid en vooral waterveiligheid spelen een steeds belangrijker rol als vestigingsfactor voor bedrijven. De snelle ontwikkeling van vliegvelden zoals in Istanbul of Dubai kan de internationale mobiliteit op zijn kop zetten. Binnen de regio dreigt ruimtelijke tweedeling: door de grote vraag naar woningen in Amsterdam stijgen de koopprijzen daar zodanig dat bevolkingsgroepen die minder te besteden hebben – lager opgeleiden, studenten, ouderen – geen voet meer aan de grond krijgen. Wereldwijde en regionale veranderingen vragen om actie.

De toekomst

De MRA wil een internationale speler blijven. Sterker nog: de MRA wil in Europa tot de top 5 van stedelijke regio's horen. Daarvoor is een langetermijnvisie nodig, maar ook directe actie. De langetermijnvisie hebben de overheden in de MRA in 2007 vastgelegd in het Ontwikkelingsbeeld 2040. De MRA wil een internationaal concurrerende regio zijn met compacte steden in een voor recreanten aantrekkelijk landschap en met een infrastructureel netwerk dat de kernen met elkaar, het landschap en de rest van de wereld verbindt. De regio zet in op de creatieve industrie, de maakindustrie en de circulaire economie, wil een omslag naar duurzame energiebronnen en koestert grote bedrijven als het Havenbedrijf Amsterdam. We zien de MRA nu en in de verre toekomst als één samenhangend stedelijk en ruimtelijk systeem waarbinnen mensen wonen, werken en recreëren.
Om die gewenste toekomst te bereiken zijn op de korte termijn acties nodig. De MRA wil flexibeler en wendbaarder zijn om snel en daadkrachtig in te kunnen spelen op internationale veranderingen. We willen bestaande kwaliteiten beter benutten, we willen uitnodigen tot experiment en innovatie.
De actieagenda van de MRA bevat tientallen acties op ruimtelijk en economisch gebied voor de komende vier jaar, met een doorkijk naar de komende tien jaar. Voor elke actie hebben zich gemeenten, provincies of organisaties aangemeld om hiermee aan de slag te gaan; deze rapporteren over de voortgang in één van de bestuurlijke platforms van de MRA. De acties zijn gerangschikt onder zeven ontwikkelrichtingen, waarvan de titels aangeven waar de komende jaren de belangrijkste inspanningen moeten worden geleverd.

Zeven ontwikkelrichtingen

1. Ruimte geven aan wonen en werken

Van 2016 tot 2040 worden er 250.000 woningen bijgebouwd in de MRA. Dat gebeurt vooral binnenstedelijk, door verdichting en door transformatie en herstructurering van overbodige kantoren, bedrijventerreinen en een glastuinbouwgebied. Woningbouw gebeurt vooral bij bestaande knooppunten van het openbaar vervoer, met name langs de lijnen voor hoogfrequent spoor. Er zijn drie uitleglocaties: bij Almere, bij Amsterdam (IJburg2) en in de Haarlemmermeer. De partners in de MRA stemmen hun woningbouwplannen op elkaar af, zodat ook in de toekomst alle benodigde woonmilieus in de regio beschikbaar zijn. In het Noordzeekanaalgebied wordt gewerkt aan een slimmere en duurzame zeehaven die inspeelt op mondiale veranderingen. Spreiding van toerisme wordt gestimuleerd waarbij toeristische trekpleisters als Amsterdam Beach, het Muiderslot en de Beemster verder worden ontwikkeld. Voor het huisvesten van toeristen komt er een regionale accommodatiestrategie. Speciale aandacht verdient de relatie tussen woningbouw en de luchthaven. De MRA doet samen met Schiphol een voorstel aan het Rijk om zowel het vliegen als de woningbouw meer ruimte te bieden.

'De MRA wil flexibeler en wendbaarder zijn om snel en daadkrachtig in te kunnen spelen op internationale veranderingen'

2. Slimmer en innovatiever werken

De MRA wil startende ondernemers, kenniswerkers en studenten aantrekken door campusvorming, het bieden van geschikte huisvesting en door optimaal werkende internetknopen en datacenters. Daarnaast willen de overheden in de MRA de aansluiting van het onderwijs op de arbeidsmarkt sterk verbeteren. Dit wil men doen door te investeren in primair en voortgezet onderwijs en afspraken te maken met het bedrijfsleven en onderwijsinstellingen om het aantal werkleerplekken uit te breiden, bijvoorbeeld via het Techniekpact. Er komt ook een makelaar die verbindingen gaat leggen tussen kennisclusters en het bedrijfsleven.

3. De leefkwaliteit verbeteren

De belangrijkste reden dat mensen kiezen voor de MRA als plek om te wonen en te werken is dat het er prettig leven is. Dat moet ook in de toekomst zo blijven. Een slimme en innovatieve metropool heeft een bruisend cultureel leven nodig en aantrekkelijke landschappen die een breed scala aan recreatiemogelijkheden en natuurbeleving bieden. Wat cultuur betreft richten we ons op afstemming en versterking van het cultuuraanbod, onder meer door nieuwe culturele functies voor leegstaande monumenten te vinden. Voor het landschap maken we een actieprogramma dat richting geeft aan recreatie, waterbeheer, voedsel- en energieproductie en biodiversiteit. Financiering van het beheer is een belangrijk aandachtspunt hierin. We ontwikkelen goede routenetwerken voor wandelen, fietsen en varen die de steden met de buitengebieden verbinden. Door lokale en regionale fietsroutes te verknopen ontstaat één metropolitaan fietsnetwerk.

4. Transitie naar een schone economie

De MRA wil minder afhankelijk zijn van externe energiebronnen en wil zich ontwikkelen tot internationale grondstoffenhub. We hebben vier prioriteiten: circulaire en biobased economie, verduurzamen van de gebouwde omgeving, uitbreiden en verknopen van warmte- en koudenetten en verder ontwikkelen en opschalen van smart grids. Acties die daarbij horen zijn het opstellen van een grondstoffenatlas, het gebruik van braakliggende terreinen voor de verbouw van biobased gewassen of voor de tijdelijke opslag van sloopafval (dat elders hergebruikt kan worden) en het beschikbaar stellen van locaties voor wind- en zonne-energie.

5. Beter verbinden

De MRA wil de agglomeratievoordelen beter benutten, het gevoel van nabijheid tussen de verschillende woon-, werkkernen vergroten, het reizen binnen, van en naar de MRA vergemakkelijken en het landschap beter ontsluiten. Een verdere uitrol van het hoogwaardige ov-netwerk is hiervoor noodzakelijk. De MRA zet samen met het Rijk in op het verbeteren van de stedelijke bereikbaarheid, onder meer door onderzoek te doen naar een tweede ringweg om Amsterdam, onderzoek naar uitbreiding van het Amsterdamse metronet en de IJmeerverbinding tussen Amsterdam en Almere. We pakken knooppunt Schiphol Plaza aan, stellen een regioregisseur aan die afspraken maakt met wegbeheerders, vervoerders en organisatoren van evenementen en maken een Smart Mobility-agenda met aandacht voor open data, zelfrijdende voertuigen en elektrisch rijden.

metropoolregio AMSTERDAM

actiekaart

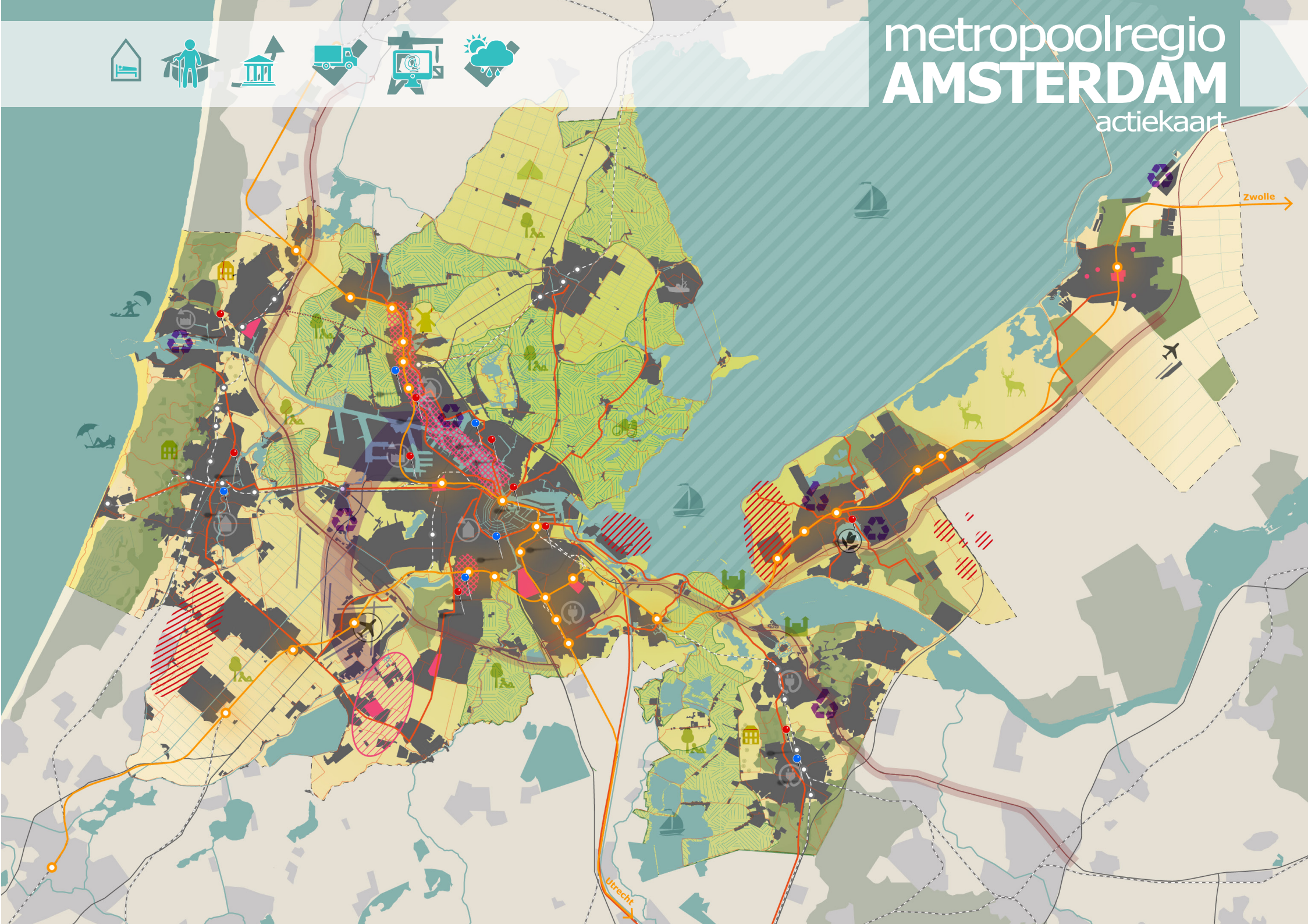

6. Klimaatbestendig maken

De MRA moet klimaatbestendig zijn om een aantrekkelijke en veilige plek te blijven voor bewoners en bedrijven. We willen een flexibel en betrouwbaar watersysteem. De MRA verbetert daarom de bescherming van vitale en kwetsbare infrastructuur tegen overstromingen en wateroverlast en verbetert de crisisbeheersing. We wijzen regionaal waterbergingslocaties aan. Groen speelt een belangrijke rol bij het lokaal opvangen van water. In steden is meer ruimte voor groen vooral op daken te vinden. De MRA benut manifestaties zoals de Floriade 2022 om innovaties voor waterbestendigheid te stimuleren en start-ups aan te trekken die hiermee bezig zijn.

'Wereldwijde en regionale veranderingen vragen om actie'

7. De MRA wendbaarder maken

De wereld verandert steeds sneller, de MRA moet daarop inspelen. Dit vereist flexibiliteit bij de woningbouw en de aanpak van grote infrastructurele projecten. Flexibelere bestemmingsplannen zorgen ervoor dat bedrijventerreinen en kantoorpanden sneller kunnen worden getransformeerd. Diversificatie van de economie maakt de regio minder kwetsbaar. Nieuwe bedrijven hebben vaak een voorkeur voor andere locaties dan gevestigde ondernemingen. Ook die locaties moeten we aan kunnen bieden. De MRA wil ruimte bieden aan experimenteren, improviseren en innoveren en kijkt daarvoor ook kritisch naar de eigen organisatie: we organiseren de samenwerking binnen de MRA zo efficiënt mogelijk.

De MRA in 2020

De wereld is in 2020 niet meer dezelfde als nu. De wereldeconomie verandert steeds sneller en niet alle veranderingen zijn te voorspellen; sommige wel. Nu alle 35 overheden gezamenlijk hun schouders gaan zetten onder deze actieagenda, zal de metropoolregio in 2020 ruimtelijk verbeterd en economisch sterker zijn. Een te verwachten resultaat van de acties is dat de economische pijlers onder de MRA zijn verstevigd en meer toekomstbestendig zijn. Start-ups en (inter) nationale bedrijven hebben zich gevestigd in de metropoolregio, waarmee de werkgelegenheid sterk is toegenomen. Om de medewerkers voor deze nieuwe bedrijvigheid te huisvesten, is er een aanzienlijke hoeveelheid woningen en voorzieningen – scholen, detailhandel, wegen, groen – bijgekomen. Maar, ook bewoners van de MRA die een andere woning nodig hebben vanwege ziekte, ouderdom of gezinsuitbreiding hebben deze kunnen vinden. De kennis van medewerkers in de metropoolregio sluit aan op de vraag van bedrijven doordat hierin is geïnvesteerd via onder meer praktijkgericht technisch onderwijs. Niet alleen voor starters op de arbeidsmarkt, maar ook voor al werkende generaties. Het aantal nieuwe bewoners en kenniswerkers, maar ook het aantal bezoekers aan de MRA is flink toegenomen. Doordat hierop is geanticipeerd door beter ov, spreiding van evenementen, accommodaties en een verbeterde bereikbaarheid van het landschap, is er nog altijd een goede balans tussen wonen, werken en recreëren. De MRA is in 2020 een duurzamere metropool, waar de transitie naar een schone economie in volle gang is. Die transitie leidt tot innovaties en nieuwe bedrijvigheid. Bovendien is de MRA zeer goed bereikbaar en klimaatbestendig. Kortom, een zeer belangrijke regio voor Nederland; een internationaal concurrerende metropool.

Meer informatie is te vinden via: mraagenda.nl, mracongres.nl en metropoolregioamsterdam.nl

Uitgave van Metropoolregio Amsterdam, februari 2016

De metropoolregio Amsterdam

Metropoolregio Amsterdam (MRA) is een groot en heel gevarieerd gebied. Het omvat het Noordzeestrand en de duinen bij Zandvoort, Bloemendaal en IJmuiden, het polderlandschap van de Haarlemmermeer, de Zaanstreek, Waterland en de Flevopolders, het IJmeer, de Utrechtse Heuvelrug en tal van historische steden en groeikernen. De regio beschikt over twee luchthavens, een zeehaven, het financiële centrum van Nederland de Zuidas, de bloemenveiling van Aalsmeer, clusters van creatieve bedrijven en Media Valley in de Gooi- en Vechtstreek. Deze diversiteit is de kracht van het gebied. De MRA is de sterkste economische regio van Nederland en een sterke speler op het internationale vlak.
In de MRA werken 32 gemeenten, de provincies Noord-Holland en Flevoland en de stadsregio op vrijwillige basis samen, omdat ze zien dat ze een gemeenschappelijk belang hebben. Een sterke regio betekent welvaart en welzijn voor de bewoners, of ze nu in Amsterdam, Purmerend of Bussum wonen. Daarom werken de overheden in de MRA samen aan het verbeteren van de internationale concurrentiepositie.

Bijlage 2

CONCEPT
Convenant Metropoolregio Amsterdam

Ten behoeve van de consultatieronde van de overheden in de Metropoolregio Amsterdam is deze concept convenanttekst bij de brief met het voorstel toegevoegd om inzicht te geven in de beoogde spelregels om de samenwerking in de MRA te versterken en transparant en bestendig te organiseren. De opbrengst van de consultatieronde wordt gebruikt om te komen tot een definitieve versie van het convenant. Dat wordt na de zomer voorgelegd aan de deelnemers.

Toelichting
Hier een samenvatting van de belangrijkste "technische" elementen uit het convenant.

- Dit convenant bevat spelregels over de werkwijze van de samenwerkende deelnemers. Er is geen sprake van de oprichting van een gemeenschappelijke regeling, al dan niet in de vorm van een openbaar lichaam, of een vereniging of stichting. Dit convenant bevat dan ook geen bij recht afdwingbare bepalingen. Het doorkruist ook niet de bevoegdheden van de deelnemers. De uitvoering van de gemaakte afspraken geschiedt door of in opdracht van de deelnemers, op basis van door henzelf genomen besluiten.
- In dit convenant staan ook afspraken die die al staande praktijk zijn.
- Naast het convenant dienen over een aantal zaken nog nadere afspraken te worden gemaakt door de betrokkenen om de samenwerking bestendig te organiseren. Het convenant benoemt in ieder geval de volgende thema's:
    - de werkwijze en samenstelling van de platforms
    - de ambtelijke ondersteuning in het MRA bureau
    - het financieel beheer
    - de archivering

  Het is mogelijk dat in deelregio's tussen deelnemers of door deelnemers met volksvertegenwoordigers aanvullende werkafspraken gemaakt worden.
- Een kwartiermaker is aangesteld om een voorstel uit te werken om de ambtelijke samenwerking te versterken en een deel van de ambtelijke ondersteuning te organiseren in een gezamenlijk MRA bureau. Deze concept convenanttekst bevat al enkele spelregels voor het instellen van een dergelijk bureau. De regiegroep stelt voor om het bureau bij de Gemeente Amsterdam onder te brengen.

Bestuurders, bestuursadviseurs en juristen van diverse deelnemers zijn geraadpleegd bij de totstandkoming van deze concept versie van het convenant.

CONCEPT
Convenant Metropoolregio Amsterdam

Concept versie 2.3 – 15 april 2016

Dit convenant wordt aangegaan tussen de colleges van Burgemeester en Wethouders van de gemeenten die nu deelnemen aan de samenwerking in de metropoolregio Amsterdam, de colleges van de Gedeputeerde Staten van de provincie Noord-Holland en de provincie Flevoland en het Dagelijks Bestuur van de vervoerregio Amsterdam, te weten:

	Organisatie	**Onderdeel van de deelregio**
1.	Provincie Noord-Holland,	
2.	Provincie Flevoland,	
3.	het openbaar lichaam Vervoerregio Amsterdam,	
4.	Gemeente Almere,	Almere-Lelystad
5.	Gemeente Lelystad,	Almere-Lelystad
6.	Gemeente Aalsmeer,	Amstelland-Meerlanden
7.	Gemeente Amstelveen,	Amstelland-Meerlanden
8.	Gemeente Diemen,	Amstelland-Meerlanden
9.	Gemeente Haarlemmermeer,	Amstelland-Meerlanden
10.	Gemeente Ouder-Amstel,	Amstelland-Meerlanden
11.	Gemeente Uithoorn,	Amstelland-Meerlanden
12.	Gemeente Amsterdam,	Amsterdam
13.	Gemeente Blaricum,	Gooi & Vechtstreek
14.	Gemeente Gooise Meren,	Gooi & Vechtstreek
15.	Gemeente Hilversum,	Gooi & Vechtstreek
16.	Gemeente Huizen,	Gooi & Vechtstreek
17.	Gemeente Laren,	Gooi & Vechtstreek
18.	Gemeente Weesp,	Gooi & Vechtstreek
19.	Gemeente Wijdemeren,	Gooi & Vechtstreek
20.	Gemeente Beemster,	Zaanstreek-Waterland
21.	Gemeente Edam-Volendam,	Zaanstreek-Waterland
22.	Gemeente Landsmeer,	Zaanstreek-Waterland
23.	Gemeente Oostzaan,	Zaanstreek-Waterland
24.	Gemeente Purmerend,	Zaanstreek-Waterland
25.	Gemeente Waterland,	Zaanstreek-Waterland
26.	Gemeente Wormerland,	Zaanstreek-Waterland
27.	Gemeente Zaanstad,	Zaanstreek-Waterland
28.	Gemeente Beverwijk,	Zuid-Kennemerland & IJmond
29.	Gemeente Bloemendaal,	Zuid-Kennemerland & IJmond
30.	Gemeente Haarlem,	Zuid-Kennemerland & IJmond
31.	Gemeente Haarlemmerliede-Spaarnwoude,	Zuid-Kennemerland & IJmond
32.	Gemeente Heemskerk,	Zuid-Kennemerland & IJmond
33.	Gemeente Heemstede,	Zuid-Kennemerland & IJmond
34.	Gemeente Velsen,	Zuid-Kennemerland & IJmond
35.	Gemeente Zandvoort,	Zuid-Kennemerland & IJmond

Overwegende dat

A. de Metropoolregio Amsterdam de motor is van economische groei en innovatie in Nederland alsmede een internationaal knooppunt van productie, handel, toerisme, onderzoek, kennis & informatie en daarmee van ontmoeting en transacties van mensen ;
B. de Metropoolregio Amsterdam continue economisch moet kunnen vernieuwen. Dat is nodig om het welvaarts- en welzijnsniveau van de mensen die hier wonen en werken te kunnen borgen. Dit betekent voldoende nieuwe woningen, ruimte om te kunnen ondernemen, experimenteren met nieuwe economische sectoren, innoveren, verbeteren van de leefkwaliteit, versnellen van de transitie naar een schonere economie, verbeteren van de regionale bereikbaarheid en klimaatbestendig zijn. Bovenal moet de MRA snel kunnen inspelen op veranderingen;
C. door regionale samenwerking in de Metropoolregio Amsterdam toekomstbestendig te versterken het mogelijk is om gezamenlijk de uitdagingen van de toekomst aan te gaan;
D. de Metropoolregio Amsterdam het gemeenschappelijke platform is voor afstemming tussen de colleges van de overheden over de bestaande bestuurlijke grenzen heen;
E. de deelnemers aan de Metropoolregio Amsterdam het van belang vinden om:
    a. de regionale samenwerking te intensiveren;
    b. zich slagvaardig te organiseren; en
    c. zich nationaal en internationaal te profileren;
F. door de bestuurlijke werkafspraken in dit convenant wordt samenwerking in de Metropoolregio Amsterdam wendbaar, integraal, transparant en voorspelbaar georganiseerd;
G. daardoor ook volksvertegenwoordigers beter geïnformeerd zijn over de regionale activiteiten van de samenwerkende colleges en inbreng kunnen leveren ten behoeve van de democratische legitimiteit.
H. financiële jaarstukken tijdig worden voorgelegd aan de deelnemers c.q. vertegenwoordigende organen.

De deelnemers voortbouwend op de al opgebouwde werkwijze in de Metropoolregio Amsterdam het volgende convenant zijn overeengekomen:

Artikel 1 Begripsomschrijvingen

a. Metropoolregio Amsterdam (MRA): het samenwerkingsverband van de deelnemers die deelnemen aan dit convenant.
b. Deelnemers: de colleges van de gemeenten en provincies en het dagelijks bestuur van de vervoerregio die deelnemen aan dit convenant.
c. College: de colleges van burgemeesters en wethouders en de colleges van gedeputeerde staten.
d. Vertegenwoordigende organen: de gemeenteraden van de gemeenten, de Provinciale Staten van de provincie en het Algemeen Bestuur van de Vervoerregio.
e. Portefeuillehouders: vertegenwoordigers van de deelnemers.
f. Vervoerregio: de Vervoerregio Amsterdam.
g. Deelregio: een cluster van een aantal gemeenten uit de Metropoolregio die samenwerken ten behoeve van de onderlinge afstemming, voorbereiding van de samenwerking met andere deelregio's en de uitvoering van regionale activiteiten. De volgende zes deelregio's vormen het uitgangspunt:
    1. Zaanstreek-Waterland
    2. Zuid-Kennemerland & IJmond
    3. Amstelland-Meerlanden
    4. Almere-Lelystad
    5. Gooi & Vechtstreek
    6. Amsterdam

h. Platform: een overleg van portefeuillehouders over een beleidsterrein.
i. Agendacommissie: een commissie van portefeuillehouders belast met de dagelijkse coördinatie van de samenwerking van de MRA.
j. Regiegroep: een overleg van vertegenwoordigers van de deelnemers voor de monitoring van de samenwerking in de MRA.
k. Bureau: de ambtelijke ondersteuning van de MRA georganiseerd in bureau Metropoolregio Amsterdam.
l. Convenant: de onderhavige bestuursovereenkomst.

Artikel 2 Samenwerkingsgebied

2.1. Het samenwerkingsgebied van de MRA omvat het grondgebied van de deelnemende gemeenten en bepaalt daarmee ook het gebied van de provincies en de vervoerregio dat tot het samenwerkingsgebied behoort.
2.2. In geval van een gemeentelijke of provinciale herindeling die in hoofdzaak ligt binnen het oorspronkelijke samenwerkingsgebied van de MRA, zal de betreffende rechtsopvolger in beginsel ook deelnemer zijn aan de MRA.

Artikel 3 Doel, prioritering en reikwijdte van de samenwerking

3.1. De doelstelling van de MRA is het versterken van een toekomstbestendige economische ontwikkeling en hoogwaardige leefkwaliteit van de MRA.
3.2. De samenwerking van de MRA heeft betrekking op de beleidsterreinen economie, ruimtelijke ontwikkeling & wonen, verkeer & vervoer en het sociaal domein (in oprichting).
3.3. De samenwerking richt zich op agendavorming en afstemming in de meest ruime zin tussen de colleges van de deelnemers.
3.4. In de samenwerking staat gelijkwaardigheid en respect voor elkaars rollen en belangen voorop. Dit convenant laat de publiekrechtelijke positie en bevoegdheden van de bestuursorganen van de deelnemers onverlet, maar deelnemers spannen zich in voor een goede onderlinge afstemming als zij een besluit gaan nemen dat een relatie heeft met de regionaal afgesproken doelstellingen (zie artikel 3.8).
3.5. De concretisering van doelstellingen krijgt waar nodig vorm in regionale programma's en projecten die uitgevoerd worden door wisselende coalities van deelnemers en derden. De feitelijke uitvoeringswerkzaamheden gebeuren door of in opdracht van deelnemers, op basis van door henzelf genomen besluiten over een programma of project.
3.6. Ter realisering van de doelstellingen van deze overeenkomst kan vanuit de MRA samenwerking worden gezocht met derden.
3.7. De inhoudelijke kaders voor de regionale activiteiten en de ontwikkeling van de MRA staan in een strategische agenda die wordt door de deelnemers, en de werkplannen die de platforms jaarlijks vaststellen. Voor de periode van 2016 tot 2020 is dat de MRA Agenda.
3.8. De deelnemers stellen tenminste eenmaal per vier jaar prioriteiten voor de middellange termijn van vier tot zes jaar door de strategische agenda te actualiseren of door een nieuwe agenda op te stellen.

Artikel 4 De regiegroep

4.1 De regiegroep bestaat uit de volgende vertegenwoordigers uit de colleges:
- De gemeente Amsterdam levert met de burgemeester de voorzitter van de regiegroep;

- De deelregio's Zaanstreek-Waterland, Zuid-Kennemerland & IJmond, Amstelland-Meerlanden, Gooi & Vechtstreek wijzen elk drie vertegenwoordigers uit drie verschillende gemeenten aan;
- De deelregio Almere-Lelystad wijst twee vertegenwoordigers aan, uit elk van de gemeenten één;
- De gemeente Amsterdam wijst naast de voorzitter een tweede vertegenwoordiger aan;
- De provincies Flevoland en Noord-Holland wijzen elk twee vertegenwoordigers aan;
- De Vervoerregio wijst één vertegenwoordiger aan uit het dagelijks bestuur.

4.2 Bij het aanwijzen van de vertegenwoordigers voor de regiegroep bevorderen de deelnemers dat:
- de politieke representativiteit in de regiegroep ongeveer overeenkomt met de politieke verhoudingen in het samenwerkingsgebied;
- de regiegroep een gemengde samenstelling kent van wethouders, burgemeesters, gedeputeerden en commissarissen van de koning;
- in de regiegroep portefeuillehouders van de verschillende platforms en de agendacommissie zijn vertegenwoordigd;
- voor iedere vertegenwoordiger wordt een plaatsvervanger aangewezen.

4.3 De burgemeester van de gemeente Amsterdam als voorzitter van de regiegroep wijst een vice-voorzitter aan.

4.4 De regiegroep
- behartigt het regionale belang;
- monitort de voortgang en evalueert de samenwerking;
- draagt zorg voor het draagvlak voor de regionale activiteiten van de MRA bij alle deelnemers;
- draagt zorgt voor de afstemming met de deelnemers die zij vertegenwoordigen;
- kan besluiten het aantal platforms te verminderen of uit te breiden;
- kan een voorstel doen tot wijziging van het convenant;
- doet jaarlijks een voorstel voor de financiële bijdrage van de deelnemers, mede op basis van de werkplannen van de platform.

4.5. De regiegroep vergadert tenminste tweemaal per jaar.

4.6 De agendacommissie verzendt de voorstellen waarover in de vergadering van de regiegroep zal worden beraadslaagd tenminste vier weken voor de vergadering, behoudens in spoedeisende gevallen, zodat een brede consultatie van de deelnemers mogelijk is.

Artikel 5 De agendacommissie

5.1 De agendacommissie bestaat uit de volgende leden:
Elk platform wijst uit haar midden twee vertegenwoordigers aan voor de agendacommissie die deel uitmaken van de regiegroep.

5.2 De agendacommissie wijst uit haar midden een voorzitter en vice-voorzitter aan waarvan tenminste één van beiden door de deelnemers is aangewezen als vertegenwoordiger in de regiegroep.

5.3. De agendacommissie:
- is verantwoordelijk voor de dagelijkse coördinatie van de MRA;
- heeft tot taak om de samenhang van de activiteiten van de MRA en tussen de verschillende platforms te coördineren;
- signaleert ontwikkelingen die voor de MRA van strategisch belang zijn;
- bewaakt de samenhang tussen de platforms en de betrokkenheid van de deelnemers;

- stelt nadere instructies vast met betrekking tot het Bureau en jaarlijks het werkplan van het Bureau.

5.4. De agendacommissie wordt bijgestaan door de secretaris van het Bureau.

5.5 De agendacommissie vergadert zo vaak als de leden dat nodig achten maar minstens voorafgaand aan een vergadering van de regiegroep.

Artikel 6 De platforms van portefeuillehouders

6.1 Het convenant kent bij aanvang vier platforms van portefeuillehouders voor de thema's ruimtelijke ontwikkeling & wonen, economie, verkeer & vervoer en sociaal domein (i.o.).

6.2 De regiegroep kan op voorstel van de agendacommissie besluiten het aantal platforms te verminderen of uit te breiden.

6.3 De portefeuillehouders maken afspraken over de samenstelling, de werkwijze, de betrokkenheid van alle deelnemers en het financieel beheer van de budgetten van het platform en leggen deze vast in een nadere instructie.

6.4 Elk platform wijst uit zijn midden een voorzitter en vice-voorzitter aan van het platform.

6.5 Een platform van portefeuillehouders draagt zorgt voor:
- de coördinatie van de uitvoering van de regionale activiteiten uit het eigen werkplan en de inzet van de daarbij horende budgetten;
- de afstemming met en terugkoppeling naar alle deelnemers;
- de afstemming en samenwerking met andere platforms en derden;
- stelt jaarlijks een meerjarenagenda, een werkplan, een jaarverslag en een overzicht van budgetten op en legt dit via de agendacommissie aan de regiegroep voor om vrij te geven voor consultatie van de deelnemers.

6.6 Elk platform wijst uit haar midden twee vertegenwoordigers aan voor de agendacommissie die reeds deel uitmaken van de regiegroep.

Artikel 7 De betrokkenheid van colleges, raden en staten

7.1. Voor de samenwerking in de Metropoolregio is het uitgangspunt dat de samenwerking democratisch gelegitimeerd plaatsvindt: zodra de regionale afspraken wezenlijke gevolgen hebben voor de bevoegdheden van de afzonderlijke deelnemers of de vertegenwoordigende organen, dient besluitvorming over deze afspraken in deze gremia plaats te vinden.

7.2. Bij regionale afspraken in het kader van dit convenant worden de deelnemers en hun vertegenwoordigende organen steeds geconsulteerd op de wijze omschreven in het derde lid. Tot deze afspraken worden in ieder geval gerekend:
a. de strategische agenda, bedoeld in artikel 3.8;
b. het werkplan, bedoeld in artikel 6.4;
c. het overzicht van de budgetten, een jaarverslag en een verantwoording over het voorafgaande jaar, overeenkomstig het bepaalde in artikel 6.4;
d. het treffen, wijzigen of opheffen van het convenant.

7.3. De concepten van regionale afspraken worden tenminste acht weken voordat in de regiegroep, agendacommissie of platform daarover beraadslaging is, aangeboden aan de deelnemers en hun vertegenwoordigende organen om ze tijdig te consulteren. Zij kunnen bij de agendacommissie hun wensen en opvattingen omtrent het voorstel indienen. De agendacommissie zendt deze reacties naar de regiegroep en de betrokken platforms, waarbij de agendacommissie een advies over de reacties kan toevoegen.

7.5. De agendacommissie kan bepalen, mede op verzoek van een platform of de regiegroep, dat naast de in artikel 7.2 genoemde afspraken, ook voor andere afspraken de consultatieprocedure wordt gevolgd;

7.6. De vertegenwoordigers van deelnemers betrokken bij de uitvoering van dit convenant leggen desgewenst aan het eigen college en het vertegenwoordigend orgaan verantwoording af over de door hen in de regio gemaakte afspraken. Zij geven daartoe op verzoek van het college of het vertegenwoordigend orgaan alle informatie die zij nodig achten voor de uitoefening van hun taak;

7.7. Alle vergaderstukken van de bestuurlijke overleggen Metropoolregio Amsterdam zijn openbaar en te vinden op de website van het bureau Metropoolregio Amsterdam. Het Bureau zorgt voor tijdige beschikbaarheid van alle relevante regionale documenten voor de deelnemers. Waar nodig en mogelijk ondersteunt het Bureau de deelnemers bij het formuleren van voorstellen ter consultatie van of besluitvorming bij de deelnemers.

Artikel 8 Het MRA congres

8.1. Deelnemers organiseren tenminste één maal per twee jaar een MRA congres, waarvoor in ieder geval alle raads- en statenleden, leden van de colleges van B&W en Gedeputeerde Staten en het bestuur van de Vervoerregio worden uitgenodigd.

8.2. Deelnemers komen overeen dat het MRA congres de volgende doelstellingen heeft:
a. het verbinden van deelnemers van de MRA;
b. het binden aan de opgaven van de MRA;
c. het aanscherpen van de strategische agenda.

8.3. Deelnemers komen overeen dat het MRA congres de genodigden in staat moet stellen tot een betekenisvolle uitwisseling van ideeën en opvattingen over de regionale opgaven en samenwerking.

Artikel 9 Het bureau

9.1. Er is een bureau ter ondersteuning van de samenwerking in de MRA. Het bureau is gevestigd in Amsterdam.

9.2. De gemeente Amsterdam verschaft het bureau de werkruimte en uitrusting die nodig zijn voor een goede uitoefening van deze functie. De personeelskosten, werkruimte en uitrusting worden betaald uit de jaarlijkse bijdragen van de deelnemers.

9.3. De gemeente Amsterdam vervult de rol van werkgever. De secretaris en medewerkers worden gedetacheerd naar gemeente Amsterdam door de deelnemers. Personeel dat van buiten aangetrokken is komt in dienst bij de gemeente Amsterdam.

9.4. De secretarissen van de deelnemers wijzen uit hun midden voor een termijn van vier jaar drie leden van een werkgeverscommissie voor het bureau aan. Deze werkgeverscommissie heeft de verantwoordelijkheid en taak om << PM – nog nader uit te werken >> en wordt ondersteund door personeelszaken van de gemeente Amsterdam.

9.5. Het bureau wordt geleid door een secretaris.

9.6. Het bureau hanteert is klein doch slagvaardig en stelt de kwaliteit van de inhoudelijke samenwerking voorop. De regiegroep stelt jaarlijks het werkplan van het bureau vast.

9.7. Het bureau draagt zorg voor de voorbereiding van de bestuurlijke overleggen, een borging van de integraliteit tussen de verschillende platforms, de communicatie, het regionale congres en staat de regiegroep en de agendacommissie en de platforms ter zijde.

9.8. Het bureau bereidt de jaarstukken zoals genoemd in artikel 10.3 voor.

9.9. Het bureau draagt op basis van een communicatieplan onder meer zorg voor tijdige, volledige en actuele publicatie van alle relevante bestuurlijke documenten omtrent de MRA op de website van de MRA. Hieronder worden in ieder geval verstaan:
- dit convenant;
- de prioriteiten van de MRA zoals bedoeld in artikel 3.8;
- het werkplan zoals bedoeld in artikel 6.4;
- de voortgang van de naar het oordeel van het bureau meest relevante programma's en projecten zoals genoemd in het werkplan zoals genoemd in artikel 6.4;
- de agenda en daarbij behorende documenten ten behoeve van het MRA congres zoals bedoeld in artikel 8;
- de jaarstukken zoals bedoeld in artikel 10.3;
- een organogram van de MRA en de samenstelling van overleggen.

9.10. Het bureau draagt zorg voor de archiefbescheiden van het netwerk en maakt daarover nadere afspraken met de archivaris van de gemeente Amsterdam.

9.11. De agendacommissie stelt een nadere instructie vast met betrekking tot het bureau en het jaarlijkse werkplan van het bureau.

Artikel 10 Financiering, begroting, jaarverslag en jaarrekening

10.1. Iedere deelnemer levert jaarlijks een financiële basisbijdrage voor de financiering van de samenwerking. De regiegroep doet hier jaarlijks een voorstel toe op basis van een overzicht van benodigde budgetten, het jaarverslag en de verantwoording over het voorafgaande jaar. De regiegroep stelt de hoogte van de financiële bijdrage per deelnemer vast na consultatie van de deelnemers, waarna elke deelnemer dit kan verwerken als voorstel in de eigen begroting waarover de vertegenwoordigende organen besluiten. Voor het eerste jaar wordt een basisbijdrage voor gemeenten voorgesteld van € 1,50 per inwoner per gemeente. De provincies Noord-Holland en Flevoland dragen als basisbijdrage evenveel bij als de grootste gemeente uit hun provincie.

10.2. De bijdrage wordt gestort op de rekening van de organisatie die zijn rechtspersoonlijkheid verleent voor de samenwerking, de gemeente Amsterdam.

10.3. Deelnemers kunnen aanvullend op het gezamenlijk werkprogramma van de MRA ertoe besluiten om op vrijwillige basis andere regionale programma's en projecten te initiëren. Deze programma's of project vragen van de betrokken deelnemers dan om een aanvullende financiering en afspraken over het leveren van bestuurlijke en ambtelijke inzet.

10.4. De agendacommissie legt jaarlijks op basis van de voorstellen van de platforms een samengesteld overzicht van de benodigde budgetten, een jaarverslag en een verantwoording over het voorafgaande jaar voor aan de regiegroep om vrij te geven voor consultatie van de deelnemers.

10.5. De regiegroep zendt vóór 15 april van het jaar een overzicht van de benodigde budgetten, een jaarverslag en een verantwoording over het voorafgaande jaar ter consultatie van deelnemers.

10.6 Afspraken over het financieel beheer door de Gemeente Amsterdam zijn in een nadere instructie neergelegd.

Artikel 11 Overige bepalingen

11.1. Deelnemers conformeren zich aan deze overeenkomst en stimuleren zoveel mogelijk een constructieve inzet vanuit hun eigen organisatie aan de activiteiten.
11.2. Iedere deelnemer wijst een bestuurlijk en ambtelijk contactpersoon aan voor de MRA.

Artikel 12 Toetreding, wijziging en uitreding

12.1. Andere overheden kunnen deelnemen aan dit convenant onder de voorwaarde dat de deelnemers daar unaniem mee instemmen.
12.2. Wijziging van het convenant wordt na de consultatie van de deelnemers, schriftelijk overeengekomen en ondertekend door alle deelnemers.
12.3. Een deelnemer kan besluiten zijn deelname aan het convenant op te zeggen, uitsluitend aan het eind van een kalenderjaar. Een deelnemer die niet langer gebonden wil zijn aan het convenant maakt zijn besluit tenminste zes maanden voor het einde van het kalenderjaar schriftelijk bekend bij de regiegroep.
12.4. De deelnemer die zijn deelname aan het convenant opzegt, is voor het lopende jaar zijn volledige jaarlijkse bijdrage verschuldigd. De deelnemer is geen vergoeding aan de andere deelnemers verschuldigd wegens het opzeggen van het convenant.
12.5. Het convenant wordt ontbonden wanneer het aantal deelnemers bij dit convenant minder dan tien bedraagt of bij opzegging van de gemeente Amsterdam.

Artikel 13 Looptijd, evaluatie

13.1. Het convenant treedt in werking met ingang van 1 januari 2017 voor de duur van vijf jaar.
13.2. Deelnemers treden tijdig voor het aflopen van de looptijd van het convenant met elkaar in overleg over de mogelijkheid van het voortzetten van het convenant. Indien deelnemers dit nalaten, wordt het convenant stilzwijgend verlengd voor vijf jaar.
13.3. Deelnemers komen overeen dat minstens één keer per jaar de regiegroep beziet of op basis van nieuwe inzichten, (externe) ontwikkelingen dan wel op grond van de voortgang van de samenwerking het convenant wijziging behoeft.
13.4. De regiegroep evalueert de samenwerking op basis van het convenant na verloop van vier jaar na ondertekening of zoveel eerder als de regiegroep het noodzakelijk acht.

Artikel 14 Geschillen

14.1. Ingeval van geschillen over de uitvoering van het convenant treden de deelnemers met elkaar in overleg waarbij wordt geprobeerd het geschil in der minne te beslechten. De voorzitter of leden van de regiegroep kunnen hierbij een bemiddelende rol vervullen.

Artikel 15 Slotbepalingen

15.1. In alle gevallen waarin dit convenant niet voorziet, treden de deelnemers met elkaar in overleg.
15.2. Dit convenant respecteert bestaande samenwerkingsvormen van deelnemers en sluit nieuwe samenwerking met anderen of aansluiting bij bestaande samenwerkingsverbanden niet uit.
15.3. Dit convenant kan worden aangehaald als: 'convenant Metropoolregio Amsterdam.'

(handtekeningenpagina volgt)

[HANDTEKENINGBLOKKEN VAN ALLE DEELNEMERS INVULLEN]

METROPOOLREGIO AMSTERDAM

Postbus 202
1000 AE Amsterdam
Telefoon 14 020

Retouradres: Postbus 202, 1000 AE Amsterdam

Colleges van B&W en GS van de samenwerkende gemeenten, provincies en de vervoerregio i.o. in de Metropoolregio Amsterdam

Datum	19 april 2016
Ons kenmerk	
Uw kenmerk	
Behandeld door	Marjolein Stamsnijder (m.stamsnijder@amsterdam.nl en 06-83642366)
Kopie aan	
Bijlagen	Memo met uitdagingen voor de regionale samenwerking in de Metropoolregio Amsterdam, het concept convenant en concept begroting
Onderwerp	Concept-voorstel voor het versterken van de samenwerking in de Metropoolregio Amsterdam

Geacht college,

Met deze brief informeer ik u over de stand van zaken van de voorstellen voor de versterking van de samenwerking in de Metropool. De Metropoolregio Amsterdam is de belangrijkste economische regio van Nederland. Om die positie te versterken en te behouden is het noodzakelijk dat gemeenten en provincies samenwerken.

In de Metropoolregio Amsterdam (MRA) werken op dit moment 32 gemeenten, twee provincies en de stadsregio samen aan ruimtelijke ontwikkeling, wonen, economie en verkeer en vervoer. Op 18 februari 2016 is de MRA Agenda gepresenteerd op het MRA congres in Haarlem. Deze integrale actieagenda is voor de aankomende vier jaar de inhoudelijke basis van onze samenwerking.

Er is aanleiding om de samenwerking op metropoolniveau bestendiger te organiseren en de samenwerking tussen deelregio's te verbeteren, zodat alle deelnemers goed betrokken worden en kunnen bijdragen aan de regionale opgaven. De uitvoering van de ambitieuze MRA Agenda en de werkplannen vraagt om een degelijke organisatie en financiering. Goede betrokkenheid van raden en staten is essentieel voor de versterkte samenwerking.

In de huidige opzet wordt op verschillende schalen gewerkt aan ruimtelijk economische opgaven. In de deelregio's zoals: Gooi & Vechtstreek, Amstelland-Meerlanden, Zuid-Kennemerland, IJmond, Zaanstreek-Waterland en Almere-Lelystad. Door de Stadsregio, de provincies én op de schaal van de Metropoolregio Amsterdam. Niet altijd meer zijn de deelregio's het passende niveau voor de opgaven. Vaak en zeker op de gebieden ruimte, economie en mobiliteit is de Metropoolregio een meer passend niveau van samenwerking. Conform de Wet afschaffing Wgr+ is de stadsregio voornemens zich per 1 januari 2017 te concentreren op verkeer en vervoer taken. Het samenwerkingsverband voert dan geen taken meer uit voor economie en wonen. De inzet en financiering van de stadsregio, vanuit de inwonerbijdrage en BDU, was de afgelopen jaren een

belangrijke bijdrage aan de informele MRA samenwerking. Daarnaast is er een breed gedragen gevoel, dat de raden en staten onvoldoende inzicht en zeggenschap hebben bij de huidige werkwijze. Mede daarom moeten wij de samenwerking in de metropool anders gaan organiseren.

Het afgelopen half jaar hebben burgemeesters, wethouders, gedeputeerden en commissarissen van de koning in gesprekken verkend op welke wijze de samenwerking in de Metropoolregio versterkt kan worden. Daarna is onder begeleiding van een bestuurlijke regiegroep met vertegenwoordigers van gemeenten en provincies gewerkt aan een concept voorstel voor de toekomstige regionale samenwerking. Tussentijds is dit besproken met een klankbordgroep van gemeenten.

Hierbij wordt het concept-voorstel voorgelegd aan de deelnemers van de huidige MRA samenwerking, om te inventariseren hoe zij aankijken tegen de voornemens om de MRA samenwerking te versterken en daaraan deel te nemen. Een aantal technische punten uit het convenant wordt verder uitgewerkt.

Concept-voorstel op hoofdlijnen

- De MRA Agenda is het inhoudelijke kader voor de samenwerking. Om deze agenda uit te voeren is versterking van de governance en financiering nodig;
- Essentieel onderdeel voor versterking van de governance is een voorstel voor het versterken van de positie van raden en staten. Het beter informeren en betrekken van raden en staten bij regionale opgaven is cruciaal voor democratische legitimiteit en draagvlak voor regionale afspraken;
- Over de manier waarop de 32 gemeenten, 2 provincies en de vervoerregio i.o. samenwerken maken de deelnemers bestuurlijke afspraken in een convenant;
- Het convenant is geen contract, maar evenmin vrijblijvend. De ondertekenaars verbinden zich aan het samenwerken in de MRA;
- De portefeuillehoudersoverleggen op het niveau van de Metropool: de platforms voor economie, ruimte en bereikbaarheid (PRES, PRO, PBM) blijven de inhoudelijke pijlers onder de samenwerking. Er wordt onderzocht of het wenselijk is een platform sociaal op te richten. De MRA4 wordt vervangen door een agendacommissie en er wordt een bestuurlijke regiegroep ingesteld die functioneert als algemeen bestuur om gezamenlijk de samenwerking te monitoren;
- Eén woningmarktregio op de schaal van de MRA is het uitgangspunt. De woningmarktregio is het investeringsgebied voor de woningcorporaties, maar ook de schaal waarop tussen de deelregio's van de MRA de afstemming plaatsvindt voor de gehele bouwopgave van de MRA. De deelregio's blijven verantwoordelijk voor de investeringsafspraken met de corporaties, de woonruimteverdeling. De gemeenten in Noord-Holland blijven verantwoordelijk voor het opstellen van de Regionale Actieprogramma's Wonen (RAP's);
- Er wordt een voorstel uitgewerkt voor de oprichting van een klein ondersteunend bureau dat gebruik maakt van de rechtspersoonlijkheid van de gemeente Amsterdam en in Amsterdam gehuisvest wordt. Er is een ambtelijk kwartiermaker voor de oprichting van dit bureau aangesteld die aangestuurd wordt door de gemeentesecretarissen van Lelystad, Velsen en Ouder-Amstel en een directeur van de Provincie Noord-Holland;
- Ter bekostiging van de regionale activiteiten uit de werkplannen van de platforms en de gezamenlijke activiteiten, zoals bijeenkomsten, onderzoeken en ambtelijke ondersteuning wordt een bijdrage aan de deelnemende gemeenten van €1,50 per inwoner gevraagd. De

provincies wordt gevraagd hetzelfde te betalen als de grootste stad in hun gebied. De provincie Noord-Holland en de gemeente Amsterdam zijn voornemens om hun aanvullende bijdrage voor de Economie samenwerking te continueren. Daarmee ontstaat een werkbudget van zeven miljoen. Dat is vrijwel gelijk aan de huidige budgetten voor regionale samenwerking in de MRA. Wél ontstaat met een vaste bijdrage per inwoner meer evenwicht in de bijdragen. Daarmee ontstaat ook een basis voor gelijkwaardige invloed en zeggenschap, voor een breder en steviger draagvlak en voor meer eigenaarschap van de MRA samenwerking bij de deelnemers. De MRA is tot dusver een informeel samenwerkingsverband waarin pragmatische afspraken gemaakt worden over inzet van mensen en financiering, waarbij vaak op projectbasis de financiering en capaciteit werd geregeld. Juist omdat voor de toekomstige situatie gestreefd wordt naar meer structuur en transparantie via jaarbegrotingen is een één op één vergelijking met de huidige situatie niet eenduidig te maken. Dat inzicht is beschikbaar op de schaal van de deelregio's.

Gevraagd

Ik vraag u namens de begeleidende regiegroep:

1. om voor 1 juni uw reactie op de concept-voorstellen schriftelijk kenbaar te maken;
2. uw eigen volksvertegenwoordigers voor het zomerreces te informeren en te consulteren over dit voorstel en de ideeën en suggesties die zij naar voren brengen kenbaar te maken;
3. een reservering op te nemen in uw voorjaarsnota van € 1,50 per inwoner voor de financiering van de samenwerking vanaf 2017.

De bestuurders van de regiegroep; Burgemeesters Van der Laan, Bijl, Weerwind, Weterings en Commissaris van de Koning Verbeek zijn bereid om dit voorstel toe te lichten.

Planning

Na verwerking van de reacties ontvangen de colleges na de zomer de definitieve voorstellen voor de toekomstige samenwerking in de Metropoolregio Amsterdam.

Als bijlagen zijn een memo met uitdagingen voor de regionale samenwerking in de Metropoolregio Amsterdam, het concept convenant en een concept begroting op hoofdlijnen toegevoegd.

Namens de regiegroep hoop ik u op dit moment voldoende te hebben geïnformeerd,

Met vriendelijke groet,

E.E. van der Laan
Burgemeester van Amsterdam
Voorzitter van de bestuurlijke regiegroep versterken samenwerking Metropoolregio Amsterdam

Bijlagen:

De leden van de bestuurlijke regiegroep die de ontwikkeling van het concept-voorstel begeleiden:

- Eberhard van der Laan, burgemeester Amsterdam en voorzitter
- Don Bijl, burgemeester Purmerend
- Theo Weterings, burgemeester Haarlemmermeer
- Franc Weerwind, burgemeester Almere
- Eric van der Burg, wethouder RO gemeente Amsterdam
- Dennis Straat, DB lid economie stadsregio Amsterdam en vice-voorzitter PRES
- Derk Reneman, DB lid verkeer en vervoer stadsregio Amsterdam
- Lex Scholten, DB lid wonen stadsregio Amsterdam
- Johan Remkes, commissaris Provincie Noord-Holland
- Leen Verbeek, commissaris Provincie Flevoland
- Michiel Rijsberman, gedeputeerde Provincie Flevoland

1. Memo met uitdagingen voor de regionale samenwerking in de Metropoolregio Amsterdam
2. Concept convenant
3. Concept begroting

Rogier van Oudheusden
rvoudheusden@almere.nl
06-1476 8208

Stadhuisplein 1
Postbus 200
1300 AE Almere
Telefoon 14 036
Fax (036) 539 99 12

E-mail info@almere.nl
www.almere.nl

De heer E.E. van der Laan
Burgemeester van Amsterdam
Voorzitter van de bestuurlijke regiegroep versterken
samenwerking Metropoolregio Amsterdam

Datum
6 juni 2016

Uw brief van/kenmerk

Ons kenmerk

Bijlage(n)

Concept collegereactie op de stukken omtrent de versterking van samenwerking in de metropoolregio Amsterdam

Geachte heer Van der Laan,

Bij uw schrijven van 19 april 2016 jl., heeft u ons college, namens de begeleidende regiegroep gevraagd:

I. om voor 1 juni a.s. uw reactie op de concept,–voorstellen schriftelijk kenbaar te maken.
II. uw eigen volksvertegenwoordigers voor het zomerreces te informeren en consulteren over dit voorstel en de ideeën en suggesties die naar voren komen kenbaar te maken.
III. een reservering op te nemen in uw voorjaarsnota van € 1,50 per inwoner voor de financiering van de samenwerking.

Hieronder ziet u onze concept–reactie waarin wij achtereenvolgens op de gevraagde punten in gaan. Het betreft hier een concept–reactie om de reden dat wij de uitkomsten van het consulteren van onze raad mee zullen nemen in een definitieve reactie op de conceptvoorstellen. Dat betekent dat de onderstaande reactie onder voorbehoud is van onze raadsconsultatie.

Daarnaast geldt voor punt (III) dat het in Almere pas tot een definitief besluit over de inwonerbijdrage kan komen bij de behandeling van de programmabegroting 2017 in het najaar van 2016. Ook in deze zin maken wij een voorbehoud, in afwachting van de besluitvorming later in het jaar.

I) Reactie op de conceptvoorstellen

Onze uitgangspunten

Almere is de tweede stad van de MRA. Almere kan, zal en wil een volwaardige rol blijven spelen bij de ontwikkeling van de MRA. De MRA is een goed lopende vorm van samenwerking en Almere voelt zich als tweede stad van de MRA een verantwoordelijke partner.

Bij de gedachtegang over de zienswijze over de Noordvleugelprovincie heeft het college van Almere eind 2013 een aantal randvoorwaarden bepaald waaraan samenwerking in de Noordvleugel moet voldoen.

Deze randvoorwaarden zijn destijds weliswaar opgesteld met de ontwikkeling van vormen van middenbestuur in het achterhoofd, maar zij zijn nog van kracht, en zijn behulpzaam bij de gedachtegang over de samenwerking in de MRA. Wij hebben daarom met de volgende blik gekeken naar de voorstellen:

- Samenwerking is proactief ten aanzien van de ontwikkeling van Almere als integraal onderdeel van De Noordvleugel en de Metropoolregio Amsterdam én met behoud van haar eigenheid.
- Samenwerking draagt ten behoeve van de ontwikkeling Almere 2.0 concreet bij aan realisering van de stedelijke bereikbaarheid, het groenblauwe raamwerk, de versterking van de economische structuur en bovenlokale voorzieningen (onder andere cultuur, sport, onderwijs).
- Samenwerking vindt plaats in een bestuurscultuur met afwegings– en beleidsruimte waarbij ruimte wordt geboden voor de integrale ontwikkeling van de stad.
- Samenwerking geeft actieve en concrete steun aan verankering van Almere in het regionale en nationale infrastructurele netwerk, waaronder de realisatie van de IJmeerlijn en een Toekomstbestending Ecologisch Systeem.
- Samenwerking zorgt ervoor dat de (financiële) verplichtingen die zijn aangegaan onder andere in het kader van het (voormalige) Investeringsprogramma Flevoland–Almere worden gehandhaafd. Ook zet de samenwerking zich ten volle in voor (financiële) vervolgarrangementen in verband met de doorgroei van Almere.
- De afspraken uit de uitvoeringsovereenkomst (Almere 2.0) worden onverkort voortgezet.

1) Samenwerking via een convenant

Structuren mogen niet het doel zijn van de samenwerking, en mogen ook niet richtinggevend zijn voor de gesprekken die wij daarover voeren. Daarom zijn wij blij met het feit dat de actie–agenda MRA leidend is voor de gesprekken over de governance en de financiering.
Ons college is tevreden over het feit dat er is gekozen voor samenwerking in de vorm van een convenant. Hierbij is de gedachte: als een convenant op papier nodig is, dan is dat nodig. Het gaat ons echter niet om de juridische samenwerkingsvorm, maar om de inhoud van de samenwerking.

Om de volgende redenen zijn wij voorstander van het samenwerken via een convenant in de MRA:

- Een convenant sluit aan bij de netwerkgedachte van de MRA, de lichte en afdoende vorm die wij graag zien voor de samenwerking;
- Het is een netwerkmodel in combinatie met het model waarbij ook kan worden gekozen aan welke projecten en programma's er wordt deelgenomen. Dit biedt ons de mogelijkheid onze eigen inzet gericht in te zetten, terwijl de basisinfrastructuur stabiel blijft.
- De vorm is flexibel genoeg om op de korte termijn uitvoering te geven aan de ruimtelijk–economische actie–agenda MRA. Op de langere termijn biedt deze vorm ook de mogelijkheid om andere onderwerpen toe te voegen (bijvoorbeeld sociaal domein, cultuur, etc.).
- Samenwerken via een convenant past goed bij de bovengenoemde randvoorwaarden.
- Overige mogelijke varianten zoals een Gemeenschappelijke regeling of een openbaar lichaam voeren daarom voor ons te ver. Hiermee wordt immers een nieuwe bestuurlijke entiteit opgericht waarvan wij niet verwachten dat die de samenwerking direct effectiever zal maken.
- Tot slot biedt deze vorm van samenwerking een meerwaarde ten opzichte van samenwerking vanuit de portefeuilles alléén, omdat dat te licht is en verkokering in de hand kan werken.

2) Samenstelling toekomstige regiegroep

Wij waarderen de afspiegeling die besloten ligt in de samenstelling van de verschillende gremia. Wij gaan dan ook akkoord met het voorstel van de samenstelling van de regiegroep.

De samenstelling weerspiegelt niet de 'gewichten' van de deelnemende partijen, en de deelregio's, maar het is beter vooral de intentie van de samenwerking voorop te stellen.

3) Evaluatiemoment op resultaat en financiering

Er komt een inwonerbijdrage van €1,50 die voor gemeente Almere nieuw is. Deze bijdrage betekent voor Almere anno 2016 een bijdrage van circa €295.000,–. Voor gemeente Almere is na aftrek van de reeds bestaande, huidige bijdragen aan de MRA een bedrag van circa €171.000,– structureel benodigd, waarin momenteel nog niet is voorzien.

Wij zijn ingenomen met het gegeven dat de MRA actie–agenda de inhoudelijke onderlegger is voor de samenwerking en de wijze waarop deze samenwerking wordt georganiseerd. Een koppeling van de inwonerbijdrage aan de wijze van organiseren van de samenwerking is in onze optiek uiterst zinnig, want er kan dan een koppeling van beleid en middelen worden gemaakt.
Er zal een bureau MRA worden opgericht waarin een aantal zaken van algemeen nut worden geregeld. Wij zien hier grote voordelen in de coördinatie en communicatie.

Ook is het zo dat wij tot op heden gebruik hebben kunnen maken van een infrastructuur die mede bestond door de inzet en opbrengsten vanuit de stadsregio. Met de komst van de inwonerbijdrage ontstaat meer duidelijkheid en een bijdrage naar evenredigheid voor de gehele MRA. Wij waarderen deze evenredigheid.

Samenwerking in de MRA levert Almere veel op. In het verleden hebben wij als regio met een relatief bescheiden financiële inzet van Almere belangrijke projecten binnen gehaald. De vraag was of dit was gelukt zonder de samenwerking in de MRA. Daarbij kan gedacht worden aan A6, OV SAAL en RRAAM. Eigenlijk is het in de MRA een bewezen praktijk samenwerking schept mogelijkheden om steun te krijgen voor belangrijke projecten, maar vergt een gedegen inzet –ook financieel.

Het is zaak om voor een maximale transparantie te zorgen en uit te leggen waar de middelen voor worden aangewend. Voor een goed inzicht in de resultaten in relatie tot de begroting stellen wij een **jaarlijks verantwoordingsmoment** voor. Dit verantwoordingsmoment doet recht aan het budgetrecht en de kaderstellende en controlerende taken van de gemeenteraden.
De uitkomsten van het verantwoordingsmoment leveren ons de grondslag om op een adequate wijze verantwoording af te leggen aan de volksvertegenwoordigingen. Door dit op transparante wijze te doen, kan ook aansluiting worden gevonden bij beginselen van behoorlijk bestuur, reguliere afspraken over financiële verhoudingen.

Wij stellen voorts nog een tweede evaluatiemoment dat samenhangt met wijzigingen van de deelnemers aan het convenant op de lange termijn. Elk van de deelnemende overheden heeft immers met bevolkingsgroei te maken. Ook kunnen er mogelijk nog gemeenten worden samengevoegd. Mogelijk ontstaan er wijzigingen als gevolg van toekomstige herindelingen. Zo zijn er meerdere zaken te benoemen die de onderlinge verhoudingen in deelregio's en MRA beïnvloeden. Het zou dus een goede zaak zijn om de gevolgen daarvan bijvoorbeeld om de 3 jaar te evalueren. Hierbij kan o.a. worden gekeken:

- Of er wijzigingen nodig zijn bij de deelnemers aan het convenant;
- Of er wijzigingen nodig zijn in de verhoudingen tussen agendacommissie en regiegroep;
- Of de samenstelling van de deelregio's nog actueel is.

Het is aan de regiegroep om zorg te dragen voor deze evaluatie en het 'terugleggen' van de resultaten aan de respectievelijk achterbannen/deelnemers.

4) Conceptbegroting

Ons college heeft kennis genomen van de conceptbegroting. De onderliggende begrotingen van de portefeuillehoudersoverleggen liggen hieraan ten grondslag. Ook begrijpen wij dat de begroting van het bureau (een van de pijlers onder de concept begroting) nog onder redactie is.

Wij vinden het van belang dat de kwartiermaker voor het bureau voldoende ruimte krijgt om deze begroting op te stellen zodat er een gedegen en doelgerichte inzet van het bureau kan komen. Ons college aarzelt echter over het opnemen van een bedrag in reserve. De huidige praktijk in de MRA wijst uit dat er op de jaarlijkse budgetten van de portefeuillehoudersoverleggen regelmatig geld over blijft. Nu blijkt dat we vooraf al kunnen zien dat er een bedrag onbenut blijft. Hier moet prudent mee worden omgegaan.

In de begroting zitten ook plannen die zich richten op extra ambtelijke inzet via het bureau MRA. In de begrotingen van PRES en PRO is wellicht ook voorzien in personele inzet. Wij vragen de regiegroep om een eenduidig inzicht te bieden in het totaal aantal fte's dat zich voor de MRA inzet. Wij verwachten overigens niet dat er met een andere organisatievorm een toename is van personele inzet.

5) **Samenspel tussen bureau MRA, portefeuillehoudersoverleggen en regiegroep- en deelnemers!**

De governance verandert door de voorstellen. Er komt een nieuw ambtelijk bureau. De portefeuillehoudersoverleggen op het niveau van de Metropool: de portefeuillehoudersoverleggen voor economie, ruimte en bereikbaarheid (PRES, PRO, PBM) blijven de inhoudelijke pijlers onder de samenwerking. Er wordt onderzocht of het wenselijk is een portefeuillehoudersoverleg sociaal op te richten. De *MRA4* wordt vervangen door een agendacommissie en er wordt een bestuurlijke regiegroep ingesteld die functioneert als algemeen bestuur om gezamenlijk de samenwerking te monitoren; het zijn veel veranderingen tegelijkertijd.
De belangrijkste vraag in de toekomst is: hoe gaat het samenspel met het bureau en de agendacommissie? Hoe verhouden de verschillende gremia zich tot elkaar (pijlers, portefeuillehoudersoverleggen (met daarbinnen de bestuurlijk en (voorbereidende) ambtelijke gremia), ambtelijk bureau, agendacommissie, regiegroep)?

II) Informeren en consulteren gemeenteraad van Almere

Parallel aan deze collegereactie heeft ons college aan onze raad ook een agendaverzoek gestuurd met daarin de consultatie. Wij wachten op het moment dat deze consultatie plaats vindt. Wij zullen u de uitkomsten van de raadsconsultatie met u delen.

III) Een reservering op te nemen in uw voorjaarsnota van € 1,50 per inwoner voor de financiering van de samenwerking.

Aan dit verzoek kunnen wij op dit moment niet tegemoet komen. De Voorjaarsnota heeft in Almere een technisch karakter. Beleidsinhoudelijke voorstellen (waaronder dit voorstel) kunnen pas worden behandeld bij de programmabegroting in het najaar. Daar komt bij dat we het van belang vinden om eerst de raad goed te consulteren, voordat wij een dergelijke toezegging kunnen doen. Almere kan dus pas later in het jaar definitief "ja" zeggen tegen de extra middelen à € 171.000 omdat college en raad in een integrale afweging moeten kunnen beoordelen of en hoe deze middelen vrij kunnen worden gemaakt. Dat is bij de begroting in het najaar.

Tot slot: gemeente Almere heeft zich in het voortraject in de aanloop naar deze voorstellen toe steeds sterk gemaakt voor het principe om de inhoudelijke vragen en opgaven leidend te laten zijn. Wij waarderen het feit dat er nu een nadrukkelijke koppeling is met de inhoud van de actie–agenda MRA, maar dat de geest van het waarom van samenwerking ook steeds overal terugkomt. In deze geest kunnen wij de komende jaren goed vooruit.

Hoogachtend,

burgemeester en wethouders van Almere,

de secretaris,	de burgemeester,
M. Rengelink	F.M. Weerwind

Bijlage 1

Uitdagingen voor de regionale samenwerking in de Metropoolregio Amsterdam

De Metropoolregio Amsterdam is de motor van economische groei en innovatie in Nederland. De metropool is een internationaal knooppunt van zaken doen, mensen en informatie. Deze regio kan zich ontwikkelen tot een van de invloedrijke regio's die de belangrijkste economieën in de wereld met elkaar verbindt: een global business hub. Door de samenwerking nu te versterken is het mogelijk de derde Europese topregio te worden na Londen en Parijs. De Metropoolregio Amsterdam is een internationaal centrum voor wetenschap en cultuur en de woonplaats van ruim 2,4 miljoen inwoners met meer dan 200 verschillende nationaliteiten.

De Metropoolregio Amsterdam staat voor grote uitdagingen zoals: de globalisering van de economie, de mondiale groei van stedelijke gebieden, demografische ontwikkelingen zoals vergrijzing en de groei van het aantal eenpersoonshuishoudens, de integratie van nieuwkomers, klimaatverandering en toenemende sociaal economische verschillen tussen gemeenten en gebieden. De economische crisis van 2008 en economische, sociale en demografische veranderingen hebben een blijvend effect op onder meer de economische structuur, de aansluiting van het onderwijs op de arbeidsmarkt en de woningmarkt.

Succes van de regio staat of valt met mensen. Hoe meer mensen in de regio willen wonen en werken, hoe beter het gaat. We zien de metropool nu en in de verre toekomst als één samenhangend stedelijk en ruimtelijk systeem waarbinnen onze inwoners wonen, werken en recreëren. Alle gemeenten bij elkaar bieden een grote verscheidenheid aan woonmilieus, voorzieningen, toeristische attracties en werkgelegenheid. Voor een goed functioneren heeft de regio een netwerk van stations, luchthavens en snelle verbindingen nodig om het reizen binnen, van en naar de regio mogelijk te maken.

In de internationale strijd om talent zijn regio's vooral succesvol als zij in staat zijn hun profiel en hun organiserend vermogen verder te ontwikkelen. Door de regionale samenwerking in de metropool duurzaam te versterken is het mogelijk om gezamenlijk de uitdagingen van de toekomst aan te gaan.

De regio heeft behoefte aan een wendbaar, transparant, efficiënt en voorspelbaar netwerk van samenwerkende gemeenten en provincies, om beter te kunnen inspelen op de regionale opgaven. De samenwerking krijgt vorm rond verschillende thema's en projecten en op verschillende schaalniveaus. Het belang van de metropool als het dominante niveau voor de oplossing van veel regionale opgaven wordt door politiek en bestuur breed erkend. De partijen vinden het van belang om op het schaalniveau van de Metropoolregio:

- de regionale samenwerking verder te intensiveren;
- zich slagvaardig te organiseren;
- zich nationaal en internationaal te profileren.

De basis voor de samenwerking is de vrijwillige medewerking van de partijen. Net als het streven naar win-win oplossingen en de gerichtheid om praktische oplossingen te zoeken voor de opgaven

waar de metropool voor staat. De gemeenten en provincies van de Metropoolregio Amsterdam willen beter inspelen op de kansen die de netwerksamenleving biedt. De partijen zoeken naar mogelijkheden om sterkere verbindingen te maken met andere overheden en maatschappelijk middenveld, bedrijfsleven en burgers om de positie van het hele gebied te versterken. Gemeenten en provincies maken nu afspraken in een convenant om de samenwerking in de metropoolregio naar een hoger plan te tillen, veel transparanter te organiseren, de agendering van integrale opgaven te verbeteren en de acties uit de MRA agenda uit te voeren. De door het convenant versterkte samenwerking draagt zo bij aan de wendbaarheid, duidelijkheid en transparantie van de bestuurlijke organisatie van de metropool. Daardoor kunnen colleges, raden en staten bijdragen aan het oplossend vermogen en de bestuurskracht van de regio.

Voorbereidingsmemo

Aan: Raad
Van: Presidium
Datum: 30 juni 2016

AGENDAPUNT
Raadsvoorstel: Voorjaarsnota 2016 (RV-38)
- Behandeling moties

DOEL VAN DE ACTIVITEIT

POLITIEKE CONTEXT
Het college heeft via de dagmail van 2 juni jl. de Voorjaarsnota 2016 aan de raad aangeboden. De inhoudelijke behandeling heeft 23 juni jl. plaatsgevonden. Op dinsdag 10 mei jl. was de motiemarkt, tijdens deze markt zijn moties door inwoners/instellingen aan de raadsleden aangeboden.
Hedenavond worden zowel de door de fracties overgenomen moties van de motiemarkt met inwoners/instellingen als ook de door de fracties zelf aangedragen moties behandeld. Het college reageert uiterlijk op woensdag 29 juni 2016 schriftelijk via raadsbrief op de ingediende moties.

Eventuele debatten die hieruit voortvloeien vinden tijdens de Politieke Markt van 7 juli a.s. plaats, met aansluitend besluitvorming over de moties en de Voorjaarsnota.

Hieronder staat – voor de volledigheid – nogmaals het behandelschema voor de Voorjaarsnota 2016. De verstreken activiteiten zijn doorgehaald.

Datum	Onderwerp
~~**Donderdag 2 juni**~~	~~**Aanbieding** technische Voorjaarsnota 2016~~
~~**Donderdag 9 juni**~~	~~**Technische toelichting** 2 keer 1 uur~~
~~**Donderdag 23 juni**~~	~~**Behandeling** met de portefeuillehouder financiën~~
~~**Vrijdag 24 juni**~~	~~**Indienen moties en amendementen** vóór 11:00 uur~~
Donderdag 30 juni	**Behandeling moties** met de verantwoordelijk portefeuillehouder, voorafgegaan door schriftelijke reactie college
Donderdag 7 juli	**Debat / Besluitvorming** Voorjaarsnota 2016 met de mogelijkheid voor het college om voorafgaande aan het debat/besluitvorming een mondelinge reactie te geven op eventuele aangepaste moties en/ of amendementen

Gelet op de ingediende moties stelt het presidium voor om de bespreking als volgt te laten plaats vinden:
Moties wethouder Huis: RG-122, RG-131, RG-144, RG-149, RG-132, RG-147, RG-146, RG-130, RG-143, RG-123, RG-154, RG-133, RG-135, RG-153.
Moties wethouder Peeters: RG-157, RG-158, RG-160, RG-126, RG-152, RG-136, RG-138, RG-139, RG-161.
Moties wethouder de Jonge: RG-150, RG-156, RG-141, RG-142, RG-140.
Moties burgemeester Weerwind: RG-148, RG-145, RG-134.

Moties wethouder Pol: RG-159, RG-124, RG-151.
Moties wethouder Herrema: RG-125, RG-155, RG-137.

BEHANDELING EN UITKOMST ACTIVITEIT

- Indien gewenst een toelichting van de indiener(s) op de motie
- Mening over de ingediende motie
- Conclusie voorzitter over de naar besluitvorming door te leiden moties, inventarisatie van de eventuele debatten

AANWEZIGHEID PORTEFEUILLEHOUDERS GEWENST?

- Ja

Bijlage(n):

- Overzicht ingediende moties
- Ingediende moties

Bijlagen: --

Achterliggende stukken:

- Raadsvoorstel Voorjaarsnota 2016-2020 (RV-38) (zie RIS 23 juni 2016)
- Voorjaarsnota 2016-2020 (zie RIS 23 juni 2014)
- Begrotingswijziging nr. 9 en de kapitaalmutatie, nr. 2 (zie RIS 23 juni 2016)
- Collegevoorstel 'Voorjaarsnota 2016' en besluit d.d. 31 mei 2016. (zie RIS 23 juni 2016)
- Raadsbrief 20 februari 2015 Aanpassing budgetcyclus: de duiding van de voorjaarsnota in relatie tot de programmabegroting (zie RIS raadsbrieven)

Motie

Politieke Markt: 30 juni 2016

RG-122/ 2016

Naar aanleiding van agendapunt Politieke Markt: Raadsvoorstel Voorjaarsnota 2016 (RV-38)

De raad van de gemeente Almere in vergadering bijeen d.d.

Onderwerp: Motie Wensjes Almere

De raad,

gehoord de beraadslagingen,

constaterende dat:

- ieder kindje dat te vroeg op deze wereld wordt geboren, voor de 24ste week van de zwangerschap en niet levensvatbaar is, tot nog toe anoniem is. Voor deze kindjes is er geen erkenning en geen gedenkplaats. Vlindertuin Inaya is dat wel;
- stichting Wensjes Almere met dit monument in de Vlindertuin Inaya een openbare plek wil creëren waar ouders en familieleden hun kindje kunnen herdenken;
- de Stichting Wensjes via de heer Max Slagter van omroep Maxx een prachtig beeld voor de Vlindertuin heeft ontvangen in de vorm van een hand waaruit vlinders wegvliegen. Deze vlinders staan symbool voor de levenloos geboren kindjes. Het beeld zou op een ingegraven sokkel bevestigd dienen te worden die voorzien is van een beschermkap of een hekwerk om vandalisme en diefstal tegen te gaan;
- Stichting Wensjes voor de toekomst graag een plek zou willen realiseren waar deze kindjes op een veilige en waardige manier begraven en herdacht kunnen worden,

verzoekt het college:

- bij de programmabegroting 2017 eenmalig een financiële bijdrage van ca € 4.000,- vrij te maken voor Stichting Wensjes Almere om een sokkel aan te schaffen en te plaatsen incl. beschermkap/ hekwerk voor het beeld "De Vlinderhand" in de Vlindertuin Inaya, Almere-Buiten te kunnen realiseren;
- met Stichting Wensjes in gesprek te gaan en hen te helpen te zoeken naar een veilige, waardige en betaalbare plek waar de Vlinderkindjes kunnen worden begraven en herdacht en de gemeenteraad over de uitkomsten van dit gesprek te informeren;

en gaat over tot de orde van de dag.

Ondertekening en naam:

De heer H. Buyatui (PvdA)

Mevrouw J.M. Degenhardt-Bochem (Leefbaar Almere)

Mevrouw R. Bosch-Nijeboer (ChristenUnie)

Mevrouw W.A.T. van der Heijden (GroenLinks)

Raad van Almere

Motie

Politieke Markt: 30 juni 2016

SP
PARTIJ VOOR DE VRIJHEID ALMERE

RG-131/2016

Naar aanleiding van agendapunt Politieke Markt: Raadsvoorstel Voorjaarsnota 2016 (RV-38)

De raad van de gemeente Almere in vergadering bijeen d.d.

Onderwerp: Een kapverordening voor de achtste stad van Nederland, Bewonerscomité Behoud Bomen Kruidenwijk

De raad,

gehoord de beraadslaging,

overweegt:

dat een groene woonomgeving van groot belang is voor de gezondheid van de bewoners, de ontwikkeling van de kinderen, het milieu, de biodiversiteit, de sfeer, het leefklimaat en de waterhuishouding van de wijk alsook de waarde van de woningen;

dat de bomen en het groen in de Almeerse woonwijken een waardevolle groene erfenis vormen en voor veel mensen een belangrijke reden om naar Almere te verhuizen of om er te blijven wonen,

constateert:

dat de Bomennota 2006 nooit door de Gemeenteraad is bekrachtigd en in de praktijk bij het groot onderhoud van de wijken evenmin wordt nageleefd;

dat het in Almere ontbreekt aan een wettelijk kader bij het beoordelen van de vraag onder welke omstandigheden een volwassen boom al of niet gekapt zou mogen worden;

dat dit gemis leidt tot onnodige onrust, conflicten en discussie in de wijken, alsook onaanvaardbare willekeur in het bomenbeleid;

dat vrijwel elke gemeente in Nederland, ook veel kleinere dan Almere, een gemeentelijke kapverordening heeft, waar de burgers hun Gemeente en omgekeerd aan kunnen houden,

is van oordeel:

dat zorgvuldig dient te worden omgegaan met het bestaande groen en de bestaande bomen in de wijken;

dat bij overlast, schade of andere nadelen veroorzaakt door bomen, altijd een nauwkeurige afweging gemaakt dient te worden hoe deze nadelen zich verhouden tot de voordelen van bomen,

verzoekt het college om:

op zo kort mogelijke termijn aan de Raad een voorstel voor te leggen voor een Almeerse kapverordening en gaat over tot de orde van de dag.

Ondertekening en naam:

Mevrouw A.J. DeSumma – Kreelekamp (SP)

De heer C.A. Jansen (PVV)

Raad van Almere

Motie

Politieke Markt: 30 juni 2016

PARTIJ VOOR DE VRIJHEID ALMERE

RG-144/ 2016

Naar aanleiding van agendapunt Politieke Markt: Raadsvoorstel Voorjaarsnota 2016 (RV-38)

De raad van de gemeente Almere in vergadering bijeen d.d.

Onderwerp: Vaststellen van een bomen beheerregeling (géén kapverordening of kapvergunningen), motie Groenbehoud Almere

De raad,

gehoord de beraadslaging,

constaterende dat:

- de gemeente op veel plaatsen, vaak in het kader van onderhoudswerkzaamheden, op grote
- schaal bomen kapt;
- op die plaatsen slechts spaarzaam vervangende bomen worden geplant;
- er geen regeling is die dit soort zaken regelt;
- de informatie over de noodzaak tot kappen soms ontbreekt en vaak onvolledig, onduidelijk of
- zelfs onjuist is;
- de informatie over bij het kappen gehanteerde werkwijze vaak ontbreekt, of onjuist is;
- de informatie over de redenen van het niet planten van vervangende bomen eenzijdig en
- onvolledig is;
- er geen formele bezwaar- of beroepsprocedure bestaat;
- bezwaren tegen kap of niet herplanten worden afgehandeld door de opstellers van de plannen
- of de voor de uitvoering verantwoordelijken,

van oordeel dat:

- hierdoor het groene karakter van Almere in ernstige mate wordt aangetast;
- het (leef)klimaat en het woonplezier voor de bewoners sterk achteruit gaan;
- de gezondheid van de bewoners wordt bedreigd;
- er een negatieve impact is op het stedelijk klimaat en de waterhuishouding;
- de afhandeling van bezwaren bij voorkeur via een onafhankelijke commissie dient te verlopen;
- een regeling een zodanig karakter moet hebben dat er geen overbodige procedures in staan;
- en de uitvoering van geplande werkzaamheden zo weinig mogelijk hinder ondervindt,

van mening dat:

- een oplossing voor de hierboven genoemde zaken geen uitstel gedoogt;
- indien het college een regeling wil integreren in het nog op te stellen bomenkader alle geplande kapwerkzaamheden in de woonwijken opgeschort dienen te worden tot het moment waarop het bomenkader door de Raad is goedgekeurd,

roept het college op:

- om een Boombeheerregeling voor de Gemeente Almere op te stellen die gebaseerd is op de volgende elementen:

1. Werkingsgebied.
De verordening is van toepassing op bomen welke staan op gronden die eigendom zijn van de gemeente of door de gemeente worden beheerd. *Toelichting: hiermee wordt voorkomen dat*

Raad van Almere

regels en bezwaarprocedures ook van toepassing zijn op bomen in tuinen en gronden van bedrijven of andere beheerorganisaties zoals b.v. Staatsbosbeheer of Stichting Flevolandschap.

2. Vervangingsplicht.
Voor elke gekapte boom dient een vervangende boom, bij voorkeur van een redelijke grootte, te worden geplant, tenzij herplanten onmogelijk is of er gegronde redenen zijn om niet te herplanten. *Toelichting: als er gekapt wordt om bebouwing mogelijk te maken of als er sprake is van uitdunning kan van de herplantverplichting worden afgeweken. Maar als herplanten wél mogelijk is dient deze ook plaats te vinden.*

3. Meldplicht.
De gemeente meldt de kap van bomen tenminste 6 weken voorafgaande aan de aanvang van de werkzaamheden in de huis-aan-huisbladen en via "Berichten over uw buurt" (Overheid.nl). De melding omvat de plaats van de kap op het niveau van de postcode (cijfers), de geplande datum van aanvang, en een verwijzing naar een website waar gedetailleerde informatie op wordt vermeld.

4. Uitgebreide informatieplicht.
De onder punt 3 vermelde website vermeldt detail informatie over de te kappen bomen: de exacte plaats(en) (eventueel vergezeld van een tekening), de geplande datum van de kap op de locatie(s), de markering welke op de te kappen boom of bomen reeds is aangebracht, een begrijpelijke beschrijving van de reden van de kap, de bij de kap gehanteerde werkwijze, de plaats en soort boom die ter vervanging wordt geplant en de voorziene datum van de herplant (eventueel globaal). Indien geen vervanging plaatsvindt moet een begrijpelijke beschrijving van de reden van het niet herplanten worden gegeven.

5. Bezwaarmogelijkheid.
In de periode van 6 weken na de melding genoemd in punt 3 kunnen belanghebbenden (bewoners in het betreffende postcodegebied of bewoners van aangrenzende postcodegebieden als het een terrein betreft waarvoor geen postcode is uitgegeven, zoals b.v. een park) bezwaar aantekenen.
6. Bezwaar tegen kap. Bezwaar tegen kap is alleen mogelijk als er in de uitgebreide informatie geen reden of een onduidelijk, generieke reden tot kap is gegeven, of de te kappen bomen niet zijn gemarkeerd. In dat geval van bezwaar tegen kap wordt de aanvang van de kapwerkzaamheden
opgeschort. *Toelichting: als de gemeente conform het gestelde onder punt 4 handelt zal de kap in de meeste gevallen gewoon volgens planning kunnen worden uitgevoerd.*

Bezwaar tegen geen vervanging.
Bezwaar tegen het niet planten van een vervangende boom is binnen de gestelde termijn altijd mogelijk. *Toelichting: deze verordening heeft als doel het bomenbestand in Almere zo veel mogelijk op peil te houden. De herplantverplichting is daarom wezenlijk. Als de redenen in de gedetailleerde informatie duidelijk maken dat bezwaar niet zinvol is (zoals bij bebouwing of uitdunning) zullen bezwaren uitblijven. Maar als herplanten wél mogelijk is, maar daar toch van wordt afgezien, moet een bezwaar altijd mogelijk zijn. Voor de planning van de werkzaamheden is een bezwaar geen probleem: planten van vervangende bomen gebeurt meestal ruim na de kap van de bomen.*

8. Bezwarencommissie.
Bezwaren worden behandeld door een door de gemeente in te stellen onafhankelijke bezwarencommissie. Werknemers van de gemeente of van door de gemeente ingehuurde bedrijven mogen daarom geen deel uitmaken van de commissie. De commissie stelt haar eigen werkwijze vast. De beslissing van de commissie is bindend, zowel voor de indiener van het bezwaar als voor de gemeente. Tegen een beslissing van de commissie is geen beroep en gaat over tot de orde van de dag.

en gaat over tot de orde van de dag.

Ondertekening en naam:

De heer C.A. Jansen (PVV)

Motie

Politieke Markt: 30 juni 2016

GROENLINKS
PARTIJ VOOR DE VRIJHEID ALMERE

RG-149/ 2016

Naar aanleiding van agendapunt Politieke Markt: Raadsvoorstel Voorjaarsnota 2016 (RV-38)

De raad van de gemeente Almere in vergadering bijeen d.d.

Onderwerp: Dag van het Park in Almere, motie Vereniging Buitenstad, Motie Vereniging Buitenstad

De Raad,

gehoord de beraadslaging,

constaterende dat:

- de Vereniging Buitenstad de promotor is van het groen in Almere;
- na de uitgifte van de Parkenfolder en het ontwikkelen van de Parken website, het organiseren van de Dag van het Park een logische volgende stap is;
- vereniging Buitenstad hierbij ondersteuning kan gebruiken in de vorm van PR en communicatie,

verzoekt het College:

- om samen met Buitenstad te zorgen voor één groot picknickfestijn in Almere,

en gaat over tot de orde van de dag.

Ondertekening en naam:

Mevrouw J. Kips (GroenLinks)

De heer C.A. Jansen (PVV)

Raad van Almere

Motie

Politieke Markt: 30 juni 2016

RG-132/2016

Naar aanleiding van agendapunt Politieke Markt: Raadsvoorstel Voorjaarsnota 2016 (RV-38)

De raad van de gemeente Almere in vergadering bijeen d.d.

Onderwerp: Almere moet zijn groene karakter behouden, motie Wiggers

De raad,

gehoord de beraadslaging,

constaterende dat:

- Almere altijd een 'groene' stad was;
- in bepaalde wijken dit nu dreigt te veranderen,

van mening dat Almere zijn groene karakter moet behouden, dit houdt in:

- dat groenstroken groen moeten blijven. Natuurlijk mag er wel gesnoeid worden, maar de gemeente verward snoeien soms met kappen. Dit heeft grote gevolgen voor de natuur en de omgeving;
- bomen zo min mogelijk gekapt moeten worden. Als het echt niet anders kan, dan moeten er andere bomen voor in de plaats komen;
- de gemeente en zelfbeheergroepen meer moeten communiceren met buurtbewoners. Zodra er gekapt gaat worden en er beeldbepalende elementen gaan verdwijnen of andere veranderingen plaatsvinden, moeten buurtbewoners ingelicht worden (per brief). Op die manier kunnen zij meepraten. Zij kennen de omgeving het beste en het heeft de meeste invloed op hen, omdat zij er wonen. Een goed voorbeeld zijn de populieren in de Bouwmeesterbuurt. Na overleg met buurtbewoners is besloten om deze bomen voorlopig te laten staan;
- in nieuwe wijken moet de gemeente de juiste bomen op de juiste plek planten. Nu gebeurt het vaak dat bomen na x aantal jaren weer moeten worden weggehaald omdat ze niet in het straatbeeld passen of om andere redenen. Dit terwijl volwassen bomen juist het mooiste zijn,

verzoekt het college om:

- in de toekomst voorzichtiger om te gaan met groen/groenstroken/bos;
- een kapvergunning kan hierbij een eerste stap in de goede richting zijn,
- daarnaast moeten buurtbewoners er meer bij betrokken worden, zeker als het gaat om beeldbepalende veranderingen in de omgeving. Zelfbeheergroepen bestaan vaak slechts uit een aantal bewoners uit de wijk en zij zijn niet representatief voor de wensen van de buurt;
- tot slot wordt het college verzocht om minder rigoureus te werk te gaan. In bepaalde wijken is sprake van een ware kaalslag. Dit is slecht voor de natuur en maakt de wijk minder mooi,

en gaat over tot de orde van de dag.

Ondertekening en naam:

Mevrouw A.J. DeSumma – Kreelekamp (SP)

Raad van Almere

Raad
van Almere

Motie

Politieke Markt: 30 juni 2016

ChristenUnie

APOA Anker voor ouderen, Gids voor jongeren.

PARTIJ VOOR DE VRIJHEID ALMERE

RG-147/ 2016

Naar aanleiding van agendapunt Politieke Markt: raadsvoorstel Voorjaarsnota 2016 (RV-38)

De raad van de gemeente Almere in vergadering bijeen d.d.

Onderwerp: Brughoogte rondje Weerwater, motie Stichting Leisure Belang Almere

De Raad,

gehoord de beraadslaging,

constaterende dat:

- Stichting Leisure Belang Almere in gesprek met ambtenaren over het Rondje Weerwater, besproken is welke brughoogte de gemeente wil gaan hanteren of vasthouden als maximale hoogte;
- dit de toeristische waterrecreatie in de stad niet ten goede komt, omdat de verbinding tussen de camping en Vogeleiland de brughoogte tussen de 1 en 1.60 meter zal bedragen en de brughoogte over het Weerwater zal deze ongeveer 3 meter bedragen,

van oordeel dat:

- deze brughoogten het Weerwater in twee bevaarbare gedeelten zal splitsen en daardoor de toeristische vaarroute langs de jachthaven en camping beperkt wordt voor kleine open bootjes en kano's, daarbij kunnen kleine zeilboten deze brug niet passeren,

van mening dat:

- dit voor de toekomst van de waterrecreatie ongewenst is;
- het rapport van Waterrecreatie Advies BV duidelijke richtlijnen geeft over doorvaarthoogte bruggen;
- een hefbrug met een doorvaarthoogte van tenminste 4 meter over het Weerwater gewenst zou zijn;
- de brughoogte vanaf de camping naar het Vogeleiland tenminste dezelfde hoogte zou moeten zijn als de rest van de stad, namelijk een hoogte van minimaal 1.85 meter,

roept het college op:

- om een doorvaarhoogte van minimaal 1.85 meter te hanteren tussen het vasteland naast de camping en Vogeleiland;
- alsmede een minimale doorvaarhoogte te hanteren over het Weerwater vanaf het vogeleiland of Utopia naar de Filmwijk, van tenminste 4 meter of een beweegbare brug te plaatsen, zodat het Weerwater niet gesplitst gaat worden in twee afzonderlijke recreatieplassen,

en gaat over tot de orde van de dag.

Raad van Almere

Ondertekening en naam:

Mevrouw A.J. Raijer (PVV)

De heer J.G. de Leeuw (AP/OPA)

Mevrouw R. Bosch-Nijeboer (ChristenUnie)

Motie

Politieke Markt: 30 juni 2016

PARTIJ VOOR DE VRIJHEID ALMERE

APOPA Anker voor ouderen, Gids voor jongeren.

RG-146/ 2016

Naar aanleiding van agendapunt Politieke Markt: Raadsvoorstel Voorjaarsnota 2016 (RV-38)

De raad van de gemeente Almere in vergadering bijeen d.d.

Onderwerp: Laat ons de ambassadeurs van de stad zijn, motie Stichting Leisure Belang Almere

De raad,

gehoord de beraadslaging,

constaterende dat:

- in Almere meerdere vormen van wegbewijzering aanwezig is maar op veel plekken niet aanwezig is;
- uit contacten met ondernemers blijkt dat er een grote behoefte is aan uniforme bewegwijzering van toeristische objecten/ondernemingen, maar dat die om verschillende redenen niet of nauwelijks worden geplaats;
- de stad Almere veel te bieden heeft maar dat weinig laat zien;
- het landelijk beleid is dat gemeenten toeristische bewegwijzering ontwikkelen binnen de CROW(onafhankelijke kennisorganisatie op het gebied van infrastructuur, openbare ruimte en verkeer en vervoer.) richtlijnen,

van mening dat:

- bewegwijzering zorgt voor branding en gastvrijheid van de stad en geeft een impuls aan het imago van Almere als toeristische recreatieve bestemming;
- het de economie stimuleert door het gebruik van toeristisch recreatieve voorzieningen en zorgt voor herkenning,

roept het college op:

- tot actieve beleidsregels voor toeristische objecten /ondernemingen en hierin samen op te trekken met de ondernemers waarbij de gemeente faciliteert en vergunt en de ondernemers betalen,

en gaat over tot de orde van de dag.

Ondertekening en naam:

Mevrouw A.J. Raijer (PVV)

De heer J.G. de Leeuw (AP/OPA)

Raad van Almere

Motie

Politieke Markt: 30 juni 2016

RG-130/2016

Naar aanleiding van agendapunt Politieke Markt: Raadsvoorstel Voorjaarsnota 2016 (RV-38)

De raad van de gemeente Almere in vergadering bijeen d.d.

Onderwerp: Het kruispunt Muziekdreef met Preludeweg en Kruidenweg veranderen in een rotonde, motie Buddelmeijer

De raad,

gehoord de beraadslaging,

is van oordeel dat:

- de situatie bij het kruispunt Muziekdreef met Preludeweg en Kruidenweg nog steeds verwarrend is voor de weggebruikers. Bij het afslaan en het opstellen voor het afslaan moet je steeds nadenken, bijna botsingen komen geregeld voor. Het beleefd voor laten gaan zorgt ook geregeld voor verwarring en een gevaarlijke situatie met het doorgaande verkeer. Bewoners in de muziekwijk en kruidenwijk zijn bekend met deze situatie, passen zich aan, en letten extra op;
- het voor bezoekers van de begraafplaats, die er vaak eenmalig komen en minder bekend zijn met de situatie, problemen geeft bij het afslaan van de muziekdreef,

is van mening dat:

de situatie moet worden aangepast zodat een veilige en rustige afhandeling van de verkeersstromen ontstaat zoals bij de toegangsrotondes, in gebruik van en naar de hoge ring,

verzoekt het college om:

in de begroting 2017 een voorstel op te nemen om dit kruispunt veiliger te maken,

en gaat over tot de orde van de dag.

Ondertekening en naam:

Mevrouw A.J. DeSumma – Kreelekamp (SP)

Raad van Almere

Motie

Politieke Markt: 30 juni 2016

RG-143/ 2016

Naar aanleiding van agendapunt Politieke Markt: Raadsvoorstel Voorjaarsnota 2016 (RV-38)

De raad van de gemeente Almere in vergadering bijeen d.d.

Onderwerp: Speelvoorzieningen in het cascadepark Poort, motie Sinke

De raad,

gehoord de beraadslaging,

overwegende dat:

- de gemeente Almere participatie van burgers bij de inrichting van hun woon en leefomgeving belangrijk vindt,

van oordeel dat:

- burgers van de gemeente Almere erop mogen rekenen dat hun initiatieven worden ondersteund,

van mening dat:

- mede-investeren in de woon en leefomgeving belangrijk uitgangspunt is voor de gemeente;
- Stichting Cascade met co-financiering speelvoorzieningen wil realiseren in het Cascadepark en daarvoor bij de motiemarkt om €50.000 heeft gevraagd voor dit doel,

verzoekt het college:

- in gesprek te gaan met de Stichting Cascade over de realisatie van speelvoorzieningen en de gemeenteraad een voorstel te doen bij de begroting,

en gaat over tot de orde van de dag.

Ondertekening en naam:

De heer J. van der kroef (CDA) De heer J.G. de Leeuw (AP/OPA)

Raad van Almere

Raad
van Almere

Motie

Politieke Markt: 30 juni 2016

RG-123/ 2016

Naar aanleiding van agendapunt Politieke Markt: Raadsvoorstel Voorjaarsnota 2016 (RV-38)

De raad van de gemeente Almere in vergadering bijeen d.d.

Onderwerp: Meerjarig Perspectief Beheer Almere (MPBA)

De raad,

gehoord de beraadslagingen,

overwegende dat
- het college -als reactie op de motie Preventief en klein onderhoud om groot onderhoud te vertragen (RG-265) bij de programmabegroting 2016- gemeld heeft voorafgaand aan de programmabegroting 2017 de raad via het MPBA inzichtelijk zal maken wat er op welk moment aan beheer nodig is in de stad;
- het college, tijdens de bespreking van de Portefeuillehoudersronde Beheer openbare ruimte en milieu, niet met zekerheid kon aangegeven of het MPBA voorafgaand aan de programmabegroting 2017 aan de raad aangeboden zal worden;

van mening dat
- de raad recht heeft op voldoende tijd om een stuk als MPBA grondig en goed door te nemen. Dit is een voorwaarde voor een zinvolle politieke discussie in de raad over een onderwerp die de hele stad aangaat. Het MPBA wordt immers ook door het college gezien als een belangrijk sturings-, keuze- en beslisinstrument;

spreekt uit:

- dat het aanbieden van het MPBA aan de raad minimaal 2 weken voorafgaand aan de programmabegroting 2017 zeer wenselijk is,

en gaat over tot de orde van de dag.

Ondertekening en naam:

De heer H. Buyatui (PvdA)

Motie

Politieke Markt: 30 juni 2016

RG-154/ 2016

Naar aanleiding van agendapunt Politieke Markt: Raadsvoorstel Voorjaarsnota 2016 (RV-38)

De raad van de gemeente Almere in vergadering bijeen d.d. 30 juni 2016

Onderwerp: Circulair Slopen en Transformeren

De raad,

gehoord de beraadslaging,

overwegende dat:

- in de programmabegroting 2016 gemeld is dat het college in 2016 gaat verkennen hoe het gebruik van duurzame materialen en flexibel bouwen specifieker kan worden gekoppeld aan de andere programma's binnen de Growing Green ambities zoals circulaire stad en stad zonder afval;
- in de programmarekening 2015 is gemeld dat sloop van vastgoed aan de orde is als een gebouw niet meer geschikt is voor (tijdelijk) hergebruik of te verouderd is, investeringen niet rendabel zijn en als er geen belangstelling voor verhuur of verkoop is;
- de MRA actie-agenda 2016-2020 transformeren en herstructureren van kantoren, bedrijven naar (tijdelijke) woon- en werkruimte als een belangrijke item binnen de ontwikkelrichting 'Ruimte geven aan wonen en werken' ziet;
- Almere een stad zonder afval wil zijn en een sterke vermindering van afvalverwerking nastreeft;
- Almere een stad is met vele ambities op het gebied van duurzaamheid en circulaire economie,

constaterende dat:

- er in de toekomst wellicht regelmatig zal worden overgegaan tot sloop en transformeren van (gemeentelijke) panden in de stad;
- bij sloop en transformeren het bouwpuin nog te vaak gewoon wordt afgevoerd en gestort of verbrand. Het echter vanuit duurzaamheidsoogpunt, maar ook vaak financieel, veel gunstiger is om zoveel mogelijk materiaal ongeschonden en (eventueel na opknappen) geschikt voor hergebruik uit het gebouw te halen;
- circulair slopen en transformeren verricht kan worden met mensen uit de stad (zie http://www.cirkelstad.nl/) en hiermee werkgelegenheid wordt gegenereerd, doordat het arbeidsintensiever is dan gewoon slopen;
- bij het nieuwe te realiseren upcycle centrum gebruikte, oude of afgedankte goederen uit de afvalketen worden gehaald om deze om te zetten in nuttige en bruikbare nieuwe producten,

van mening dat:

- hergebruik van bestaande materialen milieuvriendelijker is en de CO_2-voetprint verkleint;
- naast de verkenning die gemeld is voor het gebruik van duurzame materialen en flexibel bouwen, ook een verkenning moet komen voor circulair slopen en transformeren,

roept het college op:

- een kosten-baten analyse te maken van circulair slopen en transformeren in Almere, zowel economisch als ecologisch;
- hierbij te onderzoeken welke bijdrage circulair slopen en transformeren kan leveren aan de (structurele) werkgelegenheid en economie van Almere;
- te onderzoeken hoe voor (gemeentelijk) vastgoed in Almere afspraken kunnen worden gemaakt met partijen in de bouwketen over circulair slopen en transformeren;

en gaat over tot de orde van de dag.
Ondertekening en naam: De heer H. Buyatui (PvdA)

Raad van Almere

Motie

Politieke Markt: 30 juni 2016

PARTIJ VOOR DE VRIJHEID ALMERE

RG-133/ 2016

Naar aanleiding van agendapunt Politieke Markt: Raadsvoorstel Voorjaarsnota 2016 (RV-38)

De raad van de gemeente Almere in vergadering bijeen d.d. 30 juni 2016

Onderwerp: 1% naar Beheer en Onderhoud uit het Fonds Verstedelijking Almere

De raad,

gehoord de beraadslaging,

overwegende dat:

- de komende 10 jaar rond de €150 miljoen uit het Fonds Verstedelijking Almere zal worden ingezet om onze stad vooruit te helpen;
- in onze mooie stad zeker de openbare ruimte en het groenonderhoud goed op orde moeten zijn;
- in Beheer en Onderhoud steeds meer geld zal omgaan in verband met de groei van de stad en vanwege vervangingsinvesteringen,

van mening dat:

- de terugtrekkende beweging vanuit de gemeente op Beheer en Onderhoud onwenselijk is;
- niet in alle wijken voldoende mensen zijn die vrijwillig taken van de gemeente willen of kunnen overnemen;
- daarmee de kans op verpaupering en aantasting van de leefbaarheid wordt vergroot,

verzoekt het college:

- 1% uit het Fonds Verstedelijking Almere te investeren in Beheer en Onderhoud;
- dit in ieder geval de komende 10 jaar te doen,

en gaat over tot de orde van de dag.

Ondertekening en naam:

De heer C.A. Jansen (PVV)

Gemeente Almere

Motie

Politieke Markt: 30 juni 2016

Almere D66

RG-135/2016

Naar aanleiding van agendapunt Politieke Markt: Raadsvoorstel Voorjaarsnota 2016 (RV-38)

De raad van de gemeente Almere in vergadering bijeen d.d.

Onderwerp: Blijf nadenken, ook als Bevrijdingsdag op Hemelvaart valt

De raad,

gehoord de beraadslaging,

overwegende dat:

- alle fietsenstallingen in het kader van bezuinigingen gesloten zijn op Nieuwjaarsdag, Hemelvaartsdag, 1e en 2e Pinksterdag, 1e en 2e Paasdag, 1e en 2e Kerstdag;
- dit jaar Bevrijdingsdag viel op Hemelvaartsdag;
- het ook nog eens super mooi weer was;
- de straten vol met ‘wild geparkeerde’ fietsen stonden,

van mening dat:

- de gemeente moet stimuleren dat mensen naar dergelijke festiviteiten op de fiets komen;
- zoveel ‘wild geparkeerde fietsen’ voor een rommelig en mogelijk onveilig straatbeeld zorgen;
- de gemeente flexibel moet inspringen op dergelijke ‘hoogtij fietsdagen’ en de fietsers moet faciliteren,

roept het college op:

- daar waar het nodig is af te wijken van de dagen dat de fietsenstallingen gesloten zijn en te stimuleren dat mensen op de fiets komen naar festiviteiten als het Bevrijdingsfestival,

en gaat over tot de orde van de dag.

Ondertekening en naam:

Mevrouw M.E. van Bemmel (D66)

Raad van Almere

Motie

Politieke Markt: 30 juni 2016

RG-153/ 2016

Naar aanleiding van agendapunt Politieke Markt: Raadsvoorstel Voorjaarsnota 2016 (RV-38)

De raad van de gemeente Almere in vergadering bijeen d.d.

Onderwerp: Medicijnrestanten en waterhuishouding

De raad,

gehoord de beraadslaging,

overwegende dat:

- de kwaliteit van het oppervlaktewater ook bepaald wordt door medicijnrestanten;
- maar een deel van de overtollige medicijnen wordt ingeleverd bij de apotheek;
- bovendien op natuurlijke wijze uitgescheiden medicijnresten in het rioolwater terecht komen;
- sommige medicijnrestanten onvolledig tot nauwelijks verwijderd kunnen worden uit het afvalwater en dus in het oppervlaktewater terecht komen;
- ook lage concentraties medicijnresten op den duur schade kunnen doen aan ecologische ketens;
- dit probleem nogal wat technische kanten kent;
- lokaal maatregelen te bedenken zijn rond medicijngebruik, inleveren van medicijnen en opvang na gebruik van bijvoorbeeld röntgencontractmiddelen,

verzoekt het college:

- samen met het Waterschap, verantwoordelijk voor oppervlaktewater en rioolzuivering, te komen tot beleid voor vermindering van schadelijke medicijnrestanten, in de hele keten van gebruik, inzameling en verwijdering,

en gaat over tot de orde van de dag.

Ondertekening en naam:

De heer N.P. van Duijn (Leefbaar Almere)

Raad van Almere

Motie

Politieke Markt: 30 juni 2016

RG-160/ 2016

Naar aanleiding van agendapunt Politieke Markt: Raadsvoorstel Voorjaarsnota 2016 (RV-38)

De raad van de gemeente Almere in vergadering bijeen d.d.

Onderwerp: Studenten sporten goedkoper, motie Agon

De Raad,

gehoord de beraadslaging,

constaterende dat:

- de reguliere contributie voor studentensport en sportende studenten bij Almeerse sportaanbieders vaak als te hoog wordt ervaren en deze door een systeem op basis van een tegenprestatie verlaagd zou kunnen worden;

overwegende dat,

- studenten graag in Almere willen sporten, maar de (financiële) mogelijkheden hiervoor voor hen vaak beperkt zijn;
- veel onderwijsinstellingen en andere gemeenten (o.a. Zwolle en Maastricht) voorzien in meer betaalbare sportgelegenheden voor studenten;
- er momenteel 3 studentensportverenigingen zijn in Almere, dat zijn ASRV Agon (roeien), ASZV Aerides (catamaranzeilen) en ASW de Zuiderzee (watersporten, windsurfen, zeilen en kano);
- er nader onderzoek gedaan kan worden hoe meer studenten bij de bestaande Almeerse sportaanbieders kunnen gaan sporten door middel van een systeem met werkuren voor korting op contributie (naar voorbeeld van andere steden);

van mening dat:

- deze regeling lidmaatschap van een sportclub voor studenten aantrekkelijker kan maken, aangezien bijvoorbeeld een aantal dagen werken per jaar een aanzienlijke korting op de contributie kan opleveren;
- hiermee een extra binding tussen studenten en de gemeente wordt gecreëerd;

verzoekt het college om,

- na te gaan of de gemeente Almere een stimulerende rol kan spelen bij de ontwikkeling van de hiervoor genoemde studentensportmogelijkheden bij de Almeerse sportaanbieders door middel van een mogelijke werkkostenregeling (tegenprestatie) en hiertoe te zorgen voor de verbinding tussen sportaanbieders, studenten en bedrijven,

en gaat over tot de orde van de dag.

Ondertekening en naam:

De heer G.M. Vegersteen (D66)

Mevrouw H. I. van Garderen (VVD)

Raad van Almere

Motie

Politieke Markt: 30 juni 2016

RG-126 / 2016
Naar aanleiding van agendapunt Politieke Markt: Raadsvoorstel Voorjaarsnota 2016 (RV-38)
De raad van de gemeente Almere in vergadering bijeen d.d.
Onderwerp: Scouting, motie Scouting Novo Mundo
De raad, gehoord de beraadslagingen, overwegende dat: • er een groep enthousiaste Almeerders is die graag een scoutingvereniging willen oprichten in Almere Poort; • er door bewoners enthousiast gereageerd op de mogelijke komst van de vereniging,
verzoekt het college: • in gesprek te gaan met de Scouting Novo Mundo en te kijken waar de gemeente kan faciliteren; en gaat over tot de orde van de dag.
Ondertekening en naam: Mevrouw M. van Bemmel (D66) Dhr. J. van der Kroef (CDA) De heer J.G. de Leeuw (AP/OPA)

Raad van Almere

Motie

Politieke Markt: 30 juni 2016

RG-152/ 2016

Naar aanleiding van agendapunt Politieke Markt: Raadsvoorstel Voorjaarsnota 2016 (RV-38)

De raad van de gemeente Almere in vergadering bijeen d.d.

Onderwerp: Onderwijs en techniek, motie TechniekTalent.nu

De Raad,

gehoord de beraadslaging,

overwegende dat:

- landelijke overheden, provinciale overheden en het bedrijfsleven samen met regionale kenniscentra als subsidiebeheerders het onderwijs in wetenschap en techniek willen stimuleren (Techniekpact 2013, Werkplan TechniekPact Flevoland);
- de stichting TechniekTalent.nu (bedrijfsleven) samen met het onderwijs (Windesheim) de professionele lokale partner is voor deze ontwikkeling;
- het bereik van de subsidie mogelijkheden van het Expertisecentrum Wetenschap & Technologie Noord-Holland/Flevoland en volgens het Bestedingsplan LEAA Aanjaaggelden 2016 nog onvoldoende zijn om de hele stad te voorzien;
- om toch tot een stadsbrede ontwikkeling te komen er een plan klaarligt voor de structurele inbedding in het basisonderwijs om te komen tot een post-HBO opleiding (Hogeschool Windesheim) voor alle techniekcoördinatoren van basisscholen, leidend tot de certificering als 'Onderwijskundig Expert Wetenschap & Technologie';
- deze cursus voor een incidentele subsidie van € 75.000 aan 33 leerkrachten van basisscholen gegeven kan worden;
- de stichting TechniekTalent.nu daarnaast het TechniekCoach project levert, een vrijwilliger die basisscholen adviseert en coacht bij het ontwikkelen van Wetenschap- en techniekonderwijs met een vijfstappenplan en workshops geeft voorleerkrachten, ingepast in wat een school nodig heeft;
- deze vrijwilliger ondersteund wordt door de technische sectoren en geen subsidie vergt,

van mening dat:

- de gemeente in de positie is deze ontwikkeling te coördineren in het kader van het programma voor de aanjaaggelden Onderwijs, in het al lopende overleg tussen Windesheim en het Bestuurlijk Overleg Primair Onderwijs Almere;
- Ter bestendiging stadsbrede uitbreiding van deze ontwikkeling naar alle basisscholen gewenst is,

verzoekt het college:

- om binnen het programma Aanjaaggelden Onderwijs € 50.000 tot € 75.000 extra te besteden aan deze techniek & onderwijs ontwikkeling in het basisonderwijs,
- en de dekking daarvoor te vinden in de vrijgekomen € 50.000 (VVD-amendement Ondersteunen Risicoscholen RG-69) dan wel door te korten op het budget van € 600.000 voor de Vliegende Brigade welke zich bezig houdt met hetzelfde thema,

en gaat over tot de orde van de dag.

Ondertekening en naam:

De heer N.P. van Duijn (Leefbaar Almere)

Mevrouw J.M. DeSumma-Kreelekamp (SP)

Mevrouw R. Bosch-Nijeboer (ChristenUnie)

Mevrouw K.G. van Rijn (PvdA)

De heer J.G. de Leeuw (AP/OPA)

Motie

Politieke Markt: 30 juni 2016

RG-136/ 2016
Naar aanleiding van agendapunt Politieke Markt: Raadsvoorstel Voorjaarsnota 2016 (RV-38)
De raad van de gemeente Almere in vergadering bijeen d.d.
Onderwerp: Eigen bijdrage WMO met 25% verlagen
De Raad, gehoord de beraadslaging, van mening dat - er een reserve op het sociaal domein gekweekt wordt van 12 miljoen op termijn; - er in 2015 fors minder uitgegeven is dan begroot betreffende de WMO; - veel mensen de eigen bijdrage als erg hoog beschouwen; - en dat tot zorgmijding leidt,
verzoekt het college - de eigen bijdrage WMO met 25% te verlagen in de komende jaren ingaande 2017, en gaat over tot de orde van de dag.
Ondertekening en naam: De heer A. van Dijk (SP)

Raad van Almere

Motie
Politieke Markt: 30 juni 2016

RG-138/ 2016

Naar aanleiding van agendapunt Politieke Markt: Raadsvoorstel Voorjaarsnota 2016 (RV-38)

De raad van de gemeente Almere in vergadering bijeen d.d.

Onderwerp: Soepeler beleid toekennen PGB's

De raad,

gehoord de beraadslaging,

van oordeel dat

- er een miljoen minder besteed is aan PGB lokaal en WMO lokaal;
- er een grote druk op sociale wijkteams is om de 14-uurskorting informele zorg op PGB's toe te passen;
- er daardoor cliënten een grote vermindering van het PGB moeten accepteren;
- hen wordt ontmoedigd om in bezwaar te gaan;
- dit leidt tot grote onvrede onder de bevolking,

verzoekt het college

- wijkteams minder rigide deze korting van 14 uur te laten toepassen en daar de middelen voor ter beschikking te stellen en de onvrede in de stad te verminderen,

en gaat over tot de orde van de dag.

Ondertekening en naam:

De heer A. van Dijk (SP)

Raad van Almere

Motie

Politieke Markt: 30 juni 2016

RG-139/ 2016

Naar aanleiding van agendapunt Politieke Markt: Raadsvoorstel Voorjaarsnota 2016 (RV-38)

De raad van de gemeente Almere in vergadering bijeen d.d.

Onderwerp: Huishoudelijke hulp-aanbieders

De raad,

gehoord de beraadslaging,

overwegende dat

- zorgaanbieders van huishoudelijke hulp een korting van 6% op het tarief van HH1 en HH2 hebben moeten accepteren in de aanbesteding van de gemeente;
- daardoor deze zorg niet optimaal kan worden uitgevoerd;
- dit betekent dat het convenant marktwerking in de thuiszorg zonder enige beperking wordt uitgevoerd;
- dat dat zich heeft vertaald in het onder de CAO belonen van medewerkers;
- of het financieel in gevaar brengen van die zorginstellingen,

verzoekt het college

- deze korting van 6% terug te draaien en daarmee de zorg voor cliënten te optimaliseren en de werkgelegenheid met een eerlijke beloning voor de beroepsgroep te handhaven,

en gaat over tot de orde van de dag.

Ondertekening en naam:

De heer A. van Dijk (SP)

Raad van Almere

Motie

Politieke Markt: 30 juni 2016

CDA Almere

RG-161/ 2016

Naar aanleiding van agendapunt Politieke Markt: Raadsvoorstel Voorjaarsnota 2016 (RV-38)

De raad van de gemeente Almere in vergadering bijeen d.d.

Onderwerp: Ouderen en Langer Thuis Blijven Wonen

De raad,

gehoord de beraadslaging,

overwegende dat:

- de oudste wijken van Almere vergrijzen en het percentage ouderen in de stad stijgt;
- de overheid wil dat ouderen langer thuis blijven wonen;
- langer thuis wonen alleen kan als de woning èn de woonomgeving daarvoor geschikt zijn;
- 70% van de ouderen niet voldoende zicht heeft op wat daar voor nodig is;
- ook de mantelzorger niet per definitie bekend is met de materie,

van oordeel dat:

- er een grote behoefte aan informatie is over zaken als mobiliteit, gemakskleding, meubels en eenvoudige hulpmiddelen;
- ouderen veel producten en diensten eerst willen zien en ervaren; liefst dicht bij huis;
- voor ouderen en analfabeten het internet vaak geen middel is om aan informatie te komen,

van mening dat:

- Almere ‘langer thuis wonen’ kan faciliteren door een reizende tentoonstelling / beurs mogelijk te maken;
- ouderen het best worden bereikt als zij een inlooppunt hebben en dit fysiek kunnen bereiken, dus op loopafstand,

verzoekt het college:

- (burger)initiatieven te ondersteunen die senioren- en mantelzorg informatiemarkten organiseren op verschillende plekken in de stad,

en gaat over tot de orde van de dag.

Ondertekening en naam:

De heer J. van der Kroef (CDA)

Raad van Almere

Motie

Politieke Markt: 30 juni 2016

PARTIJ VOOR DE VRIJHEID ALMERE

RG-157/ 2016

Naar aanleiding van agendapunt Politieke Markt: Raadsvoorstel Voorjaarsnota 2016 (RV-38)

De raad van de gemeente Almere in vergadering bijeen d.d. 30 juni 2016

Onderwerp: gemeentelijk crowdfunding platform

De Raad,

gehoord de beraadslaging,

overwegende dat:

- vele initiatieven van burgers en ondernemers langs diverse wegen bij de gemeente terecht komen voor financiering;
- financiering door de gemeente in vele gevallen onwenselijk of onmogelijk is,

van mening dat:

- de gemeente wel een faciliterende rol kan spelen om dergelijke initiatieven en financiers bij elkaar te krijgen,

stelt vast dat:

- crowdfunding in het in veel gevallen mogelijk maakt om initiatieven die niet voor gemeentelijke financiering in aanmerking komen, toch gefinancierd te krijgen,

verzoekt het college,

- om ten behoeve van Almeerse initiatieven de behoefte en mogelijkheden van een Almeers crowdfundingplatform en de kosten die hiermee gemoeid zouden zijn te onderzoeken en uiterlijk 30 september 2016 aan de raad te presenteren, zodat de (mogelijke) realisatie kan worden meegenomen in de Programmabegroting 2017,

en gaat over tot de orde van de dag.

Ondertekening en naam:

De heer A.J.A. van Dijk (PVV)

Motie

Politieke Markt: 30 juni 2016

PARTIJ VOOR DE **VRIJHEID ALMERE**

RG-158/ 2016

Naar aanleiding van agendapunt Politieke Markt: Raadsvoorstel Voorjaarsnota 2016 (RV-38)

De raad van de gemeente Almere in vergadering bijeen d.d.

Onderwerp: motiemarkt

De raad,

gehoord de beraadslaging,

overwegende dat:

- inwoners en ondernemers tijdens twee succesvolle motiemarkten vele plannen en concrete voorstellen hebben aangedragen;
- daarbij opvalt dat er vaak diverse voorstellen zijn die kunnen rekenen op een brede politieke sympathie;
- dat met name de financiële kant van die aangedragen plannen en voorstellen problemen oplevert en realisatie in de weg kan staan;
- het voor de initiatiefnemers vaak niet begrijpelijk is dat met enthousiasme voor het project, zij worden 'teruggestuurd' naar de wijkmanager, de subsidietoekenner, een collegelid etc., en dat daardoor het beeld over de raad bepaalt niet positief wordt beïnvloed;
- ondanks alle inspanning rondom voorlichting en informatie zich steeds weer nieuwe gevallen voordoen,

van mening dat:

- de mogelijkheid moet bestaan dat de raad snel en duidelijk op dergelijke initiatieven reageert;
- dit duidelijkheid op voorhand vraagt over beschikbare financiële middelen,

van oordeel dat:

- het belangrijk is dat aan burgers die tijdens de motiemarkt plannen en voorstellen inbrengen maximale duidelijkheid wordt geboden;

spreekt uit dat:

- voor de raad een bedrag van € 50.000 voor de realisering van plannen en voorstellen die tijdens een motiemarkt zijn kenbaar gemaakt, moet worden opgenomen in de begroting van de raad,

draagt het college op:

- dit bedrag van € 50.000 uit met name de programma's bestuur en samenleving van de gemeentelijke

Gemeente Almere

begroting toe te delen aan de raadsbegroting, en gaat over tot de orde van de dag.
Ondertekening en naam: De heer A.J.A. van Dijk (PVV)

Motie

Politieke Markt: 30 juni 2016

CDA Almere GROENLINKS

RG-150/ 2016

Naar aanleiding van agendapunt Politieke Markt: Raadsvoorstel Voorjaarsnota 2016 (RV-38)

De raad van de gemeente Almere in vergadering bijeen d.d.

Onderwerp: 14036 gebruiken als verwijzer naar organisaties en netwerken die burgerinitiatieven in het stadslandschap van Almere kunnen versterken, motie Vereniging Buitenstad

De raad,

gehoord de beraadslaging,

overwegende dat:

- er veel initiatieven zijn van burgers om hun leefomgeving interessanter en mooier te maken. Burgers kunnen veel zelf, maar soms hebben ze wat hulp nodig bij het mobiliseren van medeburgers, het vinden van geld of het afspraken maken met de gemeente. Een aantal organisaties en netwerken kunnen burgers helpen de weg te vinden. Voorbeelden zijn Vereniging Buitenstad, KNHM, De Schoor, Ontwikkelcentrum Stadslandbouw Almere, Stad & Natuur, Landschapsbeheer Flevoland, Flevolandschap, IVN et cetera,

is van mening dat:

- de gemeente het loket 14036 beschikbaar heeft om binnen de gemeente door te verwijzen. Dit loket kan ook ingezet worden voor doorverwijzing naar ondersteunende netwerken en organisaties. Elke organisatie maakt kenbaar op welke manier zij initiatieven kan ondersteunen en onder welke voorwaarden en reikt dat op passende wijze aan het loket 14036,

verzoekt het college:

- om het loket 14036 ook in te zetten voor doorverwijzing naar netwerken en organisaties en hiertoe een uitwerking aan de raad voor te leggen,

en gaat over tot de orde van de dag.

Ondertekening en naam:

De heer J. van der Kroef (CDA) Mevrouw J. Kips (GroenLinks)

Raad van Almere

Motie

Politieke Markt: 30 juni 2016

RG-156/ 2016
Naar aanleiding van agendapunt Politieke Markt: Raadsvoorstel Voorjaarsnota 2016 (RV-38)
De raad van de gemeente Almere in vergadering bijeen d.d.
Onderwerp: Inclusie Agenda, motie De Vos
De Raad, gehoord de beraadslaging, overwegende dat • de Eerste Kamer heeft ingestemd met de ratificatie van het VN-verdrag inzake de rechten van personen met een handicap; • dit voor veel mensen met een beperking een hoopvolle stap is richting een toegankelijke samenleving; • gemeenten de verplichting krijgen lokaal inclusie beleid in- en uit te voeren; • de doelgroep (mensen met een beperking en hun organisaties) betrokken zou moeten worden bij het opstellen van een Lokale Inclusie Agenda; • gemeente Almere op veel vlakken al werkt aan een inclusieve samenleving maar dat op bepaalde terreinen nog stappen gemaakt kunnen worden; • het belang van een inclusieve samenleving bij iedereen op het netvlies moet staan; • dit nu nog altijd niet het geval is, kijkende bijvoorbeeld naar de inrichting van de hal in het stadhuis waarde balie erg hoog is,
Verzoekt het college om: • zo snel mogelijk met de doelgroep en hun organisaties in overleg te gaan over het opstellen van een Almeerse Inclusie Agenda; • goed te onderzoeken waar (toegankelijkheids-) knelpunten zijn en aan welke wettelijke plichten dient te worden voldaan; • de mogelijkheden van provinciale of landelijke financiële steun te onderzoeken en de raad hierover te informeren; • de raad voor 1 april 2017 een voorstel te doen voor een Almeerse Inclusie Agenda, waarin ook de fasering en de financiële aspecten nader zijn uitgewerkt, en gaat over tot de orde van de dag.

Raad van Almere

Ondertekening en naam:

Mevrouw K.G. van Rijn (PvdA)

Mevrouw M.E. van Bemmel (D66)

Mevrouw J.M. Degenharst-Bochem (Leefbaar Almere)

Mevrouw R. Bosch-Nijeboer (ChristenUnie)

Mevrouw A.J. Raijer (PVV)

De heer A. van Dijk (SP)

Mevrouw W.A.T. van der Heijden (Groen Links)

De heer J. de Leeuw (AP/OPA)

De heer J. van der Kroef (CDA)

Motie
Politieke Markt: 30 juni 2016

SP

RG-141/ 2016

Naar aanleiding van agendapunt Politieke Markt: Raadsvoorstel Voorjaarnota 2016 (RV-38)

De raad van de gemeente Almere in vergadering bijeen d.d.

Onderwerp: Verlagen van de premie collectieve zorgverzekering

De raad,

gehoord de beraadslaging,

overwegende dat

- er bij het budget collectieve ziektekostenverzekering meer dan €320.000 overblijft;
- de groep chronische zieken en mensen met een beperking de afgelopen jaren te maken kreeg met vele bezuinigingsmaatregelen;
- de CER WTCG is afgeschaft waardoor deze mensen er tot meer dan 400 euro per jaar op zijn achteruit gegaan;
- er in Nederland steden zijn die zorgverzekeringen aanbieden, met dezelfde dekking maar voor een lager bedrag, namelijk tot 27 euro per maand minder,

roept het college op

- de vrijgevallen €320.000 niet terug te laten vallen in het perspectief, maar te gebruiken voor het realiseren van een betaalbaardere premie collectieve zorgverzekering in 2017,

en gaat over tot de orde van de dag.

Ondertekening en naam:

De heer W.F. Mulckhuijse (SP)

Raad van Almere

Motie

Politieke Markt: 30 juni 2016

RG-142/ 2016

Naar aanleiding van agendapunt Politieke Markt: Raadsvoorstel Voorjaarsnota 2016 (RV-38)

De raad van de gemeente Almere in vergadering bijeen d.d.

Onderwerp: Aanvulling op uitstroom bijstandsgerechtigden uit de bronheffing

De raad,

gehoord de beraadslaging,

overwegende dat

- het plan om bijstandsgerechtigden uit de bronheffing te krijgen, alle ondersteuning en sympathie verdient;
- er ook niet uitkeringsgerechtigden (nuggers, wajongers o.a.) met deze bronheffing te maken hebben;
- deze mensen niet kunnen overstappen naar een collectieve zorgverzekering;
- zij vaak in de inkomensgroep van 120% van het minimumloon vallen,

roept het college op

- met een plan te komen om, behalve de specifieke groep bijstandsgerechtigden, ook andere groepen de mogelijkheid te geven gebruik te maken van deze uitstroomregeling,

en gaat over tot de orde van de dag.

Ondertekening en naam:

De heer W.F. Mulckhuijse (SP)

Raad van Almere

Motie
Politieke Markt: 30 juni 2016

SP

RG-140/ 2016

Naar aanleiding van agendapunt Politieke Markt: Raadsvoorstel Voorjaarsnota 2016 (RV-38)

De raad van de gemeente Almere in vergadering bijeen d.d.

Onderwerp: Scholing en werkgelegenheid bevorderen per direct en niet wachten tot 2022

De Raad,

gehoord de beraadslaging,

constaterende dat

- er bij de jaarrekening 2015 een besparing van €1,5 miljoen binnen de saldireserve, geoormerkt ten behoeve van de business case Masterplan Floriade, is ingeboekt;

overwegende dat

- dit geschiedt omdat bij het uitvoeringsbesluit de Floriade 2022 is aangemerkt als een werkgelegenheidsproject,

roept het college op

- bij de begroting van 2017-2022 deze €1,5 miljoen aan te wenden voor een scholings- en werkgelegenheidsprogramma en dit bij de begroting voor 2017-2022 te presenteren;
- met dit scholingsprogramma werkzoekenden al in 2017 een kans op een echte baan te bieden met een eerlijk loon,

en gaat over tot de orde van de dag.

Ondertekening en naam:

De heer W.F. Mulckhuijse (SP)

Raad van Almere

Motie

Politieke Markt: 30 juni 2016

CDA Almere

RG-148/ 2016

Naar aanleiding van agendapunt Politieke Markt: Raadsvoorstel Voorjaarsnota 2016 (RV-38)

De raad van de gemeente Almere in vergadering bijeen d.d.

Onderwerp: Jongeren en veiligheid in het centrum, motie JVSA

De raad,

gehoord de beraadslaging,

van mening dat:

- jongeren de toekomst zijn van de stad;
- de mening van jongeren dus erg belangrijk is om de stad verder te laten groeien;
- hoe de jongeren naar het centrum en de veiligheid kijken, hierin een belangrijke vraag is die boven tafel moet komen,

constaterende dat:

- de Jongeren Veilig Stadshart Almere (JVSA) dit wil bereiken door de mening te vragen van de jongeren;
- de JVSA hiervoor verschillende manieren wil gebruiken zoals interviews of debatten;
- de JVSA de meningen van de jongeren onder de aandacht wil brengen bij een groter publiek zoals de bewoners van het centrum, gemeenteraadsleden en het college van burgemeester en wethouders;
- zij daarmee de jongeren faciliteren, zodat ze hun stem kenbaar kunnen maken aan de mensen die de stad vormgeven;

verzoekt het college:

- om samen met de gemeenteraad in gesprek te gaan met de JVSA om het gesprek met jongeren vorm te geven en daarmee een interactie te creëren tussen de gemeente en JVSA over wat goed gaat in Almere en wat minder goed,

en gaat over tot de orde van de dag.

Ondertekening en naam:

De heer J. van der Kroef (CDA)

Raad van Almere

Raad
van Almere

Motie

Politieke Markt: 30 juni 2016

GROENLINKS

RG-145/ 2016

Naar aanleiding van agendapunt Politieke Markt: raadsvoorstel Voorjaarsnota 2016 (RV-38)

De raad van de gemeente Almere in vergadering bijeen d.d.

Onderwerp: Vuurwerk

De raad,

overwegende dat:

- de groep mensen die zich storen aan vuurwerk groeiende is;
- het aantal gemeentes in Nederland dat maatregelen neemt tegen vuurwerk toeneemt;
- er diverse mogelijkheden zijn om het algemeen afsteken in de gemeente van vuurwerk te verminderen bijvoorbeeld het instellen van vuurwerkvrije zones;
- de gemeente jaarlijks veel schade heeft als gevolg van vuurwerk,

is van mening dat:

- oudejaarsnacht voor iedereen zo prettig mogelijk moet verlopen;
- vuurwerk voor veel vervuiling en overlast zorgt zowel bij mensen als bij dieren;
- Almere als groene gemeente niet achter kan blijven in het terugdringen van het gebruik van vuurwerk;
- het terugdringen van algemeen gebruik afschieten van vuurwerk bijdraagt tot een schonere en veiligere stad,

verzoekt het college:

- een onderzoek te doen naar maatregelen die tot doel hebben om het afschieten van consumentenvuurwerk terug te dringen bijvoorbeeld het instellen van vuurwerkvrije zones;
- dit onderzoek voor november 2016 af te ronden en aan de raad aan te bieden;
- vanaf december 2016 te beginnen met het nemen van deze maatregelen, dit jaarlijks te evalueren en eventueel uit te breiden in de navolgende jaren,

en gaat over tot de orde van de dag.

Ondertekening en naam:

Mevrouw J. Kips (GroenLinks)

Raad van Almere

Motie
Politieke Markt: 30 juni 2016

RG-134/2016

Naar aanleiding van agendapunt Politieke Markt: Raadsvoorstel Voorjaarsnota 2016 (RV-38)

De raad van de gemeente Almere in vergadering bijeen d.d. 30 juni 2016

Onderwerp: Indexeren pensioenen wethouders

De Raad,

gehoord de beraadslaging,

overwegende dat,
- pensioenen voor wethouders door de gemeente zelf geregeld worden met contractuele spelregels en een voorziening in de begroting;
- in die spelregels nog een ouderwetse inflatiecorrectie van 4% staat, volgens de Jaarrekening 2015,

van oordeel dat,
- deze inflatiecorrectie uit de pas loopt met de gebruikelijke inflatiecorrecties voor pensioenen, bijvoorbeeld die van ambtenaren, bij het Algemeen Burgerlijk Pensioenfonds (ABP),

verzoekt het college,

- te onderzoeken of de pensioenafspraken met nieuwe wethouders aangepast kunnen worden zodanig dat de indexering voortaan gelijk op loopt met die van het ABP,

en gaat over tot de orde van de dag.

Ondertekening en naam

De heer N.P. van Duijn (Leefbaar Almere)

Motie

Politieke Markt: 30 juni 2016

CDA Almere ChristenUnie

RG-159/ 2016

Naar aanleiding van agendapunt Politieke Markt: Raadsvoorstel Voorjaarsnota 2016 (RV-38)

De raad van de gemeente Almere in vergadering bijeen d.d.

Onderwerp: Voortgang moties motiemarkt, motie Stichting Leisure Belang Almere

De raad,

gehoord de beraadslaging,

overwegende dat:

- tijdens de motiemarkt van november 2015 en van afgelopen mei 2016, er diverse moties aangenomen zijn of nog worden, die zijn ingebracht door betrokken inwoners of ondernemers van de stad;
- deze bewoners en ondernemers geven aan dat het niet altijd even duidelijk is wat er met een aangenomen motie gebeurt. Het bestuurlijk en ambtelijk proces vindt buiten beeld van de initiatiefnemers plaats;
- om het succes van de motiemarkt vast te houden, is het wenselijk om transparant en inzichtelijk te maken wat de stand van zaken is m.b.t. de uitvoering van een motie;
- dat hoeft niet ingewikkeld te zijn. Een publicatie met daarin de diverse stadia die de moties hebben doorlopen zou al voor heel wat duidelijkheid kunnen zorgen;
- naar mening van de indieners zal betrokkenheid van de bewoners en ondernemers door een simpele rapportage enorm vergroot kunnen worden,

roept het college op:

- zorg te dragen voor heldere communicatie richting de initiatiefnemers van aangenomen moties vanuit de motiemarkt, door bv. regelmatig en op gezette tijden terug te koppelen naar de initiatiefnemers wat er met de aangenomen moties vanuit de motiemarkt is gebeurd en/of het publiceren van een overzicht waar de verschillende stadia qua uitvoering zichtbaar is,

en gaat over tot de orde van de dag.

Ondertekening en naam:

Mevrouw R. Bosch-Nijeboer (ChristenUnie) De heer J. van der Kroef (CDA)

Raad van Almere

Motie

Politieke Markt: 30 juni 2016

RG-124/ 2016

Naar aanleiding van agendapunt Politieke Markt: Raadsvoorstel Voorjaarsnota 2016 (RV-38)

De raad van de gemeente Almere in vergadering bijeen d.d.

Onderwerp: Gebruik belasting voor degene die de belasting op moeten brengen, motie Wiggers

De raad,

gehoord de beraadslagingen,

overwegende dat:

- de opbrengst van de hondenbelastingen bijna volledig verdwijnt in de algemene reserve;
- het voor inwoners vaak onduidelijk is waarom zij wel belasting over een hond moeten betalen, maar niet over bijvoorbeeld een kat;
- we de inkomsten van de hondenbelasting eigenlijk niet kunnen missen in de begroting;

van mening dat:

- het eerlijk is om lokale belastingen, die door een specifieke groep worden opgebracht, te gebruiken voor die groep, zoals ook met de opbrengsten van het betaald parkeren gebeurt;

verzoekt het college:

- de opbrengst van de hondenbelasting aanvankelijk gedeeltelijk, maar binnen enkele jaren geheel, te gebruiken, zoals ook met de opbrengsten van het betaald parkeren gebeurt, bijvoorbeeld voor de plaatsing van afvalbakken met hondenpoepzakjes dispensers, het onderhoud van wandelpaden, enzovoort;

en gaat over tot de orde van de dag.

Ondertekening en naam:

Mevrouw M. van Bemmel (D66)

De heer J.G. de Leeuw (AP/OPA)

Raad van Almere

Motie

Politieke Markt: 30 juni 2016

RG-151/ 2016

Naar aanleiding van agendapunt Politieke Markt: Raadsvoorstel Voorjaarsnota 2016 (RV-38)

De raad van de gemeente Almere in vergadering bijeen d.d.

Onderwerp: Transparantie besteding hondenbelasting

De Raad,

gehoord de beraadslaging,

van mening dat:

- de gemeente transparant beleid moeten voeren m.b.t. hondenbelasting;
- van mening dat inzichtelijk moet zijn wat er gedaan wordt voor honden in Almere,

van oordeel dat:

- er veel onvrede is bij Almeerse burgers over de hondenbelasting en de besteding hiervan,

roept het college op:

- om bij de aanslag voor het jaar 2017 inzichtelijk te maken aan de betalende hondeneigenaren van Almere wat er gedaan wordt met de inkomsten vanuit deze belasting;
- verzoekt het college binnen de activiteiten in de begroting 2017 ruimte te maken om meer ruimte te bieden aan initiatieven vanuit de stad waarbij de hond centraal staat door in gesprek te gaan met o.a. de initiatiefnemers die aanwezig waren tijdens de motiemarkt,

en gaat over tot de orde van de dag.

Ondertekening en naam:

De heer B. Malotaux (CDA)

Motie

Politieke Markt: 30 juni 2016

RG-125/ 2016

Naar aanleiding van agendapunt Politieke Markt: Raadsvoorstel Voorjaarsnota 2016 (RV-38)

De raad van de gemeente Almere in vergadering bijeen d.d.

Onderwerp: Motie Oldtimervereniging OTO-mobiel

De raad,

gehoord de beraadslaging,

overwegende dat:

- er een groep enthousiaste Almeerders is die graag een sleutelruimte willen realiseren voor hun oldtimervereniging;
- zij dit nodig hebben om het voor hun leden het mogelijk te maken om hun cultuurhistorische hobbyauto's te onderhouden;
- een dergelijke plek niet eenvoudig aan te wijzen is i.v.m. bestemmingsplannen en dergelijke;

verzoekt het college:

- in gesprek te gaan met de oldtimervereniging OTO-mobiel en te kijken waar de gemeente kan faciliteren,

en gaat over tot de orde van de dag.

Ondertekening en naam:

Mevrouw M.E. van Bemmel (D66)

Dhr. J. van der Kroef (CDA)

De heer A.J.A. van Dijk (PVV)

Raad van Almere

Motie

Politieke Markt: 30 juni 2016

RG-155/ 2016

Naar aanleiding van agendapunt Politieke Markt: Raadsvoorstel Voorjaarnota 2016 (RV-38)

De raad van de gemeente Almere in vergadering bijeen d.d.

Onderwerp: Kenniskring Buurtmoestuinen en Schooltuinen Almere, motie ontwikkelcentrum stadslandbouw Almere

De raad,

gehoord de beraadslaging,

constaterend dat:

- de Kenniskring Buurtmoestuinen en Schooltuinen Almere een gezamenlijk initiatief is van Vereniging Buitenstad en het Ontwikkelcentrum Stadslandbouw Almere (OSA);
- sinds 4 jaar de Kenniskring alleen wordt ondersteund door OSA;
- de Kenniskring zeer succesvol is. Een aantal initiatieven, o.a. VINDplaats Zenit, zijn een directe spin-off van de Kenniskring;
- de middelen om de Kenniskring te faciliteren steeds meer onder druk staan waardoor de Kenniskring dreigt te verdwijnen. Dit terwijl het een belangrijk instrument geworden is om de gemeentelijke ambities m.b.t. Growing Green Cities waar te maken,

verzoekt het college:

- om in overleg te treden met de Kenniskring om te kijken welke middelen nodig zijn om de Kenniskring permanent te kunnen faciliteren en bij de begroting 2017 hiertoe een voorstel aan de gemeenteraad voor te leggen,

en gaat over tot de orde van de dag.

Ondertekening en naam:

De heer J.B. van der Pauw (PvdA)

Raad van Almere

Motie

Politieke Markt: 30 juni 2016

RG-137/2016

Naar aanleiding van agendapunt Politieke Markt: Raadsvoorstel Voorjaarsnota 2016 (RV-38)

De raad van de gemeente Almere in vergadering bijeen d.d.

Onderwerp: Naam Fonds Bestaande Stad

De raad,

gehoord de beraadslaging,

overwegende dat:

- volgens de Voorjaarsnota (blz 48) het college voorstelt de naam van het Fonds Bestaande Stad te wijzigen in Fonds Stedelijke Vernieuwing;
- dat er daarnaast het Fonds Verstedelijking Almere bestaat (ook blz 48);
- 'Fonds Verstedelijking' wel erg klinkt als 'Fonds Stedelijke Vernieuwing';

van oordeel dat:

- een naam van een Fonds duidelijkheid moet geven over wat het is, en wat het niet is, in dit geval bij de interne communicatie;
- zoeken in het archief het RIS erg omslachtig wordt als namen wijzigen;

van mening dat:

- de naamswijziging van Fonds Bestaande Stad een oplossing is zonder probleem;
- deze oplossing bovendien nieuw problemen creëert, namelijk naamsverwarring met een totaal ander fonds en zoekproblemen in het archief;

verzoekt het college,

de naamswijziging van het Fonds Bestaande Stad niet door te voeren,

en gaat over tot de orde van de dag.

Ondertekening en naam:

De heer N.P. van Duijn (Leefbaar Almere)

Raad van Almere

Voorbereidingsmemo

Aan: Raad
Van: Presidium
Datum: 30 juni 2016

AGENDAPUNT
Raadsvoorstel: Vaststellen programmaplan *Van vluchteling naar Almeerder* (RV-37) **(Vervolg)**

DOEL VAN DE ACTIVITEIT

Informeren	Consulteren	**Meningsvorming**	Debat

POLITIEKE CONTEXT
Op 16 juni en 23 juni zijn de vragen en de antwoorden in de eerste termijn over het Programmaplan behandeld. Het Programmaplan is opnieuw geagendeerd voor de tweede termijn van raad en college.

In dit programmaplan, dat in een raadsbrief van 11 februari j.l. reeds bij u is aangekondigd, maakt het college inzichtelijk wat er beleidsmatig en financieel (extra) nodig is om te voorkomen dat er knelpunten in de uitvoering van de wettelijke taken van de gemeente ontstaan en om statushouders alle kansen te bieden om zo snel mogelijk te kunnen integreren en participeren.

Op 16 juni j.l. hebben tijdens de eerste vergadering over het Programmaplan alle fracties hun mening over het programmaplan kenbaar gemaakt en zijn verscheidene politieke vragen gesteld aan de portefeuillehouder. De portefeuillehouder heeft nog geen mogelijkheid gehad om deze vragen te beantwoorden. De vergadering vanavond start daarom met de reactie van de portefeuillehouder op de gestelde vragen en weergegeven meningen.

De PVV heeft in de vergadering van 16 juni reeds aangekondigd (tenminste) twee moties te zullen indienen bij het raadvoorstel. De overige fracties zullen na de beantwoording van de wethouder kenbaar maken of zij voornemens zijn moties en/of amendementen in te dienen.

BEHANDELING EN UITKOMST ACTIVITEIT
- Tweede termijn raad en college
- Conclusie over doorgeleiden naar debat/besluitvorming

AANWEZIGHEID PORTEFEUILLEHOUDER GEWENST?
- Ja

Bijlage(n)
-

Achterliggende stukken:
- Raadsvoorstel: Vaststellen programmaplan *Van vluchteling naar Almeerder* (RV-37)(zie RIS 16 juni 2016)
- Programmaplan *Van vluchteling naar Almeerder* (zie RIS 16 juni 2016)
- Advies van de Adviesraad Sociaal Domein en reactie van het college (zie RIS 16 juni 2016)
- Collegevoorstel “Programmaplan Van Vluchteling naar Almeerder” en besluit d.d. 31 mei 2016 (Zie RIS 16 juni 2016)

- Raadsbrief “Opvang van vluchtelingen en huisvesting van vergunninghouders” d.d. 11 februari 2016 (Zie RIS Raadsbrieven)
- Motie Leefbaar Almere: Integratie asielzoekers (RG-250) (Zie RIS 12 november 2015)

Voorbereidingsmemo

Aan: Raad
Van: Presidium
Datum: 30 juni 2016

AGENDAPUNT
Raadsvoorstel: Herijking beleidsplan armoedebestrijding ‘Op weg naar een werkend armoedebeleid’ (RV-39)(Vervolg)

DOEL VAN DE ACTIVITEIT

POLITIEKE CONTEXT
Op 23 juni jl. is tijdens de politieke markt het Raadsvoorstel: Herijking beleidsplan armoedebestrijding ‘Op weg naar een werkend armoedebeleid’ (RV-39) besproken. Vanavond vervolgen we de bespreking met de eerste termijn van Leefbaar Almere en GroenLinks.

BEHANDELING EN UITKOMST ACTIVITEIT
- Afronding eerste termijn
- Reactie op weergegeven meningen in de eerste termijn door de portefeuillehouder
- Vervolgbespreking
- Conclusie over vervolg van beide voorstellen

AANWEZIGHEID PORTEFEUILLEHOUDER GEWENST?
- Ja

Bijlage(n):
--

Achterliggende stukken:
- Raadsvoorstel Herijking beleidsplan armoedebestrijding ‘Op weg naar een werkend armoedebeleid’ (RV-39)(zie RIS 23 juni 2016)
- Beleidsplan armoedebestrijding ‘Op weg naar een werkend armoedebeleid’ (zie RIS 23 juni 2016)
- Uitvoeringsnota (zie RIS 23 juni 2016)
- Advies Adviesraad Sociaal Domein (zie RIS 23 juni 2016)
- Collegereactie advies Adviesraad Sociaal Domein (zie RIS 23 juni 2016)
- Collegevoorstel Herijking beleidsplan armoedebestrijding ‘Op weg naar een werkend armoedebeleid’ en besluit d.d. 31 mei 2016 (zie RIS 23 juni 2016)
- Onderzoek ‘Noodhulp door scholen en noodfondsen voor kinderen uit minimumgezinnen in Almere’ (zie RIS 23 juni 2016)
- Minima in Almere 2014, zie https://www.osalmere.nl/docs/MinimaAlmere2014.pdf
- Informatiecarrousel armoedebeleid (RG-95) (Zie RIS 9 juni 2016)
- Raadsbrief d.d. 18 mei 2016 over ‘Toezegging ondernomen acties aanpak schulden in Almere’ (zie RIS Raadsbrieven)
- Raadsbrief d.d. 15 maart 2016 over ‘Evaluatie implementatie traject Ondersteuning Schuldstabilisatie in de nieuwe sociale infrastructuur’ (zie RIS Raadsbrieven)

Raad van Almere

- Raadsbrief d.d. 25 november 2015 over ‘Informatie aan de raad: verslag stadsconferentie armoedebestrijding (zie RIS Raadsbrieven)
- Motie ChristenUnie en PvdA: Fonds Bijzondere Noden, motie Vliegenthart (RG-257)
- Motie ChristenUnie: De Wetswinkel, motie Tiebaut (RG-244)
- Raadsvoorstel: Herijking armoedebeleid (RV-44) (zie RIS 22 september 2011)
- Rapport Rekenkamercommissie: De uitwerking van het armoedebeleid (RV-44) (Zie RIS 14 juli 2011)

Besluitenlijst gemeenteraad Almere d.d. 30 juni 2016

Aanwezig zijn:

Voorzitter van de raad: De heer F.M. Weerwind

Griffier: De heer J.D. Pruim

Leden van de raad: Mevrouw R.J. Aukes (PVV), de heer M. Bakker (Leefbaar Almere), mevrouw M.E. van Bemmel (D66), de heer M. van Blitterswijk (Fractie van Blitterswijk) mevrouw R. Bosch-Nijeboer (ChristenUnie), de heer W. Boutkan (PVV), de heer O.S.J. Buitelaar (PVV), de heer H. Buyatui (PvdA), mevrouw J.M. Degenhardt-Bochem (Leefbaar Almere), mevrouw J.M. DeSumma-Kreelekamp (SP), de heer A. van Dijk (SP), de heer A.J.A. van Dijk (PVV), de heer R. Dubbelman (PVV), De heer N.P. van Duijn (Leefbaar Almere), de heer R.A. Eekhuis (Fractie Eekhuis), mevrouw H.I. van Garderen (VVD), mevrouw W.A.T. van der Heijden (GroenLinks), de heer W.R. Hengstman (VVD), mevrouw I. van Hooff (VVD), de heer K. Iskender (PvdA), de heer C.A. Jansen (PVV), de heer J.M. de Jong (D66), mevrouw M. Joziasse (VVD), de heer R.C. van de Kamp (D66), de heer M. de Kat (Leefbaar Almere), mevrouw J. Kips (GroenLinks), de heer J. van der Kroef (CDA), mevrouw C.J. Kuipers (D66), de heer J.G. de Leeuw (AP/ OPA), de heer J. Lems (D66), de heer B. Malotaux (CDA), de heer W.F. Mulckhuijse (SP), mevrouw E.T.M. Müller – Klijn (VVD), de heer J.B. van der Pauw (PvdA), mevrouw A.J. Raijer (PVV), Mevrouw K.G. van Rijn (PvdA), de heer J.A. Soetekouw (PvdA), de heer G.M. Vegersteen (D66), mevrouw J.D. Zerfowski (PVV)

Afwezig:

Leden van het college:

Besluitvorming

Amendement PvdA, D66, PVV en VVD: Exploiteren ligplaatsen voor vaartuigen door gemeente (RG-119)

Ondergetekenden stellen het volgende amendement voor:

Beslispunt 2a:
Dat het door de gemeente exploiteren van binnen de gemeentegrenzen gelegen ligplaatsen voor vaartuigen voor een periode van 10 jaar plaatsvindt in het algemeen belang;

Te wijzigen in:
Dat het door de gemeente exploiteren van binnen de gemeentegrenzen

Stemverklaring:
Voor:
Tegen:

Raadsvoorstel: 'Algemeen-belangenbesluiten' Wet markt en overheid (RV-35)

1. Kennis te nemen van de nota Algemeen-belangbesluiten Gemeente Almere Wet markt en overheid, d.d. 7 maart 2016;
2. In het kader van artikel 25h van de Mededingingswet (‘Wet markt en overheid’) vast te stellen:
   a) dat het door de gemeente exploiteren van binnen de gemeentegrenzen gelegen ligplaatsen voor vaartuigen voor een periode van 10 jaar plaatsvindt in het algemeen belang;
   b) dat het door de gemeente exploiteren van in Almere Stad, Almere Buiten en Almere Haven gelegen parkeergarages en parkeerterreinen voor een periode van 10 jaar plaatsvindt in het algemeen belang;
   c) dat het door de gemeente exploiteren van binnen de gemeentegrenzen gelegen fietsparkeerplaatsen voor een periode van 10 jaar plaatsvindt in het algemeen belang;

d) dat het door de gemeente exploiteren van het Ondergronds Afval Transportsysteem (OAT) voor bedrijfsafval in Almere Stad tot 1 januari 2026 plaatsvindt in het algemeen belang;

Stemverklaring:
Voor:
Tegen:

Raadsvoorstel: Vaststelling van het Plan van Scholen 2017-2020 (RV-40)

Voorgesteld besluit:

Het plan van scholen 2017-2020 als bedoeld in de Wet op het Primair Onderwijs vast te stellen.

Stemverklaring:
Voor:
Tegen: